

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 11-9-2004

Στην Αθήνα σήμερα, 11 Σεπτεμβρίου 2004, ημέρα Σάββατο και ώρα 09.00 π.μ. στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της “Βουλής των Εφήβων”, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Α΄ Πειραιώς κ. Πέτρου Μαντούβαλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: «Αποκέντρωση-Αστυφιλία, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα Φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), Ασφάλεια – Τροχαία Ατυχήματα, Δικαιοσύνη – Σωφρονιστικό Σύστημα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία, Πολιτική – Πολιτικοί – Κόμματα – Κυβέρνηση, Πολιτικά Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και «Βουλή των Εφήβων», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α΄, Β΄ και Γ΄ Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α΄ και Β΄ Κύκλου από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α΄ και Β΄ Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”, Θ΄ Σύνοδος 2003 – 2004.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αγγελή Μαριλένα (Ν. Χανίων), Αग्रιδιώτη Παναγιώτα (Ν. Ηλείας), Αργυρίου Παναγιώτης (Ν. Σερρών), Βελεντάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Βλάμη Στέλλα (Ν. Ευβοίας), Βλάχου Ευτυχία (Ν. Ιωαννίνων), Βλάχου Πολυτίμη (Ν. Χαλκιδικής), Βογιατζάκη Στυλιανή (Β΄ Αθήνας), Γαβριά Σοφία (Γερμανίας), Γιαννακάκη Βενετία (Ν. Φθιώτιδας), Δημόπουλος Νικόλαος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ελευθεριάδου Όλγα (Ν. Ροδόπης), Ευσταθιάδου Όλγα (Ν. Πιερίας), Ζάκο Ελένη (Β΄ Αθήνας), Ζαχαριουδάκη Ευαγγελία (Β΄ Αθήνας), Ζιάγκα Αρετή (Επικρατείας), Ζουρίδης Ανδρέας (Ν. Χανίων), Ιατροίδης Νικόλαος-Ιωάννης (Α΄ Πειραιά), Ιντζεόγλου Χρήστος (Β΄ Πειραιά), Καϊμακάμη Ηλιάννα (Β΄ Αθήνας), Καπράλου Αικατερίνη (Ν. Αχαΐας), Καρατάσιου Άννα (Β΄ Αθήνας), Κίσσας Άγγελος (Ν. Κορινθίας), Κλήμης Δημήτριος (Β΄ Αθήνας), Κόκκινου Ασπασία (Ν. Λάρισας), Κοσμίδης Νικόλαος (Γερμανίας), Κοσμίδου Γεωργία-Χριστίνα (Β΄ Θεσσα-

λονίκης), Κουλούρη Αγγελική (Η.Π.Α.), Κουραβέλου Χριστίνα (Ν. Μεσσηνίας), Κυριακίδου Σωτηρία (Β΄ Αθήνας), Κυριακού Ηλίας (Α΄ Αθήνας), Κυρίτση Ιωάννα (Αιγύπτου), Κωστόπουλος Χαράλαμπος (Ν. Σερρών), Λάνα Μπροννίλντα (Β΄ Αθήνας), Λιόλης Δημήτριος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Μάνεσης Λουκάς (Ν. Βοιωτίας), Μαντικού Ελένη (Α΄ Πειραιά), Μαργέτη Παναγιώτα (Ν. Ευβοίας), Μάστορα Ανατολή (Η.Π.Α.), Μικελλίδου Κατερίνα (Λεμεσού Κύπρου), Μούσιου Σταυρούλα (Ν. Ευρυτανίας), Μπακιρτζή Θεοδώρα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Μπογιατίνη Φωτεινή (Γερμανίας), Παπαγεωργίου Δημήτριος (Ν. Πρέβεζας), Παπαθανασίου Μαξίμη (Β΄ Θεσσαλονίκης), Περδικούλης Φώτιος (Β΄ Αθήνας), Πετρόπουλος Βασίλειος (Β΄ Αθήνας), Πλωμαρίτου Ιωάννα (Ν. Ημαθίας), Ρίσβας Μιχαήλ (Α΄ Αθήνας), Σταυρούλακης Σταύρος (Ν. Αττικής), Στύπα Χριστίνα (Ν. Αττικής), Τζάκρη Δήμητρα (Ν. Πέλλας), Τογιοπούλου Αγγελική (Ν. Αχαΐας), Τσοπριάδου Κωνσταντίνα (Ν. Δράμας), Χριστοπούλου Βασίλης (Ν. Φθιώτιδας) και Χριστοφόρου Ιωάννα (Ν. Αττικής).

Επίσης, στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προγράμματος κ. Χαράλαμπος Μελισσάρης, Εκπαιδευτικός και κυρία Λίνα Αλεξίου, Δημοσιογράφος.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλημέρα σας!

Να σας συστηθώ. Ονομάζομαι Πέτρος Μαντούβαλος, είμαι Βουλευτής της Α΄ Περιφέρειας Πειραιά και θα προεδρεύσω σ΄ αυτήν την Επιτροπή. Είναι τιμή μου και χαρά μου που προεδρεύω σ΄ αυτή την Επιτροπή, είναι πρωτόγνωρη και για μένα η επαφή αυτή, δεν το έχω ξανακάνει, γι΄ αυτό και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Θέλω, επίσης, να σας μεταφέρω τους χαιρετισμούς της Προέδρου της Βουλής, κυρίας Άννας Μπενάκη - Ψαρούδα.

Σε αυτή την Επιτροπή –και αυτό θέλω να σας παρακαλέσω– με πολλή άνεση και χωρίς κανέναν από σας να διατάσει, να μιλήσετε και να τοποθετηθείτε, όπως εσείς θέλετε. Κανείς δεν θα σας διακόψει, θα τηρήσουμε τους κανόνες του ιερού αυτού χώρου της Δημοκρατίας και θα τοποθετηθείτε με άνεση για ό,τι έχετε προετοιμαστεί. Θα σας ακούσω όλους με πολλή προσοχή.

Θα σας αναφέρω, ότι η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημοσίας Τάξεως και Δικαιοσύνης, στην οποία συμμετέχετε, έχει αντίστοιχη Επιτροπή και στη Βουλή των Ελλήνων, όπως υπάρχουν αντίστοιχα και οι άλλες Επιτροπές: Κοινωνικών Υποθέσεων, Μορφωτικών Υποθέσεων, Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας, Οικονομικών Υποθέσεων, στις οποίες συμμετέχουν οι άλλοι συνάδελφοί σας, συμμαθητές σας.

Σ' αυτήν εδώ την Επιτροπή θα μας απασχολήσουν θέματα, όπως αποκέντρωση και αστυφιλία, ισότητα των φύλων, δημόσια διοίκηση, (οι λειτουργίες και τα προβλήματά της), τύπος και μέσα μαζικής ενημέρωσης, θέματα ασφάλειας, τροχαία ατυχήματα, δικαιοσύνη, σωφρονιστικό σύστημα, σωφρονιστικά ιδρύματα, κοινωνική ανισότητα, αξιοκρατία (σαν έννοια, σαν λειτουργία, και ταυτόχρονα τις αποκλίσεις απ' αυτήν την αξιοκρατία που συναντάμε πολλές φορές στην καθημερινότητά μας), πολιτικά δικαιώματα, ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο καθένας ελεύθερα θα σηκώσει το χέρι του, θα εγγραφεί και θα μιλήσει, αφού πρώτα ακούσουμε τον Εισηγητή. Οι θέσεις που θα διατυπώσουν αυτοί που θα μιλήσουν, οι θέσεις θα είναι πολύ χρήσιμες για μας, γιατί μένουν σαν παρακαταθήκη. Είναι σκέψεις, τοποθετήσεις ώριμων παιδιών με διαφορετικές θέσεις, με διαφορετικές απόψεις, αλλά με τη ζωντάνια και την αριότητα της σκέψης που έχει η ηλικία σας και η προσωπικότητά σας.

Η Εισηγήτρια κ. Τογιοπούλου Αγγελική από την Αχαΐα έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ (Εισηγήτρια - Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημόσια διοίκηση στη χώρα μας είναι ο μεγάλος ασθενής που νοσεί και διαπνέεται από σύνδρομα προχειρότητας και ανοργανωσιάς. Ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα είναι το βασίλειο της γραφειοκρατίας, της αυθαιρεσίας, του ρουσφετιού, της συναλλαγής και της αναξιοκρατίας. Τα λίγα δειλά βήματα που έχουν γίνει τον τελευταίο καιρό, με τον εκσυγχρονισμό σε επίπεδο τεχνολογίας και μηχανοργάνωσης ορισμένων υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης και με την προσπάθεια εισαγωγής ενός πιο αντικειμενικού και αξιοκρατικού συστήματος στις προσλήψεις, είναι αναποτελεσματικά και μεμονωμένα. Ο δημόσιος τομέας θα εξακολουθεί να νοσεί όσο δεν αλλάζει η επικρατούσα νοοτροπία που είναι η νοοτροπία του βολέματος, της συναλλαγής, της αυθαιρεσίας και της πελατειακής σχέσης κράτους - πολίτη, όποιος και αν είναι αυτός, Δήμαρχος, Νομάρχης, Βουλευτής ή Υπουργός.

Για να προωθηθούν οι αλλαγές που απαιτούνται πρέπει να γίνουν ριζοσπαστικές ρήξεις με το κατεστημένο που έχει δημιουργηθεί στο δημόσιο τομέα και βασανίζει καθημερινά τον πολίτη στις επαφές του με τις δημόσιες υπηρεσίες. Το πρώτο και ουσιαστικό βήμα είναι να επικρατήσει στο δημό-

σιο τομέα η αξιοκρατία στην επιλογή του προσωπικού, ώστε να επιλέγονται άτομα που έχουν τις ικανότητες και τα προσόντα να απασχοληθούν σε κάθε εργασία και να μην επιλέγονται άτομα που στερούνται προσόντων, αλλά έχουν «μπάρμπα στην Κορώνη». Πρέπει οι Κυβερνήσεις να απαλλαγούν από το βρόχο του πολιτικού κόστους και να επιλεγούν άτομα ικανά για να στελεχώσουν το δημόσιο τομέα και κατάλληλα για τη θέση που προσλαμβάνονται, ώστε τελικά να εξυπηρετείται ο πολίτης και όχι οι βιοποριστικές ανάγκες των διοριζομένων. Όμως, και η συμπεριφορά και η νοοτροπία των δημοσίων υπαλλήλων πρέπει να αλλάξει, γιατί καθημερινά φέρνουν τον πολίτη στα όρια της απόγνωσης, όταν έρχεται αντιμέτωπος πολλές φορές με απαίδευτους υπαλλήλους, που δεν έχουν τη διάθεση να εργαστούν, καλυπτόμενοι πίσω από τη μονιμότητά τους.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι απλοί διεκπεραιωτές και δεν ενδιαφέρονται να είναι παραγωγικοί. Δεν έχουν δημιουργική διάθεση και δεν αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για να βοηθήσουν τον πολίτη να ξεπεράσει τους σκοπέλους της τυπικότητας, αλλά μένουν προσκολλημένοι στο γράμμα του νόμου, που πολλές φορές το ερμηνεύουν και λανθασμένα, αφού δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση. Η νοοτροπία που επικρατεί στην ελληνική κοινωνία είναι να διοριστεί στο Δημόσιο, διότι πλέον είσαι μόνιμος και δεν σε κουνάει κανείς. Πρέπει να συνειδητοποιήσει ο δημόσιος υπάλληλος ότι δεν είναι αφεντικό για να διατάζει τον ταλαίπωρο πολίτη, αλλά είναι υπηρέτης του πολίτη τον οποίο πρέπει να τον εξυπηρετήσει άμεσα και χωρίς ταλαιπωρία.

Για το σκοπό αυτό οι προαγωγές και οι μεταθέσεις πρέπει να συνδέονται με την παραγωγικότητα του κάθε υπαλλήλου, ενώ οι αξιολογήσεις των υπαλλήλων από τους προϊσταμένους τους πρέπει να γίνονται με αυστηρά και αντικειμενικά κριτήρια και οι αυθαιρεσίες και παρατυπίες των δημοσίων υπαλλήλων να τιμωρούνται αυστηρά.

Τέλος, η άρση της μονιμότητας στο δημόσιο τομέα θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά, σε περίπτωση που η κατάσταση δεν βελτιωθεί σημαντικά.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες περιστατικών που η υγεία του πολίτη γίνεται αντικείμενο εμπορίου κι εκμετάλλευσης και δεν αποτελεί κοινωνική παροχή, αλλά ο πολίτης γίνεται αντικείμενο συναλλαγής, όπου εκτός από το όποιο οικονομικό κόστος συχνά χάνει και την αξιοπρέπειά του.

Η κοινωνική ανισότητα που επικρατεί σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής, έχει σαν αποτέλεσμα να μην τυγχάνουν όλοι της ίδιας αντιμετώπισης. Οι φτωχοί, οι άνεργοι, τα άτομα με κινητικά προβλήματα κι οι ηλικιωμένοι δεν έχουν την ίδια εξυπηρέτηση από το κράτος με τους υπόλοιπους προνομιούχους. Είναι οι κοινωνικοί παρίες, που παλεύουν καθημερινά στα γρανάζια της γραφειοκρατίας για μια θέση στον ήλιο. Οι πολίτες δεν αισθάνονται, και δεν είναι, ίσοι

έναντι του νόμου και των λειτουργιών του. Η δικαιοσύνη, αν και οφείλει να είναι τυφλή, πολλές φορές είναι κατευθυνόμενη. Εγκλήματα σημαντικά που διαπράττονται από άτομα προβεβλημένα μένουν ατιμώρητα, ενώ εγκλήματα μικρότερης σημασίας που διαπράττονται από απλούς ανθρώπους, λόγω της ανάγκης και της άγνοιας, τιμωρούνται με εξοντωτικές ποινές. Το σωφρονιστικό μας σύστημα στόχο δεν έχει την αποκατάσταση και τον σωφρονισμό των κρατουμένων, αλλά την τιμωρία τους, με αποτέλεσμα να βγαίνουν χειρότεροι από τις φυλακές. Οι φυλακές είναι «αποθήκες ψυχών» όπου στοιβάζονται οι απλοί παραβάτες μαζί με τους εγκληματίες χωρίς διαχωρισμό, με αποτέλεσμα οι πρώτοι να εκπαιδεύονται από τους δεύτερους και να βγαίνουν από τη φυλακή έτοιμοι να διαπράξουν χειρότερα εγκλήματα.

Επίσης, δεν υπάρχει πρόνοια για την κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων, με αποτέλεσμα όταν βγαίνουν από τη φυλακή να μην μπορούν να βρουν δουλειά και πολλοί από αυτούς να καταφεύγουν σε περιθωριακή ζωή και εγκληματική δραστηριότητα.

Συνεπώς, πρέπει να αλλάξει η φιλοσοφία του σωφρονιστικού συστήματος και να εκπαιδεύονται οι κρατούμενοι κατά τον χρόνο κράτησής τους, ενώ θα πρέπει να υπάρχει προγραμματισμός για την κοινωνική επανένταξή τους.

Σε επίπεδο κεντρικής πολιτικής εξουσίας οι προσπάθειες ανανέωσης που γίνονται τον τελευταίο καιρό, μέχρι στιγμής περιορίζονται σε επίπεδο προσώπων. Απαιτείται, όμως, για να είναι ουσιαστικές οι αλλαγές και να έχουν αντίκρυσμα στην κοινωνία, να συνοδευτούν από γενικότερες αλλαγές στην πολιτική, στις ιδέες και στην νοοτροπία των κυβερνώντων. Οι ρήξεις και οι τομές που πρέπει να γίνουν στη κοινωνία είναι μεγάλες και έχουν και το ανάλογο κόστος, που πρέπει να είναι διατεθειμένος να πληρώσει ένας νέος πολιτικός, αφού ο κόσμος στην πλειοψηφία του δεν είναι έτοιμος να τις αποδεχθεί, έχοντας συνηθίσει τη νοοτροπία αυτή όλα αυτά τα χρόνια. Οι σύγχρονοι πολιτικοί πρέπει να δώσουν το έναυσμα και το διαφορετικό στίγμα τους, υιοθετώντας και ενσωματώνοντας στα προγράμματά τους τις νέες ιδέες των διαφόρων κινημάτων που αναπτύσσονται παγκοσμίως και αφορούν την αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας, των πολέμων, την ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλωστε, δεν αρκεί να στηρίζουμε ακαδημαϊκά τις όποιες διαμαρτυρίες και κινήσεις αναπτύσσονται και παγκοσμίως και σε τοπικό επίπεδο, αλλά θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να τις υιοθετούμε και να τις εφαρμόζουμε, μην υπολογίζοντας το όποιο κόστος προκύπτει στην πραγματικότητα. Πρέπει ο πολίτης να εμπιστευθεί το κράτος κι οι πολιτικοί να βρίσκονται στο πλευρό του πολίτη κι όχι των συμφερόντων που κατά καιρούς τους στηρίζουν. Πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία της εκλογής των αντιπροσώπων μας για το Κοινοβούλιο και να μην εκλέγουμε αυτούς που ξέρουν να

ελίσσονται και να παραπλανούν, αλλά τους ικανούς, όπως στην αρχαία Αθήνα που εξέλεγαν τους άριστους. Πρέπει πολιτικοί και πολίτες να μην ακολουθούμε τη νοοτροπία της ήσσονος προσπάθειας, αλλά να προσπαθούμε να εφοδιαστούμε με όσο το δυνατόν περισσότερα όπλα, που θα είναι ικανά να αντεπεξέλθουν στις νέες αυξημένες ανάγκες και απαιτήσεις.

Ο Αντώνης Σαμαράκης, πρωτοεργάτης της ανανέωσης και του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων» «έφυγε», πέρσει, και αυτό αποτελεί μεγάλο πλήγμα. Ο Σαμαράκης αφογκράστηκε την ανάγκη των νέων να παρεμβαίνουν και να ακούγονται οι απόψεις και οι ιδέες τους και πρωτοστάτησε στη δημιουργία του θεσμού αυτού, μέσω του οποίου όλα αυτά τα χρόνια νέοι άνθρωποι ήρθαμε σε επαφή, ανταλλάξαμε ιδέες και προτεيناμε λύσεις για τα προβλήματα που μας απασχολούν.

Το σημαντικό είναι ότι δεν συζητάμε πλέον μόνο στην παρέα μας, αλλά και μέσα στη Βουλή με τους πολιτικούς και τους πολίτες στους εξώστες να μας παρακολουθούν. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να απορρίψουμε οτιδήποτε θετικό υπάρχει μέχρι σήμερα, αλλά πρέπει, χρησιμοποιώντας ως βάση τα καλά στοιχεία του παρελθόντος, να προχωρήσουμε στο μέλλον απαλλαγμένοι από όλα αυτά που μας καθιστούν ομήρους της ίδιας της μιζέριας που μας ταλανίζει.

Οι εκκλήσεις των νέων όλα αυτά τα χρόνια στη «Βουλή των Εφήβων» για να τους ακούσουν οι επαγγελματίες πολιτικοί θεωρώ ότι εισακούστηκαν, ελάχιστα μέχρι τις μέρες μας. Ελπίζω, βέβαια, να τύχουν καλύτερης αντιμετώπισης στο μέλλον. Ελπίζω, επίσης, όταν θα έρθει η σειρά μας να διαπραγματευθούμε τις τύχες αυτού του κόσμου, να διατηρήσουμε τις ιδέες που προσεβούμε σ' αυτήν την ηλικία και να μην αφομοιωθούμε από το σύστημα εφαρμόζοντας τις ίδιες απαρχαιωμένες αντιλήψεις.

Ο Αντώνης Σαμαράκης αφιέρωσε τη ζωή και το έργο του στους νέους, θεωρώντας τους ως τη μοναδική ελπίδα για το μέλλον της ανθρωπότητας. Ακόμη κι η τελευταία του επιθυμία αποτέλεσε μια πράξη προσφοράς για τους νέους, αφού δεν θέλησε μια πολυδάπανη ταφή με όλους τους επισήμους να τον κατευδώνουν, αλλά προσέφερε το σώμα του στους φοιτητές της Ιατρικής για να κάνουν την πρακτική εξάσκησή τους. Ήταν συνεπής στις αρχές και τις αξίες του μέχρι το τέλος. Γύρισε την πλάτη σε όλους τους μεγαλοσχήμονες που θα παρευρίσκονταν στην κηδεία του από κοινωνική υποχρέωση. Έφυγε ήσυχος κι απλά, χωρίς να προκαλέσει θόρυβο ανάλογο με την απήχηση του συγγραφικού του έργου και της κοινωνικής και ανθρωπιστικής του προσφοράς. Αντίθετα, κάποιοι άλλοι με το θάνατό τους προκαλούν μεγάλο θόρυβο για να καλύψουν την ασημαντότητα της ζωής τους. Εύχομαι η στάση του να βρει μιμητές όλους εμάς τους νέους, στους οποίους αφιερώθηκε κάνοντας παιδιά του τα παιδιά όλου του κόσμου. Αρνήθηκε το κατεστημένο και αναζήτησε την

ελπίδα εκεί που γεννιέται: στα μάτια και στο μυαλό των νέων, που ανεπιγρέαστοι από συμβιβασμούς και μικροπρέπειες μπορούν ακόμη να έχουν μια καθαρή ματιά, για να αναζητήσουν καθαρές και τίμες λύσεις.

Θεωρώ ότι το δίδαγμα, που θα μπορούσαμε να αποκομίσουμε από τη ζωή του, είναι το πόσο σημαντική είναι η συνέπεια στη ζωή μας ώστε να μείνουμε συνεπείς στις αξίες, τα οράματα και τις αρχές μας για έναν καλύτερο κόσμο και να μην ισχύσει και για εμάς η ρήση του ποιητή που λέει: «που ήσουν νιότη που έλεγες πως θα γινόμουν άλλος». Αν είναι τουλάχιστον να γίνουμε άλλοι, εύχομαι να γίνουμε καλύτεροι από αυτό που ονειρευόμαστε σήμερα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ακούσαμε λοιπόν την Εισηγήτρια, την κυρία Αγγελική Τογιοπούλου, την οποία και εγώ θα ήθελα να συγχαρώ για τις εξαιρετικά άριστες και ξεκάθαρες θέσεις που ανέπτυξε με την εισήγησή της αυτή, μια εισήγηση με πολλά και ενδιαφέροντα θέματα που σίγουρα όλοι μας έχουμε συναντήσει μπροστά μας και μπροστά σε αυτά τα θέματα έχουμε όλοι σκοντάψει. Και αυτά τα θέματα θα τα συζητήσουμε.

Παρακαλώ να έλθει στο Βήμα η δεσποινίς Ελένη Μαντικού, η οποία μάλιστα συμπτωματικά είναι από τη δική μου εκλογική περιφέρεια, από την Α΄ Πειραιώς. Ελάτε να σας ακούσουμε, να δούμε τι θα πει ο Πειραιάς.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχετε το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΙΚΟΥ (Α΄ Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι Βουλευτές, είμαι ιδιαίτερα συγκινημένη γιατί επιλέχθηκα ανάμεσα σε πολλούς νέους να εκφράσω ενώπιόν σας τις απόψεις μου για τα προβλήματα που απασχολούν την κοινωνία μας.

Ένα από αυτά τα προβλήματα και, ίσως, το σημαντικότερο για μένα, επειδή εξαιτίας του οριοθετείται το μέλλον μας, είναι η ελλειμματικότητα της δημοκρατίας μας, καθώς και η αδυναμία της να ανταποκριθεί στα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών. Πολλοί είναι αυτοί που αναρωτιούνται, τι είδους δημοκρατία είναι αυτή, στην οποία μόνο το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει πάνω από το όριο της φτώχειας, τι είδους δημοκρατία είναι αυτή, η οποία δεν προστατεύει την παιδική ηλικία. Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι μόνο στη χώρα μας 6.500 παιδιά κάθε χρόνο ζουν στους δρόμους. Τι είδους δημοκρατία είναι αυτή που ανέχεται και φοροαπαλλάσσει αυτούς που μολύνουν και καταστρέφουν το περιβάλλον στο όνομα της ανάπτυξης, δηλαδή αυτούς που υπονομεύουν την υγεία και τη ζωή στον πλανήτη; Τι είδους δημοκρατία είναι αυτή που κατασκευάζει χημικά και πυρηνικά όπλα για να προστατευθεί από τους δήθεν εχθρούς της; Τι είδους δημοκρατία είναι αυτή που οδηγεί στον Καϊάδα τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους ηλικιωμένους; Επικρατεί κοινωνικός δαρβινισμός.

Η απάντηση στα ερωτήματα είναι, κατά τη γνώμη μου, η εξής: Έχουμε πολιτική δημοκρατία, δηλαδή τυπικά δικαιώματα συμμετοχής και εκλογής αντιπροσώπων στα κέντρα λήψης αποφάσεων, αλλά δεν έχουμε ουσιαστική δημοκρατία. Οι σύγχρονες δημοκρατίες δεν έχουν πολιτικά υποκείμενα, δηλαδή πολίτες και αποκεντρωμένα κέντρα λήψης αποφάσεων. Οι σύγχρονες δημοκρατίες έβαλαν στο περιθώριο τον πολίτη. Η ελλειμματικότητα εμποδίζει και την ύπαρξη των άλλων μορφών δημοκρατίας, όπως της οικονομικής δημοκρατίας, που θα εξασφαλίσει σε όλους τους πολίτες συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης σε ένα περιβάλλον με φροντίδα για τον άνθρωπο.

Δεν έχουμε, όμως, και κοινωνική δημοκρατία που να εξασφαλίζει έμπρακτα την αξιοκρατία, ανεξάρτητα από θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις, την ισονομία και την ισότητα ευκαιριών για υγεία και παιδεία.

Για να υπάρξουν, όμως, τα προηγούμενα πρέπει να προχωρήσει αυτό που ονομάζουμε «πνευματική δημοκρατία», δηλαδή να καλλιεργήσουμε αυτό που αποκαλούμε «δημοκρατική συνείδηση» και στηρίζεται στην παιδεία των λαών.

Η δημοκρατία δεν επιβάλλεται. Είναι καθημερινό αγώνισμα των πεπαιδευμένων πολιτών. Γι' αυτό το λόγο χρειαζόμαστε ένα άλλο σχολείο που να μη χαρακτηρίζεται από μονόδρομους ευκαιριών, μονολιθικότητα της γνώσης, διδασκαλικούς μονολόγους, αποθάρρυνση του διαλόγου, της έρευνας και της κριτικής. Χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα που να στοχεύει στην ηθική διαπαιδαγώγηση της νέας γενιάς και να προκρίνει διδακτικές μεθόδους, που να δίνουν έμφαση στην κριτική και δημιουργική προσέγγιση της γνώσης, στη νέα παιδαγωγική του «δημιουργώ και μαθαίνω».

Στόχος δεν πρέπει να είναι μόνο η αποθήκευση γνώσεων, αλλά η καλλιέργεια ικανοτήτων, όπως είναι η δημιουργικότητα, η σύνθεση, η εφαρμογή των γνώσεων σε νέους τομείς, η ομαδική εργασία, η αξιοποίηση των πληροφοριών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σχεδόν 250 χρόνια έχουν περάσει από τότε που ο Βρετανός μηχανικός Τζέιμς Βατ τελειοποίησε την ατμομηχανή και έθεσε τα θεμέλια της σύγχρονης βιομηχανικής ανάπτυξης. Και όμως, η σύγχρονη εικόνα του πλανήτη χαρακτηρίζεται από ένα εντυπωσιακό παράδοξο: Ο παγκοσμιοποιημένος μας κόσμος διασπάται όλο και περισσότερο, διχοτομείται όλο και πιο βαθιά σε μαύρες ηπείρους απελπισίας και νησίδες ασύλληπτου πλούτου. Μεγιστάνες των μηχανών, εταιρείες, τρασ, κόμματα, κράτη έχουν γίνει οι νέοι κύριοι του κόσμου, αυτοί που επιβάλλουν τη θέλησή τους ως νόμο στους άλλους και αποφασίζουν αυθαίρετα για την τύχη του πλανήτη μας. Ένας νέος δεσποτικός καισαρισμός, φοβερότερος από κάθε προηγούμενο, έχει δημιουργηθεί.

Αύτη, λοιπόν, στο σημερινό αδιέξοδο είναι το βήμα και το λάτεμα της δημοκρατίας μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εμείς ευχαριστούμε πάρα πολύ, Ελένη. Ξεκάθαρες θέσεις, όμορφα διατυπωμένες.

Να έλθει, λοιπόν, στο Βήμα ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Αργυρίου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΥ (Ν. Σερρών): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι εξαιρετική χαρά και τιμή που βρίσκομαι σε αυτό εδώ το Βήμα για να εκφράσω τις σκέψεις μου, τις ανησυχίες και τις προτάσεις μου.

Μετά τους ισχυρούς πολέμους που κλόνισαν την εύρυθμη λειτουργία της χώρας μας, έχει γίνει ιδιαίτερα αισθητή η τάση προς την αστυφιλία, κάτι που επηρέασε την καθημερινή ζωή του σύγχρονου ανθρώπου και της ελληνικής κοινωνίας γενικότερα. Δεν θα ήταν άσκοπο να αναλογιστούμε ως κοινωνία τα αίτια που οδήγησαν πλήθη κόσμου να συγκεντρωθούν στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως, επίσης, να προχωρήσουμε και στην κατάθεση προτάσεων για την επίλυση αυτού του κοινωνικού φαινομένου.

Ένα από τα σημαντικότερα αίτια, που ανάγκασαν πολλούς ανθρώπους να μετακινηθούν στην πόλη, είναι η έλλειψη ευκαιριών επαγγελματικής αποκατάστασης. Η ανεργία χτύπησε έντονα την πόρτα της επαρχίας και οι ευκαιρίες εύρεσης εργασίας είναι ελάχιστες. Πολλές βιοτεχνίες και βιομηχανίες έκλεισαν και έτσι η μόνη διέξοδος, όσον αφορά στην εργασία, είναι η γεωργία.

Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η εργασία στην ύπαιθρο είναι σκληρή και η καλλιέργεια δεν αποδίδει πάντα. Έτσι, οι άνθρωποι της επαρχίας βλέπουν τις πόλεις ως σειρήνες υλικού ευδαιμονισμού και τόπο επαγγελματικής και κοινωνικής αποκατάστασης.

Επίσης, η εκπαιδευτική οργάνωση είναι ελλιπής όχι μόνο στα χωριά, αλλά και στις επαρχιακές πόλεις. Υπάρχει τεράστια απόσταση μεταξύ πόλης-επαρχίας ως προς τις δυνατότητες μόρφωσης. Στους νέους δεν δίνονται ευκαιρίες να δημιουργήσουν και να εκφράσουν τις δεξιότητές τους, γιατί απουσιάζουν οι σωστές υποδομές και ο εξοπλισμός στα σχολεία.

Επιπρόσθετα στην ενδυνάμωση αυτού του προβλήματος συμβάλλει και η έλλειψη ιατρικών εγκαταστάσεων και προσωπικού. Παρά τα υπάρχοντα νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα η περίθαλψη στην επαρχία είναι κακή. Δεν είναι όλα τα ιατρικά κέντρα στελεχωμένα με γιατρούς και βοηθητικό προσωπικό, με συνέπεια να δημιουργούνται έτσι πολλά προβλήματα σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης. Οι συνθήκες υγειονομικής περίθαλψης είναι σαφώς καλύτερες στην πόλη και ένα απλό παράδειγμα είναι τα άρτια εξοπλισμένα νοσοκομεία με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας και ιατρικό προσωπικό, έτοιμο να προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Επίσης, η αναζήτηση μιας καλύτερης ποιότητας ζωής οδηγεί τους νέους σε μετακίνηση στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Οι δυνατότητες ψυχαγωγίας και οι διέξοδοι που παρέχουν οι μεγαλουπόλεις, δεν συγκρίνονται σε καμία περίπτωση με αυτά των μικρών χωριών της υπαίθρου, παραδείγματος χάρι κέντρα διασκέδασης και ίντερνετ καφέ.

Ακόμα, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης συνηγορούν στην εγκατάλειψη της επαρχίας μέσω των προτύπων που προβάλλουν, που αφορούν κυρίως στις αστικές απολαύσεις. Έτσι, η Αθήνα φαντάζει σαν γη της επαγγελίας, οι νέοι αφήνουν τη γαλήνη της γης των προγόνων και προσπαθούν να ενταχθούν στον έντονο ρυθμό της ζωής των μεγαλουπόλεων.

Είναι φανερό πως η αντιμετώπιση αυτού του κοινωνικού φαινομένου έχει γίνει αναπόδραστη ανάγκη και το κράτος είναι αυτό το οποίο μπορεί να συμβάλει δυναμικά στον αφανισμό του, με κατάλληλα κυβερνητικά προγράμματα και οργάνωση. Για παράδειγμα, η παροχή κινήτρων για την ίδρυση βιομηχανιών και βιοτεχνιών στην επαρχία, για την απορρόφηση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού, θα είναι μία σημαντική αφορμή, κυρίως για τους νέους, ώστε να μείνουν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους και να εργαστούν εκεί.

Επίσης, όσον αφορά στην ανάπτυξη της γεωργίας, θα βοηθούσε ιδιαίτερα η οικονομική ενίσχυση των γεωργοκτηνοτρόφων, η δημιουργία μονάδων βιοκαλλιεργειών, οι επιχορηγήσεις για έρευνες εναλλακτικών μορφών καλλιέργειας, η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων κ.α. Οι τιμές των αγροτικών προϊόντων πρέπει να αυξηθούν και να υπάρχει ειδική πρόνοια στην περίπτωση φυσικών καταστροφών.

Όπως αναφέρθηκα και παραπάνω, ένα από τα σημαντικότερα αίτια, που ανάγκασαν πολύ κόσμο να εγκαταλείψει την επαρχία, είναι η ελλιπής εκπαιδευτική οργάνωση. Το κράτος πρέπει να καταλάβει πως τα σχολεία των επαρχιακών πόλεων πρέπει να οργανωθούν με εργαστήρια, βιβλιοθήκες και να εξοπλιστούν με τη νέα τεχνολογία, έτσι ώστε να γίνεται το μάθημα ευκολότερο και πιο κατανοητό από τους μαθητές. Επιπρόσθετα, η δημιουργία πανεπιστημιακών τμημάτων στις κεντρικές πόλεις θα ήταν ένα κίνητρο για να συγκεντρωθεί ένας αξιόλογος αριθμός νέων στην επαρχία, οι οποίοι θα έμεναν εκεί λόγω των σπουδών τους.

Αυτές είναι κάποιες προτάσεις που θα βοηθούσαν στην επίλυση του προβλήματος της αστυφιλίας. Βέβαια, δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις π.χ. την ιατρική περίθαλψη, την ψυχαγωγία των νέων κ.λπ. Δυστυχώς, όμως, ο χρόνος της εισήγησης είναι περιορισμένος και δεν μας επιτρέπει να καλύψουμε σφαιρικά το όλο πρόβλημα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο χρόνος της εισήγησης είναι περιορισμένος. Εάν, όμως, σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας των Επιτροπών, θέλετε και κάτι παραπάνω, θα το έχετε με μεγάλη μας χαρά, διότι η ουσία είναι αυτό που λέτε και το λέτε εξαιρετικά καλά διατυπωμένο. Το λέτε ελεύθερα, άνετα, κατανοητά και πολύ όμορφα.

Θέλω την άποψή σας και να δευτερολογήσετε, εάν χρειαστεί. Θέλω, επίσης, να ακούσουμε όσους περισσότερους ομιλητές γίνεται. Είναι πολύ χρήσιμο και πολύ ενδιαφέρον.

Θα παρακαλέσω να έρθει στο Βήμα η Έφηβος Βουλευτής από το νομό Αττικής, Ιωάννα Χριστοφόρου.

ΙΩΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ (Ν. Αττικής): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, η βία είναι μία πολύ σχετική έννοια που αλλάζει στο χώρο και στο χρόνο. Σήμερα μιλάμε για τις πολιτικές της μηδενικής ανοχής στη βία.

Η μηδενική, λοιπόν, ανοχή της βίας σημαίνει ότι απομονώνουμε κάποιες πράξεις, οι οποίες, μέχρι τώρα, θεωρούνται παραδοσιακά, κοινωνικά αποδεκτές. Τις απομονώνουμε και τις βαπτίζουμε ως βία. Αυτή, όμως, η διαδικασία της ονοματοποίησης προϋποθέτει την αμφισβήτηση ενός συστήματος αξιών, την αμφισβήτηση κοινωνικών δομών και παραδοσιακών στάσεων, αντιλήψεων και αναπαραστάσεων. Είναι μία επανάσταση στο αξιολογικό μας σύστημα σε κοινωνικό επίπεδο. Έτσι, λοιπόν, παρότι η έννοια της βίας διαφέρει στο χώρο και στο χρόνο, ωστόσο υπάρχουν κάποιες σταθερές, κάποια κοινά σημεία αναφοράς για τον ορισμό της βίας.

Ειδικά, για τη βία στην οικογένεια οι σταθερές αυτές αφορούν στα δικαιώματα του παιδιού, στα δικαιώματα της γυναίκας και εν γένει στα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα σ' αυτή τη συνολική σφαίρα της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Από κανένα ορισμό της ενδοοικογενειακής βίας δεν μπορεί να λείπει στο στοιχείο εκείνο που περιλαμβάνει την ανισότητα, τα δύο διαφορετικά επίπεδα της εξουσίας και της δύναμης. Πάντα υπάρχει ένα επίπεδο που έχει την εξουσία. Είναι αυτός που επιβάλλει την βούλησή του. Το άλλο επίπεδο είναι αυτός που δέχεται αυτή την επιβολή. Σε άλλους όρους θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για δράστη και θύμα.

Η οικογενειακή βία, αθέατη ή ορατή, επαναλαμβάνεται. Αναπαράγεται από γενιά σε γενιά και από το ένα μέλος της οικογένειας στο άλλο. Τα θύματα γίνονται θύτες. Η βία στην οικογένεια, αλλά και μέσα στην παραγωγική διαδικασία διαμορφώνει και βίαιους πολίτες, αλλά και εγκληματικότητα, βιασμό, επίθεση, δολοφονία και αυτοκτονίες. Έτσι, βίαιοι γονείς και βίαιοι πολίτες ζουν μέσα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, το οποίο αποδέχεται συλλογικά, νομιμοποιεί και ενίοτε εξυψώνει, τη βία σαν τρόπο συμπεριφοράς.

Η βία σε βάρος των γυναικών στην οικογένεια είναι δυστυχώς ένα φαινόμενο διαδεδομένο σε όλες τις κοινωνίες και σε όλες τις κοινωνικές τάξεις. Η εθνικότητα των γυναικών, η ηλικία, τα θρησκευτικά πιστεύω ακόμα και η κοινωνική τάξη, η μόρφωση ή οι επαγγελματικές γνώσεις, δεν παύουν κανένα ρόλο.

Υπάρχουν, όμως, και μορφές ενδοοικογενειακής βίας

κατά των γυναικών, όπως η ψυχολογική και η οικονομική. Η ψυχολογική ή η οικονομική βία δεν καταλήγουν πάντα και σε σωματική. Όμως, μία σωματικά κακοποιημένη γυναίκα έχει σίγουρα κακοποιηθεί και ψυχολογικά.

Ο κύκλος της βίας έχει σοβαρές, μακροχρόνιες συνέπειες, τόσο στη σωματική όσο και στη ψυχική υγεία της γυναίκας. Οι πιο συνήθεις ψυχολογικές επιπτώσεις, που αναφέρονται κατά τη διάρκεια της σχέσης βίας, παρατηρούνται ότι είναι οι εξής: κατάθλιψη και τάσεις αυτοκτονίας, φόβος για την αίσθηση αδυναμίας ελέγχου και θυμού. Οι πιο συχνές ψυχοσωματικές εκδηλώσεις που αναφέρουν οι γυναίκες είναι: Αϋπνίες, αίσθηση υπερβολικής σωματικής κούρασης, ζαλάδες, τάσεις και για λιποθυμία, αδυναμία συγκέντρωσης σε πνευματική εργασία, κρίσεις άγχους και κρίσεις απομόνωσης. Πολλές φορές πάλι η χρόνια ψυχολογική βία οδηγεί σε βαρύτερες σωματικές ασθένειες, όπως είναι ο καρκίνος.

Η βία όμως, επιφέρει κόστος κοινωνικό στον τομέα της εργασίας και οικονομικό στον τομέα της υγείας. Οι περισσότερες γυναίκες απουσιάζουν συχνά από την εργασία τους ή αλλάζουν συχνά χώρο εργασίας για να μην γίνουν αντιληπτά τα προβλήματά τους. Απολύονται από τους εργοδότες τους λόγω των συνεχών ενοχλήσεων του δράστη στο χώρο εργασίας. Αισθάνονται αδύναμες να εργαστούν ξανά για πρώτη φορά, λόγω έλλειψης αυτοπεποίθησης. Και η καταγραφή των στοιχείων δείχνει ότι οι κακοποιημένες γυναίκες απασχολούν πολύ συχνά τις ιατρικές υπηρεσίες για ψυχικά και σωματικά προβλήματα.

Στην κλασική νομική θεωρία τα ανθρώπινα δικαιώματα υπονοούν σχέση ατόμου και κράτους. Δηλαδή, το κράτος υποχρεούται να σέβεται και να υλοποιεί τα δικαιώματα των ατόμων. Για δεκαετίες, όμως, τα κράτη εμπόδιζαν την αναγνώριση της βίας κατά των γυναικών, άρα και της βίας στην οικογένεια ως θέμα ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Κάποια μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και πρόληψη της οικογενειακής βίας κατά των γυναικών είναι:

- Η υιοθέτηση σφαιρικής νομοθεσίας για το θέμα της οικογενειακής βίας που, από ό,τι έχει αποδειχθεί από την εμπειρία άλλων κρατών, είναι μία από τις πιο αποτελεσματικές στρατηγικές. Τέτοια νομοθεσία πρέπει να συμπεριλάβει και το βιασμό στο γάμο.

- Οριοθέτηση των εξουσιών και καθηκόντων της αστυνομίας. Συστηματική εκπαίδευση των αστυνομικών, παλαιών και νέων, καθότι η αστυνομία είναι σημαντικός κρίκος μεταξύ κράτους και θύματος. Η αστυνομία είναι η πρώτη που έρχεται σε επαφή με το θύμα και είναι αναγκαία η αλλαγή στάσης των αστυνομικών οργάνων απέναντι στις γυναίκες.

Επειδή είναι γνωστό ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια πολύ συχνά δεν καταγγέλλουν τη βία εναντίον τους, γιατί αγνοούν βασικά τους δικαιώματα, προτείνεται να συνεχιστεί η καμπάνια της βασικής νομικής επιμόρφωσης του γυναικείου

πληθυσμού για τα δικαιώματά του σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας.

- Τα κρατικά όργανα, συμπεριλαμβανομένης και της αστυνομίας, των εισαγγελέων και των κοινωνικών λειτουργών, πρέπει να κάνουν συνδυασμένη προσπάθεια προσέγγισης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπου υπάρχουν προβλήματα οικογενειακής βίας. Αυτό είναι πολύ σημαντικό δεδομένης της παρουσίας σημαντικού αριθμού τέτοιων γυναικών, ελληνικού, αλλά και αλλοδαπού πληθυσμού, που ζει στην Ελλάδα.

- Η συμμετοχή γυναικών και γυναικείων οργανώσεων των κοινοτήτων αυτών σε τέτοιες προσπάθειες είναι απαραίτητη. Αποτελεί θέμα προτεραιότητας η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων ή άλλων πληροφοριών για την ύπαρξη και τους τύπους βίας στην οικογένεια.

Η αστυνομία πρέπει να κρατά συγκεκριμένα επίσημα στοιχεία –όπως εξάλλου και τα νοσοκομεία- και να καταγράφει συγκεκριμένες βίαιες πράξεις που γίνονται στην οικογένεια. Τα αποτελέσματα τέτοιων ερευνών και τα στατιστικά στοιχεία πρέπει να ανακοινώνονται δημόσια, ενώ παράλληλα είναι αναγκαία η δημοσίευση του προβλήματος, ώστε να αναγνωριστεί το μέγεθος και η έκτασή του. Στη δημοσιοποίηση να εμπλακούν και τα Μ.Μ.Ε., κατάλληλα καθοδηγούμενα, ώστε να αντιληφθούν την αναγκαιότητα της συμβολής τους στην αντιμετώπιση του προβλήματος και να διαμορφώσουν την κατάλληλη συμπεριφορά.

Ακόμα, ενημέρωση των γυναικών από τα Μ.Μ.Ε. για τις δυνατότητες που τους παρέχει η νομοθεσία για να τιμωρηθούν το δράστη σύζυγο, καθώς επίσης και προώθηση της έρευνας, ώστε να αποκαλυφθεί το πρόβλημα σε όλη του την έκταση.

Συνεργασία για την καθιέρωση της διδασκαλίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, ώστε να επιτευχθεί η κατάργηση των στερεότυπων των ρόλων και της αντίστοιχης διάκρισης εις βάρος των γυναικών, που έχει ως συνέπεια τη χρήση της βίας ως εργαλείο καθυπόταξής τους. Ειδικότερα, στη βαθμίδα της ανώτερης εκπαίδευσης, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης, καθιέρωση της επιμόρφωσης στα θέματα της ισότητας.

Πρέπει να προσπαθήσουμε, παράλληλα με την τεχνολογική εξέλιξη της εποχής μας, να αποδώσουμε ιδιαίτερη σημασία και να αφυπνιστούμε για την καταπολέμηση της σωματικής, ψυχολογικής και σεξουαλικής βίας. Δεν πρέπει κανένας μας να αισθάνεται πραγματικά ασφαλής, εάν έστω και μία γυναίκα κακοποιείται.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ολοκλήρωσες την πολύ όμορφη τοποθέτησή σου, που αφορά στη βία κατά των γυναικών και στην οικογενειακή βία. Έδωσες μάλιστα και προτάσεις για μία αρτιότερη αντιμετώπιση από τον κρατικό φορέα, δηλαδή την εισαγγελική

αρχή, την αστυνομία, αλλά και πάνω απ' όλα μίλησες για τις καλές σχέσεις και το σεβασμό μεταξύ μας. Δεν υπάρχει τίποτα σημαντικότερο, όταν ο ένας σέβεται τα δικαιώματα του άλλου, όταν ο άντρας μέσα στην οικογένεια μπορεί να αντιληφθεί πού μπορεί να κινηθεί με την αγάπη που πρέπει να έχει απέναντι στην οικογένειά του, τη γυναίκα του, τα παιδιά του. Το ίδιο ισχύει και για τη γυναίκα με το σεβασμό που πρέπει να δείχνει, ως ζευγάρι μέσα σ' ένα σπίτι. Έτσι, πλέον, θα έχουμε πολύ λιγότερα προβλήματα.

Όσο ανεβαίνει, λοιπόν, το πνευματικό, το κοινωνικό επίπεδο και ο αλληλοσεβασμός μέσα σ' ένα σπίτι, τόσο λιγότερα προβλήματα θα υπάρχουν. Πάντα, όμως, θα υπάρχουν. Μάλιστα, πρέπει να ξέρετε και κάτι –είναι δική μου άποψη- ότι ο γάμος είναι ένα πολύ σημαντικό γεγονός, αλλά είναι και μία διαδικασία και ένα πεδίο –θα το δείτε και εσείς αύριο, μεθαύριο που θα κάνετε οικογένειες και μάλιστα όμορφες οικογένειες- πολλών συμβιβασμών και αντοχών και πολύ μεγάλης προσφοράς που θα πρέπει να έχει κανείς.

Επομένως, κάποτε πρέπει να πάψουμε να συζητάμε για τη βία γενικότερα στις γυναίκες, για τη βία μέσα στην οικογένεια και για τα θέματα τα οποία έθιξες. Πρέπει να γινόμαστε όλοι καλύτεροι. Είναι πολύ σημαντικό το θέμα που έθιξες με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο.

Θέλω, επίσης, να γνωρίζετε ότι η συνεδρίαση της Επιτροπής μας, όπως και των άλλων Επιτροπών, είναι δημόσια. Ότι λέμε αποτυπώνεται στην τηλεόραση της Βουλής μας και θα βγαίνει προς τα έξω. Είναι, δηλαδή, δημόσια η συνεδρίαση που κάνουμε. Να το γνωρίζετε αυτό.

Θέλω, λοιπόν, να παρακαλέσω την Ιωάννα Κυρίτση, Έφηβο Βουλευτή από την Αίγυπτο, να λάβει το λόγο.

Ορίστε, έχεις το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αίγυπτος): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχάς θέλω να ευχαριστήσω τον Πρόεδρό μας κ. Μαντούβαλο που σήμερα είναι εδώ, ώστε να ακούσει τις απόψεις και τα επιχειρήματά μας για ένα καλύτερο αύριο. Το κείμενό μου βασίζεται στη θέση της γυναίκας στην Αίγυπτο, για να γνωρίσετε και εσείς μία άλλη νοοτροπία ζωής.

Ξεκίνησε η ζωή και ο Θεός έφτιαξε την πλάση και από το σώμα του Αδάμ έποίησε την Εύα, το θηλυκό, τη σύντροφο. Από την εποχή εκείνη, πολλά πιστέψαμε εμείς οι γυναίκες. Πολλές φορές ακολουθήσαμε την προσοχή του συζύγου ανά τους αιώνες, του πατέρα, του αδελφού. Ευτυχώς, για μας τις γυναίκες της Δύσης, όλα αυτά αποτελούν ένα γραφικό παρελθόν. Εκσυγχρονίστηκε η Ελλάδα μας, ήρθε στη γενιά μας η πλήρης ισότητα των φύλων.

Αυτά όμως στην Αθήνα, καθότι στην Αλεξάνδρεια είναι διαφορετικά. Να σημειώσουμε πρώτα απ' όλα ότι η αλλαγή έγινε στη Δύση. Η αλλαγή δεν έγινε από την καλή θέληση των ανδρών. Η αρχή έγινε από την Αγγλία, όπου η αυτοκρα-

τορία έστειλε τα αγόρια της, πριν από έναν αιώνα, στον πόλεμο το μεγάλο, τον Α΄ Παγκόσμιο. Ποιος νά δουλέψει, λοιπόν, στα εργοστάσια τότε; Οι γυναίκες. Και νά σου οι εργάτριες, νά σου οι λίρες οι αγγλικές.

Στην Εγγύς Ανατολή η κατάσταση είναι διαφορετική, καθότι το γεννοβόλι καλά κρατεί και η οικονομία είναι αιώνες πίσω. Είναι και η θρησκεία από τον καιρό του Νώε και ο εκσυγχρονισμός αργεί.

Να σας δώσω τρία, τέσσερα στοιχεία και μετά να συζητήσουμε τα πώς και τα γιατί. Από τη στιγμή που βγήκε ο νόμος ότι η γυναίκα μπορεί να πάρει διαζύγιο, έχει ξεσηκωθεί μεγάλο πλήθος αντιδράσεων. Η μαρτυρία μίας γυναίκας αξίζει το ήμισυ, απ' ό,τι η μαρτυρία ενός άνδρα. Τα κληρονομικά δικαιώματα μίας γυναίκας είναι πολύ λιγότερα, απ' αυτά του άνδρα.

Αν αυτά είναι πραγματικά γεγονότα, άξιες παρατήρησης είναι και συνήθειες, όπως ότι οι γυναίκες δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στον εκπαιδευτικό τομέα. Πολλά κορίτσια εγκαταλείπουν το σχολείο σε νεαρή ηλικία, αφού οι πατεράδες τις παντρεύουν πολύ νωρίς, δέκα έξι με δέκα οκτώ ετών. Πολλές δεν εργάζονται, με αποτέλεσμα να πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης. Δεν επιλέγουν οι ίδιες το σύζυγό τους αλλά οι πατεράδες τους, σύμφωνα με τα συμφέροντά τους. Επικρατεί φόβος στο πρόσωπο του Αλλάχ, προσκυνούν μόνες τους.

Όμως, αυτά είναι συμπτώματα. Ναι. Ζουν σε μία χώρα όπου ο άντρας δεσπόζει. Πράγματι στην Αίγυπτο ζει και βασιλεύει ο Θεός. Όμως, έτσι δεν ήμασταν και εμείς στην Ελλάδα πριν μερικές δεκαετίες; «Όχι» θα σου πουν κάποιοι, καθώς εμείς ορθόδοξοι σεβόμασταν πάντα τη γυναίκα.

Όπως και σε πολλές άλλες γεωγραφικές ζώνες και πολιτισμούς, το συγκριτικό πλεονέκτημα της γυναίκας της Δύσης βρισκόταν όχι σε θρησκευτικούς και πολιτιστικούς λόγους, αλλά στην ανάπτυξη. Ανάπτυξη στην οικονομία της χώρας, στη θέση της γυναίκας στην κοινωνία. Αναγνώριση της ισότιμης θέσης της στην κοινωνία. Δημιουργία θέσεων εργασίας σε σύγχρονους τομείς στην αγορά.

Δύσκολα τα πράγματα, παιδιά. Σύμφωνα με την Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών, στο συνολικό πληθυσμό εβδομήντα εκατομμυρίων που έχει η Αίγυπτος, το 23% βρίσκεται στο όριο της φτώχειας, ενώ η ανεργία κυμαίνεται στο 13%. Το 50% δε του εργατικού δυναμικού απασχολείται στο γεωργικό τομέα.

Το ενδυματολογικό σύμβολο της γυναικείας υποταγής, η μαντίλα, παραμένει και εδώ εκ των ων ουκ άνευ. Βλέπουμε σαφώς το σεβασμό και την υπηρετική συμπεριφορά των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων, αποκαλύπτοντας έτσι και τον ταξικό καταλήτη της κοινωνικής συναναστροφής στην Αίγυπτο. Παρουσιάζεται λοιπόν η κυρία των σαλονιών με σεβασμό στον κύρη του σπιτιού, χαμηλοβλεπούσα σε κάποιο

βαθμό, αφέντρα δε στους κοινωνικά ασθενέστερους.

Αξίζει τώρα να μελετήσουμε το συστατικό της θρησκείας. Υπάρχει ένας γενικός σκεπτικισμός, μέχρι και φόβος, για το Ισλάμ. Ζώντας, όμως, την καθημερινότητα στην Αλεξάνδρεια, αναγνωρίζουμε ότι το νόμισμα δεν έχει απλώς δύο όψεις, αλλά εξακόσιες γωνίες, γιατί στην Αίγυπτο, τουλάχιστον, η θρησκεία, πράγματι, αποτελεί μέρος της καθημερινότητας. Αποτελεί, όμως, και ένα μέσο επικοινωνίας. Επικοινωνιακός λαός, σε κερδίζει με το χαμόγελό του, σε μερδεύει με τις μηχανορραφίες του, σε αποπλίζει με την ανορθόδοξη για εμάς λειτουργία του. Εντάσσεται και η γυναίκα σ' αυτό το παιχνίδι, όπου η θρησκεία ξεφεύγει από κάτι κλειστό και καταδυναστευτικό ή ακόμα αποτελεί, στο λαϊκό της επίπεδο, γνώμονα συμπεριφοράς.

Έτσι, λοιπόν, διαγράφεται η πορεία του θηλυκού στην Αραβία. Ο χρόνος κυλάει με ρυθμούς νοηλικούς που τους χαϊδεύει το αεράκι και λικνίζεται λάγνα μπροστά στα μάτια σου. Σ' αυτή τη μέθεξη της αράπικης καθημερινότητας, η γυναίκα δεν μπορεί παρά να είναι μέρος της.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πόσο περήφανους μας κάνετε, πόσο χαρούμενους. Πόσο χαρούμενους κάνετε τους γονείς σας και όλους εκείνους που παρακολουθούν, τα όμορφα λόγια σας.

Πόσο πιο πλούσιους μας κάνετε και εσύ Ιωάννα και τα υπόλοιπα παιδιά! Εσύ μας γνώρισες κάτι, ακριβώς τον τρόπο ζωής στην Αίγυπτο και τις δυσκολίες που ιδιαίτερα η γυναίκα, σε αυτήν τη σπουδαία χώρα, με τον πολύ μακρινό πολιτισμό, αντιμετωπίζει και δεν γνωρίζαμε και μας έφερες ένα κομμάτι. Είναι πολύ σημαντικό να τα ξέρουμε.

Μίλησες και για το νόμο. Εγώ στο επάγγελμα είμαι δικηγόρος. Τί είναι νόμος τελικά; Πώς φτάνει κανείς να φτιάχνει νόμους; Εδώ φτιάχνουμε τους νόμους και τους ψηφίζουμε. Τί είναι ο νόμος; Ο νόμος είναι το τελικό στάδιο της κοινωνικής επεξεργασίας. Περνάει κάτι από την κρησάρα του χρόνου, περνάει από το σχολείο, από το γήπεδο, από το σπίτι, από την εργασία, από τη «Βουλή των Εφήβων», δοκιμάζεται, ωριμάζει και έρχεται επεξεργασμένο στο τελικό στάδιο αυτής της κοινωνικής επεξεργασίας, για να γίνει νόμος.

Πάρα πολύ όμορφα έχετε τοποθετηθεί και γι' αυτό σας είπα ότι είναι τιμή και χαρά και για μένα να συμμετέχω σ' αυτή τη διαδικασία και να προεδρεύω σε αυτήν την πολύ όμορφη Επιτροπή, που στη συνέχεια του λόγου της Ιωάννας, θα χειροκροτήσουμε και θα ακούσουμε με προσοχή την Ευτυχία Βλάχου, Έφηβο Βουλευτή από τα Γιάννενα.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, υπάρχουν σήμερα ανθρώπινα δικαιώματα; Και αν υπάρχουν, ενδιαφέρεται κανείς για τη διαφύλαξη και την προστασία τους;

Είναι δύο αναπάντητα ερωτήματα, που βασανίζουν εδώ και αμέτρητα χρόνια τους λαούς όλου του κόσμου, γιατί όχι

μόνο το παρόν, αλλά και το παρελθόν έχουν καταδείξει αμέτρητες ιστορικές περιπτώσεις, που αποδεικνύουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα ποτέ δεν προστατεύτηκαν αληθινά και ότι χρειάστηκαν αιματηροί και μακροχρόνιοι αγώνες για την κατάκτηση και κατοχύρωσή τους.

Και να τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Αρχαία Ρώμη. Έλλειψη ελευθερίας. Εκατοντάδες εγκλήματα στο όνομα της εξουσίας. Αρχαία Αθήνα. Εκμετάλλευση δούλων –τι ειρωνεία– στο όνομα της Δημοκρατίας. Μεσαίωνας. Η απόλυτη υποδούλωση, άγνοια, σκοταδισμός. Και φτάνουμε στο παρόν. Παίρνοντας ως παράδειγμα την πρόσφατη θηριωδία στο Μπεσλάν της Οσετίας στη Ρωσία, όπου θυσιάστηκαν πάνω από 600 ανθρώπινες ψυχές, ανάμεσά τους και μικρά παιδιά, ως εξιλαστήρια θύματα των δυνατών, ρωτώ: Υπάρχει σεβασμός στην ανθρώπινη ύπαρξη και στα δικαιώματα του παιδιού; Υπάρχει το δικαίωμα της ζωής, της πολιτικής γνώμης; Υπάρχει ισότητα μεταξύ ισχυρών και αδυνάτων; Και η απάντηση είναι ένα μεγάλο όχι. Γιατί, ενώ πολλοί μιλούν για την ανάπτυξη της προόδου και της ισότητας μεταξύ των μελών της παγκόσμιας κοινωνίας, η μόνη αλήθεια είναι ότι η προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι επιφανειακή και όχι ουσιαστική.

Τα παραδείγματα πολλά. Πόλεμοι, ένοπλοι ή ψυχροί, οικονομική εκμετάλλευση, τρομοκρατία, άσκηση βίας κάθε μορφής, ταξικές διακρίσεις, φυλετικές διακρίσεις, στέρηση πολιτικών και θρησκευτικών δικαιωμάτων. Και όλα αυτά για το συμφέρον των ισχυρών, που δεν διστάζουν να πατήσουν επί πτωμάτων, δεν διστάζουν να θυσιάσουν τη ζωή και τα δικαιώματα εκατομμυρίων αθώων, μεταξύ των οποίων και ανυπεράσπιστων παιδιών, στο βωμό του χρήματος.

Ωστόσο προσπάθειες γίνονται. Ο ΟΗΕ, η UNESCO, η UNISEF, αγωνίζονται καθημερινά, το αποτέλεσμα, όμως, είναι σχεδόν ανύπαρκτο, καθώς η σύγκρουση με τα συμφέροντα των εκάστοτε ισχυρών κυβερνήσεων είναι αναπόφευκτη.

Τι πρέπει να γίνει, λοιπόν; Ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου; Σημαντική αρχικά κρίνεται η προσπάθεια σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο για αφύπνιση της δημοκρατικής συνείδησης και γενικότερα της κοινής γνώμης. Έτσι, θα μπορέσει να υπάρξει, επιτέλους, μια ισχυρή αντίσταση κατά των απάνθρωπων ενεργειών των ισχυρών κυβερνήσεων.

Επιπλέον, χρειάζεται συστηματική ενημέρωση και παρότρυνση του ανθρώπου για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων του, μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, απομάκρυνση από την κερδοσκοπική αντίληψη, ευαισθητοποίηση απέναντι στα φαινόμενα καταστρατήγησης των ελευθεριών του ατόμου. Οι ισχυρές κυβερνήσεις, οι ηγέτες του πλανήτη, πρέπει να διαθέσουν πόρους και μέσα για την έκλειψη της πείνας και των άθλιων συνθηκών ζωής στις χώρες του τρίτου κό-

σμου, να απομακρυνθούν από τον εύκολο πλουτισμό, τη θεοποίηση του χρήματος, να σκύψουν μέσα τους και να αναλογιστούν τις καταστροφές που έχουν προκαλέσει και έτσι, επαναπροσδιορίζοντας τις αξίες τους, να ενεργήσουν με βάση τον παράγοντα άνθρωπο.

Πάνω από όλα, χρέος όλων μας είναι να αφήσουμε στην άκρη πάθη και αδυναμίες και να αγωνιστούμε για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, απλά και μόνο γιατί λεγόμαστε άνθρωποι. Όπως πολύ εύστοχα είπε κάποτε ο Νίκος Καζαντζάκης: «Αγάπα τον άνθρωπο, γιατί είσαι εσύ». Ευχαριστώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Την Ευτυχία, με πολλή χαρά και προσοχή ακούσαμε. Να, όμως, που στο ενδιαμέσο, σε πολύ μικρό χρόνο, Ευτυχία μου, ένα τρομερό γεγονός, το γεγονός της Οσετίας, το τραγικό αυτό γεγονός, σε απασχόλησε. Και σε απασχόλησε, γιατί το ζήσαμε σαν μια τρομερή αδικία. Αυτή η εικόνα, πράγματι, επηρέασε όλον τον κόσμο. Μια πόλη θανάτου, μια πόλη θανάτου παιδιών, από όπου βγαίνει ένα μεγάλο γιατί. Το γιατί το είπες. Γιατί να φτάνουμε στο σημείο, από μια τρομοκρατία με άγνωστα αίτια ή και γνωστά πολλές φορές, σε κάθε περίπτωση αδικαιολόγητα –το τονίζω αυτό- να θρηνούμε αθώους ανθρώπους;

Είδα, όμως, ότι δεν είσαι απαισιόδοξη. Είδα ότι διέκρινες ακόμα και μέσα από Οργανισμούς, όπως είπες, τον ΟΗΕ και άλλους, διαδικασίες που μπορούν να δώσουν λύσεις, που μπορούν να βελτιώσουν την κατάσταση.

Έχετε πολύ μεγάλο περιθώριο, αφού έχετε εντοπίσει τα προβλήματα και είστε ώριμα παιδιά, και είστε παιδιά που θέλετε να παλέψετε με την αδικία. Και πρέπει να παλέψετε, με δυνάμεις που μπορεί ακόμα να είναι και πιο δυνατές από σας και να προσπαθήσετε να τις νικήσετε. Θα ηττηθείτε πολλές φορές, αλλά και θα νικήσετε.

Προσπαθήστε, το λοιπόν, και να μην απογοητεύεστε. Να είστε αισιόδοξοι, γιατί η ζωή έχει προοπτική, έχει φως, έχει ήλιο, έχει πρόοδο και έχει δύναμη μέσα της.

Έχετε πολύ μεγάλη δύναμη όλοι σας. Ενώστε, λοιπόν, τις φωνές σας μέσα από διαφορετικές απόψεις. Η σύνθεση βοηθάει και δίνει δύναμη. Μέσα από τη σύνθεση, λοιπόν, των διαφορετικών απόψεών σας και των διαφορετικών διαδρομών σας στη ζωή, αφού εντοπίσετε τα λάθη αυτής της ζωής, φροντίστε να κάνετε το καλό, για να γίνει η ζωή η δική σας, αλλά και των υπολοίπων, καλύτερη.

Το μήνυμα, λοιπόν, είναι, προσπαθήστε, αγωνιστείτε για το καλύτερο.

Τώρα, λοιπόν, επειδή έδινε το λόγο όλο σε κορίτσια, ας ακούσουμε μία ανδρική φωνή από τη Β' Αθηνών, το Βασίλη τον Πετρόπουλο, τον οποίο καλώ και στο Βήμα.

Ορίστε, κύριε Πετρόπουλε, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε

κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, με τη σειρά μου θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα που οι περισσότεροι θίξατε μέσα από τα γραπτά σας και το οποίο αποτελεί το βασικό θέμα της Επιτροπής μας. Αναφέρομαι στη δημόσια διοίκηση.

Όπως όλοι μπορούμε να αντιληφθούμε, η δημόσια διοίκηση είναι η βάση για την εύρυθμη λειτουργία ενός κράτους. Έτσι, τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει είναι πολύπλοκα και απαιτούν σχεδιασμό χρόνου για να λυθούν. Για παράδειγμα, αναφέρω τη διαφθορά του δημόσιου τομέα, τη χρήση μέσου για τη διεκπεραίωση προσωπικών υποθέσεων, τη γραφειοκρατία, τη στασιμότητα στην εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων και την ελλιπή εκπαίδευση αυτών. Αυτά είναι μερικά από τα σημαντικότερα προβλήματα που ταλανίζουν αυτόν το χώρο αρκετά χρόνια, παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει για την επίλυσή τους.

Βέβαια, οι περιπτώσεις διαφθοράς χαρακτηρίζουν ένα μόνο κομμάτι των υπαλλήλων, οι οποίοι θα έπρεπε ήδη να έχουν περιθωριοποιηθεί από τις υπηρεσίες τους. Παρόλα αυτά, βλέπουμε ότι το πρόβλημα παραμένει και οι πολίτες το αντιμετωπίζουν καθημερινά στις συναλλαγές τους, όπως θα κληθούμε να το αντιμετωπίσουμε κι εμείς σε λίγα χρόνια, παρόλες τις ελπίδες που τρέφουμε για την εξάλειψη του φαινομένου.

Όμως, πώς θέλουμε να δούμε το κράτος στα χρόνια που έρχονται; Τί θέλουμε από αυτό και τί μπορούμε να του προσφέρουμε ως νέοι; Πιστεύω ότι η επιθυμία όλων μας είναι ένα κράτος σύγχρονο, που θα κοιτά μπροστά και που βασικός άξονας των ενεργειών του θα είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη. Απαιτούμε να είναι ευέλικτο και μικρότερο σε έκταση, ώστε να διοικείται καλύτερα. Επιζητούμε την τεχνολογική του ανάπτυξη με τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών, ώστε να μειωθεί η γραφειοκρατία. Ελπίζουμε στη δια βίου εκπαίδευση των υπαλλήλων, ώστε να μπορούν να αντεπεξέρχονται καλύτερα στο αντικείμενό τους, με αποτέλεσμα να φέρνουν εις πέρας μεγαλύτερο όγκο εργασίας. Καταδικάζουμε το μέσον, τις «υπόγειες διαδρομές» και τις θεωρούμε κάτι το απαράδεκτο για να πάρεις κάτι που σου ανήκει.

Επίσης, θεωρούμε αναγκαστική την προσαρμογή των μισθών στα ευρωπαϊκά επίπεδα και την καταβολή οικονομικών κινήτρων ως υλική επιβράβευση σε ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων, που, άμεσα ή έμμεσα, απαιτείται να ζουν αξιοπρεπώς.

Τέλος, καρτερούμε να τα δούμε αυτά να γίνονται πράξη, όπως θα έπρεπε να έχουν γίνει εδώ και χρόνια.

Επίσης, ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει και στον τρόπο άσκησης της εξουσίας ο οποίος επηρεάζει τον τρόπο λειτουργίας των υφισταμένων προσώπων. Δηλαδή, οι διοικητές και οι διευθυντές σε υπηρεσίες και οργανισμούς θα πρέπει να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση και όχι να πρωτο-

στατούν σε διάφορα σκάνδαλα, γιατί χρειαζόμαστε αξιόλογους ανθρώπους, που θα παράγουν έργο και που θα αγωνίζονται για το κοινό καλό, δίχως να καταφεύγουν σε κινήσεις εντυπωσιασμού.

Ένα άλλο σημαντικό βήμα για την ομαλότερη άσκηση της εξουσίας είναι η παραχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων και πόρων στους κατά τόπους δήμους, ώστε να μπορούν να λύνουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται, μιας και τα γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα.

Οι υποχρεώσεις από τη μεριά των πολιτών είναι εξίσου σημαντικές, γιατί πρέπει να καταγγέλλουν οποιαδήποτε προσπάθεια δωροδοκίας και οποιαδήποτε παρατυπία ή καθυστέρηση διαπιστώσουν στο Συνήγορο του Πολίτη. Έτσι, θα έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις περαιτέρω ενέργειές τους, διαφορετικά θα είναι συνένοχοι και θα νομιμοποιούν τέτοια επιβλαβή καθεστώτα.

Ελπίζω οι διαπιστώσεις, οι επισημάνσεις και οι προτάσεις μου, καθώς και όλων εσάς, που αποδείξατε ότι έχετε γνώμη και άποψη, να βοηθήσαν ουσιαστικά. Πιστεύω ότι είμαστε μία γενιά με όνειρα, ικανότητες και φιλοδοξίες. Έχουμε, επίσης, και αποθέματα ψυχής και αργά ή γρήγορα θα το αποδείξουμε.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βασίλη, είστε μία γενιά με όνειρα και μία γενιά που πιστεύω ότι θα δημιουργήσει και αυτό το πιστεύουμε όλοι μας. Επειδή στο σημείωμά σου αναφέρεται ότι οι προτάσεις σας στη «Βουλή των Εφήβων» θέλεις να έχουν επεξεργασία και να προωθηθούν προς τα πάνω και επειδή είδα ότι σε απασχόλησε ιδιαίτερα το θέμα της κρατικής μηχανής και φθάνεις μέχρι να το επεξεργαστείς και να το συζητήσεις στο μικρό χρονικό διάστημα, όπου πολύ τεκμηριωμένα είπες τις απόψεις σου και ανέφερες το θέμα της μικρότερης κοινωνίας των δήμων, και επειδή στη δική σας γενιά εμείς «ακουμπάμε» με πίστη και είμαστε περήφανοι γι' αυτήν τη γενιά θα είναι πολύ περήφανοι κι εκείνοι που θα σας διαβάσουν τα κείμενά σας. Πρέπει να προσπαθήσετε και να παλέψετε και να μη σταματήσετε την προσπάθειά σας μόνο στην καταγραφή. Πρέπει να «το παλέψετε», όσο περισσότερο γίνεται.

Θα ήθελα να σε ρωτήσω κάτι. Έχεις ακούσει στις συζητήσεις στο δρόμο, στα σπίτια, στα καφενεία να λένε: «Πέντε μέρες να γινόμουν Πρωθυπουργός, θα έβλεπες τι θα έκανα». Δεν μπορεί να μην το έχετε ακούσει αυτό, όλος ο κόσμος αυτό λέει. Θα ήθελα πραγματικά να ρωτήσω, επειδή βλέπω ότι σε έχει απασχολήσει το θέμα, τι θα έκανε σε πέντε μέρες ο Βασίλης Πετρόπουλος; Τί θα ήθελες να κάνεις που να βελτιώσει τη δική σου ζωή, των φίλων σου, της οικογένειάς σου, των γύρω σου, της πατρίδας σου και του κόσμου; Τί θα μπορούσες να κάνεις;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Δεν νομί-

ζω ότι μέσα σε πέντε μέρες μπορούν να λυθούν όλα τα προβλήματα. Αυτό δεν είναι δυνατόν.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε τί θα έδινες προτεραιότητα;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Φυσικά στη δημόσια διοίκηση, στην εξυγίανση αυτού του χώρου, γιατί πιστεύω ότι αυτή είναι η βάση για την εύρυθμη λειτουργία ενός κράτους.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πού συνάντησες εσύ αυτή τη διοίκηση, την αργή ενδεχομένως; Στη διοίκηση μετέχουν και οι υπάλληλοι της Βουλής. Βλέπεις πώς λειτουργούν, με τι προσπάθεια, για να είναι όλα τέλεια. Κάπου αλλού, όμως, κάτι πρέπει να συναντήσεις. Τί συναντήσεις που δεν σου άρεσε και είπες ότι αυτή η διοίκηση δεν σου αρέσει; Θέλω να το ακούσω.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Συνάντησα καθυστέρηση στη διεκπεραίωση υποθέσεων. Θα σας φέρω ένα παράδειγμα. Ο παππούς μου έχει καταθέσει τα χαρτιά του για σύνταξη. Έχουν περάσει εννιά μήνες και δεν έχει πάρει ακόμα τη σύνταξή του και αντιμετωπίζει κάποια προβλήματα. Αυτό πιστεύω ότι είναι ένα πρόβλημα που το αντιμετωπίζουν πολλοί άνθρωποι.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εμείς ευχόμαστε στον παππού σου να ζήσει πολλά χρόνια και να παίρνει τη σύνταξή του, γιατί υπήρξαν πολλοί που την περίμεναν και δεν την πήραν.

Να είσαι καλά και σε ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αιγύπτου): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η κ. Κυρίτση έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αιγύπτου): Ο συνάδελφος Βουλευτής είπε ότι είμαστε μία γενιά με όνειρα, που θα δημιουργήσουμε, με αποθέματα ψυχής. Πώς θα δημιουργήσουμε και πώς θα γίνουν αυτά τα όνειρα πραγματικότητα, αφού οι συνθήκες ζωής γίνονται όλο και πιο επικίνδυνες και δύσκολες;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μπορείς, Ιωάννα μου, να έχεις ζωή χωρίς όνειρο; Μπορείτε εσείς, αυτά τα όμορφα παιδιά, να μην ονειρευτείτε, να μη χαρείτε, να μην ερωτευθείτε, να μην παίξετε, να μη συζητήσετε, να μη στεναχωρηθείτε, να μην παλέψετε; Υπάρχει ζωή χωρίς όνειρο;

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αιγύπτου): Πώς θα δημιουργήσουμε;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό θα το συζητήσουμε λίγο μετά, για να πάρουν κι άλλοι το λόγο, γιατί αν το αφήσω έτσι θα μου ξεφύγει.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ (Γερμανίας): Πώς θα πραγματοποιήσουμε τα όνειρά μας, αν δεν αναδειχθούν;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό θα μας απασχολήσει. Θα μιλήσεις μετά;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ (Γερμανία): Δεν νομίζω.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα το συζητήσουμε μετά, γιατί με ενδιαφέρει το πώς θα πραγματοποιήσουμε αυτά τα όνειρα και πώς θα αναδειχθούν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ν. Σερρών): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τη λόγο;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής, Χαράλαμπος Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Σερρών): Αν γινόμουν Πρωθυπουργός για πέντε μέρες, θα προσπαθούσα να κάνω την Ελλάδα μια πιο ελληνική χώρα, γιατί πλέον είναι περισσότεροι οι ξένοι σ' αυτήν τη χώρα από τους Έλληνες.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν είναι περισσότεροι και δεν είναι κακό να συνηθίσουμε και στην ιδέα αυτή. Αυτή είναι μία σκέψη σου. Μη φοβάσαι. Πολύς κόσμος φοβήθηκε και ίσως και λανθασμένα, γιατί καμία φορά κατευθύνουμε και λανθασμένα. Η Θεσσαλονίκη, ας πούμε, υπήρξε και είναι μία πολυπολιτισμική πόλη, ένα «χωνευτήρι». Ήρεμα συμβίωσαν οι άνθρωποι χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.

Εάν τηρείται ο νόμος, εάν είναι σεβαστός ο νόμος και από εμάς και από εκείνους που νόμιμα έρχονται στην πατρίδα μας, τότε δεν θα υπάρχει πρόβλημα. Είναι χρήσιμη και η ανταλλαγή πολιτισμών και θέλω να σας παρακαλέσω να δείτε το εξής: Επειδή καμία φορά τα γεγονότα, έτσι όπως παρουσιάζονται, φοβίζουν, δεν θα πρέπει ούτε να φοβηθείτε ούτε να απογοητευθείτε, ούτε να το βάλετε σαν πρώτη στόχευση και να νομίζετε ότι είναι τρομερό γεγονός. Θέλω να πιστέψετε πως η πατρίδα μας είναι μία χώρα πραγματικά χωρίς φοβίες ως προς τον ερχομό ξένων ανθρώπων, παιδιών και εργαζομένων, αρκεί να τηρείται ο νόμος.

Εσένα, προσωπικά, τί σε φοβίζει; Γιατί, πρώτα απ' όλα, οι αλλοδαποί δεν είναι περισσότεροι.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Σερρών): Τρόπος του λέγειν.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ωραία. Από κει και πέρα, ας μην το βλέπουμε με φόβο, γιατί αν το δούμε έτσι, προβληματιζόμαστε και ίσως λειτουργούμε επιθετικά αλλά και αμυντικά χωρίς να δημιουργούμε. Εμένα με ενδιαφέρει -μπορεί να κάνω και λάθος- η συνεργασία, η ανταλλαγή και η καλλιέργεια των σχέσεων. Παίρνω και δίνω. Συμμετέχω σε μια διαδικασία, στην οποία σέβομαι και με σέβονται.

Βεβαίως, από την άλλη πλευρά πρέπει να αγαπάμε την πατρίδα μας. Το ίδιο ισχύει και για όσους ανθρώπους φιλο-

ξενούμε εδώ. Και αυτοί πρέπει να την αγαπούν, αλλά δεν έχουμε πραγματικούς λόγους να φοβόμαστε.

Θέλεις να προσθέσεις κάτι ακόμα;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Σερρών):

Όχι, δεν θέλω να προσθέσω κάτι άλλο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ θα σου έλεγα να παρακολουθήσεις αυτό το θέμα μέσα στη διαδρομή του χρόνου και αφήσέ το να ωριμάσει χωρίς φόβο. Αυτή είναι η παράκλησή μου. Βεβαίως, κάποια πράγματα σας ανησύχησαν και εμάς το ίδιο, αλλά μέσα απ' αυτά υπήρξαν ακραίες και ήπιες φωνές. Εμείς πρέπει να βρούμε το μέσο όρο. Βρείτε και εσείς το μέσο όρο, αυτόν που μπορεί να σας κάνει φίλους με ανθρώπους που ίσως κάποτε παρέα και να δημιουργήσετε.

Ακόμη, σε αυτήν την Αίθουσα μπορεί να βρίσκονται παιδιά τα οποία έχουν σεβαστεί την πατρίδα μας, τα οποία έχουν γονείς οικονομικούς μετανάστες, αλλά δεν δημιούργησαν προβλήματα και τιμούν με την παρουσία τους την Αίθουσα αυτή και μπορούν να είναι φίλοι σας.

Επίσης, αυτά τα παιδιά μπορούν να λειτουργήσουν δημιουργικά για την πρόοδο και την άνοδο της πατρίδας μας. Η παράκλησή μου είναι να το δείτε, με αφορμή τα όσα είπε ο Χάρης, το θέμα αυτό στο μέσο όρο του, ήρεμα, χωρίς ακραίες τοποθετήσεις, σε βάθος χρόνου και σίγουρα μετά από λίγο καιρό θα έχουμε απάντηση. Σε ευχαριστώ πολύ γι' αυτήν την τοποθέτηση.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βλάχου Πολυτίμη από την περιφέρεια της Χαλκιδικής.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, μιλήσατε στο Χάρη για ηρεμία. Είχα την εντύπωση πως μας καλέσατε εδώ, όχι για να ακούσετε αυτά που λέμε, γιατί είμαι σίγουρη πως όλοι τα ξέρετε.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, δεν τα ξέρουμε, αλλά μαθαίνουμε.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Ήλθαμε εδώ για να μιλήσουμε για ουσιαστικά προβλήματα που βασανίζουν καθημερινά όλους μας. Η ορμή και η δύναμη στο λόγο είναι αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της συγκέντρωσης. Δεν πρέπει να σας παραξενεύει και μη μας παρακαλείτε ούτε για ηρεμία ούτε για ήσυχες συζητήσεις. Ήλθαμε εδώ για να μιλήσουμε δυνατά.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μάλλον, δεν πρέπει να με καταλάβετε. Βεβαίως και είσθε εδώ για να μιλήσετε. Όπως βλέπετε και εγώ, όταν μιλάω, δεν κοιμάμαι, αλλά είμαι άνθρωπος δυνατός και έχω δει και αντιμετωπίσει τη ζωή μου πολύ δυνατά. Εγώ, όμως, τι παρακάλεσα; Αυτό που ανέφερε, είναι ένα πολύ σημαντικό και λεπτό θέμα και θα ήθελα να το δει με νηφαλιότητα και όχι με ακρότητα. Η φωνή σας πρέπει να είναι δυνατή για οποιοδήποτε θέμα και να πασχίζετε. Εγώ παρακάλεσα το

Χάρη να δει το θέμα των αλλοδαπών στην πατρίδα μας, το οποίο ο ίδιος έθιξε και είπε ότι έχουν γίνει περισσότεροι στην Αθήνα οι αλλοδαποί απ' ό,τι οι Έλληνες. Εγώ του είπα ότι δεν είναι έτσι και τον παρακάλεσα να το δει με ηρεμία.

Κατά συνέπεια, σε όλα τα πράγματα πρέπει να τοποθετούμαστε δυνατά στη ζωή. Αν θέλουμε πραγματικά να τα αντιμετωπίσουμε, τότε μόνο δυνατά θα τα αντιμετωπίσουμε. Καμιά φορά, όμως, αν πεις κάτι και το μετρήσεις, πριν το πεις ή το συμπεράνεις από το αποτέλεσμά του, τότε εγώ λέω ότι αυτό είναι το καλύτερο. Είπα ότι μπορεί και να κάνω λάθος, αλλά συμφωνώ μαζί σας ότι πρέπει να αντιμετωπίζουμε τη ζωή δυνατά.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγελή Μαριλένα από την περιφέρεια Χανίων.

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Το θέμα της ξενοφοβίας τίθεται όλο και περισσότερο στις μέρες μας και πιστεύω ότι λειτουργεί περισσότερο ως άλλοθι, γιατί επικεντρωνόμαστε σε ορισμένα μεμονωμένα περιστατικά από αλλοδαπούς, προκειμένου να παραγκωνιστούν οι ζημιές που προκαλούνται από τους ντόπιους. Η λύση δεν είναι να καταδικάζεις ό,τι ξένο, ούτε να φοβάσαι. Η αντιμετώπιση που υπάρχει σήμερα προς τους ξένους είναι οικτρή, γιατί είμαστε αρνητικά προκατειλημμένοι λόγω μεμονωμένων περιστατικών και επομένως δεν είναι σωστό να βάζουμε ετικέτες στους ανθρώπους και να θεωρούμε ότι, αν κάποιος φερθεί άσχημα προς την πατρίδα μας, συνεπάγεται ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι αρνητικά διακείμενοι προς την πατρίδα μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε γενικές γραμμές δεν πιστεύεις πως η Ελλάδα είναι φιλόξενη;

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Πιστεύω ότι τα παιδιά στην ηλικία μου, και εγώ πολλές φορές, γινόμαστε πολύ προκλητικοί προς τους ξένους.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Οι γονείς, οι φίλοι σου, οι συγγενείς σου πώς συμπεριφέρονται γενικά;

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Έχει επικρατήσει αυτή η άποψη. Δεν είναι, όμως, έτσι τα πράγματα και πρέπει να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έτσι, μπράβο. Αυτή η διαδικασία είναι ένα χωνευτήρι τελικά. Σε ευχαριστώ για την τοποθέτησή σου.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γιαννακάκη Βενετία από το Νομό Φθιώτιδας.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω αρχικά να σας εξομολογηθώ, τί ήταν αυτό που με οδήγησε δυναμικά σε αυτό το βήμα και μου έδωσε την ευκαιρία να είμαι σήμερα εδώ μαζί σας. Είναι ένα μεγάλο παράπονο που είχε φωλιάσει μέσα μου από τότε που ήμουν μαθήτρια του Δημοτικού, δια-

τρανώθηκε και τώρα βγαίνει σαν κραυγή. Γιατί στο πέταλο του Μαλλιακού έχει ριζώσει ο θάνατος; Γιατί έξω από την πόλη μου τα τροχαία ατυχήματα είναι απανωτά; Γιατί τόσο πένθος;

Την 11η Ιουλίου 2004 ένα εντεκάχρονο παιδί, η Δανάη, μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο Λαμίας, καθώς κατάφεραν να την ανασύρουν ζωντανή από τα συντρίμια του αυτοκινήτου στην άσφαλτο. Άφησαν, όμως, την τελευταία τους πνοή στη μέση του δρόμου ο πατέρας, η μητέρα και τα δύο της αδέρφια. Ποιος από τους πολιτικούς, που φέρουν την ευθύνη της καθυστέρησης της κατασκευής του φονικού πετάλου, μπορεί να κοιτάξει στα μάτια τη μικρή Δανάη, που βρέθηκε από τη μια στιγμή στην άλλη μόνη της στον κόσμο και να της δώσει μια πειστική απάντηση σε αυτό το γεμάτο παράπονο «γιατί» που θα μείνει αναπάντητο για την υπόλοιπη ζωή της; Στο μυαλό μου έρχεται κάτι συγκλονιστικό. Την ημέρα της κηδείας της τετραμελούς οικογένειας στο Σταυρό Λαμίας, στην πλατεία του χωριού, είχαν τοποθετηθεί τα τέσσερα φέρετρα. Απέναντι ακριβώς στεκόταν ένας υπεραιωνόβιος γέροντας, ο οποίος στη θέα των τεσσάρων φέρετρων, σήκωσε τα μάτια προς τον ουρανό και γεμάτος δάκρυα αναφώνησε: «Θεέ μου, από τον πόλεμο έχω να δω τόσα πολλά φέρετρα μαζεμένα στην πλατεία!»

Γιατί τόσα χρόνια δεν συγκινήθηκε κανένας μπροστά σε παρόμοια δράματα; Γιατί οι υπεύθυνοι υποκρίθηκαν, δείχνοντας ένα πρόσκαιρο ενδιαφέρον, και ύστερα σιωπή; Γιατί στο πέταλο του Μαλλιακού έχει στοιχειώσει η συμφορά και η δυστυχία;

Η κραυγή αγωνίας ακούγεται έντονα από τους απλούς ανθρώπους αλλά οι υπεύθυνοι φορείς και οι πολιτικοί κωφεύουν, ενώ ξέρουν καλά ότι είμαστε η πρώτη περιφέρεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε αριθμό τροχαίων ατυχημάτων, μια διάκριση για την οποία το πέταλο του θανάτου έπαιξε καθοριστικό ρόλο. Οι ενδείξεις είναι αποκαλυπτικές.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχουν γίνει περίπου 200 ατυχήματα μόνο στην περιοχή αυτή, το 1/3 των οποίων ήταν θανατηφόρα. Έτσι, ο αριθμός των νεκρών ανέρχεται στους 150, ενώ πάνω από 130 είναι σοβαρά τραυματίες. Και σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες το 30% αυτών μένουν κατελωμένοι στην υπόλοιπη ζωή τους σε αναπηρικό καροτσάκι.

Το γεγονός αυτό δεν είναι εις βάρος μόνο των θυμάτων και των οικογενειών τους αλλά και εις βάρος του κράτους και της οικονομίας, μιας και στους δρόμους του θανάτου χάνουν τη ζωή τους οι πιο παραγωγικές ηλικίες από 18 έως 44 ετών.

Το κομβικό σημείο του πετάλου του Μαλλιακού δεν είναι μόνο θέμα που αφορά στην πόλη της Λαμίας, αλλά επειδή συνδέει τη Βόρεια με τη Νότια Ελλάδα είναι το κυριότερο σημείο του εθνικού μας δρόμου από τον οποίο διέρχονται καθημερινά 20.000 αυτοκίνητα.

Είναι γεγονός ότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις έχουν χρηματοδοτήσει σπουδαία έργα. Γιατί όμως για το συγκεκριμένο σημείο επικρατεί η εικόνα της εγκατάλειψης; Έχουν προταθεί υλοποιήσιμες λύσεις, ώστε με τη δημιουργία κλειστού αυτοκινητοδρόμου να αποφευχθεί ο θάνατος που ελλοχεύει. Όμως παρεισφύουν κάθε φορά κάποια συμφέροντα, γίνονται ατελείωτες συζητήσεις και το πρόβλημα διαιωνίζεται.

Η ανθρωπιστική παιδεία που πήραμε από το σχολείο μάς έκανε να πιστεύουμε ότι η ανθρώπινη ζωή είναι το ύψιστο αγαθό. Στην προκειμένη όμως, περίπτωση μπαίνει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Φθάνουν πια οι διαπραγματεύσεις, ας δοθεί προτεραιότητα από την πολιτεία για να κερδίσει την εμπιστοσύνη του πολίτη, για να πιστέψουμε ότι ζούμε σε ένα κράτος πρόνοιας με πολιτικούς που ενδιαφέρονται για τους πολίτες και όχι για τους θώκους. Ευχαριστώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ένα τελείως ξεχωριστό και ευαίσθητο θέμα έθιξε η Βενετία. Δεν ξέρω αν γνωρίζετε ότι κάθε χρόνο στην πατρίδα μας αφανίζεται μία μικρή πόλη από τροχαία ατυχήματα.

Εντοπίστηκε, βέβαια, το πρόβλημα στο πέταλο του Μαλλιακού με αφορμή τη ζεύξη εκεί, αλλά ο συνδυασμός της ελλείψεως καμιά φορά χρημάτων, της στρατηγικής στην πολιτική, στο ότι δεν έχουμε εκπαίδευση πραγματική στη σωστή συμπεριφορά στην οδήγηση, δημιουργούν το πρόβλημα. Στα Χανιά, όπως είναι γνωστό, είχαμε τρία παιδάκια που σκοτώθηκαν. Και το ότι κάθε μέρα θρηνούμε μικρούς ή μεγάλους οφείλεται και στην κακή κατασκευή των δρόμων αλλά και στην έλλειψη σωστής οδικής συμπεριφοράς. Αλλά σιγά-σιγά νομίζω ότι τα πράγματα βελτιώνονται και είναι ένα κομμάτι στο οποίο η Πολιτεία θα πρέπει να δώσει πολύ μεγάλη προσοχή.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδος): Δεν αναφέρθηκε εκτενέστερα στον ανθρώπινο παράγοντα διότι πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι, ότι οι οδηγοί θα είναι πάντα οι ίδιοι. Δεν πρόκειται να αλλάξουν, γιατί έτσι είναι η νοοτροπία του Έλληνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αλλιώς οδηγούσε ο παππούς, αλλιώς οδηγεί ο μπαμπάς σου και αλλιώς θα οδηγείς εσύ. Αυτά αλλάζουν.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φιώτιδας): Πάντα θα υπάρχουν οι μεθυσμένοι, οι απρόσεκτοι οδηγοί, οι μεγάλες ταχύτητες. Το μόνο που μπορούμε να βελτιώσουμε είναι η ποιότητα των δρόμων.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επαναλαμβάνω ότι έχει μεγάλη σημασία το πώς αντιλαμβανόμαστε ότι πρέπει να οδηγούμε, νηφάλιοι, με γνώση, με σεβασμό και όλα τα υπόλοιπα. Παίζει μεγάλο ρόλο ο άνθρωπος.

Η κυρία Πλωμαρίτου έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΟΥ (Νομός Ημαθίας): Πέρουσι

έχασα 21 φίλους μου στο ατύχημα που έγινε στα Τέμπη και ειλικρινά πρέπει κάτι να γίνει γι' αυτό. Καθημερινά οι δρόμοι της Ελλάδας βράχνονται κόκκινοι.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό το γεγονός είναι πολύ σημαντικό και η Πολιτεία θα πρέπει να στρέψει το ενδιαφέρον της και την προσοχή της, γιατί είναι αδιανόητο να χάνεται τόσος κόσμος με τόσο άδικο τρόπο. Και η αναφορά στα παιδιά αυτά είναι το καλύτερο μνημόσυνο για να μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι στην παροχή αυτών των υπηρεσιών που οφείλουμε να έχουμε.

Το λόγο έχει η κυρία Κοκκίνου.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ (Νομός Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να θέσω και εγώ τους προβληματισμούς μου για τους σκοπούς της Δημόσιας Διοίκησης.

Πολλά ακούγονται για τη Δημόσια Διοίκηση της χώρας μας και κάθε φορά που έχουμε εκλογές ή αλλαγή της Κυβέρνησης ακούμε συχνά τις φράσεις «πάταξη της γραφειοκρατίας, πελατειακές σχέσεις, αναχρονιστική Δημόσια Διοίκηση, χρηματισμός υπαλλήλων κ.λπ.»

Για να μην ακούμε, λοιπόν, κάθε φορά αυτές τις φράσεις η Δημόσια Διοίκηση θα πρέπει να έχει κάποιους σκοπούς όταν ασκεί την εξουσία που της έδωσε η Πολιτεία.

Πρώτα θα πρέπει να παρέχει στον πολίτη ικανοποιητικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με το Σύνταγμα της χώρας μας όλοι οι πολίτες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και καμία διάκριση δεν επιτρέπεται να γίνεται μεταξύ αυτών. Η παροχή υπηρεσιών του κράτους προς τους πολίτες πρέπει να είναι ικανοποιητική και έγκαιρη και λέγοντας έγκαιρη εννοώ ότι πρέπει να γίνεται στο σωστό χρόνο.

Τι νόημα θα είχε αν τα όργανα της Πυροσβεστικής φθάσουν στο χώρο της πυρκαγιάς όταν θα έχει ολοκληρωθεί η καταστροφή; Θα πρέπει, λοιπόν, η ποιότητα και η ποσότητα των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης να γίνονται διαρκώς καλύτερες επειδή οι ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου συνεχώς γίνονται όλοι και πιο απαιτητικές.

Δεύτερος σκοπός της Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να είναι η υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων των δημοσίων λειτουργών. Κάθε δημόσιος λειτουργός πρέπει να προσπαθεί διαρκώς να επιλύει τα προβλήματα με γνώμονα τους υπάρχοντες θεσμούς. Με αυτόν τον τρόπο δίνει κατεύθυνση αλλά και παράδειγμα στους άλλους συναδέλφους. Με συζητήσεις και προτάσεις προς όλους εκείνους που ενδιαφέρονται για την τύχη των δημοσίων θεσμών θα συμβάλει στη δημιουργία καλύτερης Δημόσιας Διοίκησης.

Τρίτον, θα πρέπει να είναι η έντιμη άσκηση της εξουσίας. Η διοίκηση δηλαδή, πρέπει να βασιζέται στις ενέργειές της στις επιταγές του νόμου, γιατί στις δημοκρατικές κοινωνίες αυτό που ορίζει ο νόμος είναι συνήθως και το δίκαιο. Αυτό σημαίνει ότι όσοι υπηρετούν στη Δημόσια Διοίκηση θα πρέπει

να εφαρμόζουν τους νόμους με εντιμότητα και να μην ανέχονται την παραμικρή παρανομία ή την επικράτηση της διαφθοράς ακόμα και όταν είναι πικραμένοι από δικά τους προβλήματα ή αδικίες που έχουν γίνει εις βάρος τους. Τα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης θα πρέπει να είναι αφοσιωμένα και να αγωνίζονται για την καλύτερη ανάπτυξη της.

Έντιμη άσκηση εξουσίας σημαίνει ότι η Δημόσια Διοίκηση δεν επιτρέπεται να λησμονεί ή να παραβλέπει τις ανάγκες και τα αιτήματα των πολιτών εκείνων που είναι αδύναμοι, απομακρυσμένοι, ανοργάνωτοι ή μόνοι, γιατί και αυτοί ανήκουν στην κορωνίδα της δημιουργίας και αυτοί έχουν δικαιώματα, ελπίδες και όνειρα στη ζωή.

Τέταρτος και τελευταίος σκοπός της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι το δημόσιο συμφέρον. Όπως στην ιδιωτική ζωή των ανθρώπων το συμφέρον της οικογένειας έρχεται πρώτο, έτσι και στο δημόσιο τομέα της ζωής πρέπει να κυριαρχεί το δημόσιο συμφέρον. Δεν είναι δυνατόν βέβαια το δημόσιο συμφέρον να εμπνέει μόνο τους δημοσίους υπαλλήλους, αλλά όλους τους Έλληνες πολίτες ξεχωριστά. Διότι, όταν ένας δημόσιος λειτουργός βλέπει ενώσεις βιομηχάνων ή τους εμπορικούς συλλόγους να αντιτίθενται στη θέσπιση κάθε μέτρου που θα αποβλέπει στην προστασία των μισθωτών, όταν βλέπουν ότι οι πολιτικοί θεωρούν το λαό μέσο για την εδραίωση και την επέκταση της εξουσίας τους, όταν βλέπουν ότι οι πολίτες πιστεύουν ότι οι πολιτικοί είναι υποχρεωμένοι να υποστηρίζουν κάθε παράλογο αίτημά τους, τότε και για το δημόσιο υπάλληλο δεν παύει να μην είναι «φυσιολογική» η δημόσια διοίκηση. Αντίθετα, όταν ο λαός πιστεύει ότι το συμφέρον όλων πρέπει να κατέχει την πρώτη θέση στον πίνακα των αξιών που κυβερνούν τις δημόσιες υποθέσεις, τότε θα είναι εύκολο ο κάθε δημόσιος λειτουργός να κάνει το συμφέρον όλων συνείδηση και πράξη, διότι αν είναι σωστή η φράση ότι «το κράτος είναι ό,τι και οι υπάλληλοί του», τότε εξ ίσου σωστή είναι και η φράση πως «κάθε λαός έχει τους θεσμούς και τους λειτουργούς του, οι οποίοι του αξίζουν».

Σας ευχαριστώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Την Ασπασία, απ' ό,τι φαίνεται και από το κείμενό της, την έχει προβληματίσει το θέμα που λέγεται «δημόσια διοίκηση». Θα ήθελα όμως να ακούσω από την Ασπασία ένα συγκεκριμένο κομμάτι, όπως ρώτησα και προηγουμένως, που να την απασχολεί.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ (Νομός Λάρισας): Πρώτα θέλω να πω κάτι άλλο. Εγώ, για την εισαγωγή μου στη «Βουλή των Εφήβων» δεν ασχολήθηκα με τη δημόσια διοίκηση, αλλά με τον δικομματισμό. Όμως, επειδή μου κέντρισε το ενδιαφέρον και η δημόσια διοίκηση, αποφάσισα να πω κάτι.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ποιο κομμάτι της δημόσιας διοίκησης σε ενόχλησε;

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ (Νομός Λάρισας): Νομίζω πε-

ρισσότερο οι πελατειακές σχέσεις. Ενωώ, βέβαια, και τον χρηματισμό υπαλλήλων. Βέβαια, δεν είναι πολύ συχνό φαινόμενο, αλλά έτσι όπως πάνε τα πράγματα, νομίζω ότι θα γίνει, διότι, όταν ένας πολιτικός, όπως ανέφερα και πριν, προσπαθεί να εδραιώσει την εξουσία του, κάνει οτιδήποτε, στη σημερινή εποχή και βέβαια έχουμε αυτά τα αποτελέσματα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μικελλίδου Κατερίνα από τη Κύπρο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΚΕΛΛΙΔΟΥ (Λεμεσός-Κύπρος): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αισθάνομαι ιδιαίτερα χαρούμενη για την επιλογή μου ως έφηβου Βουλευτή και για τη συμμετοχή μου σ' αυτό το θεσμό, που αποτελεί αναμφισβήτητα ένα σημαντικό βήμα για το μέλλον της Ελλάδας, της Κύπρου και του υπόλοιπου ελληνισμού.

Βρίσκομαι εδώ για να καταναγάσω μία εναλία γωνιά της Μεσογείου, αλλά και να εγκιβωτίσω σε λίγα λεπτά τον ατελεύτητο αντίλαλο μιας ημικατεχόμενης γης, της Κύπρου.

Παραβλέποντας το ζοφερό παρελθόν της πατρίδας μου και αφηφώντας το αβέβαιο που εκκολάπτεται μέλλον, βάζω τον δάκτυλο εις τον τύπον των ήλων, εκεί όπου διαγράφεται ένα δυσοίονο παρόν, εκεί όπου η υποκοιλτούρα κοντεύει να εδραιωθεί και εκεί όπου οι αξίες καταποντίζονται στα άδυνα μιας κοινωνίας εύθραυστης, μεταβαλλόμενης και παθογενούς. Και ερωτώ: Ποια είναι η δαμόκλειος σπάθη αυτή τη φορά; Μήπως ο εισβολέας που έχει πάρει τις διαστάσεις εξιλαστήριου θύματος και που καταλογίζει τις ευθύνες επί παντός επιστητού; Η απάντηση βρίσκεται πολύ πιο κοντά από την πράσινη γραμμή. Είναι στα σπίτια μας και λέγεται τηλεόραση ή όπως πιο γενικευμένα επικράτησε Μ.Μ.Ε..

Η τηλεοπτική Σαχάρα, άνευ οάσεως, που καθημερινά μας καταβιβάζει στην κινούμενη άμμο της, δεν αποτελεί αποκύημα φαντασίας, αλλά μια βδελυρή πραγματικότητα, πλασαρισμένη από κερδοσκόπους και επιτήδειους που παίζουν το ρόλο του ιθύνοντα νου της κοινωνίας.

Εκών, άκων περιορίζομαι στο κυπριακό τηλεοπτικό πεδίο και ερωτώ και πάλι. Ζούμε αλήθεια σε μια κατεχόμενη γη; Η ερώτηση στέλνεται στις καλές δες. Η παρέκκλιση της κυπριακής τηλεόρασης από την αληθινή ουσία των πραγμάτων έχει αντίκτυπο σε όλα τα μήκη και πλάτη του νησιού, επηρεάζοντας όλες τις πτυχές του κοινωνικού, πολιτικού και πολιτιστικού βίου, αφήνοντας ανεξίτηλα τα ίχνη της στις ανθρώπινες συνειδήσεις.

Η υπερβολική διαχείριση της πολυφωνίας, που καταλήγει στην φαυλοκρατία, η μετατροπή του συναγωνισμού σε έναν επιθετικό ανταγωνισμό, καθώς και η επίθεση της εμπορευματοποίησης και της κερδοσκοπίας, οδηγούν αλυσιδωτά σε ένα έμμεσο μεν, αλλά ουσιαστικό δε ευτελισμό της δημοκρατίας, που πλέον λειτουργεί σαν υποκατάστατο της αουδοσίας και της υπερβολής.

Τα Μ.Μ.Ε. μας έχουν παρασύρει σε έναν άνευ προηγουμένου μιθριδατισμό, εκτοξεύοντας μια λαίλαπα πλημμελών προτύπων και ένα καταγιγισμό τρόπων ζωής οι οποίοι αποσκοπούν στην εδραίωση του ευδαιμονισμού και της αναισχυντίας.

Τα ερωτηματικά πέφτουν βροχή. Πόσο τυφλοί μπορεί να είμαστε, ώστε να αγνοούμε την επί καθημερινής βάσεως καταπάτηση των δικαιωμάτων μας μέσα στα σπίτια, στα σαλόνια μας ή όπου αλλού, τέλος πάντων, υπάρχει τηλεόραση; Μέχρι πού φθάνει η εθελουφλία μας ώστε να προσπερνούμε την κατάρρευση της οικογενειακής ζωής, τον λαϊκισμό, την υποκοιλτούρα και τη διαστρέβλωση κάθε ιερού και όσιου; Ως τότε θα ανεχόμαστε την γλωσσική διαστροφή της κυπριακής διαλέκτου και την περίτεχνη επικάλυψη της κρίσιμης κυπριακής πραγματικότητας από εικόνες που παρουσιάζουν μία κοινωνία ωραιοποιημένη και ιδανική;

Και, τέλος, τότε θα αντιληφθούμε ότι όχι μόνο είμαστε θύματα ενός συστήματος που υποθάλπει την αδράνεια και την απονεύρωση της κοινωνίας από ορθά ιδανικά και ακρογωνιαίες αξίες, αλλά συν τοις άλλοις εκθειάζουμε το θύτη και γινόμαστε δουλικά ανδράποδα στους δέκτες τους;

Ωστόσο, ως πρόσφυγας από τη Μόρφου θα ήθελα να σταθώ σε κάτι άλλο. Εις επήκοον όλων τα Μ.Μ.Ε. ποδηγετούν την πολιτική ζωή, κατευθύνουν τις λαϊκές συνειδήσεις και με άλλοθι κάποιες παρωπιδιστικές θεωρίες του τύπου άσπρο-μαύρο, οδηγούν σε μια αναπόφευκτη απ' ενός, αχαλίνωτη απ' ετέρου παραχάραξη της ιστορίας.

Ζωντανό παράδειγμα είναι το πρόσφατο δημοψήφισμα στο οποίο οι Έλληνες της Κύπρου μπήκαν στη διαδικασία να πραγματοποιήσουν εν όψει της αποδοχής ή όχι του σχεδίου Ανάν.

Δεν θέλω να αναφερθώ στην ορθότητα ή όχι της απόφασης που σχεδόν σύσσωμος ο λαός υπέγραψε στις 24 Απριλίου. Άλλωστε δεν είμαι άρτια καταρτισμένη πολιτικά, ώστε να δύναμαι να διακρίνω τις συνέπειες και τους κινδύνους ενός τέτοιου αποτελέσματος. Είμαι, όμως, αρκετά καταρτισμένη για να μπορώ να ξεχωρίσω την εκ μέρους των Μ.Μ.Ε. προπαγάνδα που οδήγησε τους Ελληνοκυπρίους σε μία απόφαση ετεροκαθορισμένη και ακούσια, εφόσον τα Μ.Μ.Ε. είχαν φροντίσει να μας αφήσουν μετέωρους να παραπαύουμε ανάμεσα στην αλήθεια και το ψέμα.

Για άλλη μια φορά αποδείχτηκε η αδυναμία των Μ.Μ.Ε. να πληροφορηθούν και όχι να παραπληροφορήσουν, πρωτοστατώντας σε έναν άνευ προηγουμένου εμπαιγμό. Και εμείς σαν κύμβαλα αλλαλάζοντα εικη και ως έτυχε επιλέξαμε το μέλλον μας, μερδεμένοι από πολιτικούς που καβγάδιζαν νυχθημερόν μέσα από τη μικρή οθόνη και συγχυσμένοι από δημοσιογράφους που μετέδιδαν ειδήσεις του διαδρόμου.

Τα Μ.Μ.Ε. είχαν παίξει εν ου παικτοίς, είχαν διαστρεβλώσει την έννοια του πατριωτισμού και της προδοσίας και

είχαν κομματικοποιηθεί τη στιγμή που θα έπρεπε να βροντοφωνάζουν εν τη ενώσει η ισχύς.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή δεν θέλω να πολιτικολογώ άλλο ή να θεωρηθώ βερμπαλιστριά, περνάω αμέσως σε δραστικά μέτρα που ενδείκνυται να γίνουν.

Μέσα σε μια κατάσταση τόσο κρίσιμη και υποδαυλισμένη από το κυπριακό πρόβλημα η παιδεία, η θρησκεία και η οικογένεια αποτελούν τους τρεις βασικούς άξονες που θα πετύχουν την ανάπτυξη κριτικού πνεύματος στους μαθητές, συντελώντας στη συρρίκνωση του φαινομένου που λέγεται εικονικός αναλφαβητισμός.

Επικεντρώνομαι στον χώρο της παιδείας και προτείνω:

1. Να πραγματοποιηθούν έρευνες γύρω από το τηλεοπτικό πεδίο, έμπρακτες αντιδράσεις, ανάπτυξη δραστηριοτήτων ενάντια στη μαθητική τηλεθέαση, αναβίωση και μελέτη της αρχαίας κλασικής παιδείας.

2. Να θεσπισθούν νόμοι που να θέτουν κανόνες δεοντολογίας και να επιβληθούν οικονομικές κυρώσεις για κάθε είδους παρανομία εκ μέρους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, αποβλέποντας έτσι σε μία πιο έγκυρη και αντικειμενική ενημέρωση.

Καλό θα ήταν οι δημοσιογράφοι να δίνουν έμφαση στην ορθή χρήση της νεοελληνικής γλώσσας, έχοντας προηγουμένως τροφοδοτηθεί με τα κατάλληλα εφόδια από πανεπιστήμια κρατικά και άρα διεθνώς αναγνωρισμένα.

Κλείνω, παραδεχόμενη πως το κεφάλαιο «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης» έχει πάρει πλέον τη μορφή κενотоπίας. Ξεκαθαρίζω λοιπόν πως δεν προσπαθώ να κομίσω γλαύκα εις Αθήνας, αλλά να μεταφέρω τον αντίλαλο ενός λαού που κινδυνεύει εξαιτίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης να αποπροσανατολισθεί από το χρέος του που συμπυκνώνεται σε τέσσερις λέξεις: Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι. Στην Κύπρο επείγει η εξυγίανση της τηλεόρασης, γιατί στην Κύπρο υπάρχει ένας Πενταδάκτυλος, μία Αμμόχωστος, μία Κυρήνεια και μία Μόρφω την οποία σπαράζουν και μας θυμίζουν ότι «οι καιροί ου μενετοί».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κατερίνα, χρησιμοποίησες μια έκφραση «τηλεοπτική Σαχάρα». Ισχύει. Σε κάθε Σαχάρα, όμως, υπάρχει και οάση, την οποία μπορούμε να διακρίνουμε για να ξεκουραστούμε, να δροοιστούμε και να ξαναξεκινήσουμε. Μπορούμε να επιλέξουμε. Υπάρχουν και καλές φωνές και καλά κομμάτια σε αυτήν την τηλεοπτική Σαχάρα. Εσύ, για μένα, μίλησες τεκμηριωμένα, με ουσία, με συναίσθημα, πράγματι με συνείδηση, και μίλησες με δυνατή και καθαρή φωνή, σαν γνήσια Κυπριοποπούλα και σε ακούσαμε με πολύ μεγάλη προσοχή και σε ευχαριστούμε γι' αυτό, να είσαι καλά.

Η κυρία Κουλούρη Αγγελική από τις ΗΠΑ έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΥΛΟΥΡΗ (ΗΠΑ): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, αποτελεί ξεχωριστή τιμή για μένα να βρίσκομαι σε αυτό το χώρο. Γεννήθηκα στο Σικάγο. Ξέρετε ότι ο Ελληνισμός και ιδιαίτερα ο Απόδημος βρίσκεται παντού και δημιουργεί παντού. Αισθήματα χαράς και συγκίνησης με διακατέχουν από τη στιγμή που συνειδητοποιήσα τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων».

Ο άνθρωπος με τη σκέψη και το χέρι του αποφάσισε να κάνει τη ζωή του ευκολότερη, συντομότερη, ανετότερη και ασφαλέστερη. Έτσι έκανε τον τροχό, το αυτοκίνητο. Τροχός και άνθρωπος, άνθρωπος και τροχός, πλάστης και πλάσμα σε μία πυκνή και αδιάκοπη σχέση, σε μία περίπτωση που κλείνει μέσα της δύο αντιτιθέμενα στοιχεία, την ηδονή και την οδύνη, τη χαρά και τη λύπη, την ευτυχία και τη δυστυχία, το ύψος και το βάθος, το γέλιο και το δάκρυ, τη ζωή και το θάνατο.

Από στατιστικές σε πολλές χώρες, η Ελλάδα είναι πρώτη σε τροχαία ατυχήματα σε όλον τον κόσμο. Τα κυριότερα αίτια είναι η έλλειψη κυκλοφοριακής αγωγής, η κακή κατάσταση του οδικού δικτύου, η μέθη και τα ναρκωτικά. Πολλοί οδηγοί, ενώ δεν ξέρουν να οδηγούν, παίρνουν το δίπλωμά τους με πλάγια μέσα. Είναι ντροπή και αίσχος αυτοί οι άνθρωποι να κυκλοφορούν μέσα σε μια πόλη μαγεμένη από τον τροχό και να μην ελέγχουν το όριο ταχύτητας, αλλά να συνταξιδεύουν με το χάρο που έχει έτοιμο το καλάθι του και τρυγάει τους πιο νέους, τους πιο ωραίους, μέλη της κοινωνίας, του αύριο, που είναι έτοιμοι να προσφέρουν πολλά στη χώρα τους.

Τα οδικά έργα εκτελούνται πρόχειρα και βιαστικά, διότι οι εργολάβοι κυνηγούν μόνο το χρήμα. Πολλά δυστυχήματα γίνονται σε αφύλακτες διαβάσεις τραίνων.

Προτείνω, λοιπόν, στην Κυβέρνηση, στον Οργανισμό Πρόληψης Ατυχημάτων, σε όλους τους γονείς και παιδιά, να εισαχθεί στο σχολείο το μάθημα της τροχαίας αγωγής. Το σχολείο είναι ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος και αρμόδιος οργανισμός για να επιτελεί το μεγάλο λειτουργήμα της αγωγής σε όλες τις οξύτερες και τις μορφές του. Όχι όμως προχειρότητες. Χρειάζεται μεθοδική διδασκαλία, χρειάζεται κατάλληλο υλικό. Είναι θέμα καλής διάθεσης, γνώσης και απόφασης.

Τι θα περιλαμβάνει το μάθημα της τροχαίας αγωγής; Τα πάντα, όσα σχετίζονται με τον τροχό και τον άνθρωπο. Όταν ληφθεί μια τέτοια απόφαση, τότε θα μελετηθεί το θέμα συστηματικά, θα γίνει επισήμανση, επιλογή, κατάταξη και μεθόδευση της ύλης και θα συνταχθούν κατάλληλα βιβλία. Γι' αυτό χρειάζεται πολλή δουλειά για την ολοκληρωτική λύση του προβλήματος τροχού και ανθρώπου. Χρειάζεται σωστή αγωγή. Ίσως είναι ακραίο, αλλά όμως αληθινό. Άλλοι λίγο άλλοι πολύ έχουμε κλάψει, στεναχωρηθεί για το χαμό κάποιου δικού μας. Σας παρακαλώ, όχι άλλο αίμα στην

ασφαλή, σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Άλλη μία λοιπόν τοποθέτηση, όπως αυτή η πολύ όμορφη τοποθέτηση της συναδέλφου Εφίβου Βουλευτού της Αγγελικής Κουλούρη, με ίδιο περίπου θέμα με αυτό που απασχόλησε τη Βενετία Γιαννακάκη. Η Βενετία τοποθέτησε το θέμα περισσότερο στη βελτίωση του οδικού δικτύου, εδώ έχουμε και τη διάσταση –αυτό που είπαμε προηγουμένως– του ανθρώπινου παράγοντα. Στην Κρήτη, στο Ηράκλειο σταμάτησε το πούλμαν ο οδηγός σε κεντρική οδική αρτηρία και άνοιξε την πόρτα να βγουν οι επιβαίνοντες από την πλευρά του δρόμου, από τη λωρίδα των διερχομένων αυτοκινήτων. Αυτό είναι τρέλα, είναι ανθρώπινο λάθος. Δεν μπορεί λοιπόν να σκεφθεί το παιδί –κτυπάω ξύλο– που βγαίνει απ’ έξω αυθόρμητα, ότι του έχεις ανοίξει την πόρτα στο χάρο, όπως είπε προηγουμένως η Αγγελική. Ο οδηγός είναι λάθος εκπαιδευμένος, λάθος επαγγελματίας και είναι αυτός που κρατάει στα χέρια του την τύχη των ανθρώπων που βρίσκονται στο πούλμαν. Άρα λοιπόν, νάτος ο συνδυασμός: Καλύτερο οδικό δίκτυο, καλύτερη εκπαίδευση, καλύτεροι οδηγοί. Αυτό –σκεφθείτε το– είναι καλό που το συζητάμε τώρα, αλλά μεθαύριο καλό θα είναι να μην πίνετε και να οδηγείτε. Καλό θα είναι να σεβασθείτε το νόμο, και να μην περιμένετε να φοβηθείτε το αλκοτέστ, για να μην κάνετε ατύχημα. Μόνοι σας με εσωτερική πειθαρχία να πείτε «τι λέγαμε και μας άκουγαν». Διασκεδάστε. Διασκεδάστε, όμως, και βάλτε στο μυαλό σας μία έννοια που θα τη μάθετε αργότερα ή θα την ακούσετε, τον ενδεχόμενο δόλο. Αυτό που κάνω τώρα, το να πω –δεν συζητάω καν το θέμα των ναρκωτικών– και να οδηγήσω, ενδεχομένως να κάνω κακό και να βλάψω κάποιον άλλον. Συνειδητοποιήστε τα από τώρα, δείτε το μια και το συζητάμε και το αναλύουμε, γιατί βλέπω ότι σας απασχολεί. Να συμφωνήσουμε σε κάτι. Κρατήστε τα στο μυαλό σας. Βλέπω ότι σημειώνετε. Όσοι περισσότεροι μιλήσετε, μετά, ή στο τέλος σήμερα ή και αύριο, θα καταθέσετε τις απόψεις σας και θα εξαντλήσουμε το θέμα με διάλογο δυνατό και έντονο, αλλά κόσμιο πάνω απ’ όλα, που βγαίνει μέσα από σύνθεση, για να βγούμε όλοι κερδισμένοι.

Και να ξέρετε και κάτι ακόμα. Ίσως, οι πιο κερδισμένοι απ’ όλους να είμαστε εμείς οι μεγαλύτεροι από σας, εγώ και οι συνάδελφοι και οι συνεργάτες που σας παρακολουθούμε με πολύ μεγάλη προσοχή. Το Πρόγραμμα δε, έτσι όπως έχει εξελιχθεί, είναι άριστο και άριστοι κι εκλεκτοί άνθρωποι το έχουν επεξεργαστεί και πολύ σπουδαία παιδιά –που μας κάνουν να σας καμαρώνουμε– το έχετε παρακολουθήσει. Θα πουν, λοιπόν, ότι έχουν να πουν οι εγγεγραμμένοι Έφηβοι Βουλευτές και θα συζητήσουμε στη συνέχεια.

Παρακαλώ να έλθει στο Βήμα ο Έφηβος Βουλευτής από την Α’ Αθηνών, ο κ. Ρίσβας Μιχάλης.

ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΣΒΑΣ (Α’ Αθήνας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδ-

ρε της Επιτροπής, κυρίες και κύριοι, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, από τα θρανία του 28ου Ενιαίου Λυκείου Αθηνών ως το παρόν Βήμα, στο οποίο με ιδιαίτερη τιμή ανέρχομαι, προβληματίζομαι και επαναστατώ, οργίζομαι και αγανακτώ με τη μέγιστη για την ασφάλεια απειλή. Καταδικάζω, λοιπόν, και καταδεικνύω το πρόβλημα της τρομοκρατίας.

Γρεμίζοντας η τρομοκρατία την ελπίδα που γέννησε η κατάρρευση του ολοκληρωτισμού, ελπίδα για έναν ειρηνικό και ασφαλή, συνεργαζόμενο και συναδελφωμένο πλανήτη, αντικατέστησε τον ψυχρό πόλεμο με θερμή, φονικότατη σύρραξη, την «ισορροπία του τρόμου» με την κυριαρχία του.

Οι τρομοκράτες προσπαθούν να διορθώσουν την αδικία αδικώντας. Μιλούν για ειρήνη και απεργάζονται σφαγές. Πνίγουν την τρέλα τους στο αθώο αίμα. Καλύπτουν τις ανόσιες πράξεις τους με τα πέπλα της θρησκείας, ανοίγοντας όμως το δρόμο για την επίγεια κόλαση. Τα αποτελέσματα είναι θάνατοι αθώων και εκατομμύρια τραυματισμένες ψυχές. Τα αποτελέσματα είναι να εξάπτεται η βία και να νικά τη λογική ο φανατισμός. Τα αποτελέσματα είναι να καταδικάζονται παιδιά για να πεθάνουν από παράφρονες και ένοχους δικαστές. Η τρομοκρατία, όμως, δεν αρκείται στο θάνατο. Τραυματίζει την κοινωνική ζωή, παραλύει τη Δημοκρατία, ακρωτηριάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, δηλητηριάζει τον πολιτισμό μας, γιατί οι πολίτες αισθάνονται εν δυνάμει θύματα και αντιμετωπίζονται από τους τρομοκράτες ως θύτες, γιατί δεν πολεμούν κι όμως σκοτώνονται, γιατί έρχονται αντιμέτωποι με εκβιαστικά, τεχνητά διλήμματα: ασφάλεια ή ελευθερία; Μα, η ασφάλεια είναι ελευθερία και η ελευθερία ασφάλεια. Γιατί βλέπουν να περικλύπονται ή να περιστέλλονται δικαιώματα κατακτημένα με αίμα για «ένα πουκάμισο αδειανό, για την Ελένη» της ουτοπικής προσασίας.

Οι ισχυρές κυβερνήσεις, παρά τις προθέσεις και τις προσπάθειες, μοιάζουν ανίσχυρες να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Εξαγγέλλουν πολέμους, συνθηκολογώντας με τη βία. Μάχονται κατά αμάχων και διευρύνουν έτσι το φαύλο κύκλο του τρόμου. Πετυχαίνουν στρατιωτικές νίκες, αλλά υποτάσσονται δυστυχώς στις προσδοκίες των τρομοκρατών.

Ο πόλεμος της τρομοκρατίας δεν έχει νικητές, εναπόκειται, όμως, στους στρατιώτες της λογικής και στους εχθρούς της βίας να βρουν διεξόδους για τη λήξη του. Δεν χρειάζονται στρατιωτικές επιχειρήσεις, αλλά συνεχείς εκστρατείες για την παγκόσμια, συντονισμένη και οργανωμένη συνεργασία. Δεν χρειάζονται συστήματα παρακολούθησης των πολιτών, αλλά εγρήγορη της κοινωνίας για τον αποκλεισμό των τρομοκρατών. Δεν χρειάζονται στις χώρες του Τρίτου κόσμου καταγισμοί από βόμβες, αλλά βομβαρδισμοί από τρόφιμα. Δεν χρειάζονται νόμοι που να περιορίζουν ελευθερίες, αλλά νόμοι ευέλικτοι που να εφαρμόζονται αυστηρά.

Πρέπει, λοιπόν, να δράσουμε αποφασιστικά και διπλά, σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, με μέτρα καταστολής που μετριάζουν τα συμπτώματα και με πολιτικές λύσεις και επιλογές που χτυπούν τις αιτίες του φαινομένου. Μόνο μειώνοντας τις ανισότητες και σε τοπική και σε διεθνή κλίμακα, μόνο αποφεύγοντας τον πόλεμο, που είναι, κατά το Θουκυδίδη, «δάσκαλος της βίας», μόνο επενδύοντας στην παιδεία και την ανάπτυξη μπορούμε να θεμελιώσουμε μια πραγματικά νέα τάξη πραγμάτων, λησμονώντας το βίαιο παρελθόν, οικοδομώντας ένα ειρηνικό μέλλον.

Τέλος, σημειώνω πως αν η ασκούμενη κριτική φαίνεται σκληρή ή αυστηρή δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι νέοι έχουν αυτό το δικαίωμα, γιατί όπως το έθεσε κάλλιστα ο Κωστής Παλαμάς: «είμαι εγώ ο γκρεμιστής, γιατί είμαι εγώ κι ο χτίστης, ο ακριβογικός της άρνησης και ο ζηλευτής της πίστης».

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Μιχάλης επικέντρωσε την ομιλία του σήμερα σε ένα πολύ σημαντικό σύγχρονο ζήτημα, στο θέμα της τρομοκρατίας, και στόχευσε άριστα και το παρουσίασε άριστα.

Κι εγώ θα σας πω κάτι σαν σκέψη μου, μέσα απ' αυτά που ο Μιχάλης είπε: παιδιά, όποιος και αν είναι ο μανδύας της τρομοκρατίας, όποιος και αν είναι ο αιτιολογικός λόγος, το πρόσχημα, να μην σας ξεγελά. Στο βάθος είναι ο θάνατος, το ανααιτιολόγητο έγκλημα.

Πολύ καλά μας το παρουσίασες, Μιχάλη, και σε ευχαριστούμε πολύ.

Παρακαλώ, λοιπόν, τον κ. Σταυρουλάκη Σταύρο, Έφηβο Βουλευτή από τον Νομό Αττικής, να έλθει στο Βήμα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Νομός Αττικής): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, έχω έρθει για να θίξω ένα θέμα το οποίο διαπιστώνω ότι είναι πολύ διάσημο. Πρόκειται για τα τροχαία ατυχήματα, θέμα το οποίο έχει γίνει πια ένα εθνικό και κοινωνικό πρόβλημα.

Ας γυρίσουμε στο σημείο όπου άρχισαν όλα, στα Τέμπη, στις 13.4.2003, 7.30 η ώρα το απόγευμα. Είναι η ώρα που το πλέον πολύνεκρο δυστύχημα συμβαίνει. Είναι η ώρα που ξεχειλίζει πια το ποτήρι και ανοίγει διάπλατα ο φάκελος «τροχαία ατυχήματα». Η μεγάλη τραγικότητα του γεγονότος και ο μεγάλος αριθμός των νεκρών αρκούσαν για να ταράξουν όλη τη χώρα απ' άκρη σ' άκρη και να προκαλέσουν πόνο, πανικό, οργή και έντονο προβληματισμό σε όλους. Σε όλους μας, όμως.

Τραγικός απολογισμός: είκοσι μία αθώες εφηβικές ψυχές, που ξεψυχούν σε ένα δυστύχημα τόσο άδικο, που σαφώς θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί. Ένα δυστύχημα σαν όλα τα χιλιάδες άλλα που συμβαίνουν κάθε χρόνο στους ερημικούς επαρχιακούς δρόμους.

Αναζητώντας μία επίσημη ερμηνεία για τη φράση «τροχαία ατυχήματα», καταλήγει κανείς στο ακόλουθο: ότι δηλα-

δή αποτελούν συμβάντα στα οποία εμπλέκονται θύματα και άνθρωποι χωρίς, όμως, πρόθεση, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα ανθρώπινες απώλειες, τραυματισμούς και καταστροφή περιουσίας. Αν, όμως, εμβαθύνουμε σ' αυτόν τον όρο, λαμβάνοντας υπόψη και το παραπάνω γεγονός, καταλαβαίνουμε πως είναι πράγματι αρκετά πολυδιάστατος. Επεκτείνεται σ' όλους τους τομείς της κοινωνίας μας και φαντάζει ως η πλέον επικίνδυνη, αόρατη απειλή του αιώνα μας.

Γιατί, όμως, να συμβαίνει κάτι τέτοιο; Πόσο μεγάλο μπορεί να είναι το πρόβλημα, χωρίς εμείς να το ξέρουμε; Τι μπορούμε να κάνουμε όλοι εμείς οι απλοί πολίτες, για να ελαττώσουμε πια τα πολύνεκρα τροχαία ατυχήματα; Ποια είναι τα αίτια; Τι μπορεί να φταίει;

Αναζητώντας απαντήσεις στους προβληματισμούς μου θεώρησα απαραίτητο να εξετάσω τι συμβαίνει στο εξωτερικό και να συγκρίνω τα αποτελέσματα αυτά, με εκείνα της Ελλάδος. Ύστερα από μεγάλη αναζήτηση στο διαδίκτυο, στις εφημερίδες, στις δημόσιες υπηρεσίες, καθώς ακόμα και σε τηλεοπτικούς σταθμούς, κατέληξα στο συμπέρασμα πως τα τροχαία ατυχήματα αποτελούν σαφέστατα ένα σημαντικότατο πρόβλημα και στη μεγάλη ευρωπαϊκή μας οικογένεια.

Παρ' όλα αυτά, το πραγματικά θλιβερό γεγονός είναι πως η Ελλάδα καταφέρνει να κερδίζει συνεχώς ανεπιθύμητες πρωτιές, που μας ντροπιάζουν σαν έθνος και δημιουργούν μια αρνητική εικόνα της χώρας μας προς τα έξω. Έτσι, η Ελλάδα ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζει επίσημα τον υψηλότερο αριθμό νεκρών, σε σχέση με τον αριθμό οχημάτων που κυκλοφορούν στους ελληνικούς δρόμους. Την ίδια στιγμή μέσα στην περασμένη τριακονταετία σημειώθηκε μία μείωση κατά 30% του αριθμού των θυμάτων στις υπόλοιπες χώρες της Ένωσης, παρά την αύξηση κατά 50% του αριθμού των αυτοκινήτων.

Συμπερασματικά βλέπουμε ότι ενώ στην Ευρώπη ο αριθμός των οχημάτων αυξάνεται, παρατηρείται μείωση στους νεκρούς. Αντίθετα η Ελλάδα προφανώς δεν μπορεί να χειριστεί σωστά ούτε καν τα οχήματα που ήδη υπάρχουν στους δρόμους.

Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αυξανόμενο αριθμό θυμάτων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο αριθμός των νεκρών από τα οδικά ατυχήματα παρουσίασε μία θεαματική πτώση της τάξης του 33% κατά την περίοδο 1980-1997. Η μοναδική χώρα από τα κράτη της Ένωσης που αποτέλεσε εξαίρεση ήταν μόνο η Ελλάδα, όπου ο αριθμός των νεκρών κατά την ίδια περίοδο αυξήθηκε κατά 60%.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, μια ακόμα πρωτιά έρχεται να προστεθεί στις υπόλοιπες: το θλιβερό ρεκόρ των πιο επικίνδυνων δρόμων το κατέχει η Ελλάδα, ενώ η χώρα με τη μεγαλύτερη οδική ασφάλεια είναι η Ισλανδία και η πιο

ασφαλής χώρα με τους λιγότερους νεκρούς είναι, επίσημα, η Σουηδία.

Για να καταλάβουμε, όμως, καλύτερα το μέγεθος του προβλήματος, αξίζει να σημειωθεί πως η Στερεά Ελλάδα είναι επίσημα η περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον υψηλότερο αριθμό νεκρών από τροχαία. Ακόμη, όμως, ένα ελληνικό διαμέρισμα φιγουράρει πρώτο έπειτα από έρευνες που έχουν ήδη γίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή τη φορά η Δυτική Μακεδονία με το αιματοβαμμένο χιλιόμετρο πριν από τα Τέμπη παρουσιάζει την πιο μεγάλη αύξηση στα τροχαία με ποσοστό 45%.

Επιπλέον, κάθε χρόνο προστίθενται 200.000 οικογένειες σ' αυτές που έχουν ήδη χάσει ένα μέλος τους ή απέκτησαν έναν μόνιμο ανάπηρο εξαιτίας των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων. Όλα αυτά συμβαίνουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε όλη δηλαδή την ευρωπαϊκή μας οικογένεια.

Τα τροχαία, αν και βρισκονται σήμερα στην ένατη θέση ως αιτία θανάτων παγκοσμίως, σε μερικά χρόνια θα περάσουν στην τρίτη, αμέσως μετά τον καρκίνο και τις καρδιακές παθήσεις, για τις οποίες δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Τα τροχαία ατυχήματα, όμως, είναι αντιμετωπίσιμο πρόβλημα.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι το 1999 έχασαν τη ζωή τους 125.000 άτομα στους δρόμους της Ένωσης, αριθμός που αντιστοιχεί στους επιβάτες τριακοσίων γεμάτων αεροσκαφών τζάμπο. Έτσι, όταν γίνεται κάποιο αεροπορικό δυστύχημα και έχουμε ένα αεροσκάφος που πέφτει, όλοι καθλωνόμαστε μπροστά στις τηλεοράσεις. Όμως, τα τροχαία ατυχήματα είναι κάτι υπόγειο, κάτι αόρατο, που δεν φαίνεται. Και έτσι, όπως δείχνουν τα στοιχεία, είναι σαν σε ένα χρόνο να έχουμε τριακόσια γεμάτα αεροσκάφη τζάμπο που να έχουν πέσει στην Ένωση.

Κάνοντας έναν πρόχειρο υπολογισμό, κάθε 24ωρο έχουμε 6 νεκρούς και 67 τραυματίες από τροχαία ατυχήματα στην Ελλάδα. Έτσι, κάθε φορά που εμείς τελειώνουμε μία μέρα στο σχολείο και οι υπόλοιποι ενήλικες τις δουλειές τους, γύρω μας κάθε μέρα σκοτώνονται έξι άτομα από μία αιτία αντιμετωπίσιμη και με δυνατότητα λύσης. Είναι σαν να σβήνεται μία κωμόπολη από τον ελληνικό χάρτη κάθε χρόνο.

Εμείς οι Έλληνες μπορούμε να το αντέξουμε αυτό; Έχουμε την πληθυσμιακή ευχέρεια να θυσιάζουμε δύο χιλιάδες άτομα κάθε χρόνο τόσο άδικα; Χαρακτηριστικά επισημάνθηκε ότι ο συνολικός αριθμός νεκρών και τραυματιών στη χώρα μας –ακούστε– από τους δύο παγκόσμιους πολέμους, τους βαλκανικούς και της Κύπρου είναι μικρότερος από το συνολικό αριθμό των νεκρών και των τραυματιών που προέρχονται από τα τροχαία ατυχήματα για τη χρονική περίοδο 1964 έως το 2000.

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι το 50% των θανάτων των παιδιών θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί, ενώ από τα

είκοσι πέντε παιδιά που χάνουν τη ζωή τους τα δέκα οκτώ είναι από τροχαία ατυχήματα.

Τα αίτια λοιπόν είναι τα εξής. Ας περάσουμε στο κυριότερο που είναι το εθνικό οδικό δίκτυο της Ελλάδας. Πέντε τμήματα της εθνικής οδού συνολικού μήκους 160 χιλιομέτρων λείπουν από το τέλος του 2001 για να ολοκληρωθεί το βασικό οδικό δίκτυο. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2008 –καλώς εχόντων των πραγμάτων– έτσι ώστε να αποκτήσει πλέον η Ελλάδα οδικό δίκτυο ευρωπαϊκών προδιαγραφών.

Μέχρι τότε όλοι οι πολίτες, εμείς δηλαδή, είμαστε αναγκασμένοι να μεταφερόμαστε από περιφερειακούς δρόμους γεμάτους λακκούβες, οι οποίοι σε συνδυασμό με τις υψηλές ταχύτητες των οχημάτων δημιουργούν άριστες συνθήκες για τροχαίο. Ωστόσο από τα υπάρχοντα τμήματα της εθνικής οδού, το τμήμα Κορίνθου-Πατρών έχει ανακηρυχθεί συνολικά ως η μεγαλύτερη καρμανιόλα της εθνικής οδού. Το γεγονός ότι από τα 110 χιλιόμετρα της εθνικής οδού τα 88 δεν έχουν προστατευτικές μπάρες, μας κάνει να προβληματιζόμαστε πολύ.

Η βασική αιτία για όλες αυτές τις διαπιστώσεις πρέπει να αναζητηθεί και στην κατάσταση του οδικού δικτύου γενικά. Η έλλειψη συντήρησης των δρόμων, καθώς και οι κακοτεχνίες στις στροφές και η κατάσταση του οδοστρώματος είναι άλλοι τρεις αρνητικοί παράγοντες. Τέλος ακόμα και η παλαιότητα του οδικού δικτύου δεν είναι συμβατή με τα νέες τεχνολογίας οχήματα, με συνέπεια να δημιουργούνται αναρίθμητα προβλήματα που δυστυχώς πολλές φορές καταλήγουν στην απώλεια ανθρώπινων ζωών.

Ένα άλλο αίτιο εξαιτίας της έλλειψης του οποίου δεν μπορούμε να σώσουμε όσο πιο πολλούς ανθρώπους γίνεται είναι η καθυστερημένη προσέλευση ιατρικής βοήθειας, η μεταφορά, η υποδοχή και η περίθαλψη. Η επείγουσα προνοσοκομειακή ιατρική, όπως λέγεται, εξασφαλίζει τη χρυσή ώρα και αποδεδειγμένα σώζει ζωές.

Ας προσθέσουμε στην πληθώρα των αιτιών το χαμηλό επίπεδο γνώσεων για τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας, καθώς και την ανεπαρκή εκπαίδευση και κατάρτιση για το χειρισμό του οχήματος.

Τέλος, όταν χρησιμοποιούμε το όχημα ως μέσο επίδειξης, επιβολής και ανέλιξης ή εκτόνωσης και όχι ως μεταφορικό μέσο σε συνδυασμό με αλαζονική και ριψοκίνδυνη οδήγηση είναι ευνόητο πως τα αποτελέσματα θα είναι δυσάρεστα.

Η χώρα μας, πέτυχε να διοργανώσει επιτυχημένους και άρτιους και ασφαλείς μοναδικούς Ολυμπιακούς Αγώνες κερδίζοντας ταυτόχρονα ένα τεράστιο, ένα πολύ δύσκολο στοίχημα. Αφού το καταφέραμε αυτό με τη βοήθεια των εθελοντών, με τη βοήθεια της άμεσης επικέντρωσης σε αυτό το θέμα και κάναμε γρήγορες κινήσεις, τότε μπορούμε να καταφέρουμε τα πάντα.

Φέτος στην τάξη μου χάσαμε δύο συμμαθήτριες εξαιτίας αυτού του προβλήματος, αλλά και όλοι μας έχουμε κλάψει θύματα. Πρέπει επιτέλους να δοθεί λύση. Υπάρχει λύση, υπάρχει η δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, οπότε εδώ είμαστε.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Σταύρος τοποθετήθηκε σε ένα θέμα που ξανασυζητήσαμε, άρα φαίνεται ότι σας απασχολεί και αυτό φαίνεται και με την ανάλυση που έχετε κάνει.

Πρώτα από όλα να γνωρίζετε ότι τα τελευταία χρόνια –για να μην λέμε ότι δεν έχει κάνει τίποτα αυτή η Πολιτεία– το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με τον αρμόδιο φορέα που έχει, την Τροχαία, με άρτια εκπαιδευμένους αξιωματικούς πηγαίνει στα σχολεία και κάνει μαθήματα οδικής συμπεριφοράς στα παιδιά. Αυτοί οι αξιωματικοί ενισχύονται από το Υπουργείο Μεταφορών σε αυτή τους την προσπάθεια. Γίνε-ται, λοιπόν, μια προσπάθεια.

Όμως, ποιος από σας παιδιά δεν έχει δει σε πινακίδες, που λένε «επικίνδυνη στροφή δεξιά» ή αναγράφουν συγκεκριμένο όριο ταχύτητας, κρεμασμένες σακούλες σκουπιδιών; Αυτό ποιος το κάνει; Ο πολίτης δεν το κάνει, να κρεμάει σακούλες σκουπιδιών στις πινακίδες; Αυτό θέλει εκπαίδευση, θέλει καλλιέργεια, θέλει συνείδηση.

Θα σας πω και κάτι άλλο για να το θυμάστε. Σε ένα μέρος έξω από την Αθήνα στα λιμανάκια Βουλιαγμένης κάθε βράδυ Παρασκευή, Σάββατο, Κυριακή είναι εκεί εκατοντάδες νέα παιδιά και χειροκροτούν –εσείς δηλαδή κι εγώ που περνάω ενδεχομένως και κάποιοι άλλοι μεγαλύτεροι– που γίνονται κόντρες, θανατηφόρα ατυχήματα, φιγούρα, επίδειξη. Για σκεφτείτε το και αυτό.

Έτσι, λοιπόν, με το διάλογο, με τις πολύ όμορφες τοποθετήσεις σας, με στοχευμένο, όμως, το πρόβλημα δείτε σιγά σιγά τι πρέπει να κάνουμε και τι όχι, μέσα από βιωματικές εμπειρίες που όλοι σας έχετε κι έχουμε.

Στο σημείο αυτό διακόπτουμε τη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Θ' Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων» για ένα ημίωρο διάλειμμα.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συνεχίζουμε, Έφηβο Βουλευτές.

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή την κυρία Ζαχαριουδάκη Ευαγγελία από τη Β' Αθηνών να έλθει στο Βήμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, με αφορμή τη λαμπρή και τόσο σημαντική γιορτή των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα τον περασμένο μήνα και συγχρόνως λαμβάνοντας υπόψη τα τελευταία γεγονότα στη Ρωσία έχρι-

να σκόπιμο να αναφερθώ στη δημόσια ασφάλεια της χώρας μας, σε μία εποχή όπου η εγκληματικότητα και η τρομοκρατία αποκτούν παγκοσμίως τιτάνιες διαστάσεις και επισκιάζουν τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αρκετό καιρό πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων στη χώρα μας η δημόσια ασφάλεια κατά τη διάρκεια των αγώνων αποτελούσε την κύρια ειδηση για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όχι μόνο για τον εγχώριο Τύπο, αλλά και για ολόκληρο τον πλανήτη. Οι πολυδάπανες μελέτες για τα τοπικά και μη συστήματα ασφαλείας τελικά απέδωσαν τους καλύτερους καρπούς, αφού ακόμη και τώρα δεχόμαστε τις καλύτερες κριτικές και μπορούμε να αισθανόμαστε περήφανοι, αφού καταφέραμε να κερδίσουμε το στοίχημα και να διεξαγάγουμε τους ασφαλέστερους Ολυμπιακούς Αγώνες στην ιστορία τους χάρη στους διεισδυτικότετους δορυφόρους, στις αμέτρητες κάμερες, στην αέναη παρακολούθηση των τηλεφωνικών μας δικτύων καθώς και στο πασίγνωστο πλέον Ζέπελιν. Αντικειμενικά και χωρίς κανείς να μπορεί να το αμφισβητήσει το συγκεκριμένο σύστημα ασφαλείας των αγώνων αυτών ήταν, το λιγότερο, αναγκαίο καθώς υπήρχαν φόβοι για ενδεχόμενα τρομοκρατικά χτυπήματα κατά τη διάρκεια των αγώνων.

Το ερώτημα, όμως, που απασχολεί τον Έλληνα πολίτη, αμέσως μετά τη λήξη των αγώνων, είναι τι θα γίνει με την ασφάλειά του στη μετέπειτα ζωή του. Και εδώ οι απόψεις διίστανται. Η αισθητή και έντονη αστυνόμευση, που οδηγεί στην υπερβολή, προκαλεί αδικαιολόγητο άγχος και πίεση και ο πολίτης αισθάνεται να ασφυκτιά και να καταπιέζεται. Η συνεχής παρακολούθηση από τις κάμερες και η αστυνόμευση των τηλεφωνικών δικτύων είναι πλέον κοινά παραδεκτό ότι προσβάλλει τον κάθε πολίτη, αφού πλέον τίθεται το θέμα της ηθικής καθώς παραβιάζονται ανθρώπινα δικαιώματα. Άλλωστε μια τόσο στενή και συνεχής παρακολούθηση ξεφεύγει από τις δημοκρατικές διαδικασίες και αποτελεί στοιχείο ολιγαρχικών καθεστώτων. Γενικότερα η όλη αυτή κατάσταση οδηγεί τον πολίτη σε αισθήματα ενοχής τα οποία όμως δεν έχουν κάποιο υπόβαθρο, γεγονός που επιδρά αρνητικά στην ψυχολογία των πολιτών.

Καταλήγουμε, λοιπόν, στο εύλογο ερώτημα: Μήπως αυτή η υπερβολική και άνευ ουσίας ασφάλεια θα έπρεπε να περιοριστεί; Μήπως ο Έλληνας πολίτης έχει το δικαίωμα να νιώσει ελεύθερος; Εδώ, όμως, τίθεται το εξής ερώτημα: Μέχρι ποιο σημείο δικαιούται ο κάθε πολίτης να αισθάνεται ελεύθερος; Η απάντηση σε όλα αυτά είναι το μέτρο. Προφανώς και για την ομαδική και ατομική προστασία και ασφάλεια η περιορισμένη αστυνόμευση είναι απαραίτητη στο σημείο πάντα βέβαια που δεν γίνεται ασφυκτική και αισθητή. Και φυσικά εκμεταλλευόμενοι την ολυμπιακή ασυτηρότητα μπορούμε να κρατήσουμε τους αστυνομικούς στους δρόμους, μπορούμε να απαιτούμε περιφρούρηση χώρων και αν-

θρώπων για την αποφυγή εγκληματικών ή τρομοκρατικών εκδηλώσεων. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε το πλήγμα που υπέστη η άτρωτη αλαζονεία των Ηνωμένων Πολιτειών την 11η Σεπτεμβρίου από την τρομοκρατία.

Για την πάταξη, όμως, της εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας, δεν αρκούν μόνο τα παραπάνω κληροδοτούμενα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ένα σημαντικό ποσοστό εγκλημάτων οφείλεται σε αλλοδαπούς και αυτό θα έπρεπε να οδηγεί σε εξονυχιστικούς ελέγχους των συνόρων και των μεταναστών που εισέρχονται στη χώρα μας. Οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να επικεντρωθούν στις ανάγκες της Ελλάδας και όχι να αλλοτριώνουν τη χώρα μέσα στην υπερβολή.

Δεν ζητάμε μείωση της παρεχόμενης ασφάλειας, αλλά θέσπιση και επικράτηση μέτρων φιλικών προς τον φιλελεύθερο πολίτη, μέτρων που δεν παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν προσβάλλουν ούτε τη νοημοσύνη, αλλά ούτε το ήθος και την αξιοπρέπεια του ατόμου καθώς η βία γεννά βία και η πρόκληση –δηλαδή η ασφάλεια– κρίνεται επιτακτική ως μέσο άμυνας απέναντι στο κάθε είδους έγκλημα.

Ζούμε σε μια εποχή όπου το κράτος δικαίου παραχωρεί γοργά τη θέση του σε ένα κράτος τρόμου, όπου οι πολίτες του ζουν υπό την ακατάπαυτη απειλή ενός πιθανού εξοντωτικού τρομοκρατικού χτυπήματος.

Το καθήκον μου ως Έφηβη Βουλευτής είναι να αντιπροσωπεύσω με τη φωνή μου χιλιάδες άλλους Εφήβους που ζητούν αναθεώρηση και επανεκτίμηση της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας στην Ελλάδα. Αναμένοντας τις απαραίτητες ενέργειες και πρωτοβουλίες των αρμόδιων φορέων ευελπιστώ σε μία περισσότερο αποδοτική και σε βάθος ασφάλεια για χάρη της συνέχειας της ελευθερίας μας και του πολιτισμού μας εις βάρος της εγκληματικότητας και της τρομοκρατίας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τα σύγχρονα γεγονότα που τρέχουν ευαισθητοποίησαν την Ευαγγελία γι' αυτό και αναφέρθηκε διεξοδικά στο θέμα της κρατικής ασφάλειας, της τάξης, του κινδύνου της τρομοκρατίας, της επιτυχίας των Ολυμπιακών Αγώνων και μέσα από αυτούς το τι μένει, προφανώς κάμερες και όλα τα υπόλοιπα. Έχει αρχίσει και γίνεται μία συζήτηση για τα προσωπικά δεδομένα και την ενδεχόμενη παραβίασή τους. Είναι πολύ σημαντικό θέμα. Πολύ ενδιαφέρον θέμα και επίκαιρο.

Είδα, Ευαγγελία, ότι έβαλες και το Ζέπελιν στο παιχνίδι. Δεν είναι, βέβαια, παιχνίδι το Ζέπελιν, να το γνωρίζετε. Ήταν ένα πολύπλοκο σύστημα το οποίο έπρεπε να μπει στην ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων.

Να σας πω και κάτι; Έκανε πολύ μεγάλη προσπάθεια η πατρίδα μας. Όλες οι Ελληνίδες, όλοι οι Έλληνες, όλα τα

κόμματα και εσείς αγκαλιάσατε τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Παράκληση και επιθυμία δική μου είναι να αγκαλιάσετε και τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Εκεί θα δούμε πόσο ψηλά είναι το πολιτισμικό μας επίπεδο. Εκεί θα δούμε πόσο δεν κρυβόμαστε πίσω από τις ανασφάλειές μας. Εκεί θα δούμε –και θα δούμε και εμείς και θα σας καμαρώσουμε– πόσο γεμίζουμε τα γήπεδα για ανθρώπους που ξεπερνάνε τεράστιες δυσκολίες. Εκεί θέλω να σας δω, βέβαια. Και θέλουμε να σας δούμε στους Παραολυμπιακούς Αγώνες και να δούμε όλο τον κόσμο να γεμίζει τα γήπεδα για να δώσει δύναμη σε συνανθρώπους μας, σε φίλους μας, σε γνωστούς μας, σε συγγενείς μας που έχουν ξεπεράσει τον εαυτό τους και θα δείξετε κάτι πολύ σημαντικό στην ελληνική κοινωνία.

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να ρωτήσω την Ευαγγελία για τα μέτρα στα οποία αναφέρθηκε, τα οποία είναι για εμένα κάτι σαν χρυσή τομή, προσδίδουν ασφάλεια, αλλά δεν παραβιάζουν τα προσωπικά δεδομένα του ανθρώπου. Μου ακούγονται κάπως σαν να ανήκουν στη σφαίρα του μη πραγματοποιήσιμου.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πού αναφέρεσαι; Πες μας για να το καταλάβει και εκείνη και όλοι μας.

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Αναφέρομαι στα μέτρα που δεν θα παραβιάζουν τα προσωπικά δεδομένα και θα παρέχουν ασφάλεια. Θα ήθελα να ρωτήσω, αν μπορεί η συνάδελφος να αναφέρει ένα τέτοιο μέτρο, έτσι ώστε να καταλάβουμε και εμείς αν είναι πραγματοποιήσιμο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ενδεχομένως, επειδή την άκουσα, θα το πω εγώ. Οι κάμερες είναι το βασικότερο λοιπόν. Θα μείνουν οι κάμερες; Θα είναι το Ζέπελιν πάνω από το κεφάλι μας; Θα είναι τόσο εντατικοποιημένα τα μέτρα ασφαλείας αυτήν την περίοδο; Μήπως είναι πολύ αυστηρά; Μήπως θέλουμε, για παράδειγμα, να πάμε μία βόλτα με τους φίλους μας και είναι μία κάμερα και μας βγάζει φωτογραφία;

Αυτό θέλει να πει. Αυτό σημαίνει παραβίαση των προσωπικών δεδομένων. Μήπως αυτό είναι υπερβολή; Μήπως είναι ενοχλητικό;

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Ήθελα να πω για μέτρα που δεν παραβιάζουν προσωπικά δεδομένα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Λέει, λοιπόν, να μας βεβαιώσουν ότι οι κάμερες δεν θα τραβάνε προσωπικά δεδομένα ή να μην υπάρχουν τόσες πολλές κάμερες. Το Ζέπελιν να μην είναι πάνω από το κεφάλι μας.

Θα ήθελα να σας πω ότι όταν το Ζέπελιν ήταν στον Πειραιά –αυτό είναι πραγματικό γεγονός και σας το δίνω να το καταλάβετε και μπορεί να μην το ξέρουν και οι μεγάλοι– την

ώρα που πέραγε η Ολυμπιακή Φλόγα και ήταν εκεί και η τριήρης, μία ιδιαίτερα μεγαλοπρεπής εκδήλωση που μας έκανε περήφανους και εμάς τους Πειραιώτες, εκείνη την ώρα στον Πειραιά και συγκεκριμένα στο Πασαλιμάνι, έγινε μία ληστεία. Έναν νεαρό που συμμετείχε σε μία χρηματοποστολή μίας εταιρείας και είχε πάνω του γύρω στις διακόσιες χιλιάδες ευρώ, τον απήγαγαν –πήγαν στο μηχανάκι, του κόλλησαν ένα πιστόλι και τον πήραν– πήγαν κάπου στην περιοχή του Χατζηκυριακείου, τον έδεσαν με μία χειροπέδα, του πήραν τα λεφτά και έφυγαν.

Από σύμπτωση είναι καταγεγραμμένο το γεγονός. Έχει καταγραφεί και πολύ εύκολα θα οδηγηθούμε στην εξιχνίαση και αυτού του εγκλήματος. Έγκλημα δεν λέγεται μόνο να σκοτώσουμε κάποιον. Έγκλημα είναι κάθε παράνομη πράξη. Κάθε παραβατική πράξη είναι έγκλημα.

Το Ζέπελιν βοήθησε αρκετά στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Σας το έφερα ως παράδειγμα για να καταλάβετε ότι δεν ήταν αστείο το ότι δαπανήσαμε τόσα χρήματα. Μας πίεσαν γιατί αν δεν παίρναμε το Ζέπελιν ή κάτι άλλο και συνέβαινε κάτι, θα έλεγαν «να, κύριοι, δεν δαπανήσατε κάτι παραπάνω απ' αυτά που σας είπαμε και, δυστυχώς, δεν είχατε καλή ασφάλεια».

Άρα, είναι πολύ δύσκολη η θέση όλων των κυβερνήσεων να αποφασίζουν τόσο σημαντικά γεγονότα. Τι έπρεπε λοιπόν να κάνουμε; Έπρεπε να κάνουμε το μάξιμουμ, να καταβάλουμε το μεγαλύτερο μέρος των δυνατοτήτων μας, των δυνατοτήτων των γονιών σας, της μητέρας σας, του πατέρα σας, των αδελφών σας, των συγγενών σας, όλων των Ελλήνων, όλων των Ελληνίδων, να δαπανήσουμε και να δώσουμε χρήματα, για να έχουμε ασφάλεια.

Φαντάζομαι πως η υπεραξία των έργων των Ολυμπιακών Αγώνων, η προβολή της χώρας μας που μας έκανε τόσο περήφανους, θα αποδώσει. Βέβαια, πάνω από όλα έγιναν πολύ καλοί Ολυμπιακοί Αγώνες με μεγάλη ασφάλεια που μας έκαναν υπερήφανους.

Είδαμε, όμως, και κάτι που δεν μας άρεσε και μας απασχόλησε γενικότερα, το θέμα του ντόπινγκ. Δείτε το αυτό σήμερα ή αύριο. Ήταν κάτι που σχολιάστηκε γενικότερα για τους αθλητές.

Η συνάδελφος σας από τα Χανιά θα ήθελε να ρωτήσει κάτι.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Ν. Χανίων): Προηγουμένως η συνάδελφος είπε ότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στους συγκεκριμένους Ολυμπιακούς Αγώνες από τη μία είχαν ως αποτέλεσμα να παραβιάζον προσωπικά δεδομένα και από την άλλη μπορούσαν να εγγυηθούν την απόλυτη, σε ανθρώπινα πλαίσια, ασφάλεια. Νομίζω, όμως, ότι δεν δόθηκε μία ικανοποιητική απάντηση. Θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτή η ασφάλεια, χωρίς να είναι τόσο ασφικτική η πίεση που

οφείλεται στην παρουσία του Ζέπελιν;

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ πιστεύω πως ναι, αλλά έπρεπε ενδεχομένως να γίνει για να καλύψουμε το άγαν, την κορυφή.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Ποια θα ήταν η εναλλακτική λύση, εκτός Ζέπελιν;

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Υπάρχουν και άλλες λύσεις. Ας μην τις αναλύσουμε τώρα. Σας έφερα ένα παράδειγμα. Σου είναι χρήσιμο το παράδειγμα;

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Να χρησιμοποιούνται λιγότερο οι κάμερες;

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μπορεί. Ίσως εκείνη την ώρα, ναι. Δεν ξέρω. Εσείς θα το συζητήσετε. Εγώ σας έφερα παραδείγματα.

Ορίστε, έχετε το λόγο, αφού πείτε πρώτα το όνομά σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ (Γερμανία): Είμαι ο Νικόλαος Κοσμίδης από τη Γερμανία και θέλω να ρωτήσω το εξής: Γιατί θεωρούμε τόσο κακό το να προστατευόμαστε απ' όλα αυτά τα μέσα; Δηλαδή, είναι κακό κάποιιο άνθρωπο να προσπαθούν να μας βοηθήσουν να μη χτυπηθούμε από την τρομοκρατία; Η ασφάλεια είναι το παν στην ελευθερία. Δεν νομίζω ότι όλες αυτές οι κάμερες είναι τόσο κακό. Εγώ θα ήθελα όλες αυτές οι κάμερες να παραμείνουν, ακόμα και το Ζέπελιν. Πρόκειται για την ασφάλειά μας, δεν πρόκειται για κάτι κακό. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν παραβιάζονται όταν πρόκειται για ασφάλεια.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο κ. Δημήτριος Παπαγεωργίου από την Πρέβεζα έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Με τη λογική του συναδέλφου θα μπορούσαμε να βάλουμε κάμερα σε κάθε σπίτι, ώστε να αποφευχθεί ο κάθε φόνος, η κάθε ληστεία, ο κάθε βιασμός, οπουδήποτε, σε κάθε στενό, σε κάθε δρόμο, χωρίς να λέμε ότι παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πότε σταματάει η ασφάλεια και αρχίζει η παρακολούθηση; Πότε θα μπορούμε να λέμε δηλαδή ότι τώρα δεν είμαστε απλά ασφαλείς, αλλά είναι κάποιος πάνω από το κεφάλι μας και ξέρει πάντα τι κάνουμε, σε κάθε μας κίνηση;

Πάντως, εγώ δεν θα μπορούσα να ζήσω έτσι.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η κυρία Μαριλένα Αγγελή, Έφηβος Βουλευτής από τα Χανιά, έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Ν. Χανίων): Θα μιλήσω για την κακοποίηση της γυναίκας, αν και εν μέρει είχε αναφερθεί το θέμα αυτό και προηγουμένως.

Τα κρούσματα βίας αυξάνονται συνεχώς, αν και μόνο τελευταία αρχίζουν να βγαίνουν και στη δημοσιότητα. Είναι τουλάχιστον θετικό ότι η ελληνική κοινωνία παύει να μένει απαθής.

Η βία ξεκινάει πριν από 4.000 χρόνια μαζί με το πατριαρχικό σύστημα και την εμφάνιση της ιδιοκτησίας και είναι γνωστό ότι το πατριαρχικό σύστημα είναι ένα ιεραρχικό σύστημα εξουσιαστικό, όπου η τιμωρία, η βία και οι απειλές αποτελούν τα μέσα επιβολής του ισχυρού πατριάρχη προς τους κατώτερους του.

Η οικογένεια είναι μία μικρογραφία της μεγάλης αυτής οικογένειας του κράτους και λειτουργεί, επομένως, με τον ίδιο εξουσιαστικό τρόπο. Η οικογενειακή βία διακρίνεται, μολιάζεται από γενιά σε γενιά και από το ένα μέλος της οικογένειας στο άλλο. Χαρακτηριστικά, έρευνες αναφέρουν ότι το 75% των ανδρών που κακοποιούν τις γυναίκες τους, ήταν και οι ίδιοι μάρτυρες κακοποίησης της μητέρας τους από τον πατέρα τους. Το 50% των ανηλίκων δραστών είναι παιδιά που βίωσαν την οικογενειακή βία και τέλος ότι η πλειονότητα των γονέων που κακοποιούν τα παιδιά τους ήταν και οι ίδιοι θύματα κακοποίησης.

Η ευρύτερη έννοια της λέξης «βία» περιλαμβάνει τη σωματική, ψυχολογική, λεκτική κακοποίηση και παραμέληση. Η βία μαθαίνεται. Είναι αποτέλεσμα της διδασκόμενης μεθόδου για την έκφραση του ανδρισμού στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Τη δημιουργία ενός πλούσιου πλέγματος προνομίων και μορφών εξουσίας υποβοηθούν οι μηχανισμοί κοινωνικοποίησης ή ανατροφής του αγοριού, η οικογένεια, το σχολείο, ο στρατός, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η βία μεταφέρεται από τον πατέρα στο γιο και συνεχίζεται με τη συμμετοχή του σχολείου. Η βία κατά των γυναικών είναι η έκφραση της ιστορικά διαπιστωμένης ανισότητας στη σχέση ισχύος μεταξύ ανδρών-γυναικών. Μόλις το 1993 στη Διεθνή Διάσκεψη Κορυφής της Βιέννης επικυρώθηκε ότι οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες.

Η ισότητα των δύο φύλων δεν αφορά μόνο τη γυναίκα. Είναι κάτι που αφορά εξίσου και τους άνδρες. Είναι μία επιδίωξη που θα πρέπει να είναι κοινή και ένας αγώνας που θα πρέπει μαζί να διεκπεραιώσουν. Ανεξάρτητα από το επίπεδο ανάπτυξης, το βαθμό της πολιτικής σταθερότητας, τον πολιτισμό ή τη θρησκεία, η βία συναντάται τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό χώρο.

Οι περισσότερες, όμως, περιπτώσεις βίας σημειώνονται εντός της οικογένειας, γεγονός που συμβάλει στην αποσιώπησή της. Πολλές φορές το ίδιο το σπίτι αποτελεί τον πλέον επικίνδυνο χώρο για τη γυναίκα. Μέσα από τους τοίχους του σπιτιού ασκείται περισσότερη βία από όσο μπορεί κάποιος να φανταστεί.

Οι στατιστικές στην Ευρώπη μας λένε ότι μία στις πέντε γυναίκες υπήρξε θύμα ξυλοδαρμού τουλάχιστον μία φορά στη ζωή της. Το 1/3 των γυναικών που φθάνουν στα επείγοντα περιστατικά είναι κακοποιημένες από ενδοοικογενειακή βία. Μία στις δύο δολοφονημένες γυναίκες κάθε χρόνο

σκοτώνεται από τον τωρινό ή πρώην σύντροφό της.

Αλλά η βία κατά των γυναικών δεν είναι μόνο σωματική. Η βία κατά των γυναικών είναι και ψυχολογική και οικονομική. Η αλήθεια είναι ότι οι γυναίκες, κάτω από αυτές τις συνθήκες, χάνουν τον αυτοσεβασμό και την αυτοπεποίθησή τους και νιώθουν παγιδευμένες σε αδιέξοδο.

Ο κυριότερος λόγος, που κάνει τη γυναίκα να παραμένει θύμα, είναι παραδόξως ο φόβος. Οι γυναίκες φοβούνται, μήπως αυτές και τα παιδιά τους υποστούν χειρότερη μεταχείριση ή ακόμη και πράξεις εγκληματικές. Άλλες αιτίες είναι ο φόβος της μοναξιάς, η οικονομική εξάρτηση των γυναικών, ο κοινωνικός αποκλεισμός, ο φόβος ότι ο θύτης θα κακοποιήσει και άλλους.

Μία κοινωνία που ισχυρίζεται ότι προασπίζει τα ανθρωπίνια δικαιώματα και την ισότητα των φύλων, οφείλει να αντιμετωπίζει σοβαρά τα προβλήματα της εκτεταμένης βίας που πλήττει άμεσα και έμμεσα την πλειονότητα του πληθυσμού, δηλαδή τις γυναίκες και τα παιδιά. Η αντιμετώπιση ενός τέτοιου φαινομένου δεν είναι μόνο ευθύνη της κυβέρνησης ή της Πολιτείας, αλλά πρέπει να γίνει κοινωνική συνείδηση.

Το πρώτο και σημαντικότερο βήμα είναι να σπάσουμε τη σιωπή. Για να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα, οφείλουμε αρχικά να το εντοπίσουμε και να το καταγράψουμε. Οι νόμοι λοιπόν, πρέπει να προσδιορίσουν τη βία κατά των γυναικών σαν μια εγκληματική πράξη και όχι σαν ένα είδος εσωτερικής διαμάχης. Πρέπει επιπλέον να προσφέρουμε στις γυναίκες-θύματα μία σαφή και αδιάσειστη υποστήριξη στα «καταφύγια γυναικών» των μη κυβερνητικών οργανώσεων, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για ασφάλεια ζωής.

Παράλληλα και τα παιδιά που μεγαλώνουν σε οικογένειες όπου η βία αποτελεί μέρος της ζωής τους πρέπει να δεχθούν ειδική υποστήριξη και βοήθεια. Επιτακτικής σημασίας είναι ακόμα να εξασφαλίσουμε ότι οι άντρες που κακοποιούν θα δεχθούν εξίσου βοήθεια, γιατί συνήθως οι θύτες έχουν υπάρξει θύματα.

Θεωρώ, τελειώνοντας, ότι στη χώρα μας θα πρέπει να γίνουν κάποιες πιο εκτεταμένες έρευνες για το φαινόμενο της βίας. Η κοινωνία πρέπει να εμπνεύσει στις γυναίκες τη σιγουριά ότι μπορούν επιτέλους να ορθώσουν το ανάστημά τους, να υψώσουν τη φωνή τους και να βάλουν ένα τέλος στο φαύλο κύκλο της βίας.

Άλλωστε, όπως είπε και η μεγάλη φεμινίστρια Σιμόν Ντε Μπουβουά: «Γυναίκα δεν γεννιέσαι, γυναίκα γίνεσαι».

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μαριλένα, θέλω να καθίσεις για λίγο μπροστά σε ένα μικρόφωνο, για να σε ρωτήσω κάτι και να το συζητήσουμε.

Είπες στην ομιλία σου και στο πολύ ωραίο κείμενό σου, με αρκετά φεμινιστικό τόνο, κάποια πράγματα. Εγώ θέλω,

όμως, να σε ρωτήσω κάτι. Σε ένα κομμάτι είπες ότι η βία μεταδίδεται από τον πατέρα στο γιο. Ρωτάω λοιπόν: Γιατί δεν μεταδίδεται ενδεχομένως από την μητέρα στη κόρη;

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Το ένα δεν αποκλείει το άλλο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να ολοκληρώσω. Δηλαδή, το αφήνεις κενό να πλανάται ότι μεταδίδεται η κακοποίηση από τον πατέρα στο γιο και δεν λες από τους γονείς στα παιδιά. Δεν λέω εγώ να το προσωποποιήσεις. Μπορεί να κάνω λάθος. Ή γιατί μεταδίδεται μόνο η βία; Ο κακός τρόπος δεν μεταδίδεται;

Μπορεί να πεις: «Κύριε Πρόεδρε, το λέω επειδή η βία έχει να κάνει περισσότερο με τα αγόρια, με τους άνδρες». Θα πω λοιπόν, γιατί όχι ο κακός τρόπος, η κακή συμπεριφορά δεν μεταδίδεται από τη μητέρα στη κόρη; Γιατί όχι από τους γονείς; Γιατί απέκλεισες τη μητέρα;

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Είμαι έτοιμη να απαντήσω.

Το γεγονός ότι η βία μεταδίδεται από τον πατέρα στο γιο, κάτι το οποίο ισχύει σε απόλυτο βαθμό, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να μεταδίδεται από τη μάνα στην κόρη. Αλλά εγώ αναφέρθηκα σε αυτό, γιατί αυτό είναι το θέμα μου, διότι βλέπω τόσες γυναίκες οι οποίες φοβούνται να μιλήσουν, φοβούνται να απευθυνθούν στους αρμόδιους, γιατί οι αρμόδιοι είναι αμέτοχοι, είναι παθητικοί, είναι βλοσυροί πολλές φορές και αυτό που κάνουν είναι να τις καταδικάζουν, χρησιμοποιώντας ως άλλοθι το επιχείρημα ότι οι ίδιες προκάλεσαν το βιασμό τους ή την κακομεταχείρισή τους. Αυτό εγώ το θεωρώ έγκλημα. Γι αυτόμίλησα γι' αυτό.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν αποκλείει λοιπόν, αυτό που είπα.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Όχι, καθόλου.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο κύριος Κίσσας Άγγελος, Έφηβος Βουλευτής από την Κορινθία καλείται να έρθει στο Βήμα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΣΣΑΣ (Νομός Κορινθίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, θεωρώ χρέος μου πρωτίστως να πω ότι είναι μεγάλη τιμή για μένα, όπως και για όλους εσάς ελπίζω, το ότι επιλέχθηκα να συμμετάσχω στο εμπνευσμένο αυτό πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων.

Ένα από τα βασικά μας πολιτικά δικαιώματα είναι το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, που συνάμα αποτελεί και πολιτική υποχρέωση όλων των ενήλικων πολιτών της χώρας μας. Μέσω αυτού οι πολίτες επιλέγουν τους αντιπροσώπους τους, στους οποίους μαζί με την ψήφο τους φορτώνουν και ένα βαρύ φορτίο της διεκπεραίωσης πολλών ευθυνών και της λύσης πολλών προβλημάτων.

Θέλω να πιστεύω ότι ο πολίτης εκείνη τη στιγμή που εναποθέτει την ψήφο του στην κάλπη κάνει μία ευχή να αλλά-

ξουν, όσο το δυνατόν περισσότερα πράγματα. Ειδικά με την πάροδο των ετών, όπου η διαφθορά του δημόσιου και πολιτικού βίου αυξάνεται και διαβρώνει το πολιτικό μας σύστημα, οι πολίτες με την ψήφο τους εκλιπαρούν τη ριζική αλλαγή. Σίγουρα, η αλλαγή αυτή απαιτεί μόχθο και χρειάζεται συγχρονισμένες κινήσεις από όλους και κυρίως από τους πρωτεργάτες και τους υποσχόμενους αυτή την αλλαγή, τις Ελληνίδες και τους Έλληνες Βουλευτές.

Δυστυχώς όμως, όλοι συνειδητά ή ασυνείδητα γινόμαστε καχύποπτοι –και πιστεύω όχι άδικα– απέναντι στους εκπροσώπους μας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, όταν αυτοί επαγγέλλονται την αλλαγή. Όμως, η καχυποψία και η απορία είναι απόρροια των μη εκπληρωμένων υποσχέσεων και των ανούσιων λόγων, που πολλές φορές ακούμε.

Βλέπουμε σήμερα, ότι αρκετός πολύτιμος χρόνος των Βουλευτών, ακόμη και μέσα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, το ναό της Δημοκρατίας, όπως λέχθηκε και από τη κυρία Πρόεδρο της Βουλής, αλλά και από τον Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής, κατασπαταλάται σε κομματικές αντιπαλότητες και μισαλλοδοξίες, εμποδίζοντας την επίλυση σημαντικών προβλημάτων.

Δεν αρνούμαι, ούτε καταγγέλλω βέβαια, τη διαφορά πολιτικών αντιλήψεων και θέσεων των ελληνικών κομμάτων, αλλά δεν μπορώ, όμως, με τίποτα να δεχθώ να μετατραπεί η πολιτική, μιας ζωτικής σημασίας ενέργεια για τη δημοκρατία, σε αρένα. Και επιπροσθέτως, είναι αρκετά υποτιμητικό να δείχνουμε τέτοιου είδους συμπεριφορές στον εκτός Ελλάδας κόσμο. Εμείς οι Έλληνες έχουμε την τιμή να υπερηφανευόμαστε δικαίως, ότι η Ελλάδα είναι κοιτίδα της Δημοκρατίας και της έννοιας του πολίτη και της πολιτικής, ήδη από την εποχή των ελληνικών πόλεων-κρατών, που, εν αντιθέσει με εκείνες της Ανατολής, βασιζόνταν σε αυτό το δόγμα.

Σίγουρα η αντιπαράθεση απόψεων και θέσεων είναι πάντα εποικοδομητική και απαιτούμενη, όταν βασιζόμαστε στις αρχές του δημοκρατικού συντάγματος και δεν ξεπερνά την πολιτική αντιπαράθεση, μεταπηδώντας στην προσωπική και, κατ' εμένα, ανεπίτρεπτη αντιπαράθεση.

Αναρωτιόμαστε τι απωθεί σήμερα τους νέους από την πολιτική; Την απάντηση την παίρνουμε καθημερινά από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που αρέσκονται στο να παροτρύνουν τους πολιτικούς να λαϊκίζουν και να λογομαχούν στα περίφημα τηλεοπτικά παρθέρα. Την απάντηση την παίρνουμε και από τους ίδιους τους πολιτικούς, που όπως όλοι είδατε στις πρόσφατες εκλογές, στράφηκαν με μεγάλη κατανόηση και επιθυμία προς τους νέους και τους χρησιμοποιήσαν κατά κόρον στην προεκλογική τους εκστρατεία ως φέροντες νέες ιδέες και ως την ελπίδα του μέλλοντος, αλλά με μία διαφορά: Κάλεσαν τους νέους να παραταχθούν στις όποιες κομματικές δυνάμεις, επιδιώκοντας την κομματικο-

ποίηση και όχι την πολιτικοποίηση των νέων. Υπάρχει διαφορά ανάμεσα σε αυτές τις δύο έννοιες, γιατί η κομματικοποίηση καλλιεργεί τον πολιτικό φανατισμό και την απόκλιση από το στόχο της πολιτικής δραστηριότητας που είναι η συμμετοχή στα κοινά για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων και την απόλαυση δημοσίων αγαθών.

Από την άλλη μεριά, η πολιτικοποίηση είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του στόχου του ανθρώπου και δημιουργεί ένα συνειδητοποιημένο άνθρωπο, ένα δραστήριο άτομο, ένα ζωντανό φορέα ιδεών, έναν καλό πολίτη.

Καλώ, λοιπόν, όλους τους αξιότιμους κυρίους και όλες τις αξιότιμες κυρίες που αποτελούν το Ελληνικό Κοινοβούλιο και που, για να βρισκονται σ' αυτήν τη θέση, σίγουρα είναι άνθρωποι ανοιχτοί και συμπαραστάτες της νέας γενιάς, μέσω του κ. Μαντούβαλου, που είναι και αυτός ένας αρετός αντιπρόσωπος των Ελλήνων πολιτών, να σταθούν πλάι στους νέους με ανιδιοτέλεια και πραγματικό ενδιαφέρον και να εγκαταλείψουν τις αντιπαλότητες και το φανατισμό για μία εποικοδομητική συνεργασία υπέρ της λύσης των προβλημάτων.

Όλοι οι Βουλευτές έχουν το όπλο του δημόσιου λόγου και διαλόγου και τους δίδεται η δυνατότητα να πραγματοποιούν ρηξικέλευθες τομές που θα συνηγορούν στην ανάδειξη των νέων ανθρώπων και σε κυβερνητικές θέσεις και –γιατί όχι;– και εις βάρος των μεγαλύτερων και κορεσμένων πολιτικών που, αν πραγματικά επιδιώκουν τον πλήρη εκδημοκρατισμό της κοινωνίας και την αλλαγή, θα προσπαθήσουν και θα παραδώσουν στους νέους ανθρώπους τη μπροστινή και θεατή θέση τους.

Πιστεύω πραγματικά –ίσως από τη διάχυτη αισιοδοξία η οποία με διακρίνει– πως αν γίνουν προσπάθειες από τους παιδευτές του πολιτικού βίου, γιατί έτσι θέλει ο πολίτης τον πολιτικό, τότε η δύσπιστη νέα γενιά θα δει την ανιδιοτελή αυτή προσπάθεια και θα συμπαραταχθεί αμέσως μαζί σας για ένα νέο και καλύτερο μέλλον, το οποίο μπορούμε να έχουμε.

Το γεγονός ότι δεν επέρριψα ευθύνες στους ίδιους τους νέους για την απομάκρυνσή τους από την πολιτική, δεν σημαίνει ότι δεν έχουν και καμία ευθύνη. Ποτέ η ευθύνη δεν ανήκει μονομερώς σε μία πλευρά, αλλά, λόγω και του περιορισμένου χρόνου, θεώρησα σκόπιμο να αποταθώ και σε εσάς, κύριε Μαντούβαλε, αλλά και σε όλους όσους μας ακούν, αφού έχω μία σπάνια ευκαιρία –καλώς ή κακώς– να με ακούσετε όλοι εσείς.

Επί τη ευκαιρία, θέλω να παρακαλέσω αρχικά για τη διατήρηση και περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων» που πιστεύω ότι είναι ισοξία με τη Βουλή των Ελλήνων για τις φωνές που ακούγονται και τις προτάσεις που κατατίθενται, οι οποίες πηγάζουν από την αστείρευτη νεανική φαντασία και συγκεράζονται με τη βιώσιμη πραγματικότητα. Θεωρώ πως δεν πρέπει να περιορίσουμε το θε-

σμό αυτό σε μία τριήμερη εκδήλωση, αλλά πρέπει να θεσμοθετηθούν παρόμοια προγράμματα και ενδιάμεσα της χρονιάς που να δίνουν το λόγο στους εφήβους, ένα λόγο και μία φωνή που εύχομαι να εισακουστεί για το καλό όλων.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σύγχρονα και μοντέρνα παιδιά, όπως ο Άγγελος, πρέπει, να, τελικά, κάποτε να τα πλησιάσεις, για να καταλάβεις πόσο σημαντικά είναι. Είναι δύσκολο να πλησιάσεις ξεχωριστά τον καθένα από εσάς. Τον πλησιάζουν εκείνοι που ενδιαφέρονται και εκείνοι που ενδιαφέρονται περισσότερο είναι οι γονείς σας, οι οποίοι σας αγαπούν περισσότερο από όλους. Μακάρι, τον καθένα από εσάς να μπορούσαμε να τον πλησιάσουμε όλοι μας. Αυτό, όμως, δεν γίνεται.

Βεβαίως, μέσα από αυτήν τη διαδικασία ακούγονται περισσότερες φωνές. Για σκέψου τι θα γινόταν, αν δεν υπήρχε η σημερινή διαδικασία που θα την δει αύριο όλη η Ελλάδα; Για σκεφθείτε τι θα συνέβαινε, αν δεν είχε θεσμοθετηθεί αυτή η διαδικασία μέσα από μία κατασταλαγμένη, ώριμη διαδικασία και με συμπαραστάτη έναν σπουδαίο άνθρωπο –και αυτό είναι το καλύτερο μνημόσυνο για αυτόν– τον Αντώνη Σαμαράκη ο οποίος μας έδωσε αυτήν την ευκαιρία, ώστε να ακουστούν περισσότερες φωνές;

Άγγελε, είσαι ένα νέο και μοντέρνο παιδί. Πρέπει να βγει κάτι μέσα απ' αυτήν τη διαδικασία και να ακουστεί ο λόγος σου. Ποιος λόγος; Ένας άρτιος πολιτικός λόγος. Εσύ και τα υπόλοιπα παιδιά μιλήσατε με άρτιο πολιτικό λόγο που θα ζήλευαν ακόμα και οι Βουλευτές, ακόμα και εγώ.

Θέλω να σας πω κάτι, που πρέπει να βγει προς τα έξω. Είμαι πατέρας δύο μικρών όμορφων παιδιών, του Σταύρου, ηλικίας έξι ετών και της Σοφίας, ηλικία δώδεκα ετών. Θα ήθελα να σας μοιάσουν και να πάρουν κάτι από τα λόγια σας. Μακάρι, τα δικά μου παιδιά και κατ' επέκταση και τα παιδιά πολλών Ελλήνων, αν τους δοθεί ευκαιρία να πουν δύο πράγματα. Ας ακουστούν αυτές οι φωνές που μας κάνουν περήφανους. Γιατί, Άγγελε, η φωνή σας περνά μέσα από εδώ –γι' αυτό είναι σαν να ζει ο Αντώνης Σαμαράκης– και υπάρχει μία ολόκληρη Πολιτεία που σας αγκαλιάζει. Είναι οι άνθρωποι που σας φροντίζουν, που επέλεξαν τα κείμενά σας, που σας βοηθούν. Η Πολιτεία είναι παρούσα. Ίσως, γίνονται πολλά λάθη, αλλά μπορείτε να μας διορθώσετε. Βλέπετε να μη σας ακούμε; Όχι, όλοι σας ακούμε. Όλοι μαζί, μέσα απ' αυτήν τη διαδικασία, γινόμαστε καλύτεροι.

Επίσης, θα ήθελα να σας πω ότι είναι πολλές οι ενέργειες των Βουλευτών της πατρίδας μας που είναι δημοκρατικά εκλεγμένοι σε μία δημοκρατική χώρα με ένα εξαιρετικό Σύστημα. Είναι άνθρωποι που εργάζονται και πρέπει να είστε περήφανοι γι' αυτούς και να διορθώνετε τα λάθη τους. Να μας κατακρίνετε, να μας υποδεικνύετε, αλλά δεν τεκμαίρεται ότι έχετε πάντα δίκιο εσείς.

Κάποιες φορές υπάρχουν πράγματα που δεν φαίνονται

και είναι καλύτερο να τα συζητάμε. Μπορεί να δείτε ένα άδειο έδρανο και να αναρωτιέστε: «Τι κάνουν εκεί; Κάθονται;» Μπορεί να μην κάθονται, αλλά να συνεδριάζουν αλλού. Μπορεί να είναι έτσι οι Επιτροπές και να μην φαίνεται πολύς κόσμος. Εσείς είστε εδώ πενήντα οκτώ άτομα και υπάρχουν άδεια έδρανα. Αν ζουμάρω στα τελευταία έδρανα, θα φαίνεται να μην είναι κανένας. Αν ζουμάρω, όμως, στα όμορφα πρόσωπά σας και στη δύναμη που βγάζει η ψυχή σας, θα δουν όλοι ότι εργάζεστε.

Άρα, πράγματι, πολλοί Βουλευτές θα ήθελαν να σας μοιάσουν, αλλά να ξέρετε ότι έχετε κάθε λόγο να είστε περήφανοι για τους Βουλευτές που εκπροσωπούν την πατρίδα μας, που τους έχετε εκλέξει. Προσπαθούν και εργάζονται, κάνοντας, ίσως, λάθη ορισμένες φορές. Καμιά φορά έχει κόντρες και αντιπαραθέσεις η πολιτική. Καλή είναι η σύνθεση, η συστοιχία, αλλά καμιά φορά και οι ιδεολογικές αντιπαραθέσεις, πρέπει να φαίνονται, να ακούγονται. Λόγους χάρη, η μία άποψη λέει ότι μας προφυλάσσουν οι κάμερες, η άλλη άποψη λέει ότι δεν μπορώ να έχω τις κάμερες και το Ζέπελιν έξω από το σπίτι μου, γιατί θα είναι σαν να βάζω μία κάμερα Big Brother στο σπίτι μου. Άλλες απόψεις, άλλες βάσεις. Πρέπει, όμως, στο τέλος κάτι να βγει μέσα απ' αυτά.

Άρα, η εικόνα σας θα βγει προς τα έξω και θα βγει, επειδή μερίμνησε η Πολιτεία και θα συνεχιστεί ο θεσμός της «Βουλής των Εφήβων». Φροντίστε κι εσείς αυτό που κάνετε να το κάνετε καλά και το κάνετε άριστα, το κάνετε πολύ όμορφα, το κάνετε τεκμηριωμένα και με πολύ καλό λόγο.

Η Φωτεινή Μπογιατινή από την περιφέρεια της Γερμανίας έχει το λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΟΓΙΑΤΙΝΗ (Γερμανία): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, με την παγκόσμια διακήρυξη του ΟΗΕ το 1948 οι λαοί των Ηνωμένων Εθνών διακήρυξαν την πίστη τους στα βασικά δικαιώματα του ανθρώπου. Στα τριάντα άρθρα της παγκόσμιας διακήρυξης συμπεριλαμβάνονται όλα τα δικαιώματα του ανθρώπου, που εξασφαλίζουν την αξιοπρέπεια, την προσωπικότητα, την ελευθερία του και την ισότητα όλων των ανθρώπων σε όλους τους τομείς της ζωής, ανεξάρτητα καταγωγής, θέσης, φυλής και θρησκείας ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης.

Ήταν πολλά τα θετικά αποτελέσματα της παγκόσμιας διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών, όμως, ήταν πολλές και οι παραβιάσεις, που οφείλονται στα άπληστα συμφέροντα κάποιων μεγαλοεταρειών και στη μωροφιλοδοξία κάποιων πολιτικών ηγετών.

Η παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για να εκπληρωθεί το σκοπό της, πρέπει να στηριχθεί από εκείνους τους πολιτικούς που η πολιτική τους αποβλέπει στην από κοινού προαγωγή του συλλογικού συμφέροντος και να συνδέεται άμεσα και σταθερά με την ηθική και το πνεύμα της δικαιοσύνης.

Γι' αυτό, οφείλουν οι κυβερνήσεις των διαφόρων κρατών να αλλάξουν πολιτική. Χρειάζεται καλή διακυβέρνηση, που σημαίνει σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι κυβερνήσεις πρέπει να επιδιώξουν να θέσουν την ευημερία των λαών τους ως συνόλου πάνω από τα στενά συμφέροντα διαφόρων ομάδων.

Πρέπει, επιτέλους, να συνειδητοποιηθεί ότι η ανθρωπίνη ασφάλεια, η σωστή διακυβέρνηση, η ισότιμη ανάπτυξη, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η προώθηση του κράτους δικαίου είναι στόχοι αλληλένδετοι και πρέπει να ενισχύονται αμοιβαία. Η βιομηχανοποίηση της ζωής, οι διάφορες οικονομικές, κοινωνικοπολιτικές και ψυχολογικές καταστάσεις, η ταχύτατη τεχνολογική εξέλιξη και γενικά ο σύγχρονος τρόπος ζωής των ανθρώπων προκαλούν ακόμη περισσότερο την καταπάτησή τους.

Έχουμε δημοκρατικό πολίτευμα, ένα σύστημα που σέβεται πάνω απ' όλα τις ατομικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τότε, όμως, γιατί πολλοί άνθρωποι ζουν μέσα στο «καμίνι» της σύγχρονης ηθικής σαπίλας και διαφθοράς; Μήπως η δημοκρατία μας επιτρέπει κάθε είδους υπερβολή, μήπως κάτι δεν πάει καλά στα εσωτερικά των διαφόρων κυβερνήσεων; Τελικά, έχουμε δημοκρατία ή όχι; Μήπως η άγνοια δίνει σιγουριά στον άνθρωπο; Μήπως η γνώση φέρνει αβεβαιότητα και τρέφει το φόβο; Σαφώς και όχι.

Γι' αυτόν το λόγο στις πολιτισμένες χώρες είναι διάχυτη, και διατυπώνεται έντονα, η αξίωση να ξαναοριστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να επιβληθούν αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία τους, όπως παραδείγματος χάρη η θέσπιση νέων και αυστηρών νόμων για την τιμωρία αυτών που τα παραβιάζουν.

Δεν μπορεί να υπάρξει μεγαλύτερη φιλοδοξία, ανώτερος στόχος ή βαθύτερη δέσμευση για την Πολιτεία, την κυβέρνηση, τους διεθνείς οργανισμούς, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, ακόμα και για μας, από το να προστατεύσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πρέπει κάθε άτομο, κάθε όργανο της κοινωνίας, κάθε κυβέρνηση όλων των λαών να έχουν στη σκέψη τους τη διακήρυξη και να προσπαθούμε με τη διδασκαλία και την παιδεία να αναπτύξουμε το σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα και τότε, ίσως, γίνει πραγματικότητα η πανανθρώπινη φιλία και η παγκόσμια ειρηνική συμβίωση των λαών. Αν δεν επιτευχθούν αυτά σήμερα, θα αποτύχουμε ως άνθρωποι, ως κοινωνικά όντα και αύριο θα είναι αργά.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τα ανθρώπινα δικαιώματα μας απασχολούν και βλέπετε ότι όλο και περισσότεροι συνάδελφοί σας μιλούν γι' αυτά με τις εμπειρίες τους και από άλλες χώρες. Η Φωτεινή, με τις σημαντικές εμπειρίες που έχει, τοποθετήθηκε εξαιρετικά σ' αυτό το θέμα.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Δημήτριος Λιόλης από την περιφέρεια της Β' Θεσσαλονίκης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΟΛΗΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, όπως είναι κοινώς αποδεκτό, η άσκηση εξουσίας παρουσιάζει συχνά φαινόμενα κακοδιαχείρισης και διαφθοράς. Δυστυχώς, το υπάρχον πολιτικό σύστημα πάσχει τόσο, ώστε να δημιουργούνται προβλήματα στη λειτουργία της δημοκρατίας.

Κύρια αίτια αυτής της κατάστασης, της οποίας οι συνέπειες ανιχνεύονται στην πολιτική ζωή της Ελλάδας, είναι πρώτον τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, άλλοτε πολιτικά και άλλοτε οικονομικά, πολιτικών προσώπων ή ομάδων και η ανάμιξη Βουλευτών σε κάθε είδους σκάνδαλα, γεγονός που συντελεί στην υπονόμηση της δημοκρατίας, στην έξαρση της διαπλοκής και στη διαφθορά του πολιτικού κόσμου.

Δεύτερον, η ακατάσχετη ρουσφετολογία η οποία υπονομεύει την αξιοκρατία, που είναι βασικός θεσμός της δημοκρατίας, λόγω των πελατειακών σχέσεων πολιτικών-πολιτών.

Τρίτον, οι κομματικές αντιπαλότητες και η κακώς εννοούμενη κομματική πειθαρχία, δεν βοηθούν στην επίλυση σημαντικών προβλημάτων της κοινωνίας, που απαιτούν συναινετικές λύσεις.

Επιπλέον, επισημαίνω την ασυνέπεια σημαντικού μέρους των Βουλευτών προς την εκπλήρωση των κοινοβουλευτικών τους καθηκόντων, κάτι που αποτελεί παραβίαση της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας και του περιεχομένου της εντολής που τους εμπιστεύθηκε ο λαός, ασυνέπεια που εκδηλώνεται από την μη τήρηση των προεκλογικών δεσμεύσεων, αλλά και από το γεγονός ότι οι Βουλευτές δεν ψηφίζουν σύμφωνα με την ατομική τους συνείδηση, αλλά υπακούουν στην κομματική εντολή, καταστρατηγώντας το απεριόριστο δικαίωμα της γνώμης και ψήφου κατά συνείδηση.

Ωστόσο, δεν είναι μόνο που πολιτικοί που έχουν συντελέσει στην τωρινή πολιτική κατάσταση της Ελλάδας. Φταίνε και οι ίδιοι οι Έλληνες πολίτες που ενίοτε αδιαφορούν για τα κοινά, ενώ ενημερώνονται ελλιπέστατα ή αποπροσανατολίζονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ακόμη πιο λυπηρό είναι το γεγονός ότι και η πλειονότητα της σημερινής νεολαίας κρατά απαξιωτική στάση απέναντι στα γεγονότα, όντας τις περισσότερες φορές φερέφωνο των μεγάλων, χωρίς να κρίνει και να αξιολογεί τα πολιτικά δράματα και χωρίς να παρουσιάζει εναλλακτικές λύσεις.

Για τους παραπάνω λόγους έχω την πεποίθηση ότι η εξυγίανση της ελληνικής πολιτικής ζωής μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί με πρακτικές λύσεις και προτάσεις.

Πρώτον, όσον αφορά στο ρουσφέτι, πιστεύω ότι θα πρέπει να θεσπιστούν ποινές όπως έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα για τους πολιτικούς που διατηρούν πελατειακές σχέσεις με πολίτες και προωθούν ανάξια άτομα σε σημαντικές θέσεις, υπονομεύοντας την αξιοκρατία και το μέλλον των νέων, ή κάνουν οικονομικές εξυτηρητήσεις.

Δεύτερον, για να παταχθεί η διαφθορά και η διαπλοκή,

που έχουν ριζώσει στην πολιτική ζωή και έχουν ως συνέπεια τον εκφυλισμό του δημοκρατικού πολιτεύματος, πρέπει οι αρχηγοί των κομμάτων να δεσμευτούν δημόσια ότι θα αποκαλύπτουν και θα παραδέχονται κάθε κρούσμα διαφθοράς και προσβολής της Βουλής, που αποτελεί την έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας και οι πολίτες, κυρίως εμείς οι νέοι, πρέπει να δεσμευτούμε ότι θα κατακρίνουμε δημόσια τα κακώς κείμενα που συμβαίνουν στην πολιτική ζωή του τόπου.

Όσον αφορά στη μη ορθή χρήση της βουλευτικής τους ιδιότητας, πρώτον, οι πολιτικοί, οι εκπρόσωποι του λαού, είναι αναγκαίο να τηρούν τις προεκλογικές τους υποσχέσεις και τα προγράμματα. Να δεσμεύονται μόνο γι' αυτά και να κάνουν δημόσιο απολογισμό των έργων τους. Δεύτερον, να είναι συνεχής η παρουσία τους στο Κοινοβούλιο, ώστε να λαμβάνουν μέρος ενεργά στις συζητήσεις και να ψηφίζουν κατά συνείδηση, ανεξάρτητα από την κομματική εντολή, ώστε το κύρος και η αξιοπιστία της Βουλής να παραμένουν αδιασάλευτα και να υπάρχει ορθή άσκηση του κοινοβουλευτικού τους έργου.

Πιστεύω ακράδαντα ότι, μέσω της κατάλληλης διαπαιδαγώγησης και εκπαίδευσης, θα καλλιεργηθεί η ορθή δημοκρατική συνείδηση στους νέους με τον εμπλουτισμό του μαθήματος της πολιτικής αγωγής με πρακτικά ζητήματα άσκησης του κοινοβουλευτισμού και με υπόδειξη τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων. Να υπάρχει παρότρυνση ανάγνωσης και μελέτης πολιτικών άρθρων στον έντυπο τύπο –εφημερίδες, περιοδικά κάθε πολιτικής απόχρωσης– για τη διαμόρφωση αντικειμενικής γνώσης για κάθε θέμα, ώστε οι νέοι να μη χειραγωγούνται και να ενδιαφέρονται ενεργά για τα πολιτικά προβλήματα του τόπου.

Οι νέοι είναι φορείς νέων ιδεών. Οι νέοι είναι αυτοί που θα μπορούν να μεταδώσουν τα οράματά τους, να κρίνουν διεξοδικά και να διαφυλάξουν την ύψιστη έννοια της πολιτικής, αφού θα κληθούν μία μέρα να αναλάβουν τα πολιτικά ηνία της χώρας.

Στο σημείο αυτό, εισέρχεται ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής, κ. Απόστολος Κακλαμάνης, για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλώς ήρθατε κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Κακλαμάνης, πρέπει να γνωρίζετε –εγώ είμαι πολύ νέος Βουλευτής μπροστά του– ότι μας δίδαξε το ήθος του και τον τρόπο με τον οποίο προήδρευε στις εργασίες της Βουλής. Γι' αυτό τον σεβόμαστε και τον αγαπάμε όλοι και αντλούμε παράδειγμα από την κοινοβουλευτική του συμπεριφορά.

Κύριε Πρόεδρε, η παρουσία σας μας τιμά.

Ένα κομμάτι της πολύ όμορφης και τεκμηριωμένης ομιλίας σου Δημήτρη, ομιλίας που πράγματι μας κάνει υπερή-

φανους και για την αρτιότητα, αλλά και για τον τρόπο που παρουσίασε τις σκέψεις σου, αναφέρθηκε στο ρουσφέτι. Και λες ότι οι πολιτικοί –ήσουν καταγγελτικός σ' αυτό– δεν πρέπει να έχουν πελατειακή σχέση –αυτό βέβαια, όπως θα ξέρετε, δεν μπορεί να ελεγχθεί– και κοιμένο το ρουσφέτι.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ρωτήσω κάτι, γιατί έχω μία απορία.

Όταν τελειώσεις το Λύκειο ή μετά το πανεπιστήμιο και δεν βρίσκεις δουλειά, ο πατέρας σου, θα έρθει στο Βουλευτή της περιοχής του και θα του πει: «Πέτρο μου, ο Δημήτρης είναι εξαιρετικό παιδί και παρακαλώ βοήθησέ τον. Σε βοήθησα εγώ, και ήρθε η σειρά σου να υποστηρίξεις το παιδί μου». Επαναλαμβάνω ότι αυτό είναι ρουσφέτι. Έρχονται, βέβαια, στα γραφεία και για εντελώς ανίκανους και ακατάλληλους ανθρώπους.

Και ρωτώ, θα σταματούσες τον πατέρα σου σε μια τέτοια κίνηση; Τί θα έκανες;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΟΛΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Πρώτον, ο πατέρας μου δεν θα έκανε ποτέ κάτι τέτοιο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Λέγοντας για τον πατέρα σου, εννοώ τον οποιονδήποτε πατέρα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΟΛΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Ναι, με το χέρι στην καρδιά θα τον σταματούσα και θα του έλεγα ότι αυτό που κάνει δεν είναι σωστό, όχι μόνο γιατί είναι ενάντια στη ιδεολογία μου, αλλά είναι ενάντια και σ' αυτό που θα ήθελα για να αλλάξει η πολιτική ζωή της Ελλάδας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εσύ δεν θα το δεχόσουν, όπως λες. Τι πιστεύεις, όμως, για τους άλλους, για τα περισσότερα δηλαδή παιδιά, που έχουν την αγωνία της εργασίας ή που τους πιέζουν οι γονείς τους; Γιατί το θέμα είναι υπαρκτό. Τι έχεις ακούσει;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΟΛΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Έχω ακούσει σημεία και τέρατα ότι μπαίνουν σε πολύ σημαντικές θέσεις είτε στο δημόσιο είτε σε ιδιωτικές εταιρείες άτομα πραγματικά ανίκανα και μη καταρτισμένα. Το λέω αυτό, γιατί ξέρω ένα παιδί που ήταν πολύ καταρτισμένο, αλλά επειδή υπήρχε το μέσον, μπήκε στη θέση του κάποιος άλλος και πιστεύω ότι η αξιοκρατία αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, με την Ελλάδα του Δημοκρατικού Πολιτεύματος έχει πληγεί, όχι ανεπανόρθωτα. Η αξιοκρατία αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε μία κατάσταση που μπορεί να ανατραπεί.

Γι' αυτό, όπως είπα και προηγουμένως, όσοι Βουλευτές, όπως είχε γίνει παλαιότερα με μία σχετική τροπολογία, πιάστηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο να βοηθούν ή να κάνουν οικονομικές εξυτηρητήσεις, να τους επιβάλλεται η ποινή της έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα. Ίσως, είναι το μόνο που μπορούμε να κάνουμε. Η μόνη δυναμική κίνηση που μπορούσε να κάνουμε.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ πολύ και σε συγχαίρω.

Η Έφηβη Βουλευτής Βλάμη Στέλλα, έχει το λόγο.

ΒΑΑΜΗ ΣΤΕΛΛΑ (Νομός Ευβοίας): Αγαπητέ και αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να σας μιλήσω για ένα φαινόμενο, το γνωστό φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης.

Αναμφισβήτητα ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα μας αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλες οι ανεπτυγμένες χώρες είναι αυτό της λαθρομετανάστευσης, δηλαδή, της διείσδυσης στο εσωτερικό κάποιας χώρας ανθρώπων, χωρίς ταξιδιωτικά έγγραφα και χωρίς να χρησιμοποιήσουν τις επίσημες εισόδους της για την άφιξή τους. Αναμφίβολα, σκοπός όλων αυτών των ανθρώπων είναι η αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής από άποψη οικονομικής όσο και από άποψη ελευθερίας. Οι άνθρωποι αυτοί εγκαταλείπουν τις χώρες τους, είτε για να ξεφύγουν από την οικονομική εξαθλίωση που βρίσκονται εξαιτίας της ανέχειας και της ανεργίας, είτε επειδή ζουν σε χώρες τα καθεστώτα των οποίων είναι καταπιεστικά και βάνασα χωρίς ίχνος ατομικών και συλλογικών ελευθεριών και δικαιωμάτων.

Ειδικότερα, όσον αφορά τη χώρα μας, το πρόβλημα της λαθρομετανάστευσης είναι πολύ μεγάλο εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης, λόγω των εκτεταμένων θαλάσσιων συνόρων της όσο και των επιμήκων ορεινών όγκων στα βόρεια σύνορά της.

Επίσης, η Ελλάδα αποτελεί πόλο έλξης των λαθρομεταναστών, διότι είναι η πρώτη χώρα της Ευρώπης που συναντά κάποιος ερχόμενος από την Ασιατική ήπειρο. Στην προσπάθειά τους αυτοί οι άνθρωποι να βρουν ένα καλύτερο αύριο, αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα και κινδύνους και πολλές φορές έχουν πληρώσει με την ίδια τους τη ζωή την αναζήτηση μιας καλύτερης τύχης.

Με την απόφασή τους να εγκαταλείψουν τις χώρες τους αμέσως, γίνονται έρμαια των κυκλωμάτων του οργανωμένου εγκλήματος, τα οποία τους υπόσχονται έναντι αδράς αμοιβής να τους οδηγήσουν στη χώρα της αρεσκείας τους. Τους στοιβάζουν σε καρότσες αυτοκινήτων ή σε αμπάρια σαπιοκάραβων χωρίς τροφή και νερό. Πολλά είναι τα περιστατικά ανθρώπων που δεν άντεξαν και έχασαν τη ζωή τους. Είναι, επίσης, γνωστά περιστατικά όπου σύγχρονοι δουλέμποροι είτε τους άφησαν να πεθάνουν από αστία, είτε τους πέταξαν στη θάλασσα, είτε βύθισαν οι ίδιοι τα καράβια, όταν έγιναν αντιληπτοί από το Λιμενικό, αφού πρώτα φρόντισαν για τη δική τους διαφυγή.

Παράλληλα, πολλές φορές, όταν λαθρομετανάστες προσπάθησαν να περάσουν μόνοι τους παράνομα τα σύνορα, έχασαν τη ζωή τους, καθώς ανατινάζονται στα ναρκοπέδια του Έβρου ή πνίγονται στο ομώνυμο ποτάμι.

Αλλά, ωστόσο, όσοι από αυτούς καταφέρνουν να φθάσουν στο εσωτερικό της χώρας μας, αντιμετωπίζουν εξίσου σημαντικά προβλήματα χωρίς επίσημα χαρτιά παραμονής,

χωρίς χρήματα και χωρίς καμία βοήθεια και γίνονται πλέον λεία των εσωτερικών κυκλωμάτων του οργανωμένου εγκλήματος. Έτσι, λοιπόν, για παράδειγμα, πολλοί από αυτούς εργάζονται νυκθημερόν, σαν δούλοι κυριολεκτικά, για ένα πιάτο φαγητό, ενώ, αν πρόκειται για νέες γυναίκες, εξωθούνται στην πορνεία και όσες συλλαμβάνονται από τις αρχές, πολλές φορές, επαναπροωθούνται στα σύνορα χωρίς να εξεταστούν οι λόγοι για τους οποίους εγκατέλειψαν τη χώρα τους.

Είναι οι άνθρωποι οι οποίοι άφησαν την πατρίδα τους, είτε επειδή κινδύνευε η ζωή τους είτε λόγω αντίστασης στα καταπιεστικά καθεστώτα των χωρών τους και ξαναβρίσκονται πίσω με άμεσο κίνδυνο να χάσουν τη ζωή τους.

Άλλο ένα πρόβλημα, όμως, με το οποίο έρχονται αντιμέτωποι οι λαθρομετανάστες, είναι ότι σε πολλές χώρες, ιδίως μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, θεωρούνται εν δυνάμει τρομοκράτες και αντιμετωπίζουν ανάλογη συμπεριφορά από τις διάφορες αρχές.

Τέλος, δεν πρέπει να παραλείψουμε και τη ρατσιστική διάθεση των τοπικών κοινωνιών με την οποία έρχονται αντιμέτωποι οι λαθρομετανάστες. Οι άνθρωποι αυτοί εξαιτίας του χρώματός τους, είτε εξαιτίας της θρησκείας τους, είτε ακόμα λόγω της κακοβουλίας των πολιτών των ανεπτυγμένων χωρών, που πολλές φορές μάλιστα τους βλέπουν ανταγωνιστικά, κυρίως στο εργασιακό επίπεδο, γίνονται θύματα υβριστικής συμπεριφοράς ή ακόμη και βιαιοπραγίας. Τα προβλήματα της λαθρομετανάστευσης είναι πολύ σύνθετα και όσο γρηγορότερα τα κατανοήσουμε εμείς που ζούμε στις ανεπτυγμένες χώρες, τόσο καλύτερα θα είναι για όλους μας. Οι λόγοι που οδηγούν στη λαθρομετανάστευση είναι οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί. Τα προβλήματα δε που δημιουργούνται στο εσωτερικό των χωρών καταφυγής είναι επίσης κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά.

Κατ' αρχήν, έχουμε ομάδες ανθρώπων, λαθρομεταναστών και ντόπιων, οι οποίοι χωρίς να γνωρίζουν ο ένας τον άλλο, χωρίς να μιλούν την ίδια γλώσσα, έχοντας διαφορετικές αξίες και διαφορετικά πιστεύω και χωρίς να υπάρχει καμία προετοιμασία από τους μεν και από τους δε, καλούνται να συμβιώσουν. Ο φόβος των τοπικών κοινωνιών για τους άγνωστους ξένους, που λόγω των χαμηλών μισθών φοβούνται ότι θα οδηγήσουν τους ντόπιους εργαζόμενους στην ανεργία, στρέφει κατ' αρχήν τις τοπικές κοινωνίες στην επιφυλακτικότητα και πολύ συχνά στο φαινόμενο του ρατσισμού, όπως ήδη ανέφερα παραπάνω.

Όσον αφορά δε τους λαθρομετανάστες, η εκμετάλλευση από τους ντόπιους, η ανισότητα στη μεταχείριση και ο κοινωνικός αποκλεισμός τους οδηγεί στην απομόνωση και στην εσωστρέφεια. Ο φόβος δε μιας πιθανής σύλληψης και απέλασής τους από τις αρχές τους κάνει να αποφεύγουν να εμφανίζονται σε δημόσιες υπηρεσίες, για παράδειγμα νοσοκο-

μεία, ακόμα και όταν υπάρχει μεγάλη ανάγκη, με αποτέλεσμα να θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους και τη ζωή των γύρω τους σε περίπτωση κάποιας επιδημίας. Τα ίδια προβλήματα αντιμετωπίζουν και όσοι από τους λαθρομετανάστες συλλαμβάνονται και οδηγούνται σε φυλασσομένους καταυλισμούς προσφύγων. Εκεί, βέβαια, συνήθως υπάρχει μία στοιχειώδης ιατρική περίθαλψη και δεν κινδυνεύουν τουλάχιστον να πεθάνουν από ασπία και από δύσκολες καιρικές συνθήκες. Και, συν τοις άλλοις, δεν νιώθουν σε τόσο μεγάλο βαθμό την εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο. Όμως και εκεί οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν μεγάλα εμπόδια.

Σε πολλές χώρες οι πολιτικές και οι διαδικασίες τους αποκλείουν στην πράξη την πρόσβαση στο δικαίωμα του ασύλου, μειώνουν την ποιότητα της προστασίας και υποβαθμίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσφύγων, όπως το δικαίωμα να ζητούν να τους παρέχεται προστασία, να μη συλλαμβάνονται αυθαίρετα και να μην εξαναγκάζονται να επιστρέφουν στην πατρίδα τους, όπου ίσως και να διώκονται. Έτσι, βλέπουμε ότι υπάρχει γενικά μια υποχώρηση των δικαιωμάτων των παράνομων προσφύγων τόσο σε επίπεδο εθνικό όσο και διεθνές. Γι' αυτό και οι προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για την προστασία των δικαιωμάτων και της ανθρωπίνης υπόληψης των λαθρομεταναστών, πρέπει να επικεντρωθούν τόσο στο διεθνές όσο και στο εθνικό επίπεδο.

Όσον αφορά στο διεθνές επίπεδο, πρέπει να τηρηθούν οι διεθνείς συνθήκες οι οποίες κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των προσφύγων και αντιμετωπίζουν γενικότερα τα προβλήματα της λαθρομετανάστευσης, τα ατομικά δικαιώματα, και οι οποίες τον τελευταίο καιρό βάλλονται συνεχώς, με σκοπό την αποδυνάμωση κατακτήσεων, όπως π.χ. το πολιτικό άσυλο το οποίο αποτελεί κατάκτηση της ανθρωπότητας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μάλιστα είναι αυτό που βάλλεται περισσότερο.

Επίσης, η διεθνής κοινότητα πρέπει να κινητοποιηθεί προληπτικά και πρέπει να αντιμετωπίσει τις διάφορες έκτακτες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα λιμούς, ασθένειες ή ένοπλες συρράξεις. Η προληπτική κινητοποίηση θα πρέπει να περιλαμβάνει πιέσεις της διεθνούς κοινότητας, μέσω του ΟΗΕ και με σεβασμό στους κανόνες του διεθνούς δικαίου, προς τα απολυταρχικά καθεστώτα για τον εκδημοκρατισμό τους.

Επίσης, θα πρέπει να περιλαμβάνει σημαντική οικονομική βοήθεια στις φτωχές χώρες και στις χώρες υπό ανάπτυξη, για τη δημιουργία υποδομών και την ανάπτυξη των οικονομιών τους. Παράλληλα, θα πρέπει να γίνεται και προσπάθεια για την αποφυγή ένοπλων συρράξεων. Σε περίπτωση όμως που συμβεί πάλι κάτι τέτοιο, θα πρέπει να υπάρχει άμεση επέμβαση του ΟΗΕ για κατάπαυση του πυρός και

αποστολή διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης για τη διαφύλαξη της εκεχειρίας. Σε περίπτωση, επίσης, έκτακτης ανάγκης, π.χ. ένοπλης σύρραξης, θα πρέπει, πάντα υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και άλλων διεθνών οργανισμών και ανθρωπιστικών οργανώσεων, να δίνεται επείγουσα βοήθεια σε τρόφιμα, σκηνές και φάρμακα, για την αντιμετώπιση όλων των αναγκών που δημιουργούνται.

Τέλος, όσον αφορά το εθνικό επίπεδο θα πρέπει να γίνονται κατ' αρχήν σεβαστά τα ατομικά δικαιώματα των προσφύγων και γενικότερα όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες.

Επίσης, θα πρέπει οι αιτήσεις πολιτικού ασύλου να εξετάζονται γρήγορα και ουσιαστικά και όχι μόνο τυπικά. Η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι το ελάχιστο που μπορεί να προσφερθεί από μία χώρα η οποία θέλει να ονομάζεται ανεπτυγμένη, ενώ άμεσος στόχος θα πρέπει να είναι και η ομαλή ένταξη των προσφύγων στις κοινωνίες των κρατών υποδοχής, με την παροχή οποιαδήποτε βοήθειας η οποία είναι αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Δυστυχώς, το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης είναι αδύνατον να εξαλειφθεί. Μπορούμε, όμως, να κάνουμε, τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και σαν κοινωνία, πάρα πολλά πράγματα, ώστε αυτό το φαινόμενο να μπορέσει τουλάχιστον να περιοριστεί, χωρίς, βέβαια, να αποβαίνει σε βάρος αυτών των ανθρώπων που εγκαταλείπουν τις χώρες τους για τους λόγους που προανέφερα.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τη Στέλλα την απασχόλησε το θέμα της λαθρομετανάστευσης, το οποίο εξέθεσε πολύ ανάγλυφα. Την τοποθέτηση της πλέον την καταλάβαμε.

Αυτό, όμως, που θέλω να πω είναι ότι πρόκειται για μια ήρεμη, νηφάλια φωνή. Η φωνή της Στέλλας είναι αυτή η φωνή που εκφράζει την Ελλάδα του σήμερα, τη γνήσια, τη φιλόξενη, τη δημοκρατική πατριδα μας που βλέπετε και πρέπει να βοηθήσετε και σεις να είναι μακριά από προκαταλήψεις, μακριά από τη ξενοφοβία, μακριά από χρώματα, θρησκείες, γλώσσες και τέτοιου είδους διαχωρισμούς. Πρέπει να επικρατήσει το μέτρο, ο μέσος ήρεμος τρόπος σ' αυτό το σημείο συμπεριφοράς.

Ο Προεδρεύων της Επιτροπής, απευθυνόμενος στον πρώην Πρόεδρο της Βουλής κ. Κακλαμάνη λέγει:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν πολύ χρήσιμο να σας ακούσουμε. Θα θέλατε να μας πείτε κάτι; Αυτό θέλουν και όλα τα παιδιά.

(Χειροκροτήματα)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρώην Πρόεδρος της Βουλής): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Εγώ θα ήθελα να ακούσω τα παιδιά, των οποίων οι τοποθετήσεις είναι πάρα πολύ σωστές. Αλλά, μια και επιμένετε, θα ήθελα να πω δυο λόγια.

Αυτό το θεσμό, τη «Βουλή των Εφήβων», που τον νιώθω και σαν παιδί μου, κλείνει τα εννέα χρόνια και μπαίνει τώρα στα δέκα, να τον βοηθήσετε, λέγοντας τον καλό σας λόγο σε άλλα παιδιά, επιστρέφοντας ο καθένας στην περιοχή του. Με τους παλαιότερους, που ήρθαν εδώ στη Βουλή, να αναπτύσσετε δραστηριότητες για τα κοινά. Σ' αυτό θέλουμε να σας βοηθήσουμε, να ενδιαφέρεστε για τα κοινά με το δικό σας τρόπο και τη δική σας σκέψη.

Είναι προτιμότερο εδώ να λέτε, αν είναι δυνατόν και από στήθους, λιγότερα και όχι τόσο σημαντικά, από το να μεταφέρετε –γιατί αυτό συμβαίνει καμιά φορά, από την πολύ αγάπη των γονιών μας, των καθηγητών μας– απόψεις άλλων. Να το προσέχετε αυτό.

Αυτός είναι ο σκοπός του Εκπαιδευτικού Προγράμματος. Η ενθάρρυνση σε συμμετοχή και η ενθάρρυνση, επίσης, στην αυτόνομη προσωπική, ανεξάρτητη από οποιαδήποτε επιρροή, πρωτοβουλία σας, ώστε μπαίνοντας στα 18 και στην κοινωνία πλέον των πολιτών που έχουν και ψήφο, να είστε σε θέση να παίξετε υπεύθυνα το ρόλο σας ως πολίτες. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο κ. Ανδρέας Ζουριδής έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΟΥΡΙΔΗΣ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, η αστυφιλία και η σταδιακή ερήμωση της υπαίθρου είναι ένα πρόβλημα που απασχόλησε τη χώρα μας ήδη από τη δεκαετία του 1970. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι σήμερα η κατάσταση έχει σταθεροποιηθεί. Όμως, αυτές οι φωνές υπεραισιοδοξίας διαψεύστηκαν από την τελευταία απογραφή που αποδεικνύει τη ραγδαία μείωση του πληθυσμού της υπαίθρου. Σίγουρα, για να αντιληφθεί κάποιος τη διάσταση του προβλήματος, δεν χρειάζεται να ανατρέξει σε στατιστικά στοιχεία και επιστημονικές μελέτες. Το πρόβλημα αυτό καθεαυτό, αλλά και τα παρελκόμενα του, τα βιώνουμε όλοι καθημερινά, είτε ζούμε στην επαρχία, είτε ζούμε στην πόλη. Ποιος επαρχιώτης δεν έχει βιώσει την ερήμωση της περιοχής του, ή ποιος πρωτευουσιάνος δεν ασφυκτιά στις κορεσμένες μεγαλουπόλεις που συνεχώς επεκτείνονται; Θα ήταν άδικο και μηδενιστικό, αν υποστήριζα ότι δεν έγινε καμία προσπάθεια για την επίλυση αυτού του προβλήματος. Η κατάσταση που αντικρίζω γύρω μου –και πιστεύω δεν διαφέρει πολύ και στις άλλες περιοχές της χώρας– δεν μου επιτρέπει να πω ότι τα όποια μέτρα επέφεραν κάποιο ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Για να εξασφαλίσουμε, λοιπόν, ένα μέλλον με ισόρροπη ανάπτυξη της υπαίθρου και πιο ανθρώπινες πόλεις, πρέπει να ενθαρρυνθεί η αποκέντρωση με ουσιαστικά, αποτελεσματικά και προπάντων βιώσιμα μέτρα.

Το πρώτο που πρέπει να γίνει σε αυτή την κατεύθυνση είναι η ανάπτυξη του περιφερειακού οδικού δικτύου. Έτσι, οι

κάτοικοι της υπαίθρου δεν θα νιώθουν απομονωμένοι, ενώ θα μπορούν εύκολα να απολαύσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προσφέρει η πόλη. Ένα ανεπτυγμένο οδικό δίκτυο θα συμβάλει επίσης σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της υπαίθρου, προσφέροντας πολύ ισχυρά κίνητρα, που όχι μόνο θα σταματήσουν την μετακίνηση στις πόλεις, αλλά ίσως δημιουργηθεί και ένα αντίστροφο ρεύμα επιστροφής στις ιδιαίτερες πατρίδες.

Ένας από τους βασικότερους λόγους που παρατηρείται το φαινόμενο της ερήμωσης της υπαίθρου είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει σήμερα ο πρωτογενής τομέας παραγωγής, που αποτελεί βασική πηγή του εισοδήματος για τους κατοίκους αυτών των περιοχών. Είναι λοιπόν αναγκαία η υποστήριξη της γεωργίας σε δύο βασικούς άξονες: Την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, βιολογικές καλλιέργειες, εκμηχανοποίηση καλλιεργειών, και τη μείωση του κόστους παραγωγής, κάτι που μπορεί να επιτευχθεί με μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας για αγορά γεωργικών μηχανημάτων, με την κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα για αγροτική χρήση, αλλά και με τις ευνοϊκές ρυθμίσεις των τραπεζών για τα αγροτικά δάνεια. Η ανάπτυξη, όμως, της γεωργίας, από μόνη της, δεν αρκεί.

Απαραίτητη θεωρώ και την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός και ο περιηγητικός τουρισμός, που αξιοποιεί τις ομορφιές των αμέτρητων γραφικών χωριών της ελληνικής υπαίθρου χωρίς να χάνεται η ιδιαιτερότητά της.

Πολύ μεγάλο ρόλο στην επιλογή της πόλης σε βάρος της περιφέρειας παίζει και η έλλειψη υποδομών σε βασικούς τομείς, όπως η υγεία και η παιδεία.

Στον τομέα της υγείας, απαραίτητη θεωρώ την αναβάθμιση των περιφερειακών κέντρων υγείας και ιατρείων, αλλά και τη δημιουργία νέων, σύγχρονων και άρτια στελεχωμένων νοσοκομείων, που θα εξασφαλίσουν στους κατοίκους της υπαίθρου το πολύτιμο αυτό αγαθό.

Όσον αφορά στην παιδεία, έχουν γίνει σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια από άποψη υλικοτεχνικών υποδομών, ενώ σημαντική είναι και η προσφορά θεσμών, όπως το ολοήμερο δημοτικό σχολείο και η πρόσθετη διδακτική στήριξη, στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Όμως, όλες αυτές οι προσπάθειες πρέπει να γίνουν πιο εντατικές, πιο επίμονες και να υποστηριχθούν από μόνιμο διδακτικό προσωπικό.

Μεγάλη ευκαιρία για την ανάπτυξη της υπαίθρου δίνεται στη χώρα μας με τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και τις άλλες παροχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, η Ελλάδα δεν έχει καταφέρει ακόμη την πλήρη απορρόφηση και αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων, γεγονός που μας στερεί πολλές ευκαιρίες. Είναι, συνεπώς, απαραίτητη μια πιο ώριμη και προσεκτική πολιτική στον τομέα αυτόν. Απαραίτητη είναι κατά τη γνώμη μου και η πολιτιστική υποστήριξη της

υπαίθρου. Κάτι τέτοιο έχει ξεκινήσει με τα δημοτικά περιφερειακά θέατρα. Για να γίνουν, όμως, πιο εντατικές και αποτελεσματικές οι προσπάθειες στον τομέα του πολιτισμού, απαιτείται η δραστηριοποίηση των πολιτιστικών συλλόγων και άλλων τοπικών φορέων. Αναγκαία, επίσης, κρίνω και την οικοδόμηση κέντρων πολιτιστικών εκδηλώσεων, καθώς και μια συλλογική προσπάθεια για τη μελέτη και ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού, της λαογραφίας και της παράδοσης.

Τέλος, πιστεύω ότι είναι καθοριστική η προσφορά των ίδιων των πολιτών στην προσπάθεια για αποκέντρωση. Οι κάτοικοι της περιφέρειας πρέπει να δραστηριοποιηθούν για την ανάπτυξη της περιοχής τους, ενώ οι κάτοικοι των αστικών κέντρων οφείλουν να συνειδητοποιήσουν την ποιότητα ζωής που μπορεί να προσφέρει η επαρχία και στη συνέχεια να πάρουν τη γενναία απόφαση να εγκαταλείψουν τις πόλεις. Το μείζον ζήτημα, βέβαια, είναι ποιος αναλαμβάνει να καλύψει το κόστος αυτών των παρεμβάσεων. Μια συστηματική, όμως, ποσοτικοποίηση των ωφελημάτων, που αναμένεται σε εθνική κλίμακα από την επάνοδο των μεγάλων μαζών στην περιφέρεια, θα αποδείκνυε πόσο κερδοφόρα είναι μια τέτοια επιχείρηση. Αξίζει, λοιπόν, να δραστηριοποιηθούμε όλοι, πολίτες και Πολιτεία, μικροί και μεγάλοι, επαρχιώτες και αστοί, για να δημιουργήσουμε μια Ελλάδα με πιο ανθρώπινες πόλεις, με πιο ζωντανή περιφέρεια, μια Ελλάδα που θα πετύχει ισόρροπη ανάπτυξη πόλης και χωριού, αξιοποιώντας στο μέγιστο τις παραγωγικές της δυνάμεις, μια Ελλάδα που θα υπόσχεται ένα πιο ελπιδοφόρο μέλλον για όλους.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΡΙΣΒΑΣ (Α' Αθηνών): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΡΙΣΒΑΣ (Α' Αθηνών): Όλοι οι εχθρόφρονες πολίτες και πολιτικά συνειδητοποιημένοι αυτής της χώρας καταδικάζουν το ρουσφέτι ως πολιτική πρακτική και ως πολιτική επιλογή. Ωστόσο, ελέγχθη κάτι στην ομιλία του φίλου Έφρηβου Βουλευτή από τη Θεσσαλονίκη, ο οποίος πραγματεύτηκε το θέμα αυτό, το οποίο δεν νομίζω ότι είναι ιστορικά απολύτως ακριβές. Αν κατάλαβα καλά είπε ότι το ρουσφέτι είναι μια πολιτική πρακτική που υιοθετήθηκε, κυρίως, τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, ήδη από την αρχαιότητα, από την αρχαία δημοκρατία, που τόσο θαυμάζουμε, υιοθετείται ως μέσο εξυπηρέτησης. Έχουμε το παράδειγμα του Θεμιστοκλή, του γνωστού νικητή και θριαμβευτή της Σαλαμίνας, ο οποίος, σύμφωνα με όσα καταγράφονται στους παράλληλους βίους του Πλουτάρχου, αναφέρει την εξής φράση: «Δεν θα ήθελα ένα θρόνο από τον οποίο να μην ωφελούνται περισσότερο οι φίλοι μου από ό,τι οι εχθροί μου».

Και κλείνω την παρέμβασή μου με την αξιοσημείωτη,

κατ' εμένα, φράση του Ελευθερίου Βενιζέλου «Με ένα ρουσφέτι δημιουργείς χίλιους εχθρούς και έναν αγάριστο». Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής, Κατερίνα Μικελίδου έχει το λόγο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΙΚΕΛΛΙΔΟΥ (Κύπρος): Θα ήθελα να σχολιάσω δύο θέματα:

Το ένα αφορά το ρουσφέτι. Την ερώτηση αυτή, σχετικά με το αν θα αποδεχόταν τη θέση ή όχι ο Έφηβος Βουλευτής από τη Θεσσαλονίκη, δεν θα έπρεπε να τη θέσετε σε αυτόν, αλλά στους πολιτικούς μας, μηδενός εξαιρουμένου. Το πρόβλημα δεν νομίζω πως έγκειται ούτε στον κάθε πατέρα που, κακώς, πάντα τρέχει να αποκαταστήσει το παιδί του, ούτε στο παιδί που, κακώς και πάλι, αφορμάται από την περίπτωση και εξασφαλίζει μια ζωή, αν μη τι άλλο, ανεκτή. Το κυρίως πρόβλημα επαφίεται στους πολιτικούς, οι οποίοι, εγκλωβισμένοι στο σκεπτικό του πολιτικού κόστους, υποθάλλουν το ρουσφέτι, ακόμη και το κυνηγούν, ως εχέγγυο διεκπεραίωσης της ψηφοθηρικής τους πολιτικής.

Το δεύτερο αφορά τις κάμερες. «Δεν θέλω κάμερες να παρακολουθούν τη ζωή μου», λένε κάποιοι. Και όμως, εμείς οι ίδιοι που εκφράζουμε αυτές τις απόψεις, απολαμβάνουμε και ανεβάζουμε στα ύψη την τηλεθέαση τα reality shows.

Εμείς οι ίδιοι συμμετέχουμε σε τέτοιες «ψυχαγωγικές» εκπομπές κι εμείς οι ίδιοι ανάγουμε σε πρότυπο και ίνδαλμα της εποχής τον κάθε ξετσίπωτο, που γυμνά κι απροκάλυπτα εδραιώνει και θεσμοθετεί την εθελούσια και αυτοπροαίρετη καταπάτηση της ιδιωτικής μας ζωής. Δεν ξέρω, λοιπόν, κατά πόσο εμείς έχουμε το δικαίωμα να διεκδικούμε τον εξοβελισμό των καμερών, επικαλούμενοι πάντα την καταπάτηση του δικαιώματος της ιδιωτικής μας ζωής, τη στιγμή που συνειδητά τις εγκρίνουμε και τις επικροτούμε.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ασπασία Κόκκινο.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ (Νομός Λάρισας): Θα ήθελα να μου επιτρέψετε να συμφωνήσω με αυτά που είπε ο Έφηβος Βουλευτής Ανδρέας για την αστυφιλία, κάτι που το έχω ζήσει προσωπικά, γιατί η πατρίδα μου η Λάρισα είναι το κατεξοχήν αστικό-αγροτικό κέντρο. Θέλω να κάνω μια επισημάνση, ότι τα τελευταία σαράντα χρόνια έχει τουλάχιστον διπλασιαστεί ο πληθυσμός της πατρίδας μου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας, ο πληθυσμός της Λάρισας το 1961 ήταν πενήντα έξι χιλιάδες δέκα (56.010) κάτοικοι, ενώ το 2001 ήταν εκατόν είκοσι έξι χιλιάδες εβδομήντα έξι (126.076) κάτοικοι.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτρης Λιόλης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΙΟΑΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Για να απαντήσω στον Έφηβο Βουλευτή που αναφέρθηκε στα λεγόμενά μου, ποτέ δεν θα έκανα αναφορά για το ρουσφέτι στην αρχαία Ελλάδα γιατί απλούστατα η δημοκρατία της αρχαίας Ελλάδας μάλλον, δεν έχει σχεδόν καμία σχέση με τη δημοκρατία που ζούμε εμείς σήμερα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταυρουλάκης Σταύρος.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Νομός Αττικής): Θα ήθελα να πω κάτι για τους λαθρομετανάστες. Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που είχε πει ο γνωστός συγγραφέας Γιώργος Θεοτοκάς. Είχαμε κάνει ένα απόσπασμα στο σχολείο από το «Λεωνή», ένα μυθιστόρημα που είχε γράψει και αναφέρεται στο πώς οι κάτοικοι της Πόλης, της Σμύρνης και, γενικά της Μικράς Ασίας, έφυγαν από τις πατρογονικές τους εστίες και ήρθαν στην Ελλάδα. Ερχόμενοι οι ίδιοι στην Ελλάδα, νόμιζαν ότι θα χαθεί αυτό που λέμε βυζαντινή αυτοκρατορία, ιστορία, αυτό που λέμε Μικρά Ασία, όλα τα ήθη, τα έθιμα, η μουσική, η γλώσσα. Ήταν εφηβικό μυθιστόρημα και άρχιζε από την έναρξη της εφηβείας και τελείωνε, όντας ενήλικος ο Θεοτοκάς. Είναι σαν αυτοβιογραφία. Εκεί είχε πει ότι: «κράτος δεν είναι τα σύνορα, κράτος δεν είναι το χώμα, δεν είναι τα χωράφια, δεν είναι τα δάση. Κράτος είναι οι άνθρωποι». Ελληνισμός υπάρχει παντού. Ελληνισμός υπάρχει στην Νέα Υόρκη, στην Αμερική, στην Αυστραλία. Όπου υπάρχει Έλληνας και όπου θυμάται ο Έλληνας τις ρίζες και τις παραδόσεις του, υπάρχει αυτό που λέμε Ελλάδα. Δεν πρέπει να θεωρούμε ότι απειλούμαστε από τον ερχομό ξένων ή αλλοδαπών στην χώρα μας. Ίσα-ίσα που και καλό θα μας κάνουν και ωφελούμαστε εμείς οι ίδιοι και υπάρχει αυτή η ανταλλαγή, αυτό το χωνευτήρι που είπαμε πιο πριν.

Άρα, δεν υπάρχει κανένας λόγος ανησυχίας και η Ελλάδα ζει όσο τη θυμόμαστε εμείς. Αμα εμείς ξεχάσουμε την Ελλάδα, τότε πεθαίνει.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Γίνεται με ηρεμία ένας ελεύθερος διάλογος και θέλω να αφήσω να εξελιχθεί αυτός ο διάλογος.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Λουκάς Μάνεσης.

ΛΟΥΚΑΣ ΜΑΝΕΣΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Θα ήθελα να θίξω το θέμα που αναφέρθηκε προηγουμένως, για την τρομοκρατία, τις κάμερες και την ασφάλεια. Πιστεύω πως είναι απαραίτητες, αν και παραβιάζουν ένα μέρος από την προσωπική μας ζωή. Δεν πρέπει να περιμένουμε να γίνει μια δεύτερη Οσετία, μια δεύτερη Νέα Υόρκη. Δεν πρέπει να γίνουν άλλες σφαγές.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Προληπτικά, λέτε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Πολυτίμη Βλάχου.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Όσον αφορά το θέμα, που αναλύσαμε σχετικά με τις κάμερες -γιατί είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους μας τον τελευταίο καιρό- έχω να πω ότι η Ελλάδα, που δέχθηκε τέτοια αμφισβήτηση από τα ξένα κράτη κι όλοι αμφέβαλαν μέχρι και την τελευταία στιγμή για το αν θα τα καταφέρει, ακόμη κι αν δεν ήταν απαραίτητα τόσα πολλά μέτρα ασφαλείας, θα προσπαθούσε να κάνει ό,τι μεγαλύτερο και ό,τι καλύτερο, για να αποδείξει σε όλους ότι αξίζει την επιβράβευση. Τα καταφέραμε. Δείξαμε το καλύτερό μας πρόσωπο. Η ασφάλεια ποτέ δεν περισεύει. Η ασφάλεια πρέπει να είναι παρούσα παντού, σε όλες τις κινήσεις, πόσο δε μάλλον σε μια τέτοια μεγάλη εκδήλωση. Νιώθουμε όλοι λοιπόν υπερήφανοι γι' αυτό.

Όσον αφορά στο θέμα της αποκέντρωσης και της αστυφιλίας, ως γνήσια επαρχιώτισσα και άνθρωπος που βιώνει καθημερινά πολλά προβλήματα λόγω της απομόνωσης, έχω να πω ότι η Ελλάδα ζει στα πιο ακριτικά χωριά. Η καρδιά της Ελλάδας χτυπά στη Λάρισα, στον Έβρο, στη Χίο, στο Καστελόριζο και χρειαζόμαστε όλοι στην επαρχία ένα δικαίωμα στην ανάπτυξη, ένα δικαίωμα στην ψυχαγωγία, στην οικονομική στήριξη και στα κίνητρα για επιστροφή στη γενέτειρα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζαχαριουδάκη Ευαγγελία.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή από τη Βοιωτία και στη συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή από την Κύπρο, σχετικά με τις κάμερες και με την τρομοκρατία.

Πρώτα, θα ήθελα να απαντήσω στη συνάδελφο από την Κύπρο ότι πρέπει να είναι σίγουρη ότι, αν μου δινόταν η ευκαιρία να θίξω δύο θέματα στη «Βουλή των Εφήβων» σήμερα, το δεύτερο θα ήταν το εξής: θα παρακαλούσα τους πολιτικούς, αν αυτό περνάει από το χέρι τους, να σταματήσουν την προβολή των διάφορων ριάλιτι τηλεπαιχνιδιών, γενικότερα στην Ελλάδα, των οποίων δεν είμαι οπαδός. Δεύτερον, να απαντήσω στον Έφηβο Βουλευτή από τη Βοιωτία το εξής. Αν άκουσε καλά πριν, είπα ότι αυτά δεν θα ήθελα ούτε κι εγώ η ίδια να σταματήσουν τελείως και είναι πολύ καλό που λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων τα έχουμε ήδη εγκαταστήσει. Απλά θα έπρεπε να μετριάσουν λίγο, για να μην καταπατώνται και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Και όπως είπε κάποιος συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής πριν, του οποίου το όνομα δεν θυμάμαι, και ζητώ συγγνώμη γι' αυτό, «καλύτερα λοιπόν να βάλουμε κάμερες και μέσα στα σπίτια, προκειμένου να αποφευχθεί τελείως το έγκλημα!».

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κοσμίδου Γεωργία.

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):

Θα ήθελα να θέσω ένα ερώτημα. Αν όμως μπου οι κάμερες στο σπίτι μας, όπως είπατε κι εσείς πριν...

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εντάξει. Αυτή είναι ακραία περίπτωση.

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Σαν παράδειγμα το φέρνω, τρόπος του λέγειν. Αν οι κάμερες μπου στη ζωή μας και παρακολουθείται η ζωή μας για αποφυγή του εγκλήματος, ποιος μπορεί να διασφαλίσει ότι το υλικό αυτό δεν θα χρησιμοποιηθεί και για άλλους λόγους, όπως για παράδειγμα, να γίνουν τράπεζες δεδομένων που να καταχωρούν προσωπικά δεδομένα του καθενός μας και να τα χρησιμοποιούν για την αγορά εργασίας, έτσι ώστε να απορρίπτονται και να προσλαμβάνουν υπαλλήλους ή για ποιουδήποτε άλλους λόγους, οι οποίοι δεν έχουν καμία σχέση με την ασφάλεια; Πιστεύω ότι αυτό είναι πολύ δύσκολο να διασφαλιστεί και γι' αυτό είναι μεγάλος ο κίνδυνος και πολύ μεγάλο το ρίσκο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γιαννακάκη Βενετία.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδας): Θα ήθελα να αναφερθώ στο λόγο του συναδέλφου Έφηβου Βουλευτή Άγγελου, που αναφέρθηκε στην πολιτική. Είχε συγκεκριμένα αναφέρει ότι η πολιτική στη σημερινή εποχή έχει καταντήσει «αρένα». Εσείς, ως πολιτικός, το σχολιάσατε ως «πολιτική αντιπαράθεση». Τελικά τι από τα δύο συμβαίνει;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καμιά φορά η πολιτική γίνεται και αρένα.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδας): Για ποιό λόγο όμως; Αυτή είναι η έννοια της Δημοκρατίας;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, αλλά καμιά φορά στην αντιπαράθεση αυτή οξύνονται οι τόνοι. Γι' αυτό είπαμε ότι όλοι βελτιωνόμαστε κι όλοι πρέπει να γινόμαστε καλύτεροι. Αλλά όχι να το κρύψουμε. Καμιά φορά πραγματικά ξεφεύγουμε. Παντού, όμως, γίνεται αυτό! Έτσι;

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδας): Αυτό που έχω παρατηρήσει, όμως, πολλές φορές είναι ότι αντί για πολιτικά επιχειρήματα, αυτό που επικρατεί είναι η λασπολογία εναντίον του αντιπάλου.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ναι, γίνεται κι αυτό. Είναι δική σας διαπίστωση αυτή και τη δέχομαι, απλώς θέλω να σας αφήσω ελεύθερα να κάνετε τις διαπιστώσεις σας. Δεν θέλω να συμμετέχω εγώ και να σας κατευθύνω. Θέλω να ακούγεται ό,τι θέλετε ελεύθερα. Βλέπετε ότι εγώ σας μιλώ με ειλικρίνεια, όσο μπορώ.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ (Νομός Φθιώτιδας): Σας ευχαριστώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ σας ευχαριστώ.

Η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Πλωμαρίτου έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΟΥ (Νομός Ημαθίας): Δεν πρέπει κάποτε να τελειώσει η λασπολογία για το αντίπαλο πολιτικό κόμμα; Βλέπουμε πλέον ότι με τους λόγους του κάθε πολιτικός, αντί να δείχνει στο λαό τα δικά του θετικά, μιλά για τα αρνητικά του άλλου.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αγγελή έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Ως προς την εικόνα που επικρατεί για τους πολιτικούς σήμερα, πιστεύω ότι, κατά γενική ομολογία, δεν πείθουν πλέον κανέναν. Υπάρχει ένας πακτωλός υποσχέσεων, ένας οχετός και τίποτα δεν στηρίζεται πουθενά. Είναι ένα κινήγι, το οποίο δεν έχει όρια και στα πλαίσια αυτού είναι και η λασπολογία που αναφέρθηκε προηγουμένως.

Πιστεύω ότι αυτός είναι ο κύριος παράγοντας που οδηγεί στην απομάκρυνση των νέων από τους πολιτικούς και στη μη προσέγγισή τους.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να, όμως, που εσείς είστε εδώ και συμμετέχετε πολύ καλά.

ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Είμαστε εδώ για να πούμε το αντίθετο, αλλά θα γίνει;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως. Είναι πολύ σημαντικό το τι καταγράφεται. Είναι σημαντικό το τι ακούγεται. Για να δούμε. Θα το δείξει και η διαδρομή.

Η Έφηβος Βουλευτής Παπαθανασίου έχει το λόγο.

ΜΑΞΙΜΗ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Θέλω να θέσω ένα ερώτημα, όσον αφορά την ασφάλεια. Είμαστε έτοιμοι να θυσιάσουμε την ελευθερία μας για την ασφάλεια;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μάλιστα. Δηλαδή, να κάνουμε υποχωρήσεις και εκπτώσεις. Θα σας απαντήσουν οι συμμαθητές σας.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ιντζεόγλου έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΝΖΕΟΓΛΟΥ (Β' Πειραιά): Πρώτον, θέλω να αναφέρω κάτι που είπαμε για τις κάμερες μέσα στο σπίτι. Απ' ό,τι έχω διαβάσει, αυτό το πράγμα ισχύει και γίνεται μέσω δορυφόρων και μέσω της ΝΑΣΑ.

Δεύτερον, θέλω να αναφερθώ στους λαθρομετανάστες και σε ένα προσωπικό γεγονός. Είχα έναν φίλο το Σπύρο Γιαλοψό, ο οποίος πέθανε από ένα τυχαίο περιστατικό, έπεσε από τη σκάλα, χτύπησε στο κεφάλι και σκοτώθηκε. Ο πατέρας του ήταν ταξιτζής. Δούλευε για να βγάλει χρήματα, για να του κάνει την κηδεία και τον τάφο του. Περίπου ένα μήνα μετά το θάνατο του γιου του ένας λαθρομετανάστης τον σκότωσε μέσα στο ταξί. Δεν είναι, λοιπόν, αυτός ένας λόγος κάποιου από εμάς να γίνουν ρατσιστές;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Είναι ένας λόγος, Χρήστο, να γίνεις ρατσιστής; Είναι

ένας λόγος, δηλαδή, να πάρεις εκείνους που ανήκουν στη φυλή του, στο χρώμα του, στην καταγωγή του και να πεις ότι τους εκδικείσαι με τον ίδιο τρόπο; Δεν μπαίνει το ερώτημα του πολιτισμού; Δεν μπαίνει το ερώτημα των ανοχών; Δεν μπαίνει το ερώτημα του αποκλεισμού; Δεν μπαίνει το ερώτημα ότι πρέπει να είμαστε πιο αντικειμενικοί στη σκέψη μας;

Είναι τραγικό αυτό που λες. Όμως, είναι ακραίο. Ακραία θα συμπεριφερθεί και ο Χρήστος ή ο Πέτρος ή ο Παύλος ή ο Δημήτρης ή ο Γιώργος; Θα καλυφθούμε, δηλαδή, πίσω από έναν μανδύα του τύπου «μου σκότωσε το συγγενή μου, μου σκότωσε το φίλο», σε μια ακραία κατάσταση, και πίσω από αυτό θα καλύπτουμε μια ακραία εκδήλωση –το ρατσισμό– και θα κάνουμε τα ίδια; Αυτή είναι η Ελλάδα μας; Αυτά είναι τα παιδιά μας; Αυτός είναι ο κόσμος μας; Αυτός είναι ο πολιτισμός μας; Αυτή είναι η δύναμή μας σε τελευταία ανάλυση; Έτσι θα τη δείξουμε; Αυτό λέω εγώ και το θέτω σαν ερώτημα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΝΖΕΟΓΛΟΥ (Β' Πειραιά): Ο ρατσισμός είναι αποτέλεσμα πνευματικής αμάθειας. Πιστεύω ότι παιδιά, σαν εμάς εδώ μέσα και γενικά στη «Βουλή των Εφήβων» και παιδιά που τελειώνουν το Λύκειο, δεν έχουν αυτό το μειονέκτημα. Οι περισσότεροι, όμως, από τους γονείς μας θεωρώ ότι έχουν κάποιο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, γιατί τις παλιότερες εποχές δεν είχαν τη δυνατότητα να σπουδάσουν. Έτσι, είναι πολύ πιο εύκολο να γίνουν ρατσιστές βλέποντας αυτά τα απλά γεγονότα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο διάλογος, η συζήτηση, ο πολιτισμός; Δεν θα φύγεις πιο πλούσιος από εδώ; Εγώ σου είπα ότι αύριο φεύγω πλουσιότερος και θα είμαι πολύ πιο ικανοποιημένος. Αυτό, λοιπόν, δε θα το αφήσουμε να διαχυθεί στο δρόμο. Δε θα μιλήσεις με περισσότερους; Στους συμμαθητές σας δε θα μιλήσετε; Δε θα πείτε τι έγινε εδώ; Δε θα πείτε τι εικόνα έχει αυτός ο ιερός χώρος; Δε θα πείτε τι ακούσατε εδώ ή τι απόψεις ανταλλάξατε;

Σκέψου το και θα τα πούμε και αύριο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΝΖΕΟΓΛΟΥ (Β' Πειραιά): Ευχαριστώ πολύ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ ευχαριστώ.

Η Έφηβος Βουλευτής Ευτυχία Βλάχου έχει το λόγο.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Αναφερόμενη στο παράδειγμα του συναδέλφου Έφηβου Βουλευτή, θα ήθελα να πω ότι λυπάμαι για το θάνατο του φίλου του, αλλά τον πατέρα του παιδιού μπορούσε να τον είχε σκοτώσει και κάποιος άλλος, Έλληνας, όχι απαραίτητα λαθρομετανάστης.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέτει αυτό το δεδομένο, ότι έτσι έγινε.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΒΛΑΧΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Θέλω να πω ότι δεν πρέπει να καταδικάζουμε γενικά.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Μαντικού έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΙΚΟΥ (Α' Πειραιά): Θέλω να αναφερθώ στο θέμα των αλλοδαπών που συζητάμε τώρα. Ειπώθηκε προηγουμένως πως κοντεύουν να ξεπεράσουν πληθυσμιακά τους Έλληνες. Είναι μεν υπερβολή, αλλά όλοι πιστεύω ότι έχουμε εντοπίσει αυτό το πρόβλημα.

Επειδή, όμως, δεν αρκεί να εντοπίζουμε το πρόβλημα και δεν πρέπει να έχουμε πεσιμιστικές αντιλήψεις και επειδή πιστεύω ότι εδώ είμαστε για να δώσουμε λύσεις και όχι απλά για να εντοπίζουμε κάποιες καταστάσεις, θα ήθελα να πω το εξής. Πιστεύω ότι πρέπει να ιδρυθούν σχολεία αποκλειστικά για αλλοδαπούς, που σαφώς θα διδάσκουν τα ελληνικά, αλλά θα εστιάζουν κυρίως στις ανάγκες τους και στα προβλήματά τους, έτσι, ώστε να τους βοηθούν περισσότερο. Παραδείγματος χάριν, ένα παιδί μπορεί να έλθει εννέα ετών από μια ξένη χώρα, να μην ξέρει να μιλά τη γλώσσα και παρ' όλα αυτά να πρέπει να πάει σε ελληνικό σχολείο, με άλλους που σαφώς ξέρουν ελληνικά, και θα είναι πολύ πιο δύσκολα γι' αυτό.

Επίσης, θέλω να τονίσω ότι ο τρόπος αντιμετώπισης, ακόμα και για τις ρατσιστικές μας αντιλήψεις, είναι η ουσιαστική δημοκρατία. Στην ουσιαστική δημοκρατία οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα της ζωής και της ύπαρξης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να εντάξουμε στην κοινωνία μας αυτά τα άτομα. Λύση σ' αυτό το θέμα είναι το βάθεμα και το πλάτεμα της δημοκρατίας μας, όπως είχα προαναφέρει και στην ομιλία μου, καθώς και η ύπαρξη του σχολείου που μόλις ανέφερα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Χριστοφόρου έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ (Νομός Αττικής): Θα ήθελα να απευθύνω σε εσάς το λόγο και να σας ρωτήσω κάτι. Αναφερθήκατε πριν στους Ολυμπιακούς Αγώνες και θίξατε το θέμα του ντόπινγκ. Στην έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων είχε ειπωθεί από τα ανώτατα στελέχη και τους υπεύθυνους της Ολυμπιακής Επιτροπής ότι οι αθλητές έχουν την ίδια μεταχείριση και τα ίδια δικαιώματα. Όμως, αυτά τα δικαιώματα, όπως εγώ διαπίστωσα –και φαντάζομαι και όλα τα παιδιά εδώ μέσα– δεν ίσχυαν για τους Έλληνες αθλητές, καθώς ήταν φανερή η «αισχρή» μεταχείρισή τους από τους κριτές, από τους διαιτητές και γενικά από όλα τα στελέχη της ολυμπιακής οικογένειας, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και γενικά ολόκληρου του κόσμου.

Σας ρωτώ: Πώς είναι δυνατόν να έχουν οι ολυμπιακοί νόμοι την ίδια ισχύ όταν, παραδείγματος χάριν, η ομάδα μπάσκετ της Αμερικής είχε θέσει ως προϋπόθεση για να πάρει μέρος στην ολυμπιακή γιορτή, να μην περάσει από τον έλεγχο ντόπινγκ, την ίδια στιγμή που η ελληνική αποστολή κατασπαράζονταν από τα αρπακτικά του ελέγχου ντόπινγκ, βγά-

ζοντας στο εξωτερικό μία λανθασμένη εικόνα για τη χώρα μας και βαφτίζοντάς μας όχι ως «ΑΘΗΝΑ 2004 η χώρα των Ολυμπιακών Αγώνων», αλλά ως «ΑΘΗΝΑ 2004 η χώρα του ντόπινγκ»;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να σας πω τη δική μου άποψη. Αφού τη ζητάτε, να σας την πω.

Νομίζω, Ιωάννα μου, ότι ήσουν λίγο αυστηρή και ακραία. Γιατί μας αντιμετώπισαν «αισχρά», έστω και σε εισαγωγικά; Στη χώρα μας φερθήκαμε πολύ φιλόξενα, πήραμε τόσα μετάλλια, και μη μένετε μόνο στα χρυσά. Μετάλλιο είναι και η στιγμή που η Δανηλίδου, με τραύμα στο πόδι, αγωνιζόταν και νίκησε. Ή κάποιος ο οποίος αγωνίζεται και νικάει, μετάλλιο είναι κι αυτό. Δεν είναι μόνο τα χρυσά, τα αργυρά και τα χάλκινα μετάλλια. Οι αθλητές μας αγωνίστηκαν, κέρδισαν και, μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία, κάποιος μπορεί να αδικήθηκαν κάποιες. Μη νομίζετε, και κάποιες που δεν είδατε –γιατί δεν τους παρακολουθήσατε– από άλλες χώρες μπορεί να αδικήθηκαν κι εκείνοι. Και λέμε για εμάς. Είμαστε πια τόσο σίγουροι;

Επίσης, υπάρχει και μία μεγάλη φημολογία σε πολλά πράγματα. Κι αν σε ρωτήσω εγώ: πώς είσαι, Ιωάννα μου, τόσο σίγουρη ότι απαίτησε η αμερικανική ομάδα να μην περάσει από έλεγχο; Κι εγώ το άκουσα κι εγώ το είπα κι εγώ το συζητήσα. Γιατί; Θα μπορούσα να πω ότι ήθελα πιο ψηλά την ομάδα μας του μπάσκετ. Δεν είπαμε τελευταία στιγμή ότι, «ρε παιδιά, έπρεπε να κάνετε μία πιο μεγάλη προσπάθεια να κερδίσετε, που σας θέλαμε»;

Κι, όμως, δεν μπορούμε πίσω από αυτό να καλυφθούμε και να λέμε ότι, ξέρετε, απαίτησαν οι Αμερικανοί κ.λπ.. Δεν είμαστε σίγουροι γι' αυτά τα πράγματα. Υπάρχει μία φημολογία. Φημολογία, όμως, υπάρχει για πολλά πράγματα που δεν έχουμε παρακολουθήσει ή δεν μας ενδιέφεραν. Μπορεί να αδικήθηκαν σε κάποια σημεία, αλλά μη μένουμε πια στο στόχαστρο: Να βάζουμε στο κέντρο την Ελλάδα και να νομίζουμε ότι όλα γύρω-γύρω είναι για την Ελλάδα. Να την αγαπάμε την πατρίδα μας, είναι όμορφη, είναι μοναδική. Είναι μοναδική η αγάπη που πρέπει να έχουμε στην πατρίδα μας. Και εκείνη μας αγαπά και εκείνη καμιά φορά μας αδικεί. Μη μας πιάνει, όμως, ότι μόνο εμείς και κανένας άλλος! Αυτή είναι η δική μου απάντηση.

Και κάτι ακόμα. Δείτε και με χαμόγελο όλη αυτή τη διαδικασία. Η διαδικασία αυτή μας έβγαλε νικητές. Νικητές στην ασφάλεια, νικητές στην προετοιμασία. Πόσες κυβερνήσεις εργάστηκαν για να κάνουμε Ολυμπιακούς Αγώνες πολύ καλούς; Είδατε ότι εκεί μόνιασαν οι πολιτικοί και είπαν μπράβο σε εκείνους που έπρεπε να πουν το μπράβο. Δεν μπορεί να λειτούργησε μόνο μία κυβέρνηση. Λειτούργησαν όλες οι κυβερνήσεις για να φθάσουμε σε καλούς Ολυμπιακούς Αγώνες.

Άρα, χαμογελάστε, δείτε τη νίκη των αθλητών μας, δείτε τη νίκη εκείνων που δεν πήραν μετάλλια, γιατί αγωνίστηκαν και είναι Ολυμπιονίκες, οι οποίοι αγωνίζονται έντιμα, μέσα στο fair play, μέσα στο παιχνίδι το δίκαιο, μέσα στο παιχνίδι που γίνεται σε κανόνες. Και δείτε και τον αγώνα των Παραολυμπιακών. Παραολυμπιακοί σημαίνουν, παράλληλοι με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δείτε τον αγώνα πρωταθλητού με ένα χέρι που κάνει παρόμοια νίκη σε χρόνο στη θάλασσα, στην πισίνα. Να πάτε να τον χειροκροτήσετε. Δείτε τον άλτη με τεχνητό πόδι ή τον άλτη σε μήκος ή σε ύψος. Αυτά να πάτε να χειροκροτήσετε και να χαρείτε και γι' αυτό.

Να είσθε χαρούμενοι. Η πατρίδα μας κέρδισε. Η πατρίδα μας, πρέπει να τελειώσουν και οι Παραολυμπιακοί και να κερδίσει και στον πολιτισμό. Ενισχύστε κι αυτό. Και δεν είμαστε πια τόσο αδικημένοι. Μην φοβάσθε, δεν είμαστε τόσο αδικημένοι. Μην το παίρνετε τόσο πατριωτικά, ότι όλοι μας αδίχησαν. Αυτή είναι η απάντησή μου σ' αυτό που με ρώτησες.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αίγυπτος): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αίγυπτος): Θέλω να αναφερθώ πρώτα στο ντόπινγκ, που είπε η φίλη Έφηβος Βουλευτής, η Ιωάννα.

Κατ' αρχήν, αν δεν κάνω λάθος, άκουσα ότι η Διεθνής Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων είχε ενημερώσει τους Αμερικάνους, ότι θα είναι πολύ αυστηρή στον έλεγχο του ντόπινγκ, πριν έρθουν εδώ. Εκείνοι το ήξεραν γι' αυτό και απέσυραν πολλούς δικούς τους αθλητές, οι οποίοι είχαν κάνει χρήση αναβολικών. Όταν ήρθαν εδώ, καταδίωξαν και «κατασπάρραξαν» την Θάνου και τον Κεντέρη. Όταν, όμως, βγήκε ότι ο Μόρις Γκρην έχει κάνει χρήση αναβολικών, έμεινε στην επιφάνεια για μία ημέρα αυτή η είδηση, μετά ξεχάστηκε και ο Γκρην αγωνίστηκε κανονικά. Γιατί όλο αυτό; Γιατί κατασπάρραξαν εμάς τους Έλληνες; Που εντάξει, μπορεί να έκαναν λάθος και ο προπονητής τους να έφταιγε για κάποια πράγματα, αλλά δεν έπρεπε να δουν και το δικό τους, τον Μόρις Γκρην, ο οποίος μπορεί να είχε κάνει χρήση αναβολικών και δεν πέρασε από τεστ ντόπινγκ; Αυτό είναι το πρώτο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα το συζητήσουμε.

ΙΩΑΝΝΑ ΚΥΡΙΤΣΗ (Αίγυπτος): Το δεύτερο που θέλω να πω έχει σχέση με την ασφάλεια. Πριν από κάποιους μήνες, αν δεν κάνω λάθος, στον Έβρο σκοτώθηκαν πέντε φαντάροι μας. Μήπως θα πρέπει να ληφθούν κάποια σοβαρά μέτρα για την ασφάλεια των παιδιών που πάνε να υπηρετήσουν τη θητεία τους; Γιατί οι ευθύνες αυτού του «εγκλήματος» δεν επιρρίφθηκαν σε κανένα ή τουλάχιστον δεν τιμωρήθηκαν οι υπεύθυνοι; Θα μου πείτε, βέβαια, ότι η τιμωρία

δεν επαναφέρει στη ζωή αυτά τα παιδιά, αλλά η τιμωρία αυτή δεν είναι παραδειγματισμός;

Αυτά και ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΣΣΑΣ (Νομός Κορινθίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΣΣΑΣ (Νομός Κορινθίας): Θα ήθελα να απαντήσω στο πρώτο ερώτημα σχετικά, με το ντόπινγκ, που έθεσε η συνάδελφος Έφηβη Βουλευτής, για την αυστηρότητα στους Έλληνες. Πιστεύω ότι το γεγονός ότι η Ελλάδα ήταν η διοργανώτρια χώρα και το ότι επιβλήθηκαν αυστηρές ποινές, ίσως αποδεικνύει στην παγκόσμια κοινή γνώμη την αντικειμενικότητα με την οποία έδρασε η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή. Το γεγονός ότι επέβαλε αυστηρές ποινές στους Έλληνες αθλητές, αποδεικνύει ότι τα μέτρα είναι πραγματικά αυστηρά και αντικειμενικά.

Θέλω να πω κάτι και για ένα θέμα που είχε θιχθεί προηγουμένως, σχετικά με τη λασπολογία στο πρόσωπο πολιτικών από αντιπάλους κ.λπ.. Νομίζω ότι όλοι καταλαβαίνουμε ότι όσοι χρησιμοποιούν λασπολογία και, γενικώς, υβρεολόγιο, αυτό αποδεικνύει έλλειψη πολιτικής επιχειρηματολογίας. Ο ελληνικός λαός το καταλαβαίνει και δίνει την απάντησή του κάθε τέσσερα χρόνια στις εκλογές και σε όσους υποτιμούν το Βήμα που δίνει σε αυτούς τους ανθρώπους και αυτοί το χρησιμοποιούν για τέτοια ζητήματα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ (Γερμανία): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ (Γερμανία): Θα ήθελα να αναφερθώ στην Έφηβο Βουλευτή από την Κύπρο, που μίλησε πολύ επικριτικά για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης της Κύπρου. Λόγω του ότι δεν γνωρίζουμε το θέμα και πώς αυτά λειτουργούν στην Κύπρο, θα ήθελα να μας εξηγήσει τι ακριβώς κάνουν και έγιναν τόσο κατακριτέα από την ίδια.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ και στην Μαριλένα, η οποία είτε για τις γυναίκες. Θα ήθελα να της πω ότι κακώς μας κατηγορεί, γιατί οι άνδρες πλέον έχουν μάθει να συμπεριφέρονται καλύτερα στις γυναίκες.

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΓΓΕΛΗ (Νομός Χανίων): Δεν είπα...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ (Γερμανία): Να τελειώσω;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μα γιατί τον διακόπτετε; Εσύ είσαι φεμινίστρια, πώς να το κάνουμε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ (Γερμανία): Εσείς από τη μεριά σας τι κάνετε; Υπάρχουν κάποια φεμινιστικά κινήματα, αλλά, απ' ό,τι ξέρω, είναι μικρά και συνεχώς διαμαρτύρεσθε ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα. Απ' ό,τι ξέρω, όμως, δεν κάνετε και κάτι καταλυτικό.

Και κάτι τελευταίο. Θα ήθελα να κάνω μία ερώτηση στον κ. Μαντούβαλο. Ποια είναι τελικά τα συμφέροντα που κρύβονται, ώστε να κάνουν αδύνατη την κατασκευή έργων και δρόμων στην Ελλάδα; Σας ρωτάω ως πολιτικό. Και ξέρετε τα συμφέροντα, ξέρετε όλες τις υπόγειες διαδρομές. Ποια είναι αυτά τα συμφέροντα;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Λοιπόν, πρώτον, η συνάδελφός από την Κύπρο, σε κατ' ιδίαν συζήτηση που θα έχετε θα σου πει, βεβαίως, τι γίνεται στην Κύπρο, κατά τη γνώμη της.

Το θέμα ανδρών και γυναικών θα το λύσουμε στην αυριανή συζήτηση.

Και στο θέμα των έργων, γιατί δεν γίνονται έργα; Σταμάτησαν να γίνονται έργα στην Ελλάδα τόσα χρόνια; Γέφυρες έγιναν, η Αττική Οδός έγινε, το μετρό έγινε, ο προαστιακός έγινε...

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΟΓΙΑΤΙΝΗ (Γερμανία): Όλα αυτά, όμως, μόνο στην Αθήνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Περιμένετε. Και στην περιφέρεια έχουν γίνει έργα. Έχουν γίνει έργα και θα γίνουν ακόμη περισσότερα και στην περιφέρεια και παντού. Αλλά δεν σταμάτησε η Ελλάδα να λειτουργεί. Τόσα χρόνια γίνονται έργα και νομίζω ότι προοδεύουμε.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες δεν είδαμε μόνο μία Αθήνα όμορφη, δεν είδαμε μόνο μία Αττική όμορφη, αλλά είδαμε και ολυμπιακές πόλεις πολύ ωραίες.

Ο Προεδρεύων της Επιτροπής κ. Πέτρος Μαντούβαλος απευθυνόμενος στον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, λέγει: Κύριε Πρόεδρε, θέλατε το λόγο για να μιλήσετε στα παιδιά.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρώην Πρόεδρος της Βουλής): Πριν ολοκληρώσετε τη συνεδρίασή σας, θα ήθελα να πω κάτι. Όταν παρουσιάζονται στην τηλεόραση ή στον έντυπο τύπο θέματα που αφορούν στις δραστηριότητες της νεολαίας, πώς ζει, πώς εργάζεται, για τις σπουδές της, έχετε προσέξει να αναφέρονται θέματα που δείχνουν μία αίσθηση όπου παιδιά, όπως εσείς τώρα, συζητούν ή ένα πρόγραμμα δύσκολο και βαρύ που έχετε σ' όλα τα σχολεία σας;

Τα θέματα που έρχονται στη δημοσιότητα είναι, συνήθως, θέματα που προκαλούν περισσότερο ενδιαφέρον στον τηλεθεατή και στον αναγνώστη και αυτά είναι οι αρνητικές ειδήσεις. Όπως λένε χαρακτηριστικά, είδηση δεν είναι ότι ένας σκύλος δάγκωσε έναν άνθρωπο, αλλά αυτό που θα εντυπωσιάσει, ότι δηλαδή ένας άνθρωπος δάγκωσε ένα σκύλο.

Αυτό είναι ένα αστείο, αλλά θα έχετε προσέξει την πραγματικότητα. Γίνεται ένα επεισόδιο στην παραλιακή λεωφόρο. Κάποια παιδιά κάνουν σουίζες με τις μηχανές. Έγινε ένα δυστύχημα. Αυτό είναι η είδηση.

Υπάρχει το θέμα των ναρκωτικών. Δεν θα δοθεί η λογική αντίδραση της νεολαίας εναντίον των εμπόρων ναρκωτικών ή η κριτική της στην πολιτεία που δεν αντιμετωπίζει αποτελεσματικά το πρόβλημα, αλλά, αν υπάρξει κάποιο γεγονός θα έχουν μία εικόνα με σύριγγες, με πράγματα σκοτεινά, σαν όλα τα σχολεία να είναι άντρα δράσης εμπόρων ναρκωτικών.

Αυτό –που είμαι βέβαιος ότι το αντιλαμβάνεστε πολύ καλά– θα σας οδηγήσει και σε μία άλλη σκέψη, σχετικά με τον πολιτικό κόσμο και τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Είναι λογικό, όταν σε ένα δελτίο ειδήσεων θα δοθούν μερικά δευτερόλεπτα ή ένα δύο λεπτά, θα παρουσιαστούν εκείνα που θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον.

Ως Πρόεδρος της Βουλής, ανέλαβα την ευθύνη να απαγορεύσω να μπαίνουν οι κάμερες, τα κανάλια, στις συνεδριάσεις των Επιτροπών, διότι εκεί γίνεται διάλογος, κάποιος θα πει μία φράση παραπάνω. Ε, αυτό εδίδετο και όχι η ουσία των συζητήσεων.

Γι' αυτό, θα σας συστήσω με όλη μου την αγάπη να βλέπετε το Κανάλι της Βουλής που εκτός από τις συζητήσεις της Βουλής, έχει και πολλά άλλα ενδιαφέροντα προγράμματα, ιδιαίτερα για εσάς (ντοκμαντέρ, ταινίες που δεν απευθύνονται στον πολύ κοινό, για την τέχνη, το χορό, τη μουσική, βιογραφίες πολύ σημαντικών ανθρώπων της τέχνης, του πολιτισμού) έχει και όλες τις συνεδριάσεις και των Επιτροπών και της Ολομέλειας. Εκεί θα διαπιστώσετε ότι δεν είναι σωστό αυτό που νομίζουμε, ότι δηλαδή ο πολιτικός κόσμος «αλληλολασπολογείται». Όχι ότι δεν συμβαίνουν και αυτά τα φαινόμενα, αλλά θα προσέξετε ότι αυτό που είναι το σημαντικό είναι ο διάλογος, τα επιχειρήματα, οι ιδέες, που δυστυχώς, χάνονται, λόγω του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζει ο απλός πολίτης τα Μέσα Ενημέρωσης, που δεν πιέζει για την ουσία και αρκείται στις εντυπώσεις.

Χάρηκα που άκουσα ένα κορίτσι που είπε –νομίζω ήταν από την Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων– για τα «ριάλιτι σόους» και για εμάς τους ίδιους, που εκπιθέμεθα οι ίδιοι και εκθέτουμε και την προσωπική μας ζωή. Κανένας από τη μεγάλη πλειονότητα του κοινού δεν κλείνει το κανάλι, όταν έτσι, θύγεται η πρώτη αξία που είναι η ανθρώπινη υπόσταση, το είδος το ανθρώπινο. Ποιος κλείνει το κανάλι, όταν μας δείχνουν μία είδηση που συνέβη κάποιο βράδυ –και είναι τέσσερις ή πέντε η ώρα το απόγευμα, που μικρά παιδιά βλέπουν τηλεόραση– και βγάζουν εικόνες αρχείου για διάφορα θεάματα που γίνονται τις μεταμεσονύχτιες ώρες σ' ορισμένα νυχτερινά κέντρα, κ.λπ.;

Όπως είπε κάποιος από το Πέραμα, για το επίπεδο της μόρφωσής μας, δεν είναι μόνο τα γράμματα που μαθαίνουμε, αλλά και ποιες αξίες ενσωματώνουμε και τι αποδεχόμαστε. Εμείς θα πρέπει να το προσπαθήσουμε αυτό, ώστε και η ποιότητα της εικόνας των Μέσων –άρα και η ουσία των γε-

γονότων– να είναι αυτή που αξίζει και βοηθάει ένα λαό να πηγαίνει πιο μπροστά.

Να κοιτάζετε, λοιπόν, το κανάλι της Βουλής. Δεν θα κρίνετε π.χ. τον κ. Μαντούβαλο από μία φράση, που θα είτε στο κανάλι, απαντώντας σε κάποιον άλλον, γιατί πρέπει να διατηρηθεί η θετική εικόνα. Αυτό συμβαίνει μέσα στα λίγα δευτερόλεπτα. Θα τον κρίνετε, αν η τοποθέτησή του μέσα σ' ένα νομοσχέδιο έχει ειρμό, έχει επιχειρηματολογία, έχει ουσία. Με την ευκαιρία αυτή θα μάθετε και πολλά άλλα πράγματα. Η Βουλή και οι συζητήσεις της Βουλής είναι ένα πολύ μεγάλο πανεπιστήμιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Νομίζω ότι η συνάδελφός σας θα ήθελε να πει κάτι.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΟΓΙΑΤΙΝΗ (Γερμανία): Ήθελα να πω στο συνάδελφο που μίλησε προηγουμένως, ότι αυτό που έγινε με τον πατέρα του φίλου σου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση –μα πραγματικά σε καμία περίπτωση– να αποτελέσει λόγο για να αντιμετωπίσουμε ρατσιστικά τους λαθρομετανάστες.

Το πρόβλημα που υπάρχει με τους αλλοδαπούς, ότι δηλαδή έχει «παραγεμίσει» η Ελλάδα, επειδή και εγώ έχω γεννηθεί και μεγάλωσα σε ξένη χώρα, έχω μάθει όλα αυτά τα χρόνια ότι δεν μπορείς να στερείς από κανέναν το δικαίωμα να μείνει, να μεγαλώσει, να ζήσει, όπου θέλει. Όταν το κάνουμε αυτό, μετά γυρνάμε στα φασιστικά καθεστώτα. Τότε δεν έχει νόημα να μιλάμε εδώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αρκεί, βέβαια, να σεβόμαστε τους νόμους του κράτους που μας φιλοξενεί.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΟΓΙΑΤΙΝΗ (Γερμανία): Επίσης, θα ήθελα να πω στο συνάδελφο που κάθεται μπροστά, σχετικά με το αν θα αποδεχόταν τη δουλειά που θα του έδινε ο Βουλευτής ή όχι, ότι είναι εύκολο να εργάζεσαι κάπου, αλλά είναι δύσκολο να βρεις δουλειά. Όμως, αυτό είναι η ουσία. Να ψάξει ο νέος μόνος του. Αυτό είναι το «κουπί». Έχουμε και

μία αξιοπρέπεια. Το να πεις σε κάποιον «βρες μου δουλειά», τι σημαίνει; Εσύ μόνος σου δεν μπορείς να βρεις δουλειά και θα πεις σε κάποιον άλλο να σου βρει;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έτσι τοποθετήθηκε και αυτό ήταν το σημαντικό και το καινούριο και το απόλυτο που ακούσαμε.

Ορίστε, έχετε και εσείς το λόγο.

ΖΟΥΡΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (Νομός Χανίων): Προηγουμένως, ο κ. Κακλαμάνης είπε, ότι την αλήθεια για το τι γίνεται μέσα στη Βουλή, μπορούμε να την παρακολουθήσουμε από το κανάλι της Βουλής. Ένα παιδί, όμως, όπως εγώ, που ζει σε μία περιοχή που το κανάλι της Βουλής «δεν πιάνει», αναγκάζεται να αρκεστεί στα λίγα λεπτά εντυπωσιασμού, που προβάλλουν τα υπόλοιπα κανάλια.

Ευχαριστώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχει φτιαχτεί τώρα τελευταία και μπορεί κάπου να μην «πιάνει». Σιγά - σιγά απλώνεται. Και καλό είναι να σας το πούμε, και να σας το επισημάνουμε.

Η Επιτροπή αυτή, κύριοι συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, της Επιτροπής Δημοσίας Διοικήσεως, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στην οποία μετέχετε κι έχω την τιμή να προεδρεύω, να ξέρετε ότι είναι από τις πιο σπουδαίες και τις πιο σημαντικές. Σήμερα δείξατε ότι συμμετείχατε σ' αυτή τη διαδικασία με εξαιρετικό τρόπο.

Θέλω να παρατηρήσω –και όλοι μαζί μπορούμε να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας– ότι σ' αυτή τη Διαρκή Επιτροπή, βγάλαμε ώριμα συμπεράσματα μέσα από διάλογο, όπως έγινε σήμερα, και μέσα από ώριμες, νηφάλιες, τεκμηριωμένες, νεανικές, δυνατές φωνές.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13:45 λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 12-9-2004

Στην Αθήνα σήμερα, 12 Σεπτεμβρίου 2004, ημέρα Κυριακή και ώρα 13.30 στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της “Βουλής των Εφήβων”, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Α΄ Πειραιώς κ. Πέτρου Μαντούβαλου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: «Αποκέντρωση-Αστυφιλία, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα Φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), Ασφάλεια – Τροχαία Ατυχήματα, Δικαιοσύνη – Σωφρονιστικό Σύστημα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία, Πολιτική – Πολιτικοί – Κόμματα – Κυβέρνηση, Πολιτικά Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και «Βουλή των Εφήβων», περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α΄, Β΄ και Γ΄ Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α΄ και Β΄ Κύκλου από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α΄ και Β΄ Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”, Θ΄ Σύνοδος 2003 – 2004 (2η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αγγελή Μαριλένα (Ν. Χανίων), Ακριδιώτη Παναγιώτα (Ν. Ηλείας), Αργυρίου Παναγιώτης (Ν. Σερρών), Βελεντάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Βλάμη Στέλλα (Ν. Ευβοίας), Βλάχου Ευτυχία (Ν. Ιωαννίνων), Βλάχου Πολυτίμη (Ν. Χαλκιδικής), Βογιατζάκη Στυλιανή (Β΄ Αθήνας), Γαβριά Σοφία (Γερμανίας), Γιαννακάκη Βενετία (Ν. Φθιώτιδας), Δημόπουλος Νικόλαος (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ελευθεριάδου Όλγα (Ν. Ροδόπης), Ευσταθιάδου Όλγα (Ν. Πιερίας), Ζάκο Ελένη (Β΄ Αθήνας), Ζαχαριουδάκη Ευαγγελία (Β΄ Αθήνας), Ζιάκκα Αρετή (Επικρατείας), Ζουριδής Ανδρέας (Ν. Χανίων), Ιατρίδης Νικόλαος-Ιωάννης (Α΄ Πειραιά), Ιντζέογλου Χρήστος (Β΄ Πειραιά), Καϊμακάμη Ηλιάννα (Β΄ Αθήνας), Καπράλου Αικατερίνη (Ν. Αχαΐας), Καρατάσιου Άννα (Β΄ Αθήνας), Κίσσας Άγγελος (Ν. Κορινθίας), Κλήμης Δημήτριος (Β΄ Αθήνας), Κόκκινου Ασπασία (Ν. Λάρισας), Κοσμίδης Νικόλαος (Γερμανίας), Κοσμίδου Γεωργία-Χριστίνα (Β΄ Θεσσαλονίκης), Κουλούρη Αγγελική (Η.Π.Α.), Κουραβέλου Χριστίνα (Ν. Μεσσηνίας), Κυριακίδου Σωτηρία (Β΄ Αθήνας), Κυριακού Ηλίας (Α΄ Αθήνας), Κυρίτση Ιωάννα (Αιγύπτου), Κωστόπουλος Χαράλαμπος (Ν. Σερρών), Λάνα Μπρουνλντα (Β΄ Αθήνας), Λιόλης Δημήτριος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Μάνεσης Λουκάς (Ν. Βοιωτίας), Μαντικού Ελένη (Α΄ Πειραιά), Μαργέτη Παναγιώτα (Ν. Ευβοίας), Μάστορα Ανατολή (Η.Π.Α.), Μικελλίδου Κατερίνα (Λεμεσού Κύπρου), Μούσιου Σταυρούλα (Ν. Ευρυτανίας), Μπακιριτζή Θεοδώρα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Μπογιατίνη Φατενίη (Γερμανίας), Παπαγεωργίου Δημήτριος (Ν. Πρέβεζας), Παπαθανασίου Μαξίμη (Β΄ Θεσσαλονίκης), Πεردικουλής Φώτιος

(Β΄ Αθήνας), Πετρόπουλος Βασίλειος (Β΄ Αθήνας), Πλωμαρίτου Ιωάννα (Ν. Ημαθίας), Ρίσβας Μιχαήλ (Α΄ Αθήνας), Σταυρουλάκης Σταύρος (Ν. Αττικής), Στύπα Χριστίνα (Ν. Αττικής), Τζάκρη Δήμητρα (Ν. Πέλλας), Τογιοπούλου Αγγελική (Ν. Αχαΐας), Τσοπριάδου Κωνσταντίνα (Ν. Δράμας), Χριστόπουλος Βασίλης (Ν. Φθιώτιδας) και Χριστοφόρου Ιωάννα (Ν. Αττικής).

Επίσης, στη συνεδρίαση παρέστη το μέλος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος κυρία Λίνα Αλεξίου, Δημοσιογράφος.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, αρχίζει η συνεδρίαση.

Καλημέρα σε όλους. Βέβαια, δεν μπορεί να είναι τόσο καλή η σημερινή ημέρα, γιατί γνωρίζετε ότι συνέβη ένα αεροπορικό δυστύχημα που μας έχει επηρεάσει όλους μας με τον θάνατο τόσων ανθρώπων που προέρχονται από την εκκλησιαστική και πολιτική ζωή του τόπου μας. Χάθηκαν 17 άνθρωποι σε αυτό το ατύχημα που συνέβη με το ελικόπτερο. Ευχόμαστε να μη ξανασυμβούν τέτοια άσχημα συμβάντα, γιατί αυτό ήταν ένα πλήγμα για την Ορθοδοξία για τον Ελληνισμό για το στρατό μας και για τόσες οικογένειες που θρηνούν για το ατύχημα που συνέβη με το μοιραίο ελικόπτερο.

Εμείς σήμερα θα συνεχίσουμε τη δεύτερη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής της Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Θ΄ Περιόδου της «Βουλής των Εφήβων».

Άλλη μια μέρα, λοιπόν, μαζί, θα προεδρεύσω πάλι εγώ και θα φροντίσω με πολύ μεγάλη μου χαρά να δώσω τον καλύτερό μου εαυτό, ώστε να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες στην Επιτροπή μας, με τις καλύτερες προϋποθέσεις.

Χθες μίλησαν πάρα πολλοί Έφηβοι Βουλευτές, συμμαθητές σας και συνάδελφοί σας. Σήμερα, επίσης, υπάρχει κάτοχος ομιλητών, οι οποίοι είναι ωριμότεροι από πολλούς και θα ζήλευαν να τους ακούσουν και να παρακολουθήσουν τις σκέψεις τους, έτσι, καθαρά και άρτια.

Καλώ, λοιπόν, την κ. Καρατάσιου Άννα, Έφηβο Βουλευτή από τη Β΄ Αθήνας να έλθει στο Βήμα.

ΑΝΝΑ ΚΑΡΑΤΑΣΙΟΥ (Β΄ Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, βρισκόμαστε εδώ, στα έδρανα του Ελληνικού Κοινοβουλίου, ύστερα από επιλογή ανάμεσα σε χιλιάδες μαθητές.

Είναι ιδιαίτερα τιμητικό να συμμετέχουμε με δικαίωμα λόγου σε συνεδριάσεις της Βουλής, που αποτελεί πυλώνα της δημοκρατίας. Υφίσταται, όμως, η δημοκρατία στις μέρες μας;

Θεμέλιο της δημοκρατίας είναι η λαϊκή συμμετοχή στα κοινά. Σήμερα, όμως, παρατηρείται αποχή των Νεοελλήνων από τον πολιτικό στίβο. Πράγματι, ο ελληνικός λαός στερείται πολιτικής παιδείας και αγωγής. Λείπει η ενημέρωση σχε-

τικά με καίρια προβλήματα, καθώς δεν έχουν γίνει ακόμα συνείδηση τα πολιτικά τεκταινόμενα σε συλλογικό αλλά και ατομικό επίπεδο.

Σ' αυτή την παράλειψη της κρατικής μέριμνας για ολοκληρωμένη πληροφόρηση των πολιτών, προστίθεται η τμηματική παρουσίαση από την τηλεόραση του δημόσιου πολιτικού βίου. Είναι γεγονός ότι τα Μ.Μ.Ε. επικεντρώνουν την προσοχή του λαού στα διαπλεκόμενα συμφέροντα των πολιτικών προσώπων, καθώς και στις μεταξύ τους λογομαχίες. Έτσι, επισκιάζουν τα ουσιαστικά προβλήματα, αποπροσανατολίζουν τον πολίτη από την ουσία του πολιτικού βίου και αφήνουν μια κίτρινη απόχρωση.

Ο ελληνικός λαός αποδοκιμάζει αυτή την αλλοτρίωση, με την πολιτική αδιαφορία. Πρώτος λόγος που ο Έλληνας αποστασιοποιείται από τα κοινά είναι το εκλογικό σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής. Πρόκειται για ένα σύστημα που ενισχύει και διασφαλίζει τον δικομματισμό, καθώς συγχρόνως εγκλωβίζει τον ψηφοφόρο ουσιαστικά ανάμεσα σε δύο κόμματα.

Το δίλημμα της επιλογής είναι ψευδές, καθώς οι πολιτικές γραμμές των δύο μεγάλων κομματικών παρατάξεων είναι παράλληλες. Ο λαός φαίνεται να χειραγωγείται από τα επικοινωνιακά τεχνάσματα, σειρήνες του δικομματικού μας συστήματος.

Αλήθεια για ποια συμμετοχική δημοκρατία μιλάμε; Καλούμαστε απλώς ανά τετραετία να δηλώσουμε με την ψήφο μας ενεργή πολιτική δράση. Είμαστε συνειδητοί πολίτες όμως, χωρίς να ενδιαφερόμαστε για τα πολιτικά πράγματα της χώρα μας; Πάντως για να ξαναενταχτεί ο Έλληνας στην πολιτική σκηνή της χώρας, πρέπει να αλλάξει τη θεώρησή του για τα πολιτικά πράγματα.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με το να αναβαθμιστεί η πολιτική αγωγή στα σχολεία. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας του δικαίου και των πολιτικών θεσμών, να αλλάξει το Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, καθώς και το μάθημα να διδάσκεται από ειδικευμένο προσωπικό.

Ακόμα μία ενδιαφέρουσα σκέψη θα ήταν να ενισχυθεί το εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής και να αρχίσει να ισχύει. Αυτό αποτελεί ένα επιτακτικό αίτημα των μικρών κομμάτων. Με αυτόν τον τρόπο, θα δίνεται η δυνατότητα να ακουστούν πιο δυνατά απόψεις από όλες τις χρωματικές αποχρώσεις και να ενισχυθεί η πολυφωνία.

Το σημαντικότερο είναι να καταλάβουμε ότι ζούμε σε μία πλασματική δημοκρατία. Για να προχωρήσουμε στη λύση του προβλήματος, πρέπει να βρούμε το θάρρος να αναγνωρίσουμε. Έτσι μόνο, μπορούμε να δράσουμε, γιατί blind δεν είναι τύφλωση, αλλά ανανδρία.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Την Άννα την απασχόλησε στο κείμενό της ο λόγος για τον οποίο απέχουν οι πολίτες, και ιδιαίτερα οι νέοι, από

τα πολιτικά δρώμενα και βέβαια συμπληρώνοντας όλη της τη σκέψη, βελτίωσε και αποτύπωσε με πολύ όμορφο τρόπο και μάλιστα μέσα στα όρια του χρόνου –το τονίζω το θέμα των πλαισίων του χρόνου- τους λόγους εκείνους που την απασχόλησαν για να κάνει αυτό της το πόνημα.

Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ, Άννα.

Παρακαλώ να έρθει στο Βήμα η κυρία Βλάχου Πολυτίμη Έφηβος Βουλευτής από το Νομό Χαλκιδικής.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΛΑΧΟΥ (Ν. Χαλκιδικής): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, νιώθω πραγματικά υπερήφανα και ως Έφηβος Βουλευτής, αλλά και ως Ελληνίδα, που βρίσκομαι εδώ, σ' αυτόν τον ιερό χώρο, εκπροσωπώντας το σχολείο μου, το Νομό μου, μα και ολόκληρη την ελληνική επαρχία.

Το θέμα μου είναι ένα κομμάτι της ζωής όλων όσοι κατοικούν στην επαρχία. Όπως φαντάζομαι, όλοι καταλάβατε. Το θέμα μου δεν είναι άλλο από αυτό της αστυφιλίας. Λίγο πολύ, όλοι γνωρίζουμε τον όρο της αστυφιλίας. Έχει οριστεί να ονομάζεται η μαζική μετακίνηση του αγροτικού και ημιαστικού πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα. Πόσοι, όμως, γνωρίζουν τις επιπτώσεις αυτού του σύγχρονου φαινομένου στην επαρχία; Ποιος έχει αναρωτηθεί τα πραγματικά αίτιά του; Ποιες είναι οι ιδανικές λύσεις που θα επιτύχουν την αποκέντρωση; Αυτά τα ερωτηματικά είναι που θα ήθελα να διερευνήσω μαζί σας.

Στην επαρχία, όπως πολλοί συνάδελφοί μου προείπαν, δεν υπάρχουν ευκαιρίες για επαγγελματική αποκατάσταση. Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή μου, τη Χαλκιδική, τον προηγούμενο χρόνο, έβαλε λουκέτο η εταιρεία εξόρυξης χρυσού. Ακόμη λίγες εκατοντάδες εργατών βρέθηκαν άνεργοι. Ο αγροτικός πληθυσμός ακόμη προσπαθεί να επουλώσει τις πληγές του προηγούμενου χειμώνα από τις φυσικές καταστροφές. Η Πολιτεία, επίσης, εμμένει να καθυστερεί τις πολυπόθητες αποζημιώσεις και επιδοτήσεις.

Η δημόσια ιατρική περίθαλψη είναι ελλιπής, καθώς τα πεπαλαιωμένα ιατρικά κέντρα αδυνατούν να περιθάλψουν ακόμα και τα πιο απλά περιστατικά. Ο τομέας της παιδείας ουσιαστικά νοσεί. Στα σχολεία μας τα βιβλία έρχονται πάντα καθυστερημένα, οι καθηγητές, λόγω των συνεχών αποσπάσεών τους κάθονται στην καθηγητική έδρα μετά τον Οκτώβριο και τα σχολικά κτήρια είναι αναχρονιστικά και χωρίς τις βασικές παροχές, όπως τη θέρμανση.

Το σημαντικότερο, όμως, από όλα είναι το γεγονός πως χιλιάδες μαθητές από έξι έως και δεκαοκτώ ετών αναγκάζονται καθημερινά να μεταφέρονται, πάντα με άθλια μεταφορικά μέσα, πολλά χιλιόμετρα μακριά, καθώς για μας μία συνοικία δεν αντιστοιχεί πάντα με ένα σχολείο.

Παράλληλα, οι επαρχιακοί δρόμοι αποτελούν ένα ακόμη οξύτατο πρόβλημα της επαρχίας. Οι περισσότεροι είναι δύσβατοι, χωρίς άσφαλο ή, ακόμη χειρότερα, ιδιαίτερα τους

χειμερινούς μήνες, γίνονται αίτιο αποκλεισμού των κατοίκων.

Πώς περιμένετε, λοιπόν, οι νέοι να παραμείνουν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους; Πώς θα τους πείσουμε πως το αύριο της επαρχίας θα είναι πραγματικά καλύτερο; Πώς θα προσελκύσουμε τους σωστούς στα χωριά μας; Η απάντηση είναι μία και άκρως λακωνική: Λύσεις!

Ως ισότιμα μέλη αυτού του κράτους, δεν ζητήσαμε ποτέ παράλογα πράγματα. Θέλουμε να ενεργοποιηθεί η τοπική αυτοδιοίκηση. Θέλουμε να ανακαινιστούν τα νοσοκομεία και να στελεχωθούν με σύγχρονα μηχανήματα, υπεύθυνους ιατρούς και σύγχρονα μέσα μεταφοράς για τους ασθενείς μας.

Θέλουμε ρεαλιστικά κίνητρα για την παραμονή ή ακόμη και την επιστροφή των νέων μέσω χαμηλότοκων δανείων. Θέλουμε να αναδειχθεί ο φυσικός και πολιτιστικός μας πλούτος, με αποτέλεσμα τον τουρισμό. Θέλουμε τη μεταφορά του Υπουργείου Υγείας στην επαρχία. Θέλουμε αναβάθμιση στους τομείς της αλιείας, της κτηνοτροφίας και της συγκοινωνίας. Θέλουμε υποδομές για ψυχαγωγία, εκπαίδευση, τέχνες και αθλητισμό, όπως και περισσότερα ΑΕΙ και ΤΕΙ στην επαρχία. Θέλουμε αυτά που η Αθήνα θεωρεί δεδομένα.

Ο λόγος μου ήταν λιτός και συγκεκριμένος, καθώς το νεαρό της ηλικίας μου δεν μου επιτρέπει να μιλήσω διαφορετικά. Θέλω να δηλώσω πως κουραστήκαμε να ζούμε στην απομόνωση, όπως κουραστήκαμε να πιστεύουμε και σε κούφια λόγια. Η περιφέρεια είναι η μοναδική ελπίδα της Ελλάδας για πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη.

Ας προσπαθήσουμε όλοι, λοιπόν, Πολιτεία και πολίτες, για να μπορούμε να μιλάμε σε λίγα χρόνια για ουσιαστική αποκέντρωση.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Πολυτίμη είτε ότι είναι υπερήφανη που εκπροσωπεί την περιφέρειά της, το σχολείο της και την περιοχή της. Και εμείς είμαστε περήφανοι. Είμαστε περήφανοι που σας ακούμε να αναπτύσσετε με αυτόν τον τρόπο τις απόψεις σας. Είστε προετοιμασμένοι και ώριμοι για να παρουσιάσετε αυτά τα θέματα.

Και χθες, Πολυτίμη, πήρες το λόγο σε μία παρέμβασή σου και ζήτησες να ακούγεται η φωνή σας δυνατά. Η φωνή, λοιπόν, η δική σου και των συναδέλφων σου και συμμαθητών σου είναι και δυνατή και καθαρή.

Ανέπτυξες, λοιπόν, πολύ καλά την έννοια της αστυφιλίας ώστε να την καταλάβουμε. Πράγματι, η περιφέρεια δεν θα πρέπει με κανένα τρόπο να είναι παρακολούθημα της Αθήνας, του κέντρου. Είναι ένα θέμα το οποίο εξήγητλησες εξαιρετικά και σε ευχαριστούμε.

Καλώ στο Βήμα την κα Βαλεντάκη Σοφία Έφηβο Βουλευτή από το Νομό Ηρακλείου.

ΣΟΦΙΑ ΒΕΛΕΝΤΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι κι εγώ αυτήν τη στιγμή στη «Βουλή των Εφήβων» και έχω πραγματικά αυτήν την ξεχωριστή εμπειρία να ζω από κοντά όλες αυτές τις μοναδικές στιγμές και, κυρίως, να αντιπροσωπεύω με τη φωνή μου χιλιάδες εφήβους που βιώνουν το ίδιο πρόβλημα με εμένα.

Ένα πρόβλημα, που μέρα με την μέρα παίρνει όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις και για την εξυγίανσή του απαιτείται εντατική προσπάθεια του ενωμένου κοινωνικού συνόλου, έτσι, ώστε να πατάξουμε αυτήν την παραδοξότητα της εποχής μας, που ομολογεί την ιδιορρυθμία και την ασυνέπεια του πολιτισμικού μας γίνεσθαι, είναι η αστυφιλία, που εξελίσσεται σε καρκίνωμα των σημερινών κοινωνιών.

Κατάγομαι από την Κρήτη και συγκεκριμένα από ένα χωριό του Νομού Ηρακλείου που λέγεται Αυγενική. Είναι σκαρφωμένο στην πλαγιά ενός βουνού. Τα σπίτια του είναι αιχμαλωτισμένα μέσα στα πανύψηλα δένδρα, που μοιάζουν από μακριά με άσπρα πετραδάκια στο βαθύ πράσινο του δάσους, ώστε να σου δίνει την εντύπωση ζωγραφικού πίνακα. Οι γονείς μου είναι αγρότες, καθώς και η πλειονότητα των κατοίκων αποτελείται από αγρότες, οι οποίοι περιορίζονται ιδιαίτερα στην παραγωγή ελαιολάδου και σταφίδας.

Κατάγομαι, λοιπόν, από την Κρήτη, και είμαι υπερήφανη που είμαι Κρητικιά, από το νησί που γέννησε μεγάλους πολιτικούς και διανοούμενους, όπως ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Σοφοκλής Βενιζέλος, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, ο Νίκος Καζαντζάκης και ο El Greco και τόσο άλλοι επώνυμοι και ανώνυμοι. Από αυτό το σημείο αρχίζει ο προβληματισμός μου, πώς γίνεται ένα τέτοιο παραμυθένιο μέρος να απειλείται καθημερινά από την εγκατάλειψη των κατοίκων του; Ένα μέρος που έχει την γοητεία να σε κρατά στην αγκαλιά του και συ, αντί να φροντίσεις για την προστασία του, να επιδιώκεις την καταστροφή του. Αυτά τα ερωτήματα με βασανίζουν ήδη από τα παιδικά μου χρόνια. Είχα συμπληρώσει νομίζω πέντε χρόνια της παρουσίας μου σε αυτό τον πλανήτη και συγκεκριμένα στο χωριό που μόλις προανέφερα. Αναζητούσα μανιωδώς φίλους, άτομα της ηλικίας μου, με τα οποία θα μπορούσα να μοιραστώ τα παιχνίδια μου, τα όνειρά μου, τα μυστικά μου. Δεν μου πήρε πολύ καιρό, αφού το σχολείο ήταν μια καλή αφορμή για νέες γνωριμιές. Έτσι και έγινε. Ένα μικρό σχολείο με ελάχιστους μαθητές. Αλλά για εμένα δεν ήταν εκεί το πρόβλημα, αφού ήταν η αιτία να ανακαλύψω τόσα συναισθήματα, που έκρυβα μέσα μου όλο αυτό το διάστημα, αλλά και συγχρόνως η αιτία να νιώσω τη μοναξιά, την εγκατάλειψη και τον πόνο. Κάτι τέτοιο, δυστυχώς, πραγματοποιήθηκε, καθώς τα λιγοστά παιδιά που κατοικούσαν στο χωριό αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν για κάποιο αστικό κέντρο, μαζί με την οικογένειά τους, για την επιδίωξη συγκεκριμένων στόχων για ένα καλύτερο αύριο.

Προσπάθησα μάταια να κρύψω τα δάκρυα και την απελπισία μου. Θα έμενα μόνη, βυθισμένη στις σκέψεις μου, τις οποίες τώρα πια στην κυριολεξία δεν θα μπορούσα να μοιραστώ με κανέναν.

Κάπως έτσι, κύλησαν τα επόμενα χρόνια της ζωής μου, βυθισμένα στην απόλυτη μοναξιά, με μόνο σύντροφο πλέον ένα άψυχο χαρτί και ένα στυλό, με τα οποία μοιραζόμουν τα γεγονότα της καθημερινότητας, μέσω αλληλογραφίας, με τους φίλους μου που έλειπαν τόσο πολύ μακριά.

Χαρακτηριστικά και απόλυτα ήταν τα λόγια των μικρών μεταναστών σε κάθε γράμμα τους: Βλέπουμε το χωριό μας με τα μάτια της φαντασίας μας. Πόσες χαρούμενες στιγμές δεν μας έρχονται στο νου. Μα τώρα βρισκόμαστε μακριά απ' αυτό. Η πόλη μας πνίγει. Μας τρομάζουν τα σπίτια με τους μεγάλους όγκους και μας κάνουν να νιώθουμε τόσο ασημαντοί.

Με τα λόγια τους αυτά έπαιρνα δύναμη, ότι εγώ μπορούσα να τρεξώ ελεύθερη στο κάμπο, να χαίρομαι με τον καταγάλανο ουρανό και να αναπνέω αυτόν τον μυρωμένο αέρα. Με τον καιρό να περνάει, άλλοτε γρήγορα και άλλοτε αργά, τα χρόνια πέρασαν και τώρα, ως έφηβη, δεν έχουν πάψει ακόμη να περιτριγυρίζουν το μυαλό μου τα ίδια ερωτήματα, με εκείνα που με βασάνιζαν όταν ήμουν μικρό κορίτσι. Η λέξη αστυφιλία είναι όρος που αντηχεί στα αυτιά μου. Γείτονες, χωριανοί, φίλοι, όλοι αναζητούσαν κάτι το καλύτερο, με αποτέλεσμα το χωριό να έχει αρχίσει να ερημώνει.

Στις μέρες μας παρατηρείται, κυρίως, το φαινόμενο της αστυφιλίας από τους νέους, αφού η ανάγκη για εκπαίδευση και ψυχαγωγία ήταν πολύ περιορισμένες στο χωριό και πολύ καλύτερες στην πόλη.

Ένας ακόμη παράγοντας που συντελεί στην προτίμηση των νέων είναι και η αίσθηση ελευθερίας που η πόλη προσφέρει, καθώς οι άνθρωποι είναι άγνωστοι μεταξύ τους και τα ήθη τους είναι πιο ανεκτικά, ενώ στη μικρή κοινότητα της υπαίθρου ζουν συνεχώς κάτω από τα βλέμματα μιας αδιάκριτης κοινής γνώμης.

Τα προβλήματα που δημιουργεί η αστυφιλία είναι οξύτατα. Αρχικά ερημώνεται η ύπαιθρος, με αποτέλεσμα να έχουν ξεμείνει μόνο οι ηλικιωμένοι. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι μόνο δημογραφικό, αλλά και οικονομικό. Οι παραδοσιακές οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η κτηνοτροφία, κυρίως στις ορεινές περιοχές εγκαταλείπονται. Εγκαταλείπονται οι γεωργικές παραγωγές, είτε επειδή θεωρούνται ασύμφορες, είτε γιατί έλειψαν τα χέρια των ανθρώπων που αγαπούν πραγματικά τη γη. Η μεταφορά των κατοίκων της υπαίθρου στις πόλεις συνοδεύτηκε από έντονες αλλαγές στη ζωή τους. Την απλή εργασία αντικατέστησε η άνεση. Τη σιγουριά, η ανασφάλεια για το μέλλον. Τις αγαθές προσωπικές σχέσεις, η δυσπιστία και η καχυποψία. Τα παραδοσιακά έθιμα, η επιτακτική ανάγκη της συμμόρφωσης στις απαιτή-

σεις της νέας ζωής. Έτσι, έχουμε την εμφάνιση έντονων κοινωνικών προβλημάτων. Με αυτό τον τρόπο, ο άνθρωπος διαμορφώνει ένα νέο ήθος. Ζει το χρόνο του με ένταση και τον περισσότερο τον χάνει μέσα στους δρόμους, προσπαθώντας να βρει τους ανθρώπους και να τελειώσει τις δουλειές του. Ώρες μέχρι να φθάσει, ώρες για να επιστρέψει, ώρες χαμένες και ανεκμετάλλευτες. Ο άνθρωπος της μεγάλης κοινωνίας αισθάνεται κάποια τρομερά κενά που φέρνουν στο μυαλό του την οδυνηρή αίσθηση μιας ανεξήγητης μοναξιάς. Ίσως, να έχεις πολλούς γνωστούς, αλλά κανείς απ' αυτούς δεν σου εμπνέει την αληθινή φιλία και την εμπιστοσύνη. Φιλίες που κερδίζονται και χάνονται μέσα σε ένα λεπτό. Νιώθεις την αδιαφορία και την εγκατάλειψη και τότε αναγκάζεσαι να αλλάξεις εσύ ο ίδιος. Οπλίζεσαι με πείσμα, σκληρότητα, αδιαφορία, περιφρόνηση, εγωπάθεια και άλλα τόσα αρνητικά χαρακτηριστικά, που δεν ευθύνεσαι εξ ολοκλήρου εσύ για αυτά, αλλά η κοινωνία. Όμως, για όλα αυτά τα προβλήματα υπάρχει και μια λύση. Συνεπώς, ως έφηβη και ως ενεργό μέλος αυτής της κοινωνίας, έχω να προτείνω τα ακόλουθα: τη ριζική λύση των προβλημάτων, που δημιουργήθηκαν από τον συνωστισμό μεγάλου πληθυσμού σε μεγάλα αστικά κέντρα, θα πρέπει να την αναζητήσουμε στα αίτια αυτού του κοινωνικού φαινομένου. Δεν θα πρέπει μόνο να φροντίσουμε να σταματήσει το πρόβλημα της αστυφιλίας, αλλά να το στρέψουμε προς την αντίθετη πλευρά, η οποία είναι γνωστή με τον όρο αποκέντρωση. Αυτό θα γίνει εφικτό, αφού πρώτα πραγματοποιηθούν ορισμένες προϋποθέσεις, αρχικά να ιδρυθούν βιομηχανικές μονάδες στην περιφέρεια, στη συνέχεια να ενισχυθούν νέα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που θα αποτρέψουν τον νέο να μεταφέρεται στις πόλεις, επίσης να βελτιωθούν τα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, για να νοιώσουν ασφαλείς οι κάτοικοι και να μην μετακινούνται σε μεγάλα νοσοκομειακά ιδρύματα. Ακόμη, να ενισχυθούν οικονομικά οι αγρότες και, τέλος, να καλύτερεύσουν τα έργα υποδομής έτσι, ώστε να μπορούμε εύκολα να μεταφερόμαστε από τη μια περιοχή στην άλλη. Όλα τα παραπάνω, αν καταφέρουμε να υλοποιηθούν, θα αποτελέσουν κίνητρο για την μεταφορά πολλών ανθρώπων, που δεν είναι ευχαριστημένοι με τη ζωή τους στις μεγαλουπόλεις και προτιμούν την ζωή στην ύπαιθρο. Ακόμη και εγώ η ίδια γνωρίζω καλά, ότι σε λίγο καιρό θα πρέπει να υποκύψω στο φαινόμενο της αστυφιλίας, αφού θα αφήσω το μέρος, στο οποίο γεννήθηκα και θα μεταφερθώ σε κάποιο άλλο μέρος, για να μπορέσω να τελειώσω τις σπουδές μου. Όμως, κάθε φορά που θα μου δίνεται η ευκαιρία, θα επισκέπτομαι το χωριό μου και θα εύχομαι πάντα να το δω ξανά γεμάτο από χαρούμενους και μονιασμένους κατοίκους.

Είναι πραγματικά ξεχωριστή η τιμή που, με όπλο το στυλό μου και με έντονη προσπάθεια, μου δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσω τις απόψεις και τους προβληματισμούς μου. Ελπίζω

ζω τα όσα προαναφέρθηκαν να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τους υπεύθυνους, γιατί η Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη. Ελλάδα είναι όπου υπάρχουν ελληνικές φωνές και χρειάζεται την αμέριστη προσοχή μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε ευχαριστούμε πολύ για τον τρόπο που ολοκληρωμένα διατύπωσες τον προβληματισμό σου για την αστυφιλία. Βλέπουμε ότι η αστυφιλία είναι ένα γεγονός που ιδιαίτερα απασχολεί τα παιδιά της περιφέρειας. Εκπροσώπησες άριστα όλα εκείνα τα παιδιά που δεν έχουν τη δυνατότητα αυτή τη στιγμή να εκφραστούν με αυτό τον τρόπο και να τους ακούσει τόσο πολύς κόσμος. Εκφράστηκες με πολύ όμορφο και λυρικό τρόπο, όπως έχει αποτυπωθεί και στο κείμενό σου και μας βοήθησες να καταλάβουμε πολλά πράγματα. Να ξέρεις ότι υπάρχουν και μάτια και αυτιά στραμμένα. Κάντε τα να ακούσουν καλά και σήμερα και στη συνέχεια της ζωής σου.

Ο Έφηβος Βουλευτής κ. Νικόλαος Δημόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητά μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, σεβαστοί, κυρίες και κύριοι, παρευρισκόμενοι, πριν ξεκινήσω το λόγο μου, θα ήθελα να γνωρίζετε πως αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά για τη συμμετοχή μου στις εργασίες της ένατης «Βουλής των Εφήβων». Θεωρώ, δε, ξεχωριστή την τιμή, να μου παρέχεται η δυνατότητα εκφωνήσεως λόγου από τα ιστορικά έδρανα της Αίθουσας της Γερουσίας, το προπύργιο αυτό της δημοκρατίας, αναλογιζόμενος το μέγεθος των πολιτικών ανδρών που διέπρεψαν στον παρόντα χώρο και τη βαρύτητα των αποφάσεων που διακυβεύτηκαν από το Βήμα στο οποίο τώρα εγώ ανέρχομαι.

Θα παραθέσω τις σκέψεις, τους προβληματισμούς και τις προτάσεις μου για το ζήτημα των μέτρων ασφαλείας. Το ερώτημα, λοιπόν, το οποίο εγείρεται σήμερα στον 21ο αιώνα, τον αιώνα της τεχνολογίας, της πληροφορικής και του υλικού ευδαιμονισμού, είναι το εξής: Πρέπει και ως ποιο σημείο μπορούμε να δεχόμαστε εκούσια και αδιαμαρτύρητα την κατάφορη καταπάτηση της ατομικής μας ελευθερίας και των ατομικών μας δικαιωμάτων, προς όφελος της ατομικής αλλά και συγχρόνως συλλογικής μας ασφάλειας; Δεν είναι λίγοι αυτοί σήμερα, που θεωρούν αναγκαίο να θυσιάζουν στο βωμό των μέτρων ασφαλείας κάθε ατομική ελευθερία. Δεν ενοχλούνται αν ένα Zerpelin τοποθετηθεί μονίμως στον ουρανό της πόλης τους ή αν κάμερες θα γράφουν αδιαλείπτως οποιαδήποτε κίνησή τους, καθώς υποστηρίζουν πως με αυτόν τον τρόπο νιώθουν και είναι – ή, καλύτερα, θέλουν να πιστεύουν πως είναι ασφαλείς. Άλλωστε, η ίδια η πραγματικότητα ενισχύει τη θέση τους. Η ασφάλεια των Ολυμπιακών Αγώνων πήρε κατά γενική ομολογία το χρυσό μετάλλιο,

ασχέτως αν τώρα οι ίδιοι, που προηγουμένως ευρισκόμενοι σε κατάσταση φρενίτιδας ζητούσαν πρόσθετα μέτρα ασφαλείας, διερωτώνται αν έπρεπε να διατεθούν τα υπέρογκα αυτά ποσά και σε άλλους τομείς.

Από την άλλη πλευρά, για όλους αυτούς υπάρχουν αντιστοιχα γεγονότα για να αντιπαρατεθούν στη θέση τους. Μπεσλάν: Ποια μέτρα ασφαλείας θα ήταν ικανά να αποτρέψουν τη θηριωδία; Παλαιστίνη: Ποιος μπορεί να σταματήσει τους καμικάζι βομβιστές; Νέα Υόρκη: Γιατί η θρυλική C.I.A., με όλα τα μέσα που διαθέτει, δεν απέτρεψε το τρομοκρατικό χτύπημα; Νομίζω πως η απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα δίνεται από τον καθένα μας και δεν χρειάζεται να λεχθεί τίποτε άλλο, καθώς είναι ολοφάνερο πως τα μέτρα ασφαλείας, όσο αυστηρά και αν είναι, ακόμη και αν υπερβαίνουν τον χαρακτηρισμό «δρακόντεια», ποτέ δεν είναι επαρκή. Κάπου αλλού θα πρέπει να αναζητήσουμε τη λύση του προβλήματος, όπως θα αναφέρω και παρακάτω: Γιατί πιστεύω πως δεν ήταν τα μέτρα ασφαλείας που έπαιξαν τον καθοριστικό ρόλο, ώστε να μην έχουμε κανένα ατύχημα στους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά, ίσως, έπαιξε ρόλο και κάτι άλλο, κάτι βαθύτερο, ότι δεν προκλήθηκαν τρομοκρατικά χτυπήματα στην Αθήνα.

Αναφερόμενος στο θέμα της ελευθερίας, αποτελεί, κατά τη γνώμη μου τουλάχιστον, ύβρη για κάθε αγωνιστή της ελευθερίας και κάθε διεκδικητή ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων η απροκάλυπτη και αφελής, κατά τη γνώμη μου, παραχώρηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών μας, προκρίνοντας την ατομική μας ασφάλεια έναντι πανανθρώπινων και διαχρονικών αξιών, όπως η ελευθερία και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Δεν έχουμε το δικαίωμα να απεμπολούμε κεκτημένα με αίμα προγενέστερων ημών, καθώς η μικρότητά μας και ο υλικός ευδαιμονισμός μας υποδεικνύουν να επιλέξουμε τον ατομικισμό και την προσωπική μας ασφάλεια.

Η ιδέα της ελευθερίας είναι πέρα και πάνω από κάθε άτομο, γιατί δεν είναι εφήμερη όπως αυτό, αλλά διαχρονική και αιώνια. Δεν πρέπει, λοιπόν, να την υποτιμούμε και να την υποβαθμίζουμε έναντι του οφέλους της ασφάλειάς μας. Βέβαια, το επίπεδο του πολιτισμού μας και τα μέσα που μας παρέχει η τεχνολογία δεν μπορούν να μας αφήσουν αναίσθητους μπροστά στις θηριωδίες που επιτελούνται και να μην προσπαθήσουμε, όσο το δυνατόν ανθρωπίνως, να αποφύγουμε τις ανθρωπίνες απώλειες.

Μέτρα ασφαλείας πρέπει να υπάρχουν. Καλό είναι να γίνεται αστυνόμευση στους δημόσιους χώρους και έλεγχοι σε όσους άλλους χώρους, όταν χρειάζεται. Όμως, η καταγραφή συνομιλιών και η συνεχής παρακολούθηση δεν είναι απαραίτητη, αλλά ούτε και αποδεκτή. Γιατί τίθεται το εξής θέμα: Πώς θα χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα που κατέγραψε συνεχώς το Zerpelin, που θα καταγράφει ενδεχομένως στο

μέλλον μια κάμερα; Πώς θα χρησιμοποιηθούν αυτά τα δεδομένα και από ποιους;

Η παιδεία και ο νόμος είναι τα απαραίτητα εφόδια, πιστεύω, που θα αποτρέψουν την εξάπλωση του φαινομένου της τρομοκρατίας. Παιδεία πολιτισμική, που θα εξομαλύνει τις ανισότητες, θα εξαλείφει την αδικία και θα προωθήσει τη συνεργασία, την αλληλεγγύη και την ειρήνη μεταξύ των λαών, θέτοντας τέρμα στον παράλογο πόλεμο του τρόμου. Νόμος, που σε συνδυασμό με την κατάλληλη παιδεία, θα είναι επαρκής, ώστε η κοινωνία να μην έχει ανάγκη από ένα Zeppein και από χιλιάδες κάμερες.

Εν κατακλείδι, θέλω να τονίσω ότι θεωρώ απαραίτητο να καταπατούνται τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, έστω και για ζητήματα ασφάλειας. Τα μέτρα ασφαλείας πρέπει να διέπονται από την εκάστοτε νομοθεσία και να μην παραβιάζουν σε καμία περίπτωση την προσωπική ζωή κανενός πολίτη. Προκρίνω, δε, την παιδεία, ως την καλύτερη λύση και απάντηση στον πόλεμο των τρομοκρατών.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας και με συγχωρείτε αν έκανα κατάχρηση της υπομονής σας.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Νίκος τροποποίησε το κείμενο το πόνημα που είχε και μας έχει έρθει και ασχολήθηκε με ξεχωριστό τρόπο με όλα όσα μας είπε και βλέπετε πόσο σας απασχολεί τελικά και είναι καλό να υπάρχει αυτός ο διάλογος σε θέματα τρομοκρατίας, ειρήνης και νόμου τελικά, όπως είπε ο Νίκος.

Τα προσωπικά, λοιπόν, δεδομένα ίσως με πρωτόγνωρα πράγματα που είδαμε με τα Zeppein, με τις κάμερες, τον προβληματίσαν πώς τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ελλάδα και σε όλον τον κόσμο με τον ιδανικότερο τρόπο μπορούν να προστατευθούν. Αν πάντα σε όλους μας το ζητούμενο είναι η ειρήνη και ο νόμος με τα πλαίσια που μας δίνει, νομίζω ότι μπορούμε πάντα να βρίσκουμε τις λύσεις και θα τις βρίσκουμε αρκεί να υπάρχει η αναζήτησή τους με αυτόν τον καθαρό τρόπο που μας βοήθησε Νίκο να σκεφθούμε.

Ευχαριστούμε πολύ.

Καλώ στο Βήμα τον Έφηβο Βουλευτή από τη Βοιωτία τον κ. Λουκά Μάνεση.

ΛΟΥΚΑΣ ΜΑΝΕΣΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να πω λίγα πράγματα σχετικά με την πολιτική ζωή της χώρας μας.

Ας αρχίσω με τον τρόπο που γίνεται ο προεκλογικός αγώνας των υποψηφίων Βουλευτών. Σε αυτόν τον τομέα έχουμε να αναδείξουμε πολλά κακώς κείμενα. Ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας.

Όπως ελέγχθη και χτες, δεν υπάρχει πιο εύκολο πράγμα για κάποιον, από το να πάει σε έναν υποψήφιο Βουλευτή και να του πει «θα σε ψηφίσουμε, εγώ και όλοι οι γνωστοί μου, αρκεί να διορίσεις το γιο μου σε κάποια υπηρεσία» και εκείνος φυσικά να δεχθεί. Είναι εικόνα ντροπής, που όμως

πρέπει να σταματήσει, γιατί είναι πληγή για όλους μας. Όμως, το κακό δεν σταματάει εκεί, αλλά συνεχίζεται και στον ιερό χώρο της Βουλής, η οποία μετατρέπεται σε μία αρένα, όπου ο κάθε πολιτικός κατηγορεί τον πολιτικό του αντίπαλο, πολλές φορές ακόμη και σε προσωπικό επίπεδο. Δεν διαφωνώ στο ότι υπάρχουν πολιτικές διαφωνίες και αντιπαράθεσεις. Όμως, δεν πρέπει να παίρνουν τέτοια έκταση. Γιατί; Η απάντηση είναι απλή. Γιατί, την ίδια ώρα, υπάρχει ο αγρότης, που του έχει καταστραφεί η παραγωγή και περιμένει ακόμη το επίδομα, που του έχει τάξει το κράτος, γιατί υπάρχει ο επιχειρηματίας, που τον καταστρέφουν διεφθαρμένοι εφοριακοί προς όφελός τους, γιατί υπάρχουν εγκυμονούσες μητέρες, που απολύθηκαν από εργοστάσια και είναι στα όρια της αυτοκτονίας, καθώς τόσο άλλοι Έλληνες συμπολίτες μας, που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα. Άρα, μήπως οι πολιτικοί θα έπρεπε πρώτα να λύσουν αυτά τα προβλήματα και μετά να επιδίδονται σε έναν αγώνα λασπολογίας;

Στη συνέχεια, θα ήθελα να πω δυο λόγια, σχετικά με τον τρόπο άσκησης των πολιτικών καθηκόντων. Αν κοιτάσουμε γύρω μας, τότε θα διαπιστώσουμε ότι η χώρα μας έχει αλλάξει και έχει αναβαθμιστεί, καθώς έχουν γίνει αξιολογικά έργα και έχουν παρθεί αξιολογικές αποφάσεις απ' όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Σ' αυτό δεν αντιλέγει κανείς. Όμως, εγώ πιστεύω πως θα μπορούσαν να είχαν παρθεί καλύτερες αποφάσεις και να είχε ασκηθεί καλύτερη πολιτική. Από τη στιγμή που υπάρχουν προβλήματα γνωστά σε όλους σας, που παραμένουν άλυτα πολλά χρόνια τώρα, αποδεικνύεται περίτρανα ότι θα μπορούσε να έχει ασκηθεί καλύτερη πολιτική. Πιστεύω πως η αιτία είναι η μη συμμετοχή νέων προσώπων στην εξουσία, καθώς και η μακροχρόνια παραμονή πολλών Βουλευτών στα έδρανα της Βουλής. Λογικό είναι τα πρόσωπα μιας Κυβέρνησης να έχουν σθένος, δύναμη και όραμα κατά την πρώτη τετραετία και να εξυπηρετήσουν επάξια τα συμφέροντα της πατρίδας μας. Όμως, εάν επανεκλεγούν, όπως συνήθως γίνεται, και για δεύτερη ή και για τρίτη τετραετία, είναι φυσικό το σθένος τους να είναι εξαντλημένο και να υποκύψουν στον πειρασμό της διαφθοράς και του προσωπικού συμφέροντος. Άρα, θα πρέπει να έχουμε εναλλαγή προσώπων στα έδρανα της Βουλής, καθώς και περισσότερη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Αυτά θα τα επιτύχουμε εάν η πολιτεία λάβει κάποια μέτρα. Έτσι, θα έπρεπε το σχολείο να δώσει βαρύτητα στο μάθημα «Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή» γιατί αυτό, σε συνδυασμό με διάφορες εκδηλώσεις παρόμοιου χαρακτήρα, θα είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργούνται άτομα που δεν θα ορίζουν τη δημοκρατία σαν κάτι μακρινό και απρόσωπο, αλλά θα είναι ενεργοί συμμετοχικοί πολίτες.

Ακόμη, προτείνω το Κοινοβούλιο να ψηφίσει ένα νόμο, ο οποίος να απαγορεύει στα ίδια πρόσωπα να κυβερνήσουν τη

χώρα πάνω από δύο τετραετίες. Θα μπορούσε κάποιος κάλλιστα να πει: Καλά όλα αυτά, αλλά τα πρόσωπα που έχουν κυβερνήσει για δύο τετραετίες, δεν θα έχουν περισσότερη πείρα από κάποια άλλα που θα κυβερνήσουν για πρώτη φορά; Ναι, αλλά αυτά τα πρόσωπα, που είναι γεμάτα νέες ιδέες, θα εργαστούν με περισσότερο ζήλο και με περισσότερη όρεξη. Εξάλλου, ας σκεφτούμε τι κερδίσαμε και τι χάσαμε όλα αυτά τα χρόνια που μας κυβερνούν οι «έμπειροι».

Τέλος, είμαι της άποψης πως, αν υλοποιηθεί αυτός ο νόμος, θα αποτελέσει ένα ισχυρό πλήγμα για το δικομματισμό, ο οποίος δυστυχώς τείνει να εδραιωθεί στη χώρα μας. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και ελπίζω να μην σας κούρασα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μας τα έψαλλε ο μικρός Βουλευτής ο Λουκάς ο Μάνεσης σε εμάς τους μεγαλύτερους και καλά έκανε!

Λουκά μου, σε ό,τι αφορά, βεβαίως, το ρουσφετί και χθες με το Δημήτρη Λιόλη από τη Θεσσαλονίκη είχαμε μια πολύ μεγάλη αναφορά. Άλλωστε, συμμετείχες και εσύ, όπως και πολλά άλλα παιδιά. Σας απασχολεί, δηλαδή, το θέμα του ρουσφετιού. Είναι ένα θέμα που φαίνεται πως η κοινωνία αρχίζει να μην το δέχεται και να το διώχνει. Βοηθήστε και είμαι βέβαιος γι' αυτό με πολύ καλό μάθημα συμπεριφοράς και τοποθετήσεων, όπως κάνατε μέχρι τώρα.

Μίλησες Λουκά για εξαντλημένο σθένος. Διαφωνώ με αυτό που είπες. Γιατί; Δηλαδή όσο περισσότερα χρόνια εκλέγεσαι, είναι λογικό σιγά-σιγά να κάμπτεσαι, να αδιαφορείς και να μη δίνεις τόση σημασία. Το δέχομαι. Διαφωνώ, όμως, στο εξής: Επιλέξτε εσείς τους καλύτερους, για όσο χρόνο θέλετε. Αυτό είναι Δημοκρατία. Δεν μπορείς να αποκλείσεις κάποιον από το να είναι υποψήφιος. Κράτα τον, όμως, υποψήφιο. Επιλέξε τον, λοιπόν, για όσο χρονικό διάστημα θέλεις για εκεί που είναι και τον αποστρατεύεις μόνος. Του λες: Ευχαριστούμε πάρα πολύ, για ό,τι προσφέρατε. Θα σου πω και κάτι άλλο πολύ απλό. Πες ότι κυβερνούσε ένα κόμμα για 20 χρόνια, Κομμουνιστικό Κόμμα, Συνασπισμός, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ. Κάποιοι άνθρωποι θα ήταν στην Αντιπολίτευση. Ερχόμενο το άλλο Κόμμα στην Κυβέρνηση με αυτό που λες, έχεις κόψει σε εκείνους που συμμετείχαν τόσα χρόνια στην Αντιπολίτευση τη δυνατότητα μέσα από μια Κυβέρνηση να δώσουν κάτι. Πολύ σωστά το βλέπεις θεωρητικά, όμως στην πρακτική του, ίσως, έχει κάποιες δυσκολίες ο αποκλεισμός.

Και κάτι ακόμη. Επιλέξτε τους καλύτερους για όσο χρονικό διάστημα θέλετε. Μάλλον το δίκαιο είναι στη μέση. Πάντως το θέμα του ρουσφετιού που αναφέρθηκε και χθες, από χρόνια πριν έπρεπε να μας έχει απασχολήσει και να έχει λυθεί.

Θέλω να παρακαλέσω την κυρία Σωτηρία Κυριακίδου από την Β' Αθηνών να έρθει στο Βήμα.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ (Β' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αισθάνομαι εξαιρετική χαρά και τιμή, που βρίσκομαι σε αυτό το Βήμα, για να εκφράσω τις σκέψεις και τις ανησυχίες μου. Βρίσκομαι εδώ, έχοντας τη μοναδική ευκαιρία να παρουσιάσω και να σχολιάσω ένα θέμα, το οποίο αφορά άμεσα τον καθένα μας. Το θέμα που επέλεξα είναι η τρομοκρατία σε διεθνή κλίμακα. Έχει λάβει τρομακτικές διαστάσεις τον τελευταίο καιρό και δεν θα ήταν υπερβολή να αναφέρω, πως θεωρείται μείζον πολιτικό και κοινωνικό πρόβλημα στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Γενικότερα η τρομοκρατία είναι ένα φαινόμενο το οποίο παραβιάζει τους νόμους που διέπουν την ανθρώπινη φύση και επιφέρει αρρυθμία και αναταραχή. Δυστυχώς, τα κρούσματα των τρομοκρατικών ενεργειών αποκτούν, σχεδόν ανενόχλητα, όλο και μεγαλύτερη συχνότητα, έχοντας θύματα άνδρες, γυναίκες και παιδιά, ανυπεράσπιστους και άμαχους πολίτες με ταυτότητα, φίλους και οικογένεια. Χαρακτηριστικό είναι το κτύπημα στη Μαδρίτη στις 11 Μαρτίου, το οποίο στοίχισε τη ζωή σε εκατοντάδες αθώους πολίτες, οι οποίοι ανυποψίαστοι κατέληξαν να βρίσκονται πρωταγωνιστές ενός δράματος που δύσκολα το χωράει ο ανθρωπίνος νους. Το κτύπημα αυτό, το οποίο χαρακτηρίστηκε από τυφλή βία, προκάλεσε εκτός από τον τεράστιο αριθμό θυμάτων και τον κλονισμό της εμπιστοσύνης των πολιτών, όχι μόνο του ισπανικού κράτους, αλλά και της παγκόσμιας κοινότητας, απέναντι στους κυβερνώντες.

Το πλήγμα αυτό της Ευρώπης διαδέχθηκε μία άλλη βίαιη και αποτροπιαστική τρομοκρατική ενέργεια στην Κωνσταντινούπολη, η οποία είχε επίσης σκοτεινά πολιτικά κίνητρα. Για ακόμη μία φορά η παγκόσμια κοινότητα θρήνησε μεγάλο αριθμό αθώων θυμάτων, οι οικογένειες των οποίων πνίγονται από αμείλικτα ερωτήματα, τα οποία πλανώνται στην από τότε ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα με κυρίαρχο το «γιατί να συμβαίνουν όλα αυτά».

Το πιο πρόσφατο και μεγάλο πλήγμα το δέχθηκε η Ρωσία, πριν από ελάχιστες ημέρες, όταν ομάδα τρομοκρατών κατέλαβε ένα σχολείο, μέσα στο οποίο υπήρχαν περίπου χίλια γυναικόπαιδα. Οι τρομοκράτες δεν άργησαν να δείξουν το αδιάστατο πρόσωπό τους, πραγματοποιώντας την εκτέλεση 366 ανθρώπων, μεταξύ των οποίων τα 200 ήταν παιδιά. Για μια ακόμη φορά αθώες παιδικές ψυχές, και όχι μόνο, ξεπλήρωσαν το πολιτικό χρέος των κυβερνώντων. Κανείς, όμως, δεν έχει το δικαίωμα να κάνει κατάχρηση της ιδεολογικής του τοποθέτησης. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα στο βωμό κάποιων –έστω και δικαιολογημένων– αιτημάτων να σκορπά αίμα αθώων και μάλιστα μικρών παιδιών, που πληρώνουν με τη ζωή τους την κακοδαιμονία αυτών.

Είναι, λοιπόν, απαραίτητο να ληφθούν δραστικά μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, όπως, για παράδειγμα, η θέσπιση ενός θαρραλέου δικαστικού συστήματος,

το οποίο θα καταδικάζει δημόσια τη δράση τρομοκρατών και θα επιβάλλει αυστηρές κυρώσεις σε αυτούς.

Ακόμη, βασική προϋπόθεση για τη μείωση των τρομοκρατικών ενεργειών είναι η απόδοση κάποιας λύσης σε χρονίως άλυτα εθνικά προβλήματα, όπως, για παράδειγμα, η άμεση αναγνώριση ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους.

Τέλος, σε εποχές σαν και αυτή που διανύουμε τώρα, όπου η βία και η τρομοκρατία έχουν υψώσει τραχεία την κεφαλή, ισχυρότατο όπλο στα χέρια όλων μας είναι το ενδιαφέρον για τις υποθέσεις της κοινωνίας μας και η συλλογική δράση.

Εάν, λοιπόν, η αδράνεια και η αδιαφορία κυριαρχήσουν, τότε πολύ σύντομα ως παγκόσμια κοινότητα θα μοιραστούμε ακόμη ένα πλήγμα.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Σωτηρία ασχολήθηκε με το θέμα της τρομοκρατίας, κάνοντας και μία ιστορική αναδρομή την οποία και μας παρουσίασε. Βέβαια, η κοινωνική δράση για την οποία μίλησες, οι υποθέσεις που αφορούν την κοινωνία, αλλά και η κάθε χώρα να φροντίζει να θωρακίσει με ένα νόμο τους απροστάτευτους πολίτες κατά της τρομοκρατίας, είναι απαραίτητο.

Εμείς εδώ με μανδύα νομικό έχουμε φτιάξει τρομοκρατικούς και αντιτρομοκρατικούς νόμους που ξέρετε ότι με την πάροδο του χρόνου και τα φαινόμενα, τις αντιδράσεις και τις διαφωνίες που υπάρχουν για να κτισθεί ένα νομικό οικοδόμημα, νομίζω ότι έχουμε καταλήξει σε ένα νόμο. Όσοι από σας ενδιαφέρονται γι' αυτό το θέμα, μπορείτε να το εξετάσετε και να δείτε και τα αρνητικά του και τα θετικά του. Όμως, λειτουργεί καλά αυτή τη στιγμή στην πατρίδα μας, και μακάρι να μην ξανασυναντήσουμε, ποτέ μα ποτέ, τέτοια δείγματα βίας που βλέπετε. Δεν σταμάτησε στη Ρωσία, στους Πύργους, στην Παλαιστίνη, στο Ισραήλ, στην Ισπανία. Όσο και μακριά από τη γειτονιά μας και αν είναι, είναι πράξεις βίας, που καλά κάνετε και τις αποδοκιμάζετε με το χειρότερο τρόπο. Ποτέ, μα ποτέ να μην τις ζήσουμε ξανά.

Σωτηρία σε ευχαριστούμε πολύ για την τοποθέτησή σου.

Καλώ τώρα στο Βήμα την κυρία Κοσμίδου Γεωργία-Χριστίνα, Έφηβο Βουλευτή από την Β' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

ΓΕΩΡΓΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ο λόγος είναι η ικανότητα του ανθρώπου να εκφράζει τις ιδέες του και να τις μοιράζεται με τους συνανθρώπους του. Η αξία του έχει αναγνωριστεί από μεγάλους φιλοσόφους, όπως ο Πλάτων, που τον ονομάζει πηγή ιδεών, ο Αριστοτέλης, ο Καντ και άλλοι, και από όλα τα Συντάγματα των δημοκρατικών πολιτευμάτων όλου του κόσμου. Όμως, ο ελεύθερος λόγος απειλείται από δόλιους σκοπούς όσων φοβούνται την εξέλιξη, των οποίων το ισχυρότερο όπλο είναι, φυσικά, η λογοκρισία.

Η λογοκρισία ορίζεται ως ο έλεγχος από τον κρατικό μηχανισμό ή άλλους φορείς και κοινωνικές ομάδες, του περιεχομένου εφημερίδων, βιβλίων, ταινιών και στίχων τραγουδιών. Ιστορικά η λογοκρισία είναι συνδεδεμένη με τη δίωξη προοδευτικών ιδεών. Ως οργανωμένος θεσμός εμφανίστηκε το Μεσαίωνα και παρουσίασε ιδιαίτερη έξαρση στην Αναγέννηση. Φορέας ήταν το Βατικανό και στόχος οι ελεύθερες ιδέες, που στρέφονταν εναντίον των καταχρήσεων της παπικής εκκλησίας. Χαρακτηριστικά, ο Πάπας Αλέξανδρος ΣΤ' αποκαλείται «πατέρας της λογοκρισίας». Το πρώτο διάταγμα, γνωστό ως «Διάταγμα της Βορματίας», για τη λογοκρισία του κηρύγματος, της τυπογραφίας και της βιβλιοεμπορίας, εκδόθηκε από τον Αυτοκράτορα της Γερμανίας Κάρολο Ε' το 1521. Η λογοκρισία καταργήθηκε από τη Γαλλική Επανάσταση. Σε νεότερους, όμως, χρόνους επιβλήθηκε σε διάφορες χώρες, ιδιαίτερα σε εμπόλεμες περιόδους.

Στην Ελλάδα η λογοκρισία απαγορεύεται από το άρθρο 14, παράγραφο 3 του Συντάγματος. Ευτυχώς, στη χώρα μας, στο λίκνο της δημοκρατίας, η λογοκρισία καταπολεμείται από το ίδιο το κράτος, μιας και είναι κοινώς παραδεκτό πως οι περισσότερες προσπάθειες καταστολής της ελεύθερης διακίνησης ιδεών βασίζονται στην άρνηση ενός ακρογωνιαίου λίθου της δημοκρατίας, την πίστη στο δυναμικό της κοινωνίας, την πεποίθηση δηλαδή ότι ο κάθε πολίτης χρησιμοποιώντας κριτική σκέψη θα αποδεχτεί το καλό και θα απορρίψει ό,τι επιβλαβές.

Αυτό, όμως, δεν είναι αποδεκτό παγκοσμίως. Οι λογοκριτές πιστεύουν ότι εκείνοι πρέπει να αποφασίζουν τι είναι καλό για τους συμπολίτες τους και οι άνθρωποι, ακούγοντας ότι ένα βιβλίο είναι απαγορευμένο, τρομάζουν. Πιστεύουν ότι το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει ιδέες καταστροφικές για την κοινωνία και τους ίδιους. Όμως, αυτό είναι ένας μύθος, που δημιουργούν οι λογοκριτές, για να συγκαλύψουν τους αληθινούς λόγους, για τους οποίους θέλουν να καταστείλουν τα μηνύματα που το βιβλίο περνά στο κοινό και οι οποίοι φυσικά είναι δόλιοι, υστερόβουλοι και γι' αυτό συγκαλυμμένοι. Το κοινό, όμως, με παιδική, θα έλεγε κανείς, αφέλεια, πιστεύει ότι όλα αυτά γίνονται για να προστατευτούν αυτοί και τα παιδιά τους, από οτιδήποτε βρώμικο και μαρό. Το φαινόμενο αυτό δεν παρατηρείται μόνο στα βιβλία, αλλά και στη μουσική, τις ταινίες, στα θεατρικά έργα κ.ο.κ.. Ο στόχος αυτών των πεποιθήσεων είναι οι φιλελεύθερες, προοδευτικές ή επαναστατικές ιδέες, δηλαδή αυτές που προκαλούν την εξέλιξη. Όπως, όμως, όλοι ξέρουμε, η εξέλιξη και η πρόοδος είναι επιθυμητή, σε αντίθεση με τη στασιμότητα που προωθούν οι λογοκριτές.

Τρανταχτή απόδειξη για όλα αυτά είναι η ακόλουθη λίστα βιβλίων, που σήμερα χαίρουν παγκόσμιας αναγνώρισης και θεωρούνται αριστουργήματα, αλλά στο παρελθόν έχουν λογοκριθεί σε διάφορες χώρες του κόσμου. Ένα παράδειγμα

μα είναι το λεξικό American Heritage Dictionary, που απαγορεύτηκε σε πέντε πόλεις της Αμερικής, λόγω του ότι περιέχει ερμηνείες υβριστικών λέξεων. Αλήθεια, πρέπει τα λεξικά να προσποιούνται ότι ο κόσμος δεν χρησιμοποιεί τέτοιες λέξεις και να τις παραλείπουν; Η «Οδύσσεια» απαγορεύτηκε από το ρωμαίο Αυτοκράτορα Καλιγούλα, γιατί περιέχει ιδέες σχετικά με την ελευθερία και την τιμή. «Ο τελευταίος πειρασμός» του Καζαντζάκη πολεμήθηκε, στην Καλιφόρνια. «Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ» πολεμήθηκε, γιατί περιέχει σεξουαλικά προσβλητικά κείμενα, ο «Ολιβερ Τουϊστ», γιατί περιέχει προπαγάνδα κατά των Εβραίων, η «Ιστορία του Ροκ εντ Ρολ», γιατί κάνει τα παιδιά μας ανήθικα και αναξιοπρεπή, όπως δήλωσε Δικαστήριο στις Ηνωμένες Πολιτείες, το βιβλίο του Δαρβίνου, το οποίο απαγορεύτηκε στο Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ και στην Ελλάδα το 1937. Η λίστα είναι μακρά και περιλαμβάνει βιβλία, όπως η «Θεία Κωμωδία» του Δάντη, «Οι περιπέτειες του Σέρλοκ Χολμς», «Η Αλίγη στη χώρα των θαυμάτων», η «Χιονάτη», «Ο Τσάρλι και η Σοκαλοτοπούα του Ρόαντ-Αλ», το «Κουρδιστό πορτοκάλι», το «1984» του Τζορτζ Όργουελ, το «Σμιές και σιωπή» («To kill a mocking bird») του Χάρπερ Λη (Harper Lee), το θεατρικό «Φάουστ» του Γκαίτε κ.ά.

Και η ερώτηση είναι απλή: τι μπορώ να κάνω εγώ γ' αυτή την κατάσταση; Η απάντηση είναι: «Μίλα». Το να εκφράζουμε την άποψή μας είναι το πρωταρχικό καθήκον κάθε ευσυνείδητου πολίτη. Είναι η δουλειά του καθενός από μας, όταν βλέπουμε αδικίες και όταν η αδικία έχει συνεχιστεί για τόσο πολύ καιρό, που κανείς δεν την βλέπει πια. Η σιωπή είναι μια μορφή λογοκρισίας και, όταν αφορά σημαντικά θέματα, είναι μια μορφή θανάτου. Έχθεσε στο κοινό την ιστορία της λογοκρισίας και τις συνέπειες που είχε στη λειτουργία της δημοκρατίας.

Επίμενε ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος, για τη μόρφωση και τη διάπλαση των ηθικών αξιών του παιδιού, είναι η άγνοια και η άρνηση της πραγματικότητας. Θύμισε σε όλο τον κόσμο, ότι οι άσχημες κοινωνικές πραγματικότητες δεν μπορούν να λυθούν, μέχρις ότου όλοι μας θα έχουμε το δικαίωμα να πούμε ανοιχτά τι σκεφτόμαστε.

Ενημερώσου έτσι, ώστε να ξέρεις πότε οι λογοκριτές πλάθουν στοιχεία ή διαστρεβλώνουν επιστημονικές έρευνες ή όταν απλά αρνούνται να αναγνωρίσουν την πραγματικότητα και τη λογική. Δημιούργησε τέχνη, που να υπερασπίζεται την ελευθερία του λόγου, γελοιογραφίες, κείμενα και ποιήματα, που θα αφυπνίσουν το κοινό. Μίλα για την ελευθερία του λόγου σε σχολεία και κέντρα νεότητας. Πάρε τηλέφωνο σε εκπομπή συζήτησης με ακροατές του τοπικού ραδιοφώνου. Μάθε τους εχθρούς σου. Προσπάθησε να μπεις σε ομάδες που ασκούν πίεση, ώστε να λογοκρίνονται βιβλία, ειδήσεις ή γεγονότα ή οποιαδήποτε μορφή τέχνης. Μάθε τι προσβέβουν και αποκάλυψέ τα στο κοινό. Απόφυγε τη μονομε-

ρή ενημέρωση. Διάβασε εφημερίδες από διαφορετικές πολιτικές αποχρώσεις. Μπλοκάρησε τα προγράμματα της τηλεόρασης που παραποιούν την αλήθεια ή δεν αφήνουν όλες τις απόψεις να ακουστούν. Και αν φέρεις το βαρύ φορτίο της εκπαίδευσης παιδιών, θίξε το θέμα στην τάξη. Ότι μάθημα και να διδάσκεις, η λογοκρισία είναι σχετική.

Τέλος, θυμήσου ότι η νομοθεσία που προστατεύει την ελευθερία έκφρασης υπάρχει για να προστατεύει απόψεις που δεν είναι δημοφιλείς. Αν είχε θεσπιστεί για να προστατεύει μόνο γνώμες που είναι σύμφωνες με την πλειονότητα, τότε η ύπαρξή της δεν θα ήταν απαραίτητη και απλώς δεν θα υπήρχε.

Κλείνοντας, θα ήθελα να προτρέψω όλους σας να μη σιωπάτε. Δεν έχετε απλώς το προνόμιο του ελεύθερου λόγου. Έχετε το δικαίωμα να εκφράζεστε ελεύθερα και, όταν αυτό απειλείται, το να λέτε την άποψή σας γίνεται υποχρέωση.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Λογοκρισία. Με τέτοιο θέμα, λοιπόν, Γεωργία, παρά το γεγονός ότι μίλησες παραπάνω από το χρόνο σου, πού να σε διακόψω; Μπορούσα; Θα έλεγες ότι σε λογοκρίνω. Οπότε σου έδινα και σου ξανάδινα χρόνο. Σου έδινα χρόνο, όχι βέβαια γ' αυτό, αλλά γιατί το θέμα που σε απασχόλησε και στο πόνημά σου, όπως είδα...

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα και ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής των Ελλήνων κύριος Καραμπατζός για να παρακολουθήσουν τη συνεδρίαση)

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν)

Η Πρόεδρος της Βουλής, κυρία Μπενάκη-Ψαρούδα, με χαρά την υποδεχόμαστε. Καλωσορίζουμε, επίσης, και το Γενικό Γραμματέα της Βουλής, ο οποίος συνοδεύει την κυρία Πρόεδρο.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν)

Έλεγα, λοιπόν, ότι δεν σε διέκοψα, Γεωργία, όχι επειδή με το θέμα που επεξεργάστηκες –και μάλιστα πληρέστατα μας έδωσες να καταλάβουμε για τη λογοκρισία- θα έκανες παράπονο ότι σε λογοκρίνω, αλλά γιατί μας έδωσες να το καταλάβουμε, εξαιρετικά, το ειδικό αυτό θέμα και, βέβαια, το γεγονός ότι πολλοί, με την ιστορική αναδρομή που μπορούμε να κάνουμε, έχουν προβεί σε λογοκρισία είναι δείγμα φόβου, αδυναμίας αντιπαράθεσης και επιχειρημάτων. Και βέβαια, καλά έκανες και προέτρεψες όλους τους συναδέλφους σου να μην σταματούν πουθενά και να μην επιτρέπουν ποτέ και κανένας με αυτό τον τρόπο να τους λογοκρίνει.

Κυρία Πρόεδρε, για μας θα ήταν ιδιαίτερη τιμή και χαρά να έρθετε στο Βήμα με την παράκληση να πείτε δυο λόγια, τα παιδιά, γιατί είναι και εμπειρία και θησαυρός για μας τα λόγια σας.

(Χειροκροτήματα)

Και να γνωρίζετε ότι η κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα

είναι η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος στη Βουλή των Ελλήνων.

Κυρία Πρόεδρε, σας καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Πρόεδρος της Βουλής κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα)

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ (Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων): Ευχαριστώ πάρα πολύ για την ωραία υποδοχή που μου κάνατε, αλλά και εσάς, κύριε Πρόεδρε, για τα καλά σας λόγια. Πρέπει δε να σας πω ότι αισθάνομαι, σα στο σπίτι μου στην Επιτροπή αυτή, γιατί, σε όλη τη μακρά κοινοβουλευτική μου θητεία, ήμουν πάντα μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αλλά και λόγω προσωπικής προέλευσης, γιατί ως Καθηγήτρια της Νομικής, ως νομικός και δικηγόρος –και συνάδελφος με τον Πρόεδρό σας- είχα πάντα ιδιαίτερη σχέση με τη λειτουργία του Κράτους, με τους θεσμούς που συγκροτούν το Κράτος.

Φαντάζομαι ότι έχετε ήδη προσεγγίσει όλα τα σημαντικά προβλήματα του μεγάλου ασθενούς, που λέμε συνήθως, της δημόσιας διοίκησης, αλλά και προβλήματα δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης.

Συνήθως, αυτά αντιμετωπίζονται σαν κάτι πιο απόμακρο από τον πολίτη. Δεν έχουν αυτή την καυτή επίδραση, που μπορεί να έχουν –ιδίως στη νεολαία– τα κοινωνικά προβλήματα ή τα προβλήματα παιδείας. Φαίνονται λίγο πιο απόμακρο.

Πρέπει να ξέρετε, όμως, ότι αυτές είναι οι βάσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται το κράτος και, καλώς ή κακώς, ό,τι γίνεται στους άλλους χώρους, θετικό και προοδευτικό –στην παιδεία, στην κοινωνική συμβίωση, στο περιβάλλον, στο χώρο της εργασίας– έχει την αφετηρία του στους θεσμούς του Κράτους. Δηλαδή συνδέεται, με λίγα λόγια, με το μεγάλο ερώτημα πως λειτουργεί το Κράτος και αν λειτουργεί σωστά.

Επομένως, έχετε ως αντικείμενο μία πολύ σημαντική επιτροπή, η οποία έχει και αμεσότερη σχέση με το θεμέλιο της δημοκρατίας μας που είναι το Σύνταγμα, γιατί η οργάνωση των πολιτειακών λειτουργιών πηγάζει από το Σύνταγμα. Συνεπώς, έχετε μία άμεση προσέγγιση με αυτό που λέμε θεμελιώδη νόμο του Κράτους.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα παιδιά θα σας έχουν δώσει πολλά ερεθίσματα και θα έχουν πάρει και πολλά ερεθίσματα.

Θέλω να πιστεύω ότι, με τον τρόπο που λειτουργήσατε και λειτουργείτε σε αυτή την Επιτροπή, θα καταλάβετε που πέφτει περίπου το βάρος ή πως διεξάγεται η κοινοβουλευτική εργασία, όπως λέμε, η οποία τώρα, μετά την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού, διεξάγεται κατά ένα μεγάλο μέρος στις επιτροπές. Στις Επιτροπές γίνεται η επεξεργασία των νομοσχεδίων, δηλαδή γίνεται η ουσιαστική συζήτηση.

Αυτό που κάνετε εδώ –βέβαια, εδώ το κάνετε ανοργάνωτα και σχετικά απροετοίμαστα– στις δικές μας Επιτροπές γίνεται πολύ πιο οργανωμένα, διότι ξέρουμε εκ των προτέρων τα νομοσχέδια που θα έρθουν, έχει γίνει μία επεξεργασία στα κόμματα, οι Βουλευτές έρχονται προετοιμασμένοι. Γίνεται πραγματικά μία επεξεργασία, που σημαίνει λόγος, αντίλογος, προσπάθεια συνεννόησης και, τελικά, βέβαια, λήψη μιας απόφασης που, σύμφωνα με τους κανόνες της Δημοκρατίας, εάν δεν έχει παμφηφία, είναι το αποτέλεσμα της πλειοψηφίας.

Αυτό, λοιπόν, πρέπει να το ξέρετε και να το μεταφέρετε. Και είναι ένα από τα στοιχεία που θέλουμε να περνάει, μέσω της «Βουλής των Εφήβων». Να μεταφέρετε, δηλαδή, στον κοινωνικό σας περίγυρο, ποιος είναι ο χαρακτήρας των κοινοβουλευτικών εργασιών, ότι γίνεται πραγματικά μία ανταλλαγή απόψεων και προσπάθεια εξεύρεσης λύσης, μιας λύσης που ποτέ δεν είναι μονοσήμαντη, πάντα στο τέλος έχει και ένα κομμάτι συμβιβασμού, διότι στη ζωή –θα το μάθετε– και πιο πολύ μέσα στη λειτουργία του κράτους, εάν οι διαφορές είναι τόσο αγεφύρωτες, αλλά η διάθεση συνεννόησης είναι δεδομένη, στο τέλος, πάντα βρίσκεται ένας κοινός παρονομαστής. Χωρίς κοινό παρονομαστή δεν μπορούμε βέβαια να προχωρήσουμε, ούτε ως κράτος ούτε ως κοινωνία.

Γι' αυτό, λοιπόν, ευχαριστώ πάρα πολύ, ευχαριστούμε όλοι οι συνάδελφοί μου Βουλευτές, η Βουλή ολόκληρη, για την παρουσία σας, για την ειλικρινή διάθεσή σας και να πάρετε εφόδια, αλλά και εμείς να πάρουμε από εσάς ιδέες.

Θα μελετήσουμε πολύ προσεκτικά τα Πρακτικά. Τα συμπεράσματα θα μοιραστούν σε όλους τους Βουλευτές. Εσείς θα μείνετε και Έφηβοι Βουλευτές. Θα μεγαλώσετε και θα πάψετε να είστε έφηβοι, αλλά θα λέγεστε Έφηβοι Βουλευτές, κρατώντας το σύνδεσμο που θέλουμε πάντα να έχει ο πολίτης με τη Βουλή.

Ευχαριστίες πολλές, λοιπόν, για καλή συνέχεια. Έχουμε ακόμη ένα σημαντικό μέρος των εργασιών μας, με κορύφωση αύριο στην Ολομέλεια. Σας εύχομαι καλή συνέχεια και καλές εμπειρίες.

(Χειροκροτήματα)

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρία Πρόεδρε, είπα στα παιδιά ότι είναι θησαυρός αυτά που θα μας λέγατε.

Εγώ και σαν φοιτητής σας, αλλά και σαν νεότερος μαθητής σας Βουλευτής, έχω πολλά να πάρω, όπως και όλοι μας, από την προσωπικότητά σας, το ήθος σας, από την άρτια σκέψη σας και από την εξαιρετική κοινοβουλευτική σας διαδρομή. Γι' αυτό ήθελα να σας ακούσουν τα παιδιά.

Θέλω, όμως, να σας διαβεβαιώσω και να σας πω κάτι. Για εμένα ήταν μία εξαιρετική εμπειρία. Το είπα και στα παιδιά. Έχω αφήσει έναν ελεύθερο διάλογο, για να μπορέσουμε να ακούσουμε και να αποτυπωθούν στα κείμενα όσο

το δυνατόν περισσότερες απόψεις νέων Εφήβων Βουλευτών. Και τα πάμε καλά, γιατί έχει γίνει μία εξαιρετική προετοιμασία. Και ευχαριστώ πολύ και τον κύριο Γενικό Γραμματέα και όλους όσους έχουν ασχοληθεί με αυτό το Πρόγραμμα, από τους συνοδούς τους, τους υπαλλήλους της Βουλής μας, τα μέλη που επεξεργάστηκαν το Εκπαιδευτικό αυτό Πρόγραμμα. Και φαίνεται ότι έγινε με πολύ κατάλληλους ανθρώπους. Φαίνεται ότι οι υπάλληλοι της Βουλής μας με εξαιρετικό τρόπο έχουν δουλέψει και έχουμε φτιάξει ένα πολύ-πολύ καλό αποτέλεσμα, από το ξεκίνημα μέχρι την κορυφή του που είστε εσείς.

Αυτό μου δίνει και εμένα την ικανοποίηση να πω ότι χειροκροτώ και χειροκροτούμε αυτή την προσπάθεια.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω, λοιπόν, να σας πω ότι τα πρόσωπα των παιδιών είναι χαρούμενα, χαμογελαστά, φωτεινά και βγάζουν από μέσα τους μια γενιά που την πιστεύουμε και μια γενιά που τους είπα ότι και τα δικά μου τα παιδιά, που είναι μικρά, τα παιδιά μας, θέλουμε πραγματικά να τους μοιάσουν, γιατί θα είναι σίγουρα καλύτεροι από εμάς.

Συνεχίζοντας, θέλω να καλέσω στο Βήμα την κυρία Όλγα Ευσταθιάδου Έφηβο Βουλευτή από την Πιερία.

(Χειροκροτήματα)

ΟΛΓΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ (Ν. Πιερίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητή κυρία Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους υπεύθυνους και συντονιστές του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», γιατί κάθε χρόνο δίνουν τη δυνατότητα στην εφηβική μας φωνή να ακουστεί σε κάθε μέρος της πατρίδας μας, σε κάθε απλό Έλληνα πολίτη, αλλά και σε κάθε υπεύθυνο Έλληνα Βουλευτή, γιατί μέσω αυτού του Βήματος, εμείς οι νέοι μπορούμε να εκφράσουμε τις απόψεις, μα και τα παράπονά μας, τις ιδέες και τα όνειρά μας, για ένα καλύτερο και δικαιοότερο κόσμο.

Θα μπορούσα να μιλήσω για όλους και για όλα. Προτίμησα, όμως, να ασχοληθώ και να σας προβληματίσω με το σημαντικότερο, κατ' εμένα, θέμα, τη δικαιοσύνη.

Ένα αναπάντητο ερώτημα γυρίζει συνεχώς στο μυαλό μου. Είναι, άραγε, η ελληνική δικαιοσύνη και το ελληνικό δίκαιο ανώτεροι και απαράβιαστοι κριτές της παρανομίας;

Αν μπορούσα να ορίσω τι είναι δικαιοσύνη, θα έλεγα ότι είναι η υπέρτατη αξία, που συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατικής Πολιτείας, της κοινωνίας μας. Χωρίς τη δικαιοσύνη, η κοινωνία γίνεται έρμαιο της παρανομίας και της εγκληματικότητας και οι νόμοι χάνουν την υπόσταση και τη λειτουργικότητά τους.

Και, όμως, σήμερα παρατηρούμε ότι ενώ όλοι μιλούν για τη δικαιοσύνη και την αναγκαία ύπαρξή της, εύκολα την παρακάμπτουν ή τη φιμώνουν, με σκοπό να πετύχουν το συμ-

φέρον τους. Ανοιχτά παράθυρα και παραλείψεις των νόμων, τα οποία εκμεταλλεύονται οι επιτήδριοι, για την επίτευξη των υποκειμενικών παράνομων στόχων τους. Δικαστές που συχνά δωροδοκούνται και εκφράζουν συμφέροντα συγκεκριμένων ατόμων ή κοινωνικών ομάδων, δικαστές που κάνουν διακρίσεις πλουσίων και φτωχών, πολιτικοί που δεν φροντίζουν πάντοτε για την ορθή λειτουργία των νόμων, λόγω των πελατειακών τους σχέσεων με τους πολίτες.

Όσο για τα χρονικά όρια της δικαιοσύνης μας, είναι πολύ γνωστά τα φαινόμενα. Υποθέσεις έτοιμες για εκδίκαση, οι οποίες αναβάλλονται και μετατίθενται συνεχώς, δικαστικές αποφάσεις που αργούν να εγκριθούν, με αποτέλεσμα την παράταση της αγωνίας των εναγόντων και των εναγομένων, οι οποίες αισθάνονται να θίγεται η αξιοπρέπειά τους. Και, τέλος, την αναπόφευκτη διόγκωση των δικαστικών εξόδων, τα οποία καλούνται να καλύψουν.

Ας περάσουμε σε μια άλλη παράμετρο. Οι δικαστές και οι εισαγγελείς δεν είναι τέλειοι. Είναι και αυτοί άνθρωποι που κάνουν λάθη. Έχουμε πάμπολλες περιπτώσεις που παρουσιάζεται στις αποφάσεις δικαστική πλάνη, η οποία δεν διορθώνεται, λόγω του ότι οι δικαστικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες αποφάσεις. Απόρροια αυτού είναι, συχνά, η άδικη φυλάκιση ή επιβολή κάποιας άλλης ποινής σε αθώους.

Τι να πούμε για τα αρμόδια όργανα της τάξης ή γι' αυτούς που φροντίζουν για την υλοποίηση αυτής της υπέρτατης αξίας; Τα αστυνομικά όργανα, στα οποία έχει ανατεθεί να ελέγχουν την τάξη και την ασφάλεια της Πολιτείας, καθημερινά κάνουν κατάχρηση της εξουσίας που έχουν στα χέρια τους. Συχνά καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και φέρονται βάνανυσα και βίαια τόσο σε Έλληνες πολίτες, όσο και σε πολίτες άλλων εθνικοτήτων. Και, άλλες φορές, αυτοί που φροντίζουν για την τάξη και την πάταξη της παρανομίας, εμπλέκονται οι ίδιοι στη διακίνηση των ναρκωτικών. Η έννοια της δικαιοσύνης δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτά. Το πρόβλημα που απασχολεί πολλούς πολίτες της χώρας μας, ανάμεσα στους οποίους ανήκει και η οικογένειά μου, είναι οι κατασχέσεις και οι εκποιήσεις από τη μεριά των τραπεζών, επειδή οι δανειζόμενοι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στην αποπληρωμή των δανείων, λόγω των ανεξέλεγκτων παντοκίων. Και εδώ η δικαιοσύνη είναι τυφλή και αμείλικτη.

Οι προτάσεις μου, λοιπόν, για τη διόρθωση αυτών των μελανών σημείων της δικαιοσύνης είναι οι ακόλουθες:

Οι δικαστές να ελέγχονται για την αμεροληψία, την ανιδιοτέλεια και την απονομή της δικαιοσύνης. Να κρίνουν με συνέπεια, με ειλικρίνεια, χωρίς αλαζονεία και ρατσισμούς. Η απονομή της δικαιοσύνης να μην είναι εκδικητική προς τον αδικούντα. Να γίνεται με σκοπό το σωφρονισμό του παρανομούμενου και τον παραδειγματισμό των υπολοίπων. Χρειάζεται, επίσης, η απονομή της δικαιοσύνης να είναι άμεση και ευέλικτη, χωρίς καθυστερήσεις, ώστε οι ενάγοντες και οι

εναγόμενοι να μην επιβαρύνονται με επιπλέον δικαστικά έξοδα.

Οι ανώτερες αρχές να ελέγχουν τους αστυνομικούς, για να αποφεύγεται η κατάχρηση εξουσίας. Το Σώμα Δίωξης Ναρκωτικών πρέπει να λάβει αυστηρότερα μέτρα, ώστε να εξαρθρωθεί, επιτέλους, αυτή η μάζιγα των καιρών μας. Ο χρήστης να στέλνεται κατευθείαν, όχι στη φυλακή, αλλά σε κέντρο απεξάρτησης και να συλλαμβάνονται μόνο οι έμποροι.

Τέλος, τα κατασχεμένα εμπορεύματα ναρκωτικών να καταστρέφονται αμέσως.

Όσον αφορά τις εκποιήσεις και τις κατασχέσεις, προτείνω να απαγορευτούν. Η δικαιοσύνη πρέπει να ελέγξει τις τράπεζες για τα πανωτόκια. Οι διαπραγματεύσεις πρέπει να γίνουν περισσότερες, να αυξηθούν οι δόσεις των δανείων ή η δικαιοσύνη να φροντίσει για το πάγωμά τους. Είμαστε άνθρωποι και η δικαιοσύνη πρέπει να κοιτά, πάνω απ' όλα, την ανθρωπιά.

Εμπρός, λοιπόν, για ένα δικαιότερο κόσμο, για έναν πιο ανθρωπινό κόσμο.

(Στο σημείο αυτό αποχωρεί από την Αίθουσα η Πρόεδρος της Βουλής η κυρία Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρία Πρόεδρε, να πάτε στο καλό. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Ενδιαφέρουσες, λοιπόν, παρατηρήσεις, Όλγα, για σημαντικά θέματα, όπως για το ζήτημα της δικαιοσύνης, των ναρκωτικών, των υπηρεσιών πρόληψης και καταστολής και των μηχανισμών τους που είναι η Αστυνομία.

Βέβαια, να γνωρίζεις πως υπάρχουν πολλά θετικά μέσα σε όλη αυτή την ιστορία και καλώς ανέφερες τα αρνητικά τους, για να μπορέσουμε να τα εντοπίσουμε και στο μέλλον να γίνουμε καλύτεροι. Όχι να τα διορθώσουμε, τίποτε ποτέ δεν διορθώνεται. Πάντα προσπαθούμε για το καλύτερο. Και μας βοηθάς πάρα πολύ για να τα αντιμετωπίσουμε, για να γίνουμε καλύτεροι σε αυτό που θέλεις.

ΟΛΓΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ (Νομός Πιερίας): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει το κακό, για να βλέπουμε την αξία του καλού.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ πολύ. Βεβαίως!

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή κυρία Πλωμαρίτου Ιωάννα, από το Νομό Ημαθίας να έλθει στο Βήμα.

ΙΩΑΝΝΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΟΥ (Νομός Ημαθίας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές. Θα σας εκφράσω και εγώ τις ανησυχίες μου για τα τροχαία ατυχήματα, έχοντας ζήσει την εμπειρία. Είμαι ικανοποιημένη από το γεγονός πως χθες άλλοι νέοι, όπως και εγώ, αναφέρθηκαν στα τροχαία. Τους προβληματίσαν. Ειδικότερα μιλώ για το ατύχημα

στα Τέμπη. Ένωσα τρόμο, πίκρα, αδικία. Ήμουνα και εγώ εκεί.

Η Βαγγελίτσα, ο Δημήτρης, ο Σάββας, ο Γιώργος, ο Δημήτρης, ο Σταύρος, ο Σάκης, ο Γιάννης, η Χριστίνα, η Ρούλα, ο Κώστας, η Όλγα, ο Ηλίας, ο Βασίλης η Γιάννα, η Ευαγγελία, η Αναστασία, ο Ανδρέας, ο Παναγιώτης, η Γέση και η Γεωργία δεν είναι σήμερα μαζί μας. Στις 13 Απριλίου 2003, στο γυρισμό μας από την τριήμερη εκδρομή στην Αθήνα, το φορητό-δολοφόνο, μας τους πήρε. Μας άφησαν, έφυγαν και η λέξη «γιατί» ακόμη τρέμει στα χείλη μας. Θα είναι αχώριστη αυτή η παρέα.

Η αλήθεια είναι πως κανείς δεν περίμενε να γίνουν έτσι τα πράγματα. Πόσα περάσαμε μαζί και πόσα μας περίμεναν ακόμη!

Ξέρετε, είναι δύσκολο για ένα παιδί 16 χρονών να δεχτεί μια τέτοια πραγματικότητα, το θάνατο και να θυμάται. Γιατί ακόμα θυμάμαι και νομίζω ότι δεν θα ξεχάσω ποτέ. Κάθε όμορφη στιγμή που έζησα μαζί τους, χάνεται, όταν στο μυαλό έρχονται εικόνες θολές, γεμάτες σκόνη και κραυγές. Στην Ελλάδα συμβαίνουν πολλά τροχαία ατυχήματα, λιγότερο ή περισσότερο τραγικά, για τα οποία ευθύνονται οι ασυνείδητοι οδηγοί, η κακή ποιότητα του οδικού δικτύου, αλλά και η κακή σήμανση των δρόμων. Πολλές φορές οι οδηγοί παραβιάζουν τα όρια ταχύτητας, οδηγούν μεθυσμένοι, μιλούν στο κινητό και δεν φοράνε ζώνη ασφαλείας.

Επίσης, η 24ωρη κυκλοφορία των φορητών αυτοκινήτων είναι επικίνδυνη, γιατί ταξιδεύοντας κουρασμένοι οδηγοί, αποκοιμούνται στο τιμόνι. Οι δρόμοι κρύβουν πολλούς κινδύνους. Υπάρχουν παντού λακκούβες, ολισθηρά οδοστρώματα και έτσι, οι πιθανότητες για ένα ακόμη τροχαίο ατύχημα όλο και αυξάνουν.

Δεν φθάνει μόνο αυτό, αλλά και η Ελληνική Αστυνομία δεν βοηθάει την κατάσταση, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που κάνει. Θετικά είναι τα μέτρα της τροχαίας με τα αλκοτέστ, τα ραντάρ και την υποχρεωτική χρήση ζώνης, αλλά οι παραβάτες δεν τιμωρούνται αυστηρά, ώστε να μην ξαναπαρανομήσουν.

Στους δρόμους δεν υπάρχουν αρκετές πινακίδες και προστατευτικά, ώστε να δείχνουν οι οδηγοί μεγαλύτερη προσοχή σε «πονηρά» σημεία.

Αυτή η παρωδία πρέπει να λάβει ένα τέλος. Εάν φωτίζονται καλύτερα και περισσότερο οι επικίνδυνοι δρόμοι και γίνεται σωστή η σήμανση, οι οδηγοί θα προσέχουν περισσότερο. Η αύξηση της παρουσίας τροχονόμων σε επικίνδυνα σημεία των δρόμων, για την πρόληψη των ατυχημάτων, θα βοηθήσει, αφού οι οδηγοί δεν θα είναι αδιάφοροι μπροστά στα όργανα της τάξης. Ακόμα πρέπει να βελτιωθεί το οδικό δίκτυο, να γεμίσουν οι λακκούβες, να φτιαχτούν προστατευτικές μπάρες σε περιοχές που τα αυτοκίνητα εύκολα μπορούν να αλλάξουν πορεία. Τα αυτοκίνητα πρέπει να είναι

κατάλληλα για τους δρόμους. Δηλαδή, δεν μπορεί ένα αυτοκίνητο με φθαρμένα λάστιχα, με χαλαρωμένα φρένα, να βγει στο δρόμο και να θερίζει ανθρώπινες ζωές.

Οι συχνοί έλεγχοι καταλληλότητας των μεταφορικών μέσων και ιδιαίτερα των φορτηγών, θα αποτρέψουν κάθε ασυνείδητο να βγει και να κυκλοφορεί με το ακατάλληλο αυτοκίνητό του.

Όμως, όσες προσπάθειες και αν γίνουν από το κράτος, θα πρέπει και οι ίδιοι οι οδηγοί να συνειδητοποιήσουν το μέγεθος της ευθύνης που έχουν. Δεν μπορούν να οδηγούν μεθυσμένοι, κουρασμένοι, απρόσεκτα και αδιάφορα. Όσοι το κάνουν να τιμωρούνται.

Η Ελλάδα πρέπει να σταματήσει να σκοτώνει τα παιδιά της, τους νέους της, το μέλλον της. Δεν χρειάζεται να βράφονται καθημερινά οι δρόμοι κόκκινοι. Το γεγονός αυτό, το ατύχημα στα Τέμπη στις 13 Απριλίου, πριν ένα χρόνο, σημάδεψε το πρόσωπο, αλλά και τη ζωή μου. Πάντα θα το κουβαλάω, πάντα θα θυμάμαι. Βάλτε ζώνες. Οδηγείτε προσεκτικά. Μην πίνετε κατά την οδήγηση. Δεν το κάνουμε μόνο για μας, το κάνουμε για εκείνους που έφυγαν τόσο άδικα. Γιατί ο θάνατός τους ήταν άδικος, γιατί οι άνθρωποι είναι αδιάφοροι και άδικοι.

Θα είναι αχώριστη αυτή η παρέα.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ιωάννα, ήθελε πάρα πολλή ψυχική δύναμη από όλους μας, για να αντέξουμε το μνημόσυνο που έκανες στους αδικοχαμένους φίλους σου. Πόνεσε όλη η Ελλάδα, αλλά ελπίζω ότι δεν θα ξαναδεχθούμε τόσο συσσωρευμένη λύπη για τόσα αδικοχαμένα παιδιά μας, τους φίλους σου που μας τους θύμισες. Μας έκανες μια πολύ σοβαρή υπόμνηση για το πόσα πράγματα πρέπει να προσέχουμε, όσον αφορά τα τροχαία οδικά ατυχήματα. Εμείς στο όμορφο χαρούμενο πρόσωπό σου θέλουμε να βλέπουμε το χαμόγελο, την ηρεμία και βεβαίως την ανάμνηση τώσων παιδιών που χάθηκαν και μας πόνεσε. Να σου δώσουμε πραγματικά μια υπόσχεση ότι σ' αυτόν τον ευαίσθητο τομέα που απασχόλησε και εσένα και τους συναδέλφους σου έφηβους Βουλευτές και συμμαθητές σου θα ακούσουμε, θα προσέξουμε και θα είναι δέσμευση και πραγματικότητα από εδώ και πέρα για λιγότερα ατυχήματα και για κανέναν άδικα χαμένο. Σε ευχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Το λόγο έχει η Μαξίμη Παπαθανασίου από το Νομό Θεσσαλονίκης.

ΜΑΞΙΜΗ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, τους επιτρέπουμε να κάθονται στο σαλόνι μας για παραπάνω από τρεις ώρες ημερησίως, τους ρίχνουμε μια φευγαλέα ματιά έξω από το περίπτερο, τα απολαμβάνουμε στο σπίτι, στο αυτοκίνητο, στο

δρόμο και τα κλείνουμε, όταν μας δημιουργηθεί ή μας δημιουργήσουν την εντύπωση ότι ενημερωθήκαμε επαρκώς για σήμερα.

Αντιμετωπίζουμε καθημερινά με πικρία την εικόνα, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να θυσιάζουν τη σωστή ενημέρωση στο βωμό του κέρδους. Τα διαπλεκόμενα συμφέροντα έχουν καταφέρει πλέον να καμουφλάρονται πίσω από ψευδείς ειδήσεις και η πληροφόρηση έχει πάρει στις μέρες μας τη μορφή της παραπληροφόρησης. Πρέπει να είμαστε πεπεισμένοι, ότι οι ειδήσεις, πριν φθάσουν σε μας, έχουν φιλτραριστεί πάμπολλες φορές, ώστε τελικά να μην θύγουν συμφέροντα και ιδιοτελείς σκοπούς.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης λειτουργούν πλέον αποκλειστικά ως επιχειρήσεις και, στην πλειονότητά τους, σκανδαλωδώς κερδοφόρες. Και αυτό, γιατί, εάν το σκεφθούμε, είναι αδύνατον από τη φύση τους να έχουν ως στόχο την ενημέρωση, την ψυχαγωγία και την επιμόρφωση, πάνω από τα κέρδη, τη στιγμή που είναι αυτό που είναι, εμπορικές επιχειρήσεις. Κύριο μέλημά τους είναι να φέρουν τα μεγαλύτερα δυνατά κέρδη με το μικρότερο κόστος. Μονόδρομος, δηλαδή, στις φθηνές παραγωγές, τα τηλεπαιχνίδια, τα «ριάλιτι», ένα εξευτελιστικό πρόγραμμα, που προσβάλλει πρώτα απ' όλα τα δικό μας επίπεδο. Στην προσπάθεια των καναλιών, για την απόκτηση μεγαλύτερου μεριδίου στη διαφημιστική πίτα, προβάλλουν αυτό που ευελπιστούν ότι από τη μία θα αυξήσει τη τηλεθέαση και από την άλλη τα έσοδά τους. Παράλληλο δηλαδή κινήγι διαφήμισης και επικαιρότητας. Πώς, όμως, θα δοθεί η πρέπει βαρύτητα στην επικαιρότητα τη στιγμή που η κινητήρια δύναμή τους είναι η διαφήμιση;

Αν αναλογιστούμε το μέγεθος της διαφθοράς που έχουν υποστεί τα εν λόγω μέσα, θα κατανοήσουμε, γιατί ενώ, πριν από λίγα χρόνια όποιος ήθελε να πάρει την πολιτική εξουσία σε μια χώρα, δεν είχε παρά να αποκτήσει τον έλεγχο του Στρατού και της Αστυνομίας, σήμερα κάτι τέτοιο συμβαίνει μόνο στις υποανάπτυκτες χώρες, ενώ στις «αναπτυγμένες», η χώρα ανήκει σε εκείνον που ελέγχει τα Μέσα Ενημέρωσης. Γι' αυτό και άλλωστε έχει ονομαστεί τέταρτη εξουσία, αφού είναι πλέον τα δημοφιλέστερα μέσα που διαμορφώνουν την κοινή γνώμη.

Η γνωστή, λοιπόν, δύναμη των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης να διαμορφώνουν συνειδήσεις αυξάνεται, όταν οι δέκτες δεν διαθέτουν προσωπικότητα και κρίση, για να αντικρούσουν ό,τι τους σερβίρεται. Τα μέσα ελεύθερα μας χειραγωγούν. Καλό θα ήταν λοιπόν να απεξαρτηθούμε από τον καναπέ μας και να πειστούμε ότι αυτά που λαμβάνουν χώρα σε αυτό τον τόπο μάς αφορούν. Με επίγνωση της δύναμής μας, μπορούμε να παλέψουμε για το καλύτερο και, έχοντας τα μέσα δίπλα μας και όχι απέναντί μας, να το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μαξίμη, είπες ότι τους προσκαλούμε και τους φιλοξενούμε γύρω στις τρεις ώρες στο σπίτι μας κάθε μέρα. Επιλέξτε, λοιπόν, τους καλύτερους και εκείνους που δεν σας κάνουν, αλλάξτε τους. Είναι πολύ σωστή η τοποθέτησή σας. Σε ευχαριστούμε. Και ξαναθυμίζω ότι υπάρχει και το κανάλι της Βουλής, για να το βλέπετε που και που. Δεν έχει ενδεχομένως όλα εκείνα που σας ενδιαφέρουν, αλλά σίγουρα θα βρείτε ενδιαφέροντα. Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ για το πώς ανέπτυξε το θέμα σου.

Παρακαλώ να έλθει στο Βήμα η Έφηβος Βουλευτής, Στυλιανή Βογιατζάκη από τη Β' Αθηνών.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ (Β' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα της ομιλίας μου αφορά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και το ρόλο που αυτά διαδραματίζουν στη σύγχρονη ζωή. Αν και σκοπός τους θα έπρεπε να είναι η ενημέρωση και η ψυχαγωγία των ανθρώπων, αυτό προφανώς δεν ισχύει. Στα ραδιόφωνα, τα περιοδικά, τις εφημερίδες και την τηλεόραση είναι αδύνατον να υπάρχει σωστή ενημέρωση και ψυχαγωγία, πάνω από τα κέρδη. Πουλάνε οποιοδήποτε εμπόρευμα, προκειμένου με το μικρότερο δυνατό κόστος να επιτύχουν όσα περισσότερα κέρδη γίνεται. Αυτού του είδους το εμπόρευμα μπορεί να είναι ή ο ρατσισμός ή η ψυχαγωγία γεμάτη βία ή δήθεν εκπαιδευτικά προγράμματα ή η παραπληροφόρηση, την οποία παρουσιάζουν με υπερηφάνεια. Πολλές αρχές παραβιάζονται στο όνομα της τηλεθέσης, ακόμα και η παιδική αθωότητα, κάτι που έχει αρχίσει να ξεθωριάζει και χάνεται μέσα σε ένα παιχνίδι, που κερδισμένος θα βγει όποιος αυξήσει την τηλεθέση. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν καταλήξει η αιχμή του δόρατος και οι άνθρωποι έχουν αντίστοιχα καταλήξει χωρίς στόχους, φιλοδοξίες και όνειρα για το μέλλον. Η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών, που καθλώνεται με φανατισμό μπροστά από τους τηλεοπτικούς δέκτες, έχουν πια ένα αίσθημα ανασφάλειας και φόβου. Είναι ανήμποροι να συλλάβουν και να πραγματοποιήσουν ένα όραμα.

Παρ' όλα αυτά, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν τη δυνατότητα, αν οι υπεύθυνοι τα χρησιμοποιήσουν σωστά, να μας προσφέρουν σημαντικά οφέλη. Μπορούν, τηρώντας τους κανόνες δεοντολογίας, να κερδίσουν την εμπιστοσύνη μας. Έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, απαλλαγμένου από προκαταλήψεις και αναχρονιστικές αντιλήψεις. Όλα αυτά μπορούν να επιτευχθούν, αν υπάρχει ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου, αν οι δημοσιογράφοι ασκώντας κριτική μπορέσουν οι ίδιοι να αποβάλλουν τα όποια νοσηρά στοιχεία και στη θέση τους να φέρουν άλλα πιο υγιή.

Η ενημέρωση είναι αναγκαία, κανείς δεν αμφιβάλει γι' αυτό. Πρέπει, όμως, να γίνεται σε πιο σωστή βάση και να

ακολουθείται ένας κώδικας αξιών, να προβάλλονται σωστά πρότυπα, ηθικές αξίες, υγιείς αντιλήψεις. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης επιβάλλεται να απαλλαγούν από το αδυσώπητο κυνήγι του κέρδους, να γίνουν ανθρωποκεντρικά. Η ειδηση δεν πρέπει να είναι αυτοσκοπός. Η ψυχαγωγία είναι ανάγκη να αναβαθμιστεί. Εμείς οι νέοι επηρεαζόμαστε άμεσα από το μοντέλο ζωής και αξιών που αυτά προωθούν. Πρέπει, όμως, να είναι ένα μοντέλο που θα δημιουργεί σκεπτόμενους προβληματισμένους ανθρώπους, ανθρώπους που θα έχουν στόχους, θα διεκδικούν, θα δημιουργούν. Η θεοποίηση της βίας πρέπει να αρθεί. Δεν θέλουμε άλλη βία. Πρέπει να πιστέψουμε και εμείς και οι υπεύθυνοι, ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν έναν πιο καλό κόσμο.

Δεν μπορώ να δείξω το δρόμο για να ξεφύγουμε από μια πραγματικότητα με προβλήματα. Μπορώ, όμως, να διεκδικήσω κάποια δικαιώματα που ανήκουν σε όλους, το δικαίωμα στην αλήθεια και το σεβασμό. Ας διατηρήσουμε την προσωπικότητά μας και την αυτονομία μας, ας μείνουμε πιστοί στα πιστεύω και στα ιδεώδη μας. Είναι τα μόνο που πραγματικά μας ανήκουν.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να μείνετε, λοιπόν, Στυλιανή πιστοί στις αξίες και στα ιδεώδη σας και, όπως είδατε, ό,τι ανησυχία έχετε όλοι σας, εκφράστηκε σιγά σιγά από όλους σας. Πριν μιλήσει η Στυλιανή Βογιατζάκη, στο Βήμα ήταν η Μαξίμη Παπαθανασίου. Το ίδιο θέμα με διαφορετικό τρόπο από διαφορετικές περιοχές. Η μία από τη Θεσσαλονίκη και η άλλη από την Αθήνα. Βλέπετε, λοιπόν, πως απασχολεί ότι είναι ελκυστικό ό,τι έχει σχέση με το αίμα, τον τρόπο με το θάνατο.

Ότι είναι ελκυστικό αυτό που λέμε η θεοποίηση της βίας, όπως είπες Στυλιανή. Άρα, τι μένει σε σας; Να το δείτε; Το έχετε δει. Να το εντοπίσετε; Το εντοπίσατε. Να το αναλύσετε; Το αναλύετε. Στο χέρι σας είναι να παρεμβείτε.

Θέλω να παρακαλέσω να έρθει στο Βήμα η Έφηβος Βουλευτής από την Α' Θεσσαλονίκης, την κυρία Μπακιρτζή Θεοδώρα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Βουλευτές, τη μέρα αυτή την ονειρευόμουν πολλά χρόνια. Τη μέρα που, μέσω του αξιόλογου θεσμού της «Βουλής των Εφήβων», θα ανέβαινα σ' αυτό το Βήμα, έχοντας κάθε ελευθερία να εκφράσω τις εφηβικές μου απόψεις και ανησυχίες. Το ίδιο πιστεύω και οι περισσότεροι από σας.

Εδώ, λοιπόν, στο ναό της δημοκρατίας, θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας την ανησυχία μου, για την ολοένα και αυξανόμενη απαξίωση των νέων για την ενασχόληση με τα κοινά. Η νέα γενιά επιδεικνύει μια ανεπίτρεπτη αδιαφορία για το πολιτικό της μέλλον. Νέοι άνθρωποι αγνοούν τα βασικά πολιτικά τους δικαιώματα, με συνέπεια να κατηγορούν την

εξουσία για αντιδημοκρατική λειτουργία. Αποφασίζουν τι θα ψηφίσουν μερικά βήματα πριν από την κάλπη ή απέχουν απ' αυτήν, μην έχοντας τη στοιχειώδη πολιτική συνείδηση. Αλίμονο, δεν ζούμε στην κλασική Αθήνα, όπου πρωτεύουσα ενασχόληση στη ζωή κάθε πολίτη ήταν τα δημόσια πράγματα. Ωστόσο, το άλλο άκρο, η αδιαφορία, γι' αυτά, είναι επικώς απαράδεκτη.

Η αδιαφορία αυτή, βέβαια, δεν είναι εντελώς αναίτια. Συνοψίζεται σε λόγους που αφορούν κατ' αρχήν πολιτικά σφάλματα που διαπράττονται από την εξουσία. Επίσης, η εκπαίδευση δεν παροτρύνει τους μαθητές σε πολιτικό διάλογο. Εκτός του αξιόλογου θεσμού της «Βουλής των Εφήβων», οι φορείς των νέων ιδεών δεν έχουν πολλές δυνατότητες να τις εκφράσουν. Η απαξίωσή τους γεννάται και από την εσφαλμένη εντύπωση που δίνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τους πολιτικούς και τις κυβερνήσεις. Περιορίζονται στις λασπολογίες και στις αρνητικές πλευρές των γεγονότων, τις οποίες και προβάλλουν. Η επικρατούσα τεχνοκρατική παιδεία αποπροσανατολίζει τη νεολαία από την πολιτική αγωγή του ανθρωπιστικού πνεύματος.

Αναλόγως, λοιπόν, με τις προαναφερθείσες επισημάνσεις, οφείλουμε να προτείνουμε τρόπους πάταξης του φαινομένου αυτού. Θα πρότεινα αμεσότερη επαφή πολιτικών και νέων κι ενίσχυση των νεολαίων των κομμάτων, όχι προς την κομματικοποίηση, αλλά προς την πολιτικοποίησή τους. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η οικογένεια να προβάλλουν ορθά και αντικειμενικά πρότυπα, έτσι ώστε να μην οδηγούν σε λανθασμένες πολιτικές επιλογές, κυρίως τους εφήβους. Η εκπαίδευση να προωθεί τον πολιτικό διάλογο, με αμεροληψία και πλήρη αποδοχή όλων των απόψεων. Το εκπαιδευτικό σύστημα να ενδιαφέρεται, όχι μόνο για την εργασιακή κατάρτιση των μαθητών, αλλά να μεριμνά για μια πολυπρισματική μόρφωση, εμφυσώντας ανθρωπιστικές αξίες και δημοκρατικά ιδεώδη, έτσι ώστε να γίνουν σωστοί πολίτες και όχι μόνο επαγγελματίες.

Οφείλουμε να διαφυλάξουμε την έννοια της πολιτικής σε όλα τα επίπεδα, να ενδιαφερθούμε για το κράτος που θα κληρονομήσουμε και να εγκύψουμε με δημιουργική διάθεση στη θεραπεία των νοσούντων θεσμών και λειτουργιών. Είμαστε υπερήφανοι πολίτες της χώρας, που γέννησε τη δημοκρατία, που είναι λίκνο κάθε πνευματικής δραστηριότητας και κοιτίδα του δυτικού πολιτισμού.

Ας κατανοήσουμε, λοιπόν, ότι το «άρχειν» και το «άρχεσθαι» είναι δύο έννοιες αλληλοσυμπληρούμενες. Εμείς οι ίδιοι θα γευθούμε πρώτοι τους καρπούς μιας ορθής πολιτικής διακυβέρνησης, η οποία σύντομα θα βρεθεί στα χέρια της γενιάς μας. Είμαστε η γενιά των οραμάτων και των ονείρων. Πάνω απ' όλα, όμως, είμαστε η γενιά των δυνατοτήτων.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θεοδώρα, παρατήρησα κάτι: Ότι στο τέλος είχες αι-

σιόδοξη τοποθέτηση. Και είναι πολύ όμορφο να έχεις αισιόδοξη τοποθέτηση, αφού πρώτα έχεις αναλύσει το θέμα, αφού το έχεις δει και το έχεις εντοπίσει.

Παρατηρώ, λοιπόν, ότι εσείς οι νέοι την πολιτική πλέον δεν την απαξιώνετε απλώς, δεν αδιαφορείτε. Και σήμερα με την παρουσία σας εσείς, οι Έφηβοι Βουλευτές, τι κάνετε; Είστε παρόντες και παρούσες και μάχεσθε γι' αυτά, ακριβώς, τα οποία έχετε αναλύσει και παρατηρήσει. Και να συνεχίσετε να παλεύετε για να μην υπάρχει απαξίωση, να μην υπάρχει αδιαφορία, αλλά συμμετοχή και δράση για να γίνουμε καλύτεροι και να γίνεται καλύτερη και η πατρίδα μας.

Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή από το Νομό Ροδόπης, την κυρία Όλγα Ελευθεριάδου, να έρθει στο Βήμα.

ΟΛΓΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ (Νομός Ροδόπης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές και συνάδελφοι Βουλευτές, ανήκουμε όλοι στην ίδια Επιτροπή και αυτό σημαίνει ότι μας απασχολούν τα ίδια προβλήματα κι έχουμε τις ίδιες ανησυχίες. Είναι φυσικό να έχουμε ξεχωριστό χαρακτήρα, διαφορετικά ενδιαφέροντα και διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης των καταστάσεων. Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι έχουμε όλοι μας κάτι κοινό, αφού βρισκόμαστε εδώ: τη διάθεση να αλλάξουμε τον κόσμο μας.

Χθες θίχτηκε το θέμα των αλλοδαπών και των λαθρομεταναστών. Σήμερα, με αφορμή κάποιες απόψεις που ακούστηκαν, μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για μας εκεί πάνω, στη Ροδόπη, και τη σχέση μας με τους Μουσουλιμάνους, οι οποίοι, παρ' όλο που στα χαρτιά είναι καταγεγραμμένοι ως Έλληνες υπήκοοι, οι ίδιοι αλλά και εμείς –είτε θέλουμε να το παραδεχθούμε είτε όχι– τους ονομάζουμε και τους θεωρούμε Τούρκους.

Ο κύριος Πρόεδρος διόρθωσε με όλη την καλή διάθεση χθες τον Χάρη, λέγοντάς του, ότι οι Έλληνες είναι σαφώς περισσότεροι στον αριθμό, απ' ό,τι οι αλλοδαποί. Ναι, συμφωνώ μ' αυτήν την άποψη, αλλά στην Κομοτηνή ο αριθμός των Χριστιανών Ελλήνων είναι περίπου ίσος μ' αυτόν των Μουσουλιμάνων. Μία κοπέλα λίγο αργότερα, η Μαριλένα, καταλόγισε τις ευθύνες στους Έλληνες και στον τρόπο με τον οποίον αντιμετωπίζουν αυτούς τους ανθρώπους. Κι ένας ακόμα συνάδελφος, εξαιτίας μιας προσωπικής του εμπειρίας, απόρησε: πώς κάποιοι να μην εξελιχθεί σε ρατσιστή;

Συμφωνώ εν μέρει με τα παραπάνω. Όμως, η λέξη «ρατσισμός» είναι μια λέξη σκληρή και πολύ βαριά. Θα χαρακτηρίζα αυτούς τους Έλληνες «προκατειλημμένους», με όλες τις συνέπειες που μπορεί να έχει ο χαρακτηρισμός αυτός.

Εγώ, όπως σας είπα και προηγουμένως, ζω, βλέπω καθημερινά, μιλώ με Μουσουλιμάνους. Είναι συμμαθητές μου και δεν τους ξεχωρίζω. Αλλά αυτοί νιώθω ότι δεν μας καταδέχο-

νται. Αρνούνται να μας πλησιάσουν. Άρα, και αυτοί με τη σειρά τους, είναι προκατειλημμένοι απέναντί μας. Ή μήπως φοβούνται την απόρριψη; Θεωρώ απαράδεκτο το γεγονός, ότι παρ' όλο που είναι τόσα χρόνια εδώ δεν μπορούν να συμβιβαστούν με τον ελληνικό πολιτισμό και τις συνήθειες του τόπου μας γενικότερα. Κατά τη γνώμη μου, όταν έχεις γεννηθεί, μεγαλώσει και ζεις σε μία πόλη, πρέπει να ακολουθείς και κάποιους από τους κανόνες, χωρίς βέβαια να αδιαφορείς για τις ρίζες και το παρελθόν σου. Γιατί, λοιπόν, τα κορίτσια εξακολουθούν να έρχονται στο σχολείο με φερετζέ; Γιατί μιλούν μεταξύ τους, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, Τουρκικά; Δεν θα έπρεπε να εξελίσσονται, όπως και η κοινωνία μας; Γιατί παραμένουν καθηλωμένοι και φανατισμένοι στις παραδόσεις τους;

Την απάντηση σε όλα τα παραπάνω ερωτήματα δεν μπορώ να τη δώσω εγώ, ούτε και την ξέρω στην πραγματικότητα. Το μόνο που γνωρίζω είναι ότι η όλη κατάσταση, το να μην μπορεί, δηλαδή, να αφομοιωθεί το μουσουλμανικό με το χριστιανικό στοιχείο, έχει κουράσει και προβληματίσει τους περισσότερους. Από την άλλη μεριά, η κατάσταση αυτή συνετέλεσε και στη μη ραγδαία εξέλιξη της πόλης και του Νομού. Για παράδειγμα, το Κράτος κάνει την προσπάθεια, διορίζοντας δασκάλους στα μουσουλμανικά χωριά, που δεν απέχουν και πολύ από το κέντρο, οι οποίοι με τη σειρά τους, αφού γνωρίζουν την άρνηση, επιστρέφουν. Άρνηση από τη μεριά των γονέων, που προτιμούν τα παιδιά τους να γίνουν βοσκοί, αγρότες, εργάτες, παρά να συμμετάσχουν ενεργά στην ελληνική εκπαίδευση.

Βέβαια, δεν αντιλέγω ότι υπάρχουν και εξαιρέσεις. Οι γονείς αυτοί που επιμένουν τα παιδιά τους να μάθουν ελληνικά και να δεχτούν την ελληνική παιδεία, είναι αξιέπαινοι, αλλά μετρημένοι στα δάχτυλα. Αν σκεφτούμε ότι όταν πήγαινα εγώ στο Νηπιαγωγείο, υπήρχε μόνο ένα μουσουλμανάκι στα ογδόντα παιδιά, ενώ σήμερα ο αριθμός αυτός έχει δεκαπλασιαστεί, κατανοούμε την τεράστια προσπάθεια που κατέβαλαν αυτοί οι γονείς.

Ήταν γονείς νέοι, που τα έβαλαν, ίσως, με τους παλαιότερους, και σαφώς πιο φανατισμένους, μουσουλμάνους.

Για να έχουν ένα πραγματικά σωστό αποτέλεσμα οι δικές μας, και κυρίως αυτών των λιγοστών έστω ανθρώπων, προσπάθειες, πρέπει η Πολιτεία, το Κράτος, να δώσουν κίνητρα σε αυτούς τους ανθρώπους, να αποκτήσουν δηλαδή και στην πραγματικότητα ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες με μας.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, πρέπει όλοι μαζί, εμείς, αυτοί και το Κράτος, με αμοιβαία συνεργασία, να ανοίξουμε ένα δρόμο, με σκοπό να πείσουμε και άλλους, και άλλους ... Το έχουμε και το έχουν ανάγκη.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όλγα μου, είδαμε ένα θέμα ειδικό. Είναι ένα θέμα που δεν απασχολεί την Κρήτη, δεν απασχολεί τη Σάμο, δεν

απασχολεί τη Λακωνία, δεν απασχολεί τον Πειραιά. Απασχολεί και ενδιαφέρει τη Ροδόπη και ενδεχομένως και κάποιους άλλους νομούς. Σε ακούσαμε με πολύ προσοχή, γιατί μας ανέφερες κάτι που από μικρή έχεις παρατηρήσει στη γειτονιά σου, στο σχολείο σου, στο νομό σου. Δύσκολο και λεπτό θέμα.

Εγώ θα σου πω το εξής: Όπως είπες, οι Έλληνες Μουσουλμάνοι της γειτονιάς σου φοβούνται την απόρριψη. Μπορούν η Όλγα, η Μαρία, η Πολυτίμη, ο Πέτρος, ο Τάκης, ο Γιώργος να τους βοηθήσουν. Αυτόν που φοβάται την απόρριψη και μπορεί ενδεχομένως να αντιδρά, εδώ είστε, επιμείνετε και βοηθήστε τον. Ο συμμαθητής σου στο νηπιαγωγείο, το μικρό Ελληνόπουλο Μουσουλμάνος πήγε και υπηρέτησε στρατιώτης στον ελληνικό στρατό.

Στόχευση, λοιπόν –αυτή είναι η δική μου σκέψη, που σίγουρα σου χρειάζεται, όπως μου χρειάζεται και η δική σου– δεν είναι να μαλώνουμε. Αλλιώς ήταν παλιότερα τα πράγματα. Σιγά-σιγά εξελίσσονται, γιατί η Όλγα ακούει περισσότερα, γιατί ο Ηλίας, ο Φοίβος, οι φίλοι και οι συμμαθητές σου εξελίσσονται και ακούνε περισσότερα. Να μη μαλώνουμε, λοιπόν, να μη τσακωνόμαστε, αλλά να βοηθήσουμε να συνυπάρχουμε και να πορευόμαστε δημιουργικά, τηρώντας τους νόμους της πατρίδας μας και το Σύνταγμα. Έτσι, σίγουρα όλο και καλύτερα θα γίνονται τα πράγματα και όλα λιγότερα παράπονα μπορεί να έχεις εσύ και κάποιος άλλος.

Πάντως, σε ευχαριστούμε πάρα πολύ για τον τρόπο που εξέθεσες και ανέλυσες το θέμα. Θέλω να τελειώσουμε με τους ομιλητές και θα κάνουμε και την ελεύθερη συζήτηση στη συνέχεια.

Παρακαλώ τον Ηλία-Φοίβο Κυριακού από την Α' Αθηνών να έλθει στο Βήμα.

ΗΛΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ (Α' Αθήνας): Έχουν περάσει χρόνια από τότε που οι άνθρωποι έλεγαν όχι. Μοιάζει με κάποιο παιδί, που πάντα ονειρευόταν και ονειρεύεται ακόμα, να γίνει βασιλιάς της σκόνης. Δεν ξέρετε μάλλον, τι είναι ο βασιλιάς της σκόνης, αλλά είναι κάποιος να μην περιορίζεται, να αντιστέκεται και να λέει όχι. Όταν νιώθει ορισμένες φορές την ανάγκη να ξεφύγει, να πάρει το πρώτο τραίνο-φάντασμα και να κατεβεί στο νότο, ώστε να κάνει ό,τι ξησέ, για να πάρει πίσω ό,τι του ανήκει.

Εγώ θεωρώ ότι το πρόβλημά μας είναι ότι δεν απαιτούμε αυτά που μας ανήκουν. Σίγουρα αυτή είναι μία εξαιρετική ευκαιρία. Απλώς ο χρόνος έχει 365 ημέρες και όχι τρεις, όσες δηλαδή διαρκεί η Βουλή των Εφήβων. Θυμάμαι πολλές φορές να διαμαρτυρόμαστε και να δυσανασχετούμε γι' αυτά που μας προσφέρονται, αλλά θυμάμαι πάρα πολύ λίγες φορές να αγωνιζόμαστε με το δικό μας τρόπο γι' αυτά που πρέπει να έχουμε.

Θα αναφέρω δύο μικρά παραδείγματα. Πρέπει να έχουμε ένα σχολείο που να μας φέρει πιο κοντά στην τέχνη, στον

αθλητισμό και όχι, με το δρόμο που όλοι έχουμε επιτρέψει να πάρει, να μας απομακρύνει από αυτά.

Θα θέλαμε να έχουμε ένα σωφρονιστικό ίδρυμα, που δεν θα αποτελεί ουσιαστικά εκδίχηση της κοινωνίας σε αυτούς τους ανθρώπους που κάνουν τα εγκλήματα, αλλά μια δεύτερη ευκαιρία για να ενταχθούν ξανά στην κοινωνία.

Μπορεί ο καθένας από εμάς να κάνει επισημάνσεις, να καταθέτει προτάσεις, αλλά είναι πολύ δύσκολο να αγωνιστούμε με χίλιους τρόπους, γι' αυτά που λέμε εδώ και δύο ημέρες. Δεν είναι τόσο ότι δεν μπορούμε, απλά δεν μας έμαθε κανείς να λέμε όχι και πάνω από όλα να διεκδικούμε αυτά που πρέπει να είναι δικά μας, δηλαδή να αντιστεκόμαστε. Το να αντιστέκεσαι σημαίνει ότι απαιτείς αυτά που σου ανήκουν. Φανταστείτε, εκατομμύρια χρόνια τώρα, η στεριά να μην αντιστέκταν στη θάλασσα λέγοντάς της, όχι. Τώρα μπορεί να ήμασταν ψάρια ή πολύχρωμα πουλιά. Πρέπει να θυμάστε ότι οφείλουμε να διεκδικούμε αυτό που μας ανήκει με πράξεις και να μην είμαστε απλοί θεατές της ιστορίας, καθισμένοι στον καναπέ που αγόρασε ο μπαμπάς μας με δόσεις από το Καρφόυο.

Επίσης, πρέπει να πάψει, επιτέλους, το Αθηνοκεντρικό κράτος –αν και είμαι ο ίδιος Αθηναίος– να παραμελεί την επαρχία. Βάζω στον όρο «επαρχία» ακόμα και τη Θεσσαλονίκη, γιατί επαρχία αποτελεί οτιδήποτε εκτός της πρωτεύουσας και δεν είναι μόνο περιοχές, όπως ο Βόλος, η Λάρισα, κ.λπ..

Ακούμε στο ραδιόφωνο κάποιους Βορειοηπειρώτες, με αφορμή τον αγώνα Ελλάδας-Αλβανίας, να δηλώνουν ότι είναι Έλληνες. Εγώ ξέρω ότι είναι Αλβανοί υπήκοοι και η συγκεκριμένη περιοχή είναι νότια Αλβανία. Ισχύει μία κοροϊδία για αυτούς τους ανθρώπους από το ελληνικό κράτος. Όταν είναι στην Αλβανία ονομάζονται Έλληνες, αλλά όταν έρχονται εδώ δεν έχουν ελληνική ταυτότητα, δηλαδή έχουν απλώς άδεια παραμονής, την οποία πρέπει να ανανεώνουν κάθε πέντε χρόνια, δίχως να είναι Βορειοηπειρώτες.

Τέλος, βλέποντας τη σκανδαλώδη μη τήρηση των νόμων σε πολλούς τομείς της ελληνικής κοινωνίας, θεωρώ ότι θα έπρεπε να ψηφιστεί ένας νόμος που να λέει ότι πρέπει να τηρούνται όλοι οι νόμοι.

(Χειροκροτήματα)

Όλοι μας έχουμε παράπονα από τους πολιτικούς και από τον τρόπο διακυβέρνησης της χώρας, αλλά θεωρώ ότι για να αλλάξουν οι πολιτικοί, πρέπει να αλλάξουμε πρώτα εμείς. Οι πολιτικοί είναι κομμάτι της κοινωνίας μας, δηλαδή είναι κάτι από μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ελευθέρος ο λόγος του Ηλία. Δεν ήταν μόνο μέσα από το κείμενο. Ήταν ελευθέρος λόγος, με χρώμα. Μας άρεσε που είχε χρώμα και χειροκροτήθηκες, όπως όλοι άλλωστε.

Με δημιουργική φαντασία ο λόγος σου. Έτσι, πρέπει να είναι ένα παιδί. Έτσι, πρέπει να είναι ένας νέος ώριμος άνθρωπος, γιατί σαν νέοι ώριμοι άνθρωποι μιλάτε και βλέπετε ότι ανταποκρινόμαστε και καταλαβαίνουμε.

Είσαι ο πρώτος που έθιξε το σωφρονιστικό σύστημα σαν θέμα στη Βουλή μας.

Δεν είχε ξαναθιγεί και σε ευχαριστώ που το έθιξες. Είναι στον τομέα δημόσιας διοίκησης, δικαιοσύνης και δημόσιας τάξεως. Θέλει πολλές βελτιώσεις ακόμα, αλλά έχουν γίνει και πολλά βήματα. Επειδή το γνωρίζω, μπορώ να σας το πω και να συζητήσουμε και κατ' ιδίαν.

Είπες να αντιστεκόμαστε. Αντιστεκόμαστε. Και εσύ εδώ πάνω αντιστέκεσαι. Ήθελες να τα ακούσουν οι πολιτικοί και έκανες αίτηση. Βεβαίως, και τα ακούν οι πολιτικοί και συμμετέχουν και δημιουργούν και εκείνοι, μη νομίζεις ότι κάθονται αδρανείς. Δεν είναι μόνο για να τους κατηγορούν ή να δέχονται πυρά. Πρέπει να δέχονται και πυρά και κριτική, γιατί γίνονται και εκείνοι καλύτεροι.

Σε αυτό που είπες ότι πρέπει να υπάρξει ένας νόμος, ώστε να τηρούνται οι νόμοι και να μην υπάρχει πολυνομία νομίζω ότι στην επόμενη συνεδρίαση της Ολομέλειας θα ζητήσω το λόγο και θα πω ότι ο Ηλίας Κυριακού, καταχειροκροτούμενος στην κοινοβουλευτική μας ομάδα, το ζήτησε για να το κάνουμε πρόταση και να το τηρήσουμε. Να είσαι καλά και σε ευχαριστούμε.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα 30'.

(Μετά τη Διακοπή)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Ζάκο από την Β' Αθηνών.

ΖΑΚΟ ΕΛΕΝΗ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, στην παρούσα συνεδρίαση, θα ήθελα να αναφερθώ στην παιδική κακοποίηση.

Ο αριθμός των κακοποιημένων παιδιών στα ιδρύματα, αλλά και στο ίδιο τους το σπίτι, αυξάνεται επικίνδυνα στις μέρες μας, με αποτέλεσμα να σχολιάζεται καθημερινά από τα Μ.Μ.Ε.. Πολλά απ' αυτά τα παιδιά είναι θύματα των ίδιων τους των γονιών, οι οποίοι αντιμετωπίζοντας στη ζωή τους πολλά καθημερινά οικονομικά και ψυχολογικά προβλήματα, ξεσπάνε στα παιδιά τους κακοποιώντας τα με αισχρό τρόπο. Έτσι, τα αθώα αυτά παιδιά, είναι αναγκασμένα να βιώνουν συνεχώς άθλιες συνθήκες ζωής και να είναι καθημερινά θύματα ξυλοδαρμού, με σοβαρές επιπτώσεις, όπως εγκαύματα ή κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις.

Τα ίδια γεγονότα, αλλά και χειρότερα, συμβαίνουν σε ορφανοτροφεία. Εκεί, οι υπεύθυνοι γι' αυτά τα παιδιά πρέπει να είναι στοργικοί, υπομονετικοί και ενθαρρυντικοί μαζί τους. Αντιθέτως, τα βρίζουν χυδαία, τα κακοποιούν σεξουαλικά και, όταν αυτά αντιστέκονται, τα κτυπούν, προκαλώντας τους πολλά προβλήματα υγείας.

Εκτός απ' αυτό, τα περισσότερα ιδρύματα είναι σε άθλια κατάσταση και τα παιδιά στερούνται την τροφή, τη θέρμανση, την καθαριότητα και την εκπαίδευση.

Γι' αυτό πρέπει, το κράτος και εμείς, να λύσουμε, όσο πιο σύντομα, το κοινωνικό αυτό πρόβλημα. Είναι αναγκαίο να κινητοποιηθούμε και να πάρουμε δραστικά μέτρα, για να σώσουμε κάποια απ' αυτά τα παιδιά, που αν συνεχίσουν να κακοποιούνται είτε στο σπίτι τους είτε στα ορφανοτροφεία, όταν μεγαλώσουν θα προωθηθούν με ιδιαίτερη ευκολία στα κυκλώματα της πορνείας, των ναρκωτικών ή το λαθρεμπόριο. Ενώ, όσα απ' αυτά τα παιδιά καταφέρουν να ξεφύγουν και να επιβιώσουν και μεγαλώνοντας δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια, να είστε σίγουροι, ότι και αυτοί με τη σειρά τους θα κακοποιούν ασυνείδητα τα παιδιά τους, μόνο και μόνο από συνήθεια. Πρέπει, λοιπόν, άμεσα να τοποθετηθούν ψυχολόγοι στα σχολεία-και πολύ περισσότερο στα ιδρύματα και να είναι σε συνεχή επαφή με τα παιδιά.

Πρέπει να δημιουργηθούν περισσότερα ιδρύματα, με καλύτερες συνθήκες ζωής. Πρέπει να γίνονται τακτικοί έλεγχοι από αρμόδιους, για να τιμωρούνται όσοι εκμεταλλεύονται τα παιδιά, έτσι ώστε τα παιδιά να νιώσουν ασφάλεια.

Τέλος, πρέπει και εμείς με τη σειρά μας να οργανώσουμε διάφορες εκδηλώσεις και εράνους, για να ενισχύσουμε, όσο μπορούμε οικονομικά τα ιδρύματα και να υποστηρίξουμε ψυχολογικά αυτά τα παιδιά, οργανώνοντας κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα, με αποτέλεσμα να τους δώσουμε την ευκαιρία να ζήσουν και να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους και τις προσδοκίες τους για το μέλλον.

Ας μη ξεχνάμε ότι και εμείς είμαστε παιδιά και ότι δεν θα επιτρέπαμε σε κανένα να μας στερήσει το δικαίωμα της ζωής και να μετατρέψει τα όνειρά μας σε εφιάλτες. Είναι στο χέρι μας να σώσουμε πολλές ανθρώπινες ψυχές. Γιατί λοιπόν να μη το κάνουμε;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ελένη θέλω να σε ευχαριστήσω εκ μέρους όλων των συναδέλφων, γιατί αναφέρθηκες στο ειδικό θέμα της κακοποίησης των παιδιών. Στη πατρίδα μας αυτό το φαινόμενο δεν είναι τόσο αυξημένο. Βέβαια, θα μπορούσαμε να το δούμε λίγο περισσότερο σε κάποιες περιπτώσεις φιλοξενίας παιδιών σε ιδρύματα. Στην ελληνική οικογένεια έχουμε σε ακραίες περιπτώσεις τέτοια φαινόμενα. Μπορεί να υπάρχει πρόβλημα νοητικής στέρξης κάποιου γονιού ή πρόβλημα αλκοολισμού, ή με τοξικές ουσίες. Η ελληνική οικογένεια είναι μια ζεστή φωλιά αγάπης και φροντίδας για τα παιδιά. Οι γονείς σας σάς αγαπούν περισσότερο από τον καθένα. Είναι, όμως, εξαιρετικός ο τρόπος με τον οποίο έθιξες το θέμα. Γι' αυτό σε ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ερχόμενος στο θέμα των Ολυμπιακών Αγώνων στο οποίο πολλοί αναφέρθηκαν ότι ένα σημαντικό κομμάτι της επιτυχίας τους οφείλε-

ται στους εθελοντές. Σήμερα σ' αυτή την Αίθουσα παρευρίσκεται συνάδελφός σας Έφηβος Βουλευτής, ο οποίος ήταν εθελοντής. Είναι ο Κλήμης Δημήτριος από την Β' Αθηνών. Σε ευχαριστούμε Δημήτρη που έλαμψες δια της παρουσίας και των υπηρεσιών σου.

(Χειροκροτήματα)

Μπορείς να πάρεις το λόγο.

ΚΛΗΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Β' Αθηνών): Πραγματικά ήταν μια αξέχαστη εμπειρία. Μακάρι όλοι οι συνάδελφοί μου Έφηβοι Βουλευτές να ήταν εκεί. Ήταν κάτι μαγευτικό να νιώθεις την πανηγυρική ατμόσφαιρα και να νιώθεις ότι εκφράζεις ένα μέρος αν όχι όλο τον πληθυσμό της χώρας σου, και να βγάζεις ό,τι καλύτερο έχεις για την πατρίδα σου εκείνα τα τρία λεπτά έστω που σου δίνονται. Πρέπει να πω όμως ότι, εκτός από μένα, ως εθελοντής υπηρέτησε το εθνικό συμφέρον και ο συνάδελφός μας Σταύρος Σταυρουλάκης.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και ο κ. Σταυρουλάκης μπορεί να πάρει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Νομός Αττικής): Τα ίδια που ανέφερε ο Δημήτρης ισχύουν και για μένα. Πραγματικά ήταν μεγάλη τιμή και μια αξέχαστη εμπειρία. Εγώ ήμουν στο Ολυμπιακό Χωριό, στο εστιατόριο, στην εξυπηρέτηση των αθλητών και στην τελετή λήξεως. Με το Δημήτρη έχουμε ανανεώσει το ραντεβού μας στο Πεκίνο.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Και ο Σταύρος και ο Δημήτρης μας έκαναν υπερήφανους.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χρήστος Ιντζεόγλου από τη Β' Πειραιώς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΝΤΖΕΟΓΛΟΥ (Β' Πειραιώς): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, προέρχομαι από το Πέραμα, μια περιοχή της Β' Πειραιά, μια πόλη πολύ κοντά στην Αθήνα, που ωστόσο μαστιάζεται από πολλά προβλήματα. Το Πέραμα είναι μια πόλη η οποία χαρακτηρίζεται από το τοπίο της. Από τη μια τα δημοτικά σύνορα καλύπτονται από θάλασσα και από την άλλη υπάρχει το όρος Αιγάλεω, απ' όπου ο Ξέρξης παρακολουθούσε τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας.

Το κυριότερο πρόβλημα του Περάματος είναι η ανεργία. Μια μεγάλη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη εκτείνεται στην περιοχή και είχε σαν αποτέλεσμα πολλά χρόνια αυτή η εργασία να είναι η κύρια για τους κατοίκους του. Όμως, τα τελευταία χρόνια, τα καράβια που έρχονται για επισκευή ή οι παραγγελίες για κατασκευή νέων, έχουν μειωθεί πάρα πολύ. Πολλοί εργάτες έχουν χάσει τη δουλειά τους και δεν έχουν τα απαραίτητα για να ζήσουν την οικογένειά τους. Φεύγουν χωρίς το πρωί και πηγαίνουν κάτω στη ζώνη και ψάχνουν για ένα μεροκάματο. Αν είναι τυχεροί θα βρουν κάποιον कारβοζήρη να ζητά εργάτες.

Όμως, οι συνθήκες δουλειάς είναι άθλιες. Κινδυνεύει η

ζωή τους. Κάποιοι δουλεύουν σε απόλυτο σκοτάδι, καθαρίζοντας αμπάρια σε μεγάλα βάθη, με τη μυρουδιά της βενζίνης να τρυπά τη μύτη τους. Κάνουν την προσευχή τους να βγουν από κει. Αν η τύχη δεν τους εγκαταλείψει αυτή τη φορά, θα βγουν χωρίς εμφανές πρόβλημα και θα πάνε να εισπράξουν το μεροκάματο για να ζήσουν την οικογένειά τους. Για αύριο έχει ο θεός. Και είπα εμφανές πρόβλημα, διότι οι κακοτυχίες είναι τέτοιες που πολλοί πεθαίνουν πρόωρα. Άλλοι κάνουν οξυγονοκολλήσεις κάτω από τις ίδιες συνθήκες και άλλοι βουτάνε στη θάλασσα, για να καθαρίσουν τις προπέλες των πλοίων. Άλλοι δουλεύουν ως φύλακες σε πλοία φαντάσματα, τα οποία βρίσκονται στο θαλάσσιο χώρο μεταξύ Περάματος και Σαλαμίνας.

Αυτοί οι άνθρωποι δεν ξέρουν αν αύριο θα έχουν δουλειά, για να βρουν χρήματα να ζήσουν τις οικογένειές τους. Πολλά απ' αυτά τα πλοία, που ανέφερα προηγούμενα, είναι μισοβυθισμένα ή εγκαταλελειμμένα ή πλοία φαντάσματα που τα έχουν αφήσει οι πλοιοκτήτες τους και πηγαίνουν άτομα και τα φυλάνε.

Βέβαια, η ανεργία δεν είναι πρόβλημα που υπάρχει μόνο στο Πέραμα, υπάρχει παντού. Αλλά στο Πέραμα είναι οξύτερο, γιατί πάνω από το 50% του πληθυσμού μαστιζεται από την ανεργία.

Στο Πέραμα πρέπει να σας πω ότι υπάρχει μόνο ένας δρόμος και εκεί δίπλα είναι τα καζάνια με τα πετρέλαια και τις βενζίνες των εταιρειών BP και SHELL. Αυτές οι εύφλεκτες ύλες ανά πάσα στιγμή, με ένα σπίρτο, μπορεί να προκαλέσουν μια έκρηξη. Εμείς, που ζούμε εκεί, δεν μπορούμε να ξεφύγουμε, αν συμβεί κάτι. Το μόνο μέσο διαφυγής είναι να πέσουμε στη θάλασσα και να κολυμπήσουμε, περνώντας απέναντι στη Σαλαμίνα, ή να πάρουμε το καράβι και να πάμε.

Θα ήθελα να καλέσω εσάς, κ. Μαντούβαλε, ο οποίος είστε Βουλευτής της Α' Πειραιά, Βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος να έρθετε στο Πέραμα, να σας κεράσουμε ένα ούζο ή ένα τσίπουρο, ένα μεζέ τέλος πάντων, να μιλήσετε με τους κατοίκους και με το δήμαρχο, γιατί δεν ξέρω, τι προσπάθειες έχει κάνει, και να δείτε τι μπορεί να γίνει. Έχω πλέον βαρεθεί να βλέπω, σε κάθε προεκλογική περίοδο, τους Βουλευτές της περιοχής να έρχονται στις λαϊκές και να χαιρετάνε όλον τον κόσμο, με εμφανή τη χαρά στο πρόσωπό τους, αλλά όλη αυτή η χαρά είναι, επειδή είναι προεκλογική περίοδος, επειδή ξέρουν ότι έρχονται για να πάρουν την ψήφο και όχι για να βοηθήσουν τους πολίτες και τελικά η τύχη της διακυβέρνησης της χώρας παίζεται στον ένα, δυο μήνες της προεκλογικής περιόδου.

Θέλω, επίσης, να ζητήσω συγγνώμη από τα παιδιά της επαρχίας, γιατί το Πέραμα είναι κοντά στην Αθήνα, αλλά τελικά, ίσως, υπάρχουν εξ ίσου μεγάλα προβλήματα και σε περιοχές οι οποίες είναι κοντά στην Αθήνα.

Και, τελειώνοντας, θα ήθελα να πω, ότι σε λίγο θα κάνουμε μια κλήρωση για τα τρία πρόσωπα που θα μας εκπροσωπήσουν αύριο στην ολομέλεια. Θα ήθελα ένα απ' αυτά να είναι η Ιωάννα από την Ημαθία, γιατί πρόκειται για ένα θέμα που διαπραγματεύτηκα και εγώ, το τροχαίο των Τεμπών. Θα ήθελα να ακουστεί αυτό το μνημόσυνο, όχι μόνο εδώ, αλλά και στην Ολομέλεια.

(Χειροκροτήματα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Χθες ζήτησα από το Χρήστο και το θυμάστε αυτό, να μιλήσει για την περιοχή του. Ακούσαμε, λοιπόν, μια πειραιώτικη φωνή, ένα νέο παιδί που δεν του ήταν απαραίτητες οι σημειώσεις. Πρέπει να σας πω ότι κανένας σας δεν χρειάζονταν τις σημειώσεις, γιατί μιλήσατε τόσο καλά, μέσα από την καρδιά σας που θα δείτε αν εξοικειωθείτε με το βήμα ή με αυτό που θέλετε να κάνετε, τότε θα καταλάβετε, πως ούτε σημειώσεις, ούτε τίποτα άλλο χρειάζεται. Μας χρειάζεται η καρδιά μας, η ψυχή μας και το μυαλό μας. Και λάθη να κάνουμε και να κομπιάσουμε κάπου, σημασία έχει πως θα το πούμε.

Σε ευχαριστώ Χρήστο μου, για την πρόσκληση που μου έκανες να έρθω στο Πέραμα, αλλά εγώ θα σε προσκαλέσω σε αυτή την περιοχή και θα στην δείξω και καλά, γιατί θέλω να μείνει κάτι από σας εδώ πέρα και μένει με τη συζήτηση που κάνουμε.

Βλέπετε καμιά φορά ανθρώπους φανταχτερούς που έχουν φθάσει κάπου, όπως βουλευτές, δικηγόρους και πολιτικούς και λέτε αυτός ο άνθρωπος, πως τα κληρονόμησε αυτά τα πράγματα, πως του τα έφερε η ζωή. Είχε, μάλλον, από τον πατέρα του ή δεν ξέρω που αλλού.

Για τον Χρήστο για τον κάθε Χρήστο που είναι εδώ μέσα, θα πρέπει να ξέρει ότι είχα την τιμή - γιατί είναι πολύ μεγάλη η τιμή για εμένα, πως επί τρία χρόνια ως φοιτητής της Νομικής Αθηνών - να δουλεύω στους καθαρισμούς και στα διαλυτήρια πλοίων ως εργάτης στο Πέραμα. Ξέρω τι είναι, λοιπόν, τα τάνκια, τι είναι οι μπραγάτσες, τι είναι οι μπουλμέδες, τι είναι το αεροματσάκονο. Ξέρω το μεροκάματο του τρόμου στην περιοχή αυτή, καθώς και τι είναι η ανθρωποθυρίδα να κατεβαίνεις από την ψαρόσκαλα που μας έπαιρνε η λάντζα και να μη φοβάστε τη ζωή παιδιά. Απευθύνομαι σε αγόρια και κορίτσια στους Εφήβους Βουλευτές. Τη ζωή να τη γραπώσετε και με δύναμη να την αντιμετωπίσετε. Αν είναι ένας βράχος, χαράζετε τον με τα χέρια σας. Χαράζετε τον με δύναμη για τη ζωή, με καθαρά μάτια, με καθαρή φωνή και με καθαρό μυαλό. Πολλοί πολιτικοί μέσα από τη ζωή έχουν γίνει λαμπροί επιστήμονες, αλλά και άνθρωποι του μεροκάματος, αν είναι έντιμοι και σωστοί, αντιμετωπίζουν τη ζωή σωστά και έντιμα. Αυτή την περιοχή που ξέρω καλύτερα από τον καθένα και την αγαπώ πολύ άσχετα, αν δεν είμαι Βουλευτής της Β' Περιφέρειας Πειραιά. Μας μιλή-

σες Χρήστο, τη γνωρίσαμε. Και πράγματι στο τέλος κατέληξε ότι μπορεί η περιφέρεια να έχει τα προβλήματά της, αλλά και υπάρχουν και περιοχές μέσα στην Αθήνα με τεράστια ανεργία. Αυτή η περιοχή στον ευρύτερο Πειραιά έχει 22% ανεργία. Όταν δούλευα εγώ ως εργάτης εκεί, παίρναμε πάρα πολλά χρήματα από τα μεροκάματα τα μονά και τα διπλά που βγάζαμε. Τώρα ψάχνει ένας οικογενειάρχης για δυο μεροκάματα την εβδομάδα για να ζήσει τα παιδιά του και την οικογένειά του.

Κατέθεσα, λοιπόν, και εγώ την προσωπική μου μαρτυρία και θα ήθελα να ξέρετε πως δεν είναι ο καθένας ουρανοκατέβατος στη ζωή. Είχα τη γνώμη ότι έπρεπε να πω δυο πράγματα. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Είναι τιμητικό αυτό το χειροκρότημα για εμένα.

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή από την Μεσσηνία τη Χριστίνα Κουραβέλου να έρθει στο βήμα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΥΡΑΒΕΛΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, η δημοκρατία, δηλαδή το πολίτευμα που πηγάζει από το λαό, στηριζόταν ανέκαθεν στη λαϊκή κυριαρχία. Στην ιστορία, παρ' όλα αυτά, δεν έλειψαν φαινόμενα λαϊκισμού, δηλαδή της κατ' επίφαση λαϊκότητας, από πολιτικά ή άλλα πρόσωπα και ολοκληρωτικά καθεστώτα που θέλησαν να διατηρηθούν στο προσκήνιο. Μιλώντας για λαϊκισμό, εννοούμε την προσπάθεια, διάφορες πολιτικές αποφάσεις κυβερνητικές να φανούν πως προέρχονται από τον λαό, ότι πηγάζουν απ' αυτόν, χωρίς πραγματικά να συμβαίνει κάτι τέτοιο.

Όπως για κάθε κοινωνικό φαινόμενο, έτσι και για τον λαϊκισμό, τα αίτιά του εντοπίζονται κυρίως στη βάση της δημοκρατικής μας κοινωνίας, δηλαδή των λαών. Ως κύρια αιτία μπορούμε να θεωρήσουμε τη μη συμμετοχή του λαού στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως οφείλει. Κύρια συνέπεια το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο αυτών των ατόμων, τα οποία αδυνατούν να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος, με αποτέλεσμα να πέφτουν θύματα στα χέρια αδίστακτων πολιτικών ή των εκάστοτε λαοπλάνων.

Μια άλλη, επίσης, αιτία είναι η πολιτική αποξένωση. Ο λαός δεν ασχολείται και δεν συμμετέχει ενεργά στις πολιτικές διαδικασίες, αλλά κάθε τέσσερα χρόνια δίνει την ψήφο του άκριτα σε κόμματα και πρόσωπα, χωρίς να εξετάσει αν τα κόμματα βοηθούν να προχωρήσει ο τόπος μπροστά, στο να υπάρξει συνέχεια στο δημοκρατικό μας πολίτευμα. Σαν αποτέλεσμα, η πολιτική εξουσία περνάει σε χέρια πολιτικών αμφιβόλου ηθικής και ιδεολογίας, που, όπως αποδεικνύεται εκ των υστέρων, το μόνο για το οποίο μεριμνούν είναι να ωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο από τη δημόσια περιουσία κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Στη σημερινή κοινωνία θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε και μια άλλη εξ-

ίσου σημαντική αιτία, που βρίσκει πρόσφορο έδαφος για να ριζώσει ο λαϊκισμός. Έννοιες, όπως ηθική, ειλικρίνεια, σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, έχουν ευτελιστεί και πάνω απ' όλα τώρα τοποθετείται η αξία του χρήματος. Κάτι που φαίνεται πως το έχουν καταλάβει καλά επίδοξοι πολιτικοί και έτσι θυσιάζουν και το τελευταίο ίχνος ηθικής, γεμίζοντας με κάθε τρόπο ψέματα το λαό, μόνο και μόνο για να εξασφαλίσουν τον πολιτικό τους θρόνο και από εκεί και πέρα αδιαφορούν για το κοινό καλό, το οποίο ψηφίστηκαν να υπηρετήσουν.

Έτσι, η δημοκρατία μπορεί να οδηγηθεί σε μια κατάσταση, όπου επίδοξοι πολιτικοί χρησιμοποιούν διάφορα μέσα για να πείσουν το λαό πως, ψηφίζοντας τους, θα εκπροσωπείται στο Κοινοβούλιο επαρκώς, σαν να βρίσκεται ο ίδιος εκεί και να παίρνει τις αποφάσεις.

Έτσι, ο λαός παρασύρεται από τις παχυλές υποσχέσεις, πέφτοντας θύμα στον πολύ καλά περιπλεγμένο ιστό των δημαγωγών και ουσιαστικά εξυπηρετώντας τα δικά τους σχέδια.

Συμπερασματικά, ο λαός οφείλει να θωρακιστεί απέναντι στις απανωτές επιθέσεις των λαοπλάνων και η συνταγή είναι απλή: Ουσιαστική μόρφωση, σεβασμός στις ηθικές και άλλες αξίες, αλλά και επαρκή συμμετοχή στα κοινά από όλους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυστηρή στην κριτική της για το πολιτικό σύστημα και για τους πολιτικούς η Χριστίνα και καλά έκανε. Βέβαια, θα πρέπει να ξέρεις Χριστίνα, όπως άλλωστε και όλοι σας, ότι σύγχρονοι «Μαυρογιαλούροι» θα υπάρχουν σε όλες τις εποχές. Κάθε εποχή έχει το δικό της ή τους δικούς τους «Μαυρογιαλούρους».

Όμως, είπαμε προηγουμένως, είστε σε θέση να επιλέξετε και να αφήσετε να θητεύουν, όσο το δυνατόν οι πιο άξιοι. Καλή και δεκτή η κριτική σας, αλλά στο χέρι σας έχετε κάτι πολύ σημαντικό που είναι η ψήφος σας. Αξιοποιήστε την με τον καλύτερο τρόπο και κάντε αυστηρά, όπως έκανε και η Κουραβέλου Χριστίνα από τη Μεσσηνία, την κριτική σας.

Σε ευχαριστούμε πολύ, Χριστίνα.

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή από τη Β' Αθήνας κα Λάνα Μπρουνίλντα να έρθει στο Βήμα.

ΜΠΡΟΥΝΙΑΝΤΑ ΛΑΝΑ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, σκοπός της συγκέντρωσής μας αυτές τις μέρες στη «Βουλή των Εφήβων» είναι η συζήτηση και η εύρεση λύσεων σε προβλήματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία και τους πολίτες της, συνεπώς και εμάς του νέους.

Ένα από τα πολλά προβλήματα είναι και οι μετανάστες, είτε αυτοί ανήκουν στην κατηγορία των λαθρομεταναστών, όπως ελέγχθη στη χθεσινή συνεδρίαση, είτε είναι νόμιμοι οικονομικοί μετανάστες.

Έχοντας προσωπική εμπειρία και ίσως πίκρα γι' αυτά που είμαι αναγκασμένη να ακούω και να αντιμετωπίζω κάθε μέρα, καθώς είμαι από την Αλβανία, για καλή μου ή για κακή μου τύχη –πιστεύω για καλή– θα προσπαθήσω –γιατί η προσπάθεια είναι που μετράει– να μεταπεισώ ορισμένους από εμάς εδώ μέσα, αλλά και πολλούς άλλους που βρίσκονται εκτός Αιθούσης, πως δεν είμαστε όλοι ίδιοι και δεν έχουμε όλοι τις ίδιες ιδέες, τις ίδιες πεποιθήσεις και την ίδια σωστή παιδεία, που να μπορεί να καλύπτει τις πνευματικές μας ανάγκες και να εκφράζει τα ιδανικά μας.

Πράγματι, οι μετανάστες είναι πολλοί, όχι όμως, έστω και σε εισαγωγικά, περισσότεροι από τους Έλληνες, όπως ένθερμα υποστήριξε ο συνάδελφός μου Χάρης χθες. Πράγματι, υπάρχουν αλλοδαποί εγκληματίες, αλλά δεν είναι όλοι. Πράγματι, υπάρχουν αμόρφωτοι και μετανάστες που είναι σχετικά πίσω, σε σχέση με τη συνεχώς αναπτυσσόμενη ελληνική κοινωνία.

Υπάρχουν, όμως, και οι εξαιρέσεις και τολμώ να πω ότι δεν είναι λίγες. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που προσπαθούν να ζήσουν την οικογένειά τους και να επιβιώσουν από την τόση σκληρότητα που τους περιβάλλει. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που μοχθούν για να μάθουν γράμματα σε ξένο έδαφος και ξένη πατρίδα. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που ζουν για ένα καλύτερο αύριο, επιδιώκοντας με αυτόν τον τρόπο τη συμβίωση και τη συνύπαρξη με τους ντόπιους κατοίκους. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που θεωρούν την Ελλάδα ως δεύτερη πατρίδα, καθώς τους έδωσε την ευκαιρία να ανοίξουν τα μάτια τους, σε αντίθεση με τα καθεστώτα που υπήρχαν στις πατρίδες τους και τους πείζαν αφάνταστα σε πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και κυρίως πνευματικό επίπεδο. Ακόμη περισσότεροι είναι αυτοί που ελπίζουν και αισιοδοξούν για μία ζωή καλύτερη, ανετότερη, ασφαλέστερη και πιο δίκαιη.

Επομένως, δεν μπορούμε να πούμε με τόση ευκολία πως όλοι οι αλλοδαποί είναι εγκληματίες. Δεν μπορούμε, εξαιτίας του ενός, να βαφτίσουμε όλους τους υπόλοιπους αναξιόπιστους και να φτάσουμε στο σημείο να τους μισήσουμε όλους, όπως δήλωσε ένας άλλος Έφηβος Βουλευτής χθες και λυπάμαι γι' αυτό, κυρίως ως άνθρωπος. Συμφωνώ πως πληγώθηκε, πόνεσε, απογοητεύτηκε και ίσως ένιωσε την αδικία να ριζώνει μέσα του για το συγκεκριμένο περιστατικό.

Μπορεί, όμως, ο καθένας από εμάς, στηριζόμενος σε δέκα, εκατό, χίλια άτομα, να κρίνει και να χαρακτηρίζει, χωρίς καθόλου δισταγμούς και τόσο σκληρά, έναν ολόκληρο λαό που για άλλους θα ήταν η αγαπημένη τους πατρίδα, όπως η Ελλάδα για τους Έλληνες, και όχι μόνο; Δεν είναι σωστό. Δεν μας το επιτρέπει η παιδεία που διδασκόμαστε τόσα χρόνια στα θρανία, όχι μόνο του σχολείου, αλλά και της ζωής, δηλαδή να απομονώνουμε τους αλλοδαπούς εξαιτίας του χρώματος που έχουν, εξαιτίας της φυλής στην οποία ανή-

κουν ή εξαιτίας της καταγωγής και των θρησκευτικών πεποιθήσεων που αντιπροσωπεύουν. Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός πως οι μετανάστες, με το πέρασμα των χρόνων, κάνουν περισσότερο αισθητή την παρουσία τους. Έχετε αναρωτηθεί άραγε, γιατί συμβαίνει αυτό; Πού οφείλεται; Τι άλλαξε και τι θα γίνει; Απαντώ, λέγοντας πως οι νοοτροπίες των ανθρώπων αλλάζουν από περίοδο σε περίοδο και επομένως εξαλείφονται και οι προκαταλήψεις που υπάρχουν σε ορισμένες κοινωνίες. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στο ότι πλέον οι αλλοδαποί παύουν να είναι δούλοι –και παρακαλώ να μην θεωρηθεί υπερβολή– ορισμένων ατόμων που θέλουν να πιστεύουν πως ζουν σε μία δημοκρατική χώρα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως την εκφράζουν κιόλας.

Προσπαθώ στο λόγο μου να είμαι όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική, όμως μου είναι αδύνατον. Παρ' όλο που είμαι υποψήφια στη Β' Περιφέρεια Αττικής αισθάνομαι την ανάγκη να αντιπροσωπεύσω και άλλους ανθρώπους, οι οποίοι δεν έχουν γίνει αποδεκτοί από ένα μέρος της κοινωνίας.

Εδώ μέσα είναι που μιλάμε για δικαιοσύνη, ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα φύλων και ανθρώπων. Ισχύει, όμως, αυτό στην πραγματικότητα; Φυσικά, όχι! Πιστέψτε με, θεωρώ την Ελλάδα δεύτερη πατρίδα μου, γιατί μπορεί στην Αλβανία να πέρασα τα παιδικά μου χρόνια, όμως εδώ έζησα την εφηβεία. Τους ίδιους φόβους και τις ίδιες αγωνίες με σας.

Αυτό συμβαίνει με όλους τους αλλοδαπούς, τους ευσυνείδητους πολίτες που ζουν ελπίζοντας σε ένα καλύτερο μέλλον γι' αυτούς και τα παιδιά τους. Δικαιολογώ τις φοβίες των πολιτών απέναντι στους ξένους, γιατί στα μάτια τους βλέπουν κάτι το διαφορετικό, κάτι το άγνωστο και ίσως κάτι το επαναστατικό, διότι νιώθουν πως τους παίρνουν το οξυγόνο και καταπατούν τη γη που οι πρόγονοί τους πολέμησαν να την κρατήσουν, ώστε να τους την κληροδοτήσουν. Τους δικαιολογώ, γιατί απλά δεν γνωρίζουν.

Δεν δικαιολογώ, όμως, τις απόλυτες απόψεις και ιδέες που επικρατούν, χωρίς να είμαστε σίγουροι για κάτι και να αγνοούμε το τι πραγματικά συμβαίνει. Δεν δικαιολογώ την αδιαφορία, κυρίως των δημόσιων υπηρεσιών, απέναντι στους ξένους. Η συμπεριφορά των υπαλλήλων είναι η χειρότερη που θα μπορούσε, ίσως, κάποιος να ανεχτεί. Και όμως, αναγκάζονται να υποκύπτουν και να κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν, γιατί διαφορετικά τους περιμένει η απέλαση ή μπορεί η άδεια παραμονής να μην εκδοθεί ποτέ ξανά. Η ταλαιπωρία που αντιμετωπίζουν είναι αφόρατη. Οι προσδοκίες που δέχονται αμέτρητες. Οι προσβολές που δέχονται αμέτρητες. Οι επιβραβεύσεις ελάχιστες. Αλήθεια, ποιο το κέρδος να είναι κάποιος μετανάστης; Κανένα, ενώ το τίμημα το πληρώνουμε καθημερινά!

Κλείνοντας, θα ήθελα να απευθυνθώ, κυρίως, στη νεολαία, σε άτομα της ηλικίας μου, που, όπως ένθερμα υποστη-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ρίζουν οι μεγαλύτεροί μας, είναι το μέλλον της κοινωνίας και να τους πω να είναι ανοιχτόμυαλοι, και να μην φοβούνται το διαφορετικό, αλλά να αμφιβάλουν και να το ερευνούν. Ας μην κληρονομήσουμε τις πεποιθήσεις των μεγαλύτερων μας, καθώς, όπως προανέφερα, οι εποχές διαφέρουν.

Ας γίνουμε όλοι πιο ανθρώπινοι, πρώτα με τον εαυτό μας και ύστερα με τους άλλους!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Λάνα, μας ενδιέφεραν πάρα πολύ αυτά που είπες και τα είπες πολύ προσεκτικά.

Θα ήθελα, επίσης, να σου πω, απαντώντας στο ερώτημα που έθεσες στην αρχή της ομιλίας σου, εάν το ότι γεννήθηκες στην Αλβανία είναι για καλό σου ή για κακό σου, ότι βέβαια αποτελεί τύχη το γεγονός ότι γεννήθηκες στην Αλβανία. Όπως για καλό σου είναι και το γεγονός ότι φιλοξενείσαι σε μία δημοκρατική χώρα, σε μία χώρα φιλόξενη και σε μία χώρα, όπου μπορεί οι πολίτες της να κάνουν λάθη, αλλά κάνουν και πολλά σωστά και σε μία χώρα που στο τέλος της πραγματικά όμορφης ομιλίας σου, όλοι οι συνάδελφοί σου Έφηβοι Βουλευτές σηκώθηκαν όρθιοι και σε χειροκρότησαν.

Θα σε χειροκροτούμε, λοιπόν, και στη συνέχεια για τις απόψεις σου.

Σε ευχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω να παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή από τη Δράμα Τσοπριάδου Κωνσταντίνα να έρθει στο Βήμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΤΣΟΠΡΙΑΔΟΥ (Ν. Δράμας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα που με απασχόλησε, και όπως είδα αρκετούς από εμάς, είναι η αστυφιλία.

Στη σύγχρονη εποχή, στην εποχή που ζούμε όλοι, όλο και περισσότεροι άνθρωποι και κυρίως οι νέοι, εγκαταλείπουν τις πόλεις τους και τα χωριά τους, αναζητώντας ευκαιρίες οι οποίες θα τους αποκαταστήσουν επαγγελματικά και ακολούθως οικονομικά. Η ύπαιθρος έχει τόσα πλεονεκτήματα, όπως το καθαρό περιβάλλον, τις άμεσες και φιλικές σχέσεις, την απλότητα των ανθρώπων, καθώς και την ήρεμη πέρα από το άγχος, παραδοσιακή ζωή, που θα έπρεπε κανονικά να ελκύει όλο και περισσότερους ανθρώπους.

Δυστυχώς, όμως, οι άνθρωποι την εγκαταλείπουν όλο και συχνότερα, καθώς τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται μέρα με την ημέρα. Για παράδειγμα, τα προβλήματα που δημιουργούνται στους αγρότες είναι ότι δεν αποζημιώνονται μετά από μία οικονομική καταστροφή, εξαιτίας συνήθως των καιρικών συνθηκών. Αυτό δυσκολεύει και τη συνέχεια της εργασίας τους, καθώς καθιστά αναγκαία την οικονομική τους επιβίωση.

Προβλήματα, επίσης, δημιουργούν και οι λιγοστές θέσεις εργασίας, οι οποίες δημιουργούνται στις επαρχίες. Οι νέοι που απασχολούνται σήμερα στην επαρχία, δουλεύουν σε κάποια οικογενειακή επιχείρηση ή σε κάποια δουλειά που δεν μπορεί να είναι ισόβια. Οι βιοτεχνίες που τους απασχολούσαν - και κυρίως τις γυναίκες - μεταφέρθηκαν στα βόρεια, στο εξωτερικό, αφού εκεί το μεροκάματο είναι πιο χαμηλό.

Σημαντικό πρόβλημα αποτελεί και η έλλειψη χώρων ψυχαγωγίας και χώρων εκπαίδευσης, καθώς και οι εγκαταστάσεις και για τα δύο είναι σχεδόν ανύπαρκτες και δεν γίνεται λόγος και τις πόλεις, αλλά βασικά για τα ακριτικά και μη χωριά.

Επίσης, οι συγκοινωνίες είναι σε άσχημη κατάσταση, καθώς το οδικό δίκτυο δεν επαρκεί για τις μετακινήσεις. Τα νοσοκομεία είναι φτωχά σε προσωπικό, καθώς κανείς γιατρός δεν θέλει να εγκατασταθεί σε ένα χωριό.

Κυρίως πρόβλημα είναι η διαίρεση της χώρας σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Δεν θέλω να υποτιμήσω αυτές τις πόλεις, αλλά πραγματικά υπάρχουν και άλλες το ίδιο όμορφες, οι οποίες, με τις ίδιες υποδομές, μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης των ανθρώπων που θεωρούν αυτές τις δύο πόλεις ως σωτηρία. Αφού κανείς δεν δίνει σημασία στις άλλες πόλεις και στα χωριά, πως θα αποδείξουν την αξία τους;

Γι' αυτούς τους λόγους, η Πολιτεία πρέπει να λάβει μέτρα. Θα πρέπει να δημιουργηθούν βιοτεχνίες και βιομηχανικές μονάδες στις πόλεις και στα χωριά, ώστε να απασχολούνται οι κάτοικοι. Επίσης, θα πρέπει να υπάρξει οικονομική στήριξη, και πρώτα από όλα στους ακριτές, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες που είναι δύσκολο να φανταστεί ένας αστός.

Επιπλέον, θα πρέπει να βελτιωθεί το οδικό δίκτυο, καθώς βλέπουμε τα προβλήματα που δημιουργεί. Δεν υπάρχουν αυτοκίνητα μόνο στην Αθήνα, αλλά και σε άλλες πόλεις, μακριά από την αίγλη των κοσμικών εκδηλώσεων, οι οποίες σκεπάζουν τα προβλήματα της επαρχίας. Η επαρχία θα αποτελέσει πόλο έλξης από πολλούς, αν δημιουργηθούν πανεπιστήμια και αν βελτιωθούν τα σχολικά συγκροτήματα, έτσι ώστε περισσότεροι νέοι να παραμένουν στα χωριά και στις πόλεις τους. Οι εκδηλώσεις ψυχαγωγίας θα αποτελέσουν κίνητρα για τουρίστες και όχι μόνο για να επισκεφθούν τις πόλεις και τα χωριά, που δεν ξέρουν καν ότι υπάρχουν. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι θα βοηθήσουν στην προβολή αυτών των περιοχών τα Μ.Μ.Ε..

Ας προσπαθήσουμε όλοι, λοιπόν, να ενώσουμε ξανά την Ελλάδα και να επιτρέψουμε σε αυτούς τους ανθρώπους, που φεύγουν από τα χωριά και τις πόλεις τους, να μείνουν στον τόπο τους και να μαθαίνουν με τον τρόπο τους τη χώρα μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Είναι ένα θέμα που μας έχει απασχολήσει διεξοδικά, η αστυφιλία και η ανάπτυξη της περφέρειας, που μας το ανέ-

πτυξε εξαιρετικά και η Κωνσταντίνα με την εμπειρία της από την περιοχή της, τη Δράμα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Γαβριά έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΓΑΒΡΙΑ (Γερμανία): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα αρχίσω με τη φράση του παγκόσμιου πρωταθλητή μας Πύρου Δήμα: «Είμαι υπερήφανος που είμαι από την Ελλάδα». Είμαι κι εγώ υπερήφανη που είμαι από την Ελλάδα, αν και έχω γεννηθεί στη Γερμανία, γι' αυτό ευχαριστώ τους γονείς μου, το αμιγώς ελληνικό σχολείο που φοιτώ και φυσικά τη «Βουλή των Εφήβων», που μου δίνει την ευκαιρία να μιλήσω σε αυτό το Βήμα.

Το θέμα στο οποίο θέλω να αναφερθώ είναι το ενδιαφέρον των νέων πολιτών για την πολιτική και τους πολιτικούς. Ζω δέκα έξι χρόνια στη Γερμανία γι' αυτό και πολλοί αναρωτιούνται, πώς μια Ελληνίδα του Απόδημου Ελληνισμού γνωρίζει για την πολιτική της Ελλάδας. Και όμως, μέσω των Μ.Μ.Ε. και του Τύπου πληροφορούμαστε αρκετά για το τι συμβαίνει στην πατρίδα μας.

Η ψήφος είναι αποκλειστικό δικαίωμα του πολίτη. Με αυτήν πραγματώνεται η λαϊκή κυριαρχία. Τα τελευταία χρόνια, όμως, παρακολουθείτε ότι το ενδιαφέρον των πολιτών, για τη συμμετοχή τους στις εκλογές, όλο και λιγοστεύει. Δεν συμμετέχουν. Δηλαδή, δεν κάνουν τη χρήση του δικαιώματός τους. Έτσι, κινδυνεύει να κλονιστεί η δημοκρατία και η ίδια μας η καθημερινότητα. Στο τέλος, όλοι καταλήγουν στο ίδιο αποτέλεσμα, τη δυσανεμία, δηλαδή στη μη συμφωνία τους με το κόμμα που έχει βγει στην εξουσία. Οι Έλληνες της Γερμανίας και όλου του εξωτερικού αντιμετωπίζουν ένα και σημαντικό πρόβλημα για τη συμμετοχή τους στις εκλογές, τη μετακίνηση. Γι' αυτό, χρόνια γενική απαίτηση είναι η επιστολική ψήφος.

Εμείς οι νέοι δεν έχουμε αναπτύξει το κατάλληλο πολιτικό ενδιαφέρον. Για παράδειγμα, τα προηγούμενα χρόνια εκεί στη Γερμανία και, κυρίως, στην πόλη που ζω, αντιμετωπίσαμε κάποια σοβαρά προβλήματα, σχετικά με τα σχολεία και το εκπαιδευτικό σύστημα. Εκείνο τον καιρό οι πολιτικοί της πατρίδας και η εκάστοτε κυβέρνηση ήταν απύσχα και μόνο όταν πλησίαζαν οι εκλογές, έδειχναν το ενδιαφέρον τους.

Η ελληνική εκπαίδευση για μας τους Έλληνες του Απόδημου Ελληνισμού έχει ζωτική σημασία, γιατί βρισκόμαστε με το ένα πόδι στην Ελλάδα και το άλλο στη Γερμανία και γιατί το όνειρο των γονιών μας για επιστροφή στην πατρίδα έχει γίνει και δικό μας. Γι' αυτό ζητάμε η Ελλάδα να σκύψει και να αφουγκραστεί τη φωνή μας, προσφέροντας περισσότερη μέριμνα, συναίνεση και διάλογο και όχι να μας ξαφνιάζει με μονομερείς αποφάσεις, οι οποίες μάλιστα, γνωστοποιούνται την τελευταία στιγμή.

Ερωτώ, λοιπόν: Πώς ένας νέος από μεριά του θα αναπτύξει πολιτικό ενδιαφέρον, αν οι ίδιοι πολιτικοί από τη δική

τους μεριά δεν ενδιαφέρονται; Πώς θα πιστέψει στα λόγια και στις υποσχέσεις, αν δεν γίνονται πράξεις, αν δεν βλέπει έναν καλύτερο κόσμο, ένα καλύτερο «αίριο», έτσι ώστε να αισθάνεται ασφάλεια για το μέλλον και για την ένταξη του στην κοινωνία;

Η φωνή του πολίτη, λοιπόν, είναι φωνή των νέων, του απλού αγρότη, της πολύτεκνης οικογένειας, της γυναίκας και των παιδιών και όσων μοχθούν για ένα καλύτερο μέλλον, μια φωνή που πρέπει να την παίρνουν στα σοβαρά και να την αγνοούν, μια φωνή με δύναμη και ελπίδα να δημιουργήσει. Τα τελευταία χρόνια πιστεύω ότι γίνονται αρκετές προσπάθειες από μέρους των πολιτικών να είναι πιο αληθινοί και πιο κοντά στους πολίτες και στους νέους. Αλλά αυτές οι προσπάθειες πρέπει να γίνουν μεγαλύτερες, ώστε οι πολίτες να αποκτήσουν περισσότερη εμπιστοσύνη. Έτσι, η σχέση όλων μας με την πολιτική και τους πολιτικούς θα γίνει καλύτερη και πιο στενή και αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την ομόνοια. Και όπως γνωρίζουμε, εμείς οι Έλληνες μόνο ενωμένοι μεγαλοαγαρούμε.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ηλιάνα Καϊμακάμη έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΝΑ ΚΑΪΜΑΚΑΜΗ (Β' Αθηνών): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, δεν έχω ετοιμάσει τίποτε. Απλά σκεπτόμουν χθες και τελικά με προλάβετε, γιατί συζητούσα με πολλά παιδιά και κάποια παιδιά μίλησαν και σήμερα με κάποιον ιδιαίτερο τρόπο. Χθες, πριν έρθω στη Βουλή, είχα φτιάξει ένα πλάνο στο μυαλό μου, είχα σκεφθεί, πώς θα μπορούσε να είναι. Όταν ήρθα εδώ και συμμετείχα στη συνεδρίαση, γύρισα και είχα ανάμεικτα συναισθήματα. Ήμουν χαρούμενη, γιατί είχα την τιμή να γνωρίσω ανθρώπους που είχαν απόψεις, όνειρα, όμως, είδα πολλά παιδιά που είχαν μεγάλη αγάπη γι' αυτό που έκαναν, μεγάλα «πιστεύω».

Ήρθαμε και σε χώρους που πιστεύω ότι είναι μοναδική ευκαιρία και, ίσως, δεν μας δοθεί ξανά η ευκαιρία να έρθουμε εδώ. Είδαμε μέλη της Βουλής και είμαστε όλοι χαρούμενοι που επιλεγήκαμε.

Είμαι, όμως, και λίγο απογοητευμένη, ιδιαίτερα χθες, γιατί πολλά παιδιά χρησιμοποίησαν ένα λόγο παρωχημένο. Μίλησαν με όμορφο τρόπο. Παρουσίασαν τις σκέψεις τους, τους προβληματισμούς τους. Μοιράστηκαν μαζί μας όλα όσα είχαν στο μυαλό τους. Όμως, ήταν όλα λίγο δοσμένα με έναν αφηρημένο τρόπο. Όχι όλοι, βέβαια. Προς Θεού, δεν θέλω να παρεξηγηθώ. Υπήρχαν και παιδιά που είχαν πάρα πολύ ωραίες ομιλίες. Μας έδωσαν τις δικές τους απόψεις, τα βιώματά τους. Εγώ χάρηκα πάρα πολύ που σας άκουσα όλους, όμως μου έμεινε λιγάκι αυτή η πικρία. Σήμερα χάρηκα ιδιαίτερα που άκουσα κάποια παιδιά που μίλησαν μόνα τους και το συζήτησα με τα παιδιά στο διάλειμμα. Ήταν όλοι ιδιαίτερα χαρούμενοι, γιατί αυτό ήταν τελικά που φανταζόμασταν.

Εγώ προσωπικά αυτό είχα στο μυαλό μου. Έτσι ήθελα να είμαστε εδώ, να είναι πιο άμεσος ο τρόπος επικοινωνίας μας. Νομίζω ότι και μόνο που σας κοιτάω στα μάτια, είναι καλύτερη η επικοινωνία μας, γιατί και εγώ πριν που μίλησε ο Χρήστος, ένοιωσα πολύ καλύτερα, που μας κοίταζε όλους στα μάτια και δεν κοιτούσε ένα χαρτί και έλεγε απλά.

Έχω μιλήσει για κάποιο άλλο θέμα. Απλά ήθελα να πω αυτό σήμερα. Έχετε μιλήσει όλοι για πολύ σοβαρά προβλήματα που μας απασχολούν όλους, αλλά εγώ απλά ήθελα να πω αυτό. Δεν θέλω να προσομοιώνομαστε με τους ήδη υπάρχοντες Βουλευτές, γιατί δεν είμαστε ούτε στην ηλικία τους, ούτε έχουμε τις ίδιες απόψεις με αυτούς. Θέλω να πλουτίσουμε τις ομιλίες μας, τους λόγους μας με πράγματα που εκφράζουν τη δική μας ηλικία με πάθος, με ορμή, με όλα αυτά που έχουμε και τα ξέρετε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν)

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ηλιάνα, σε ευχαριστούμε πάρα πολύ για την από στήθους ομιλία σου. Το «5» νούμερο φοράς στη φανέλα σου. Είναι επιτελικό νούμερο, έχει υπόψη σου. Άρα, λοιπόν, έπρεπε να μιλήσεις επιτελικά και με άνεση και από στήθους και μπράβο σου, όπως πολλοί συνάδελφοί σου.

Θέλω, όμως, να παρατηρήσω κάτι. Και τις ομιλίες που διαβάζουν οι συνάδελφοί σου είναι και αυτές προετοιμασμένες. Άκουσα πολύ δυνατές ομιλίες από όλα τα παιδιά πολύ χρήσιμες. Βέβαια, τι κάνουμε; Αυτό που προσπάθησα να σας πω εγώ: τον ενθουσιασμό σας, την αγάπη σας και τον τεκμηριωμένο λόγο σας, είτε τον διαβάζετε, είτε τον λέτε από στήθους, σημασία έχει να τον λέτε ζωντανά. Και όλοι σας ζωντανά με χαρούμενα πρόσωπα και με δυνατή θέληση έχετε μιλήσει και αυτό μας κάνει χαρούμενους και πολύ - πολύ περήφανους, όπως σας είπα.

Η Έφηβος Βουλευτής κυρία Αγκριδιώτη Παναγιώτα έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΓΡΙΔΙΩΤΗ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, βρισκόμαστε εδώ στην Αίθουσα της Γερουσίας για να αναδείξουμε με δυνατό τρόπο τα όνειρά μας, τις ιδέες μας και τους προβληματισμούς μας. Το θέμα που με έχει απασχολήσει και πιστεύω πως απασχολεί όλους τους Έφηβους Βουλευτές, αλλά και γενικότερα τους πολίτες της πατρίδας μου, είναι το πρόβλημα της συνεχούς αυξανόμενης προσέλευσης αλλοδαπών είτε νόμιμων είτε παράνομων, κοινώς λαθρομεταναστών. Θα αναφερθώ από την οπτική γωνία των προβλημάτων που δημιουργούν αυτοί οι άνθρωποι στους Έλληνες πολίτες που κατοικούν στη χώρα αυτή. Δυστυχώς, έχουν «κλέψει» όλες τις εργασίες από τους Έλληνες εργάτες και αυτό, γιατί το μισθολόγιό τους είναι κατά πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο ενός Έλληνα εργάτη που θα λάμβανε για τη διεκπεραίωση

της ίδιας εργασίας. Θα έπρεπε η Πολιτεία –για να δώσω τις δικές μου προτάσεις και τοποθετήσεις– άμεσα να προστατεύει τους Έλληνες εργάτες, δημιουργώντας επιτροπές ελέγχου της νομιμότητας στην άσκηση του επαγγέλματος των αλλοδαπών, αλλά και παράλληλα να οριοθετήσει τις αμοιβές ημερομίσθιο από ένα ελάχιστο ποσό έως το μέγιστο, έτσι ώστε ο χώρος να γίνεται ανταγωνιστικός στα πλαίσια, βέβαια, της φιλελεύθερης αγοράς και όχι της αισχροκέρδειας, που, συνήθως, βλέπουμε να υπεριοχθεί. Να επανέλθει στα φυσικά επίπεδα λειτουργίας ο ελληνικός μηχανισμός δομικών κατασκευών.

Ένα ακόμη πρόβλημα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε από τη διαμονή των αλλοδαπών στην Ελλάδα είναι η ξενοφοβία, που δημιουργείται, δυστυχώς, όσο και αν προσπαθούμε να αποκρούσουμε την κατάσταση αυτή είτε για λόγους μεγάλων συμφερόντων, είτε από απλή αφέλεια. Το πρόβλημα υφίσταται και θα πρέπει αντί να το επικαλύπτουμε, να προσπαθήσουμε να το αντιμετωπίσουμε, αν και οι αλλοδαποί, κατά τη γνώμη μου, δικαιολογούνται που λειτουργούν επιθετικά, διότι βρίσκονται σε μια ξένη χώρα ως οικονομικοί μετανάστες και βρίσκονται σε μια μικρή μειονότητα, που όπως γνωρίζουμε όλοι είναι δύσκολο να αφομοιωθούν στον κυρίως πληθυσμό. Παρόλα αυτά, δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να δικαιολογήσουμε την άκρως απάνθρωπη στάση απέναντί τους από μερικούς Έλληνες πολίτες. Ιδιαίτερα, όταν αυτοί οι άνθρωποι έχουν έρθει παράνομα στη χώρα μας, περνώντας μεγάλη ταλαιπωρία και κακομεταχείριση, είναι επόμενο να υποστούν μια ακούσια σκληραγώγηση που πολλές φορές εξελίσσεται σε μια εγκληματική στάση απέναντι στους γηγενείς κατοίκους. Ίσως μπορούμε να δώσουμε μια λύση, αγκαλιάζοντας αυτούς τους ανθρώπους και προσαρμόζοντας αυτά τα άτομα στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Παναγιώτα, το μήνυμα είναι ειρηνική, φιλική και δημιουργική συνύπαρξη. Είναι το μήνυμα, χωρίς φοβίες και θα πάνε όλα καλά. Και είμαι βέβαιος ότι θα πάνε όλα καλά, αφού ακούγονται όλες οι πλευρές και όλες οι απόψεις.

Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Παρακαλώ να έρθει στο Βήμα ο Έφηβος Βουλευτής από την Πρέβεζα, Δημήτριος Παπαγεωργίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Νομός Πρέβεζας): Χαίρομαι πολύ που δεν είμαι σαν τη μύγα μέσα στο γάλα. Δεν θέλω να σας πω συναδέλφους. Θα ήθελα πιο πολύ να σας πω συνανθρώπους μου, γιατί νομίζω ότι αυτό είμαστε όλοι και ότι αυτό είναι το κοινό που θα έπρεπε να μας ενώνει. Τώρα, με λένε Έλληνα, με λένε και Ευρωπαίο. Θα μπορούσαν, όμως, να με λένε αλλιώς. Ξέρω ότι, αν ήμουν από την Αφρική, από την Ασία, έτσι θα με έλεγαν. Θα προτιμούσα, όμως, να με φωνάζουν Άνθρωπο. Έτσι, όπως θα ήθελα να φωνάζουν κάθε άλλον.

Δεν έχω κάτι συγκεκριμένο να σας πω, ούτε θα δώσω στατιστικά στοιχεία ή λύσεις. Απλά οι λέξεις μου θα προσπαθήσουν να προβληματίσουν και να κάνουν τον καθένα εδώ να σκεφτεί. Συνέχεια καταδικάζουμε ότι δεν βρίσκουμε σωστό και το τιμωρούμε, πιστεύοντας ότι έχουμε ξεμπερδέψει. Όμως, ποτέ δεν είμαστε ικανοί να ανακαλύψουμε, ποια είναι η πραγματική αιτία του κάθε λάθους.

Προσωπικά καταδικάζω την τρομοκρατία. Όμως, δεν μπορώ παρά να καταδικάσω και αυτούς που την προκαλούν.

Φαντάζομαι ότι, αν είχα χάσει όλους όσους αγαπώ από μια βόμβα, θα ένιωθα άσχημα και θα μισούσα αυτό που διέταξε το βομβαρδισμό. Αν είχα χάσει τον τόπο μου για λίγες σταγόνες πετρελαίου, νομίζω πως θα ήμουν αρκετά νευρικός. Αν με είχαν βάλει φυλακή, επειδή προσπάθησα να αποτρέψω το στρατό να εισβάλει στο σπίτι μου, ίσως να ένιωθα μίσος και να ζητούσα εκδίκηση. Νομίζω ότι είναι φυσιολογική αντίδραση για κάποιον άνθρωπο. Όταν έχεις χάσει τα πάντα, δεν σε νοιάζει, αν θα χάσεις και την ίδια σου τη ζωή. Η εκδίκηση φαίνεται πολύ καλή λύση.

Δεν είμαι από την Αθήνα. Είμαι ένα επαρχιώτακι. Όμως, ξέρω πολλά πράγματα για την Αθήνα και ξέρω πως, αν βγεις έξω στο δρόμο, θα δεις πολλά όμορφα. Όμως, θα δεις συγχρόνως και πολλά άσχημα. Θα δεις νέα παιδιά με σύριγγες στο χέρι, θα δεις ανθρώπους ξαπλωμένους στο δρόμο, κρατώντας ένα άδειο ποτήρι. Θα δεις λιμουζίνες, Βουλευτές σε φανταχτερά αμάξια και πολλά άλλα. Θα δεις αδιαφορία, ανισότητα, παράνοια κ.τ.λ..

Διαπιστώνω, επίσης, ότι οι Ολυμπιακοί ήταν ένα «ψεματάκι». Δαπανήθηκαν δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ θα μπορούσαν αυτά τα χρήματα να είχαν πάει στο Πέλαγος, στα Τέμπη, για να αποφευχθεί αυτό το δυστύχημα και σε κάθε άλλη μεριά αυτής της χώρας, ώστε να γίνουν τα πράγματα καλύτερα, και όχι στις πολυεθνικές. Νομίζω ότι αυτές δεν τα έχουν ανάγκη. Τα ιδεώδη και τα πιστεύω που αντιπροσώπευαν αυτοί οι Αγώνες, νομίζω ότι δεν εκπροσωπήθηκαν καθόλου. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δημήτρη, σε ευχαριστούμε πάρα πολύ για την τοποθέτησή σου. Ήσουν ο τελευταίος ομιλητής.

Η ψηφοφορία θα διεξαχθεί έτσι, όπως προβλέπεται.

Θα ψηφίσουμε, λοιπόν, επί της αρχής και στο σύνολο τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων και είναι προτάσεις όλων των παιδιών που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα. Θα ψηφίσουμε και τις δικές σας νέες προτάσεις που αποτυπώσατε χθες και σήμερα. Αυτά θα τα κάνουμε, όσο γίνεται πιο γρήγορα, αλλά σωστά και άρτια και πάντα στα πλαίσια του Κανονισμού.

Ανοίξτε, λοιπόν, το βιβλίο, τη Σύνοψη Κειμένων, στη σελίδα 76, Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης. Τα θέματα που έθεσαν όλοι οι συμμαθητές

σας, περίπου 28.000, δέχασθε ότι έπρεπε να τεθούν; Δηλαδή, δέχασθε τα θέματα της Σύνοψης Κειμένων;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτά, δεκτά.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, η Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης γίνεται δεκτή, ομόφωνα.

Στη συνέχεια τέθηκαν σε ψηφοφορία δι' ανατάσεως της χειρός τα θέματα της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης:

A. «Αποκέντρωση και αστυφιλία»

B. «Δημόσια Διοίκηση»

Γ. «Ισότητα των φύλων»

Δ. «Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης»

E. «Ασφάλεια και Τροχαία Ατυχήματα»

ΣΤ. «Δικαιοσύνη και σωφρονιστικό σύστημα»

Z. «Κοινωνική ανισότητα»

H. «Αξιοκρατία»

Θ. «Πολιτική, πολιτικοί, κόμματα και κυβέρνηση»

I. «Πολιτικά δικαιώματα»

ΙΑ. «Ανθρώπινα δικαιώματα»

ΙΒ. «Βουλή των Εφήβων»

Οι Έφηβοι Βουλευτές αποδέχθηκαν τ' ανωτέρω θέματα, ομόφωνα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Στη συνέχεια θα διαβάσω τις προτάσεις των συναδέλφων σας που ειπώθηκαν κατά τις δύο συνεδριάσεις. Οι συνεργάτες, υπάλληλοι της Βουλής, αποκωδικοποίησαν από τις ομιλίες σας κάποιες προτάσεις σας, οι οποίες είναι νέες προτάσεις που δεν περιέχονται στη Σύνοψη Κειμένων, δηλαδή, σε αυτά που είπαμε και ψηφίσαμε πιο πριν. Είναι πολύ σημαντικό αυτό.

Ο Έφηβος Βουλευτής Δημήτριος Λιόλης (B' Θεσσαλονίκης) προτείνει «να θεσπιστούν ποινές για το ρουσφέτι».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Στέλλα Βλάμη (N. Ευβοίας) προτείνει «να εξετάζονται γρήγορα και ουσιαστικά οι αιτήσεις πολιτικού ασύλου».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, δεν σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση απερρίφθη, κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβη Βουλευτής Ιωάννα Χριστοφόρου από την Αττική προτείνει «ενημέρωση του γυναικείου πληθυσμού για τα δικαιώματά του σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας».

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για ενημέρωση του γυναικείου πληθυσμού για τα δικαιώματά τους σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας», ψήφισαν περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, προτείνεται «συστηματική εκπαίδευση των αστυνομικών και οριοθέτηση των εξουσιών και καθηκόντων τους κατά την αντιμετώπιση των περιστατικών οικογενειακής βίας και γυναικών».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για συστηματική εκπαίδευση των αστυνομικών και οριοθέτηση των εξουσιών και καθηκόντων τους κατά την αντιμετώπιση περιστατικών οικογενειακής βίας και γυναικών», ψήφισαν περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, προτείνεται «συνδυασμένη προσπάθεια των κρατικών οργάνων και γυναικείων οργανώσεων για την προσέγγιση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπου υπάρχουν προβλήματα οικογενειακής βίας».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για συνδυασμένη προσπάθεια των κρατικών οργάνων και γυναικείων οργανώσεων για την προσέγγιση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπου υπάρχουν προβλήματα οικογενειακής βίας», ψήφισαν περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, προτείνεται «η καθιέρωση της διδασκαλίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για καθιέρωση της διδασκαλίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης», ψήφισαν περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Επίσης, προτείνεται «η καταγραφή από την αστυνομία των πράξεων και δημοσιοποίηση των στατιστικών στοιχείων για την οικογενειακή βία».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για καταγραφή από την αστυνομία των πράξεων και δημοσιοποίηση των στατιστικών στοιχείων για την οικογενειακή βία», ψήφισαν λιγότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση απερρίφθη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Νομός Αττικής): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να ρωτήσω κάτι; Μπορεί κάποιος να μείνει ουδέτερος;

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως και μπορεί.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Ν. Αττικής): Γιατί στην πρόταση «για δημοσιοποίηση από την αστυνομία» υπάρχει κάποιο κενό για το αν η δημοσιοποίηση θα είναι ανώνυμη ή επώνυμη. Μπορεί κάποιος να μη συμφωνεί με την επώνυμη έκδοση αυτών, αλλά να συμφωνεί με την ανώνυμη.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να καταγραφεί, λοιπόν, αυτό, ότι συμφωνείς με την ανώνυμη δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ (Ν. Αττικής): Ναι, ώστε να μην εκθέτουμε το άτομο, αλλά να εκθέσουμε το πρόβλημα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αν όμως έχουμε δημοσιοποίηση στατιστικών στοιχείων, σας επισημαίνω ότι τα στατιστικά στοιχεία είναι ανώνυμα.

Συνεχίζουμε.

Η Έφηβη Βουλευτής Βενετία Γιαννακάκη από τη Φθιώτιδα προτείνει «δημιουργία κλειστού αυτοκινητοδρόμου για να αποφεύγονται τα τροχαία ατυχήματα στο κομβικό σημείο του Πετάλου του Μαλλιακού».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές σηκώνουν το χέρι τους)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Δεν σηκώνει κανείς Έφηβος Βουλευτής το χέρι του)

Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για δημιουργία κλειστού αυτοκινητοδρόμου για να αποφεύγονται τα τροχαία ατυχήματα στο κομβικό σημείο του Πετάλου του Μαλλιακού» ψήφισαν όλοι.

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβη Βουλευτής Πολυτίμη Βλάχου από τη Β' Αθηνών προτείνει «μεταφορά του Υπουργείου Υγείας στην επαρχία».

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για μεταφορά του Υπουργείου Υγείας στην επαρχία» ψήφισαν λιγότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση απερρίφθη.
Η Έφηβη Βουλευτής Άννα Καρατάσιου από τη Β' Αθηνών προτείνει «καθιέρωση ως εκλογικού συστήματος την απλή αναλογική».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για καθιέρωση ως εκλογικού συστήματος την απλή αναλογική», ψήφισαν λιγότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση απερρίφθη.
Ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος Δημόπουλος από την Α' Θεσσαλονίκης προτείνει «τα μέτρα ασφαλείας να μην παραβιάζουν τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «ώστε τα μέτρα ασφαλείας να μην παραβιάζουν τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών», ψήφισαν περισσότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.
Η Έφηβη Βουλευτής Σωτηρία Κυριακίδου από την Α' Αθηνών προτείνει «συλλογική δράση των πολιτών για την αντιμετώπιση του φαινομένου της τρομοκρατίας».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για συλλογική δράση των πολιτών για την αντιμετώπιση του φαινομένου της τρομοκρατίας», ψήφισαν περισσότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.
Ο Έφηβος Βουλευτής Ηλίας Κυριακού από την Α' Αθηνών προτείνει «να θεσπιστεί νόμος για την υποχρεωτική εφαρμογή των ήδη υπαρχόντων νόμων».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.

(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για να θεσπιστεί νόμος για την υποχρεωτική εφαρμογή των ήδη υπαρχόντων νόμων», ψήφισαν περισσότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.
Η Έφηβη Βουλευτής Σοφία Γαβριά από τη Γερμανία προτείνει «να ισχύσει η επιστολική ψήφος».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για να ισχύσει η επιστολική ψήφος», ψήφισαν περισσότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.
Η Έφηβη Βουλευτής Όλγα Ευσταθιάδου από το Νομό Πιερίας προτείνει «την άμεση και ευέλικτη απονομή δικαιοσύνης».
Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι τους.
(Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι τους)
Προφανώς, υπέρ της πρότασης «για την άμεση και ευέλικτη απονομή δικαιοσύνης», ψήφισαν περισσότεροι.
Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.
Στη συνέχεια η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, τα επιμέρους θέματα, καθώς και οι νέες προτάσεις έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία και στο σύνολό τους.
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Τώρα, αφού σας ευχαριστήσω, θέλω να προχωρήσουμε σε κάτι πάρα πολύ σημαντικό, στην κλήρωση τριών συναδέλφων σας που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων. Ο Κανονισμός των διαδικασιών της Βουλής των Εφήβων προβλέπει γι' αυτό κλήρωση. Θα μπουν, λοιπόν, τα ονόματα όλων των μελών της Επιτροπής μας στην κλήρωση, που θέλουν να μιλήσουν στην Ολομέλεια. Στη διαδικασία αυτή της κλήρωσης δεν περιλαμβάνεται η Εισηγήτρια της Επιτροπής, δηλαδή η Αγγελική Τογιοπούλου από το Νομό Αχαΐας, και, επίσης, τα παιδιά που είναι από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό και θα κληρωθούν τρεις συνάδελφοί σας.
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, λείπει μια πρόταση που ανέφερα στο λόγο μου, «να γίνονται πληροφορήσεις για τον ελεύθερο λόγο», δηλαδή κατά της λογοκρισίας. Επίσης «να γίνονται ομιλίες στα σχολεία υπέρ του ελευθέρου λόγου».
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Συμφωνείτε να το βάλουμε σαν θέμα;

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σύμφωνοι. Διατυπώστε το, λοιπόν, Γεωργία εν συντομία.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΣΜΙΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): «Να γίνονται ομιλίες στα σχολεία που να τονίζουν την αξία του ελεύθερου λόγου».

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Στη συνέχεια ακολουθεί η κλήρωση για όσους Έφηβους Βουλευτές θέλουν να μιλήσουν στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Κληρώθηκαν οι: Χριστοφόρου Ιωάννα, Αγγελή Μαριλένα και Λιόλης Δημήτριος.

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξεως και Δικαιοσύνης, της Θ' Περιόδου της «Βουλής των Εφήβων», ολοκληρώθηκε η διαδικασία των εργασιών μας. Με απόλυτη επιτυχία μετά και την κλήρωση των Εφήβων Βουλευτών, οι οποίοι θα έχουν την τιμή να είναι ομιλητές στην Ολομέλεια.

Σε μας δόθηκε η ευκαιρία να ακούσουμε προσεκτικά τις άψογα διατυπωμένες απόψεις σας για τις οποίες μας κάνατε υπερήφανους.

Στην Ολομέλεια θα έχετε την ευκαιρία να ακούσετε και να συμμετέχετε με τον ίδιο τρόπο στην κορύφωση των εκδηλώσεων για τη Βουλή των Εφήβων.

Εγώ, προεδρεύοντας σε αυτήν την Επιτροπή, έγινα πιο σίγουρος σε γνώση για τα προβλήματά σας, για τον τρόπο που τα εκφράζετε και για τον τρόπο που άρτια τα διατυπώσατε.

Όλοι μας πήραμε κάτι. Φροντίστε και στην Ολομέλεια –και είμαι βέβαιος ότι θα το πράξετε– να έχετε το ίδιο άψογη κοινοβουλευτική συμπεριφορά, το ίδιο τεκμηριωμένες απόψεις μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο με ίσες ευκαιρίες, που σίγουρα προάγει αυτό που λέγεται επιθυμία σας για συμμετοχή στα κοινά, στην καθημερινή μας ζωή με δράση, με πράξη, με απόφαση και με ελπίδα. Και πιστεύω πως τις ελπίδες μας δίκαια τις στηρίζουμε επάνω σας. Το δείξατε αυτό. Φαίνεται ότι είστε μία νέα γενιά παιδιών που έρχεται με κατασταλαγμένες απόψεις και με άριστες τοποθετήσεις έρχεται να στηριχθεί η Ελλάδα. Η Ελλάδα η ανοιχτή, η φιλόξενη, η πατρίδα μας που βλέπει το μέλλον με αισιοδοξία και δημιουργικά, εργαζόμενη σε κάθε επίπεδο, για να κατακτήσουμε όλοι μας αυτό που θέλετε και εσείς. Ένα καλύτερο αύριο για όλους τους ανθρώπους που ζουν σε αυτή τη χώρα.

Κηρύττω τη διαδικασία περαιωμένη και σας καλώ να συμμετέχετε στην Ολομέλεια με τον ίδιο δυναμισμό και την ίδια προσπάθεια. Να είστε καλά και σας ευχαριστούμε πολύ.

Στη συνέχεια και περί ώρα 17.25 λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΠΕΙΡΑΙΑ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ-ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων» στα θέματα «Αποκέντρωση και Αστυφιλία, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα Φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), Ασφάλεια – Τροχαία Ατυχήματα, Δικαιοσύνη – Σωφρονιστικό Σύστημα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία, Πολιτική – Πολιτικοί – Κόμματα – Κυβέρνηση, Πολιτικά Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και «Βουλή των Εφήβων», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου, από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Θ' Σύνοδος 2003-2004.

Προς την Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της «Βουλής των Εφήβων» συνήλθε στις 11 και 12 Σεπτεμβρίου 2004, σε δύο συνεδριάσεις, που διήρκεσαν περίπου 9 ώρες, υπό την προεδρία του Βουλευτή Α' Πειραιά, κ. Πέτρου Μαντουβάλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αγγελί Μαριλένα (Ν. Χανίων), Αгриδιώτη Παναγιώτα (Ν. Ηλείας), Αργυρίου Παναγιώτης (Ν. Σερρών), Βελεντάκη Σοφία (Ν. Ηρακλείου), Βλάμη Στέλλα (Ν. Ευβοίας), Βλάχου Ευτυχία (Ν. Ιωαννίνων), Βλάχου Πολυτίμη (Ν. Χαλκιδικής), Βογιατζάκη Στυλιανή (Β' Αθήνας), Γαβριά Σοφία (Γερμανίας), Γιαννακάκη Βενετία (Ν. Φθιώτιδας), Δημόπουλος Νικόλαος (Α' Θεσσαλονίκης), Ελευθεριάδου Όλγα (Ν. Ροδόπης), Ευσταθιάδου Όλγα (Ν. Πιερίας), Ζάκο Ελένη (Β' Αθήνας), Ζαχαριουδάκη Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Ζιάγκα Αρετή (Επικρατείας), Ζουρίδης Ανδρέας (Ν. Χανίων), Ιατρίδης Νικόλαος-Ιωάννης (Α' Πειραιά), Ιντζέογλου Χρήστος (Β' Πειραιά), Καϊμακάμη Ηλιάνα (Β' Αθήνας), Καπράλου Αικατερίνη (Ν. Αχαΐας), Καρατάσιου Άννα (Β' Αθήνας), Κίσσας Άγγελος (Ν. Κορινθίας), Κλήμης Δημήτριος (Β' Αθήνας), Κόκκινου Ασπασία (Ν. Λάρισας), Κοσμίδης Νικόλαος (Γερμανίας), Κοσμίδου Γεωργία-Χριστίνα (Β' Θεσσαλονίκης), Κουλούρη Αγγελική (Η.Π.Α.), Κουραβέλου Χριστίνα (Ν. Μεσσηνίας), Κυριακίδου Σωτηρία (Β' Αθήνας), Κυριακού Ηλίας (Α' Αθήνας), Κυρίτη Ιωάννα (Αιγύπτου), Κωστόπουλος Χαράλαμπος (Ν. Σερρών), Λάνα Μπρουνίλντα (Β' Αθήνας), Λιόλης Δημήτριος (Β' Θεσσαλονίκης), Μάνεσης Λουκάς (Ν. Βοιωτίας), Μαντικού Ελένη (Α' Πειραιά), Μα-

γέτη Παναγιώτα (Ν. Ευβοίας), Μάστορα Ανατολή (Η.Π.Α.), Μικελλίδου Κατερίνα (Λεμεσού Κύπρου), Μούσιου Σταυρούλα (Ν. Ευρυτανίας), Μπακιρτζή Θεοδώρα (Α' Θεσσαλονίκης), Μπογιατίνη Φωτεινή (Γερμανίας), Παπαγεωργίου Δημήτριος (Ν. Πρέβεζας), Παπαθανασίου Μαξίμη (Β' Θεσσαλονίκης), Περδικούλης Φώτιος (Β' Αθήνας), Πετρόπουλος Βασίλειος (Β' Αθήνας), Πλωμαρίτου Ιωάννα (Ν. Ημαθίας), Ρίσβας Μιχαήλ (Α' Αθήνας), Σταυρουλάκης Σταύρος (Ν. Αττικής), Στύπα Χριστίνα (Ν. Αττικής), Τζάκρη Δήμητρα (Ν. Πέλλας), Τογιοπούλου Αγγελική (Ν. Αχαΐας), Τσοπριάδου Κωνσταντίνα (Ν. Δράμας), Χριστόπουλος Βασίλης (Ν. Φθιώτιδας) και Χριστοφόρου Ιωάννα (Ν. Αττικής).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων έλαβαν το λόγο η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Τογιοπούλου (Ν. Αχαΐας) και οι Έφηβοι Βουλευτές: Ελένη Μαντικού, Παναγιώτης Αργυρίου, Ιωάννα Χριστοφόρου, Ιωάννα Κυρίτη, Ευτυχία Βλάχου, Βασίλειος Πετρόπουλος, Χαράλαμπος Κωστόπουλος, Πολυτίμη Βλάχου, Μαριλένα Αγγελή, Βενετία Γιαννακάκη, Ιωάννα Πλωμαρίτου, Ασπασία Κόκκινου, Κατερίνα Μικελλίδου, Αγγελική Κουλούρη, Μιχαήλ Ρίσβας, Σταύρος Σταυρουλάκης, Ευαγγελία Ζαχαριουδάκη, Γεωργία – Χριστίνα Κοσμίδου, Νικόλαος Κοσμίδης, Δημήτριος Παπαγεωργίου, Άγγελος Κίσσας, Φωτεινή Μπογιατίνη, Δημήτριος Λιόλης, Στέλλα Βλάμη, Ανδρέας Ζουρίδης, Λουκάς Μάνεσης, Χρήστος Ιντζέογλου, Μαξίμη Παπαθανασίου, Άννα Καρατάσιου, Σοφία Βελεντάκη, Νικόλαος Δημόπουλος, Σωτηρία Κυριακίδου, Όλγα Ευσταθιάδου, Στυλιανή Βογιατζάκη, Θεοδώρα Μπακιρτζή, Όλγα Ελευθεριάδου, Ηλίας Κυριακού, Ελένη Ζάκο, Χριστίνα Κουραβέλου, Μπρουνίλντα Λάνα, Κωνσταντίνα Τσοπριάδου, Σοφία Γαβριά, Ηλιάνα Καϊμακάμη και Παναγιώτα Αгриδιώτη, οι οποίοι διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, καθώς και προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Η Εισηγήτρια - Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Τογιοπούλου (Ν. Αχαΐας) είπε τα εξής:

«Η δημόσια διοίκηση στη χώρα μας είναι ο μεγάλος ασθενής που νοσεί και διαπνέεται από σύνδρομο προχειρότητας και ανοργανωσιάς. Ο δημόσιος τομέας στην Ελλάδα είναι το βασίλειο της γραφειοκρατίας, της αυθαιρεσίας, του ρουσφετιού, της συναλλαγής και της αναξιοκρατίας. Τα λίγα δειλά βήματα που έχουν γίνει τον τελευταίο καιρό με τον εκσυγχρονισμό σε επίπεδο τεχνολογίας και μηχανοργάνωσης ορισμένων υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης και με την προσπάθεια εισαγωγής ενός πιο αντικειμενικού και αξιοκρατικού συστήματος στις προσλήψεις είναι αναποτελεσματικά και μεμονωμένα. Ο δημόσιος τομέας θα εξακολουθεί να νοσεί όσο δεν αλλάζει η επικρατούσα νοοτροπία που είναι η νοοτροπία του βολέματος, της συναλλαγής, της αυθαι-

ρεσίας και της πελατειακής σχέσης κρατούντος πολίτη, όποιος και αν είναι αυτός, δήμαρχος, νομάρχης, Βουλευτής ή Υπουργός.

Για να γίνουν οι αλλαγές που απαιτούνται, πρέπει να γίνουν ριζοσπαστικές ρήξεις με το κατεστημένο που έχει δημιουργηθεί στο δημόσιο τομέα και βασανίζει καθημερινά τον πολίτη στις επαφές του με τις δημόσιες υπηρεσίες. Το πρώτο και ουσιαστικό βήμα είναι να επικρατήσει στο δημόσιο τομέα η αξιοκρατία στην επιλογή του προσωπικού, ώστε να επιλέγονται άτομα που έχουν τις ικανότητες και τα προσόντα να απασχοληθούν σε κάθε εργασία και να μην επιλέγονται άτομα που στερούνται προσόντων, αλλά έχουν «μπάρμπα στην Κορώνη». Πρέπει οι Κυβερνήσεις να απαλλαγούν από το βρόγχο του πολιτικού κόστους και να επιλεγούν άτομα ικανά για να στελεχώσουν το δημόσιο τομέα και κατάλληλα για τη θέση όπου προσλαμβάνονται, ώστε τελικά να εξυπηρετείται ο πολίτης και όχι οι βιοποριστικές ανάγκες των διοριζομένων.

Όμως, πρέπει να αλλάξει και η συμπεριφορά και η νοοτροπία των δημοσίων υπαλλήλων, γιατί καθημερινά φέρνουν τον πολίτη στα όρια της απόγνωσης, όταν έρχεται αντιμέτωπος πολλές φορές με απαίδευτους υπαλλήλους, που δεν έχουν τη διάθεση να εργαστούν, καλυπτόμενοι πίσω από τη μονιμότητά τους.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι απλοί διεκπεραιωτές και δεν ενδιαφέρονται να είναι παραγωγικοί. Δεν έχουν δημιουργική διάθεση και δεν αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για να βοηθήσουν τον πολίτη να ξεπεράσει τους σκοπέλους της τυπικότητας, αλλά μένουν προσκολλημένοι στο γράμμα του νόμου, που πολλές φορές το ερμηνεύουν και λανθασμένα, αφού δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση. Η νοοτροπία που επικρατεί στην ελληνική κοινωνία είναι να διοριστείς στο Δημόσιο, διότι πλέον είσαι μόνιμος και δεν σε κουνάει κανείς. Πρέπει να συνειδητοποιήσει ο δημόσιος υπάλληλος ότι δεν είναι αφεντικό για να διατάζει τον ταλαίπωρο πολίτη, αλλά είναι υπηρέτης του πολίτη, που πρέπει να τον εξυπηρετήσει άμεσα και χωρίς ταλαιπωρία.

Για το σκοπό αυτό πρέπει οι προαγωγές και οι μεταθέσεις να συνδέονται με την παραγωγικότητα του κάθε υπαλλήλου, ενώ πρέπει οι αξιολογήσεις των υπαλλήλων από τους προϊσταμένους τους να γίνονται με αυστηρά και αντικειμενικά κριτήρια και οι αυθαιρεσίες και παρατυπίες των δημοσίων υπαλλήλων να τιμωρούνται αυστηρά. Τέλος, η άρση της μονιμότητας στο δημόσιο τομέα θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά σε περίπτωση που η κατάσταση δεν βελτιωθεί σημαντικά.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες περιστατικών, όπου η υγεία του πολίτη γίνεται αντικείμενο εμπορίου κι εκμετάλλευσης και δεν αποτελεί κοινωνική παροχή. Ο πολίτης γίνεται αντικείμενο συναλλαγής και, εκτός από το όποιο οικονο-

μικό κόστος, συχνά χάνει και την αξιοπρέπειά του.

Η κοινωνική ανισότητα που επικρατεί σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής έχει ως αποτέλεσμα να μην τυγχάνουν όλοι της ίδιας αντιμετώπισης. Οι φτωχοί, οι άνεργοι, τα άτομα με κινητικά προβλήματα και οι ηλικιωμένοι δεν έχουν την ίδια εξυπηρέτηση από το κράτος με τους υπόλοιπους προνομιούχους. Είναι οι κοινωνικοί παρίες, που παλεύουν καθημερινά στα γρανάζια της γραφειοκρατίας για μια θέση στον ήλιο. Οι πολίτες δεν αισθάνονται και δεν είναι ίσοι έναντι του νόμου και των λειτουργιών του.

Η δικαιοσύνη, αν και οφείλει να είναι τυφλή, πολλές φορές είναι κατευθυνόμενη. Εγκλήματα σημαντικά, που διαπράττονται από άτομα προβεβλημένα, μένουν ατιμώρητα, ενώ εγκλήματα μικρότερης σημασίας, που διαπράττονται από απλούς ανθρώπους λόγω της ανάγκης και της άγνοιας, τιμωρούνται με εξοντωτικές ποινές.

Το σφραγιστικό μας σύστημα στόχο δεν έχει την αποκατάσταση και το σφραγισμό των κρατουμένων, αλλά την τιμωρία τους, με αποτέλεσμα να βγαίνουν χειρότεροι από τις φυλακές. Οι φυλακές είναι «αποθήκες ψυχών», όπου στοιβάζονται οι απλοί παραβάτες μαζί με τους εγκληματίες χωρίς διαχωρισμό, με αποτέλεσμα οι πρώτοι να εκπαιδεύονται από τους δεύτερους και να βγαίνουν από τη φυλακή έτοιμοι να διαπράξουν χειρότερα εγκλήματα. Επίσης, δεν υπάρχει πρόνοια για την κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων, με αποτέλεσμα όταν βγαίνουν από τη φυλακή να μην μπορούν να βρουν δουλειά και πολλοί από αυτούς να καταφεύγουν σε περιθωριακή ζωή κι εγκληματική δραστηριότητα. Συνεπώς, πρέπει να αλλάξει η φιλοσοφία του σφραγιστικού συστήματος και να εκπαιδεύονται οι κρατούμενοι κατά το χρόνο κράτησής τους, ενώ θα πρέπει να υπάρχει προγραμματισμός για την κοινωνική επανένταξή τους.

Σε επίπεδο κεντρικής πολιτικής εξουσίας, οι προσπάθειες ανανέωσης που γίνονται τον τελευταίο καιρό μέχρι στιγμής περιορίζονται σε επίπεδο προσώπων. Απαιτείται, όμως, για να είναι ουσιαστικές οι αλλαγές και να έχουν αντίκρυσμα στην κοινωνία, να συνοδευτούν από γενικότερες αλλαγές στην πολιτική, στις ιδέες και στη νοοτροπία των κυβερνώντων. Οι ρήξεις και οι τομές που πρέπει να γίνουν στη κοινωνία είναι μεγάλες και έχουν και το ανάλογο κόστος, που πρέπει να είναι διατεθειμένος να πληρώσει ένας νέος πολιτικός, αφού ο κόσμος στην πλειοψηφία του δεν είναι έτοιμος να τις αποδεχθεί, έχοντας συνηθίσει τη νοοτροπία αυτή όλα αυτά τα χρόνια. Οι σύγχρονοι πολιτικοί πρέπει να δώσουν το έναυσμα και το διαφορετικό στίγμα τους, υιοθετώντας και ενσωματώνοντας στα προγράμματά τους τις νέες ιδέες των διαφόρων κινημάτων που αναπτύσσονται παγκοσμίως κι αφορούν την αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας, των πολέμων, την ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλωστε, δεν αρκεί να στηρίζουμε ακαδη-

μαϊκά τις όποιες διαμαρτυρίες και κινήσεις αναπτύσσονται παγκοσμίως και σε τοπικό επίπεδο, αλλά θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να τις υιοθετούμε και να τις εφαρμόζουμε, μην υπολογίζοντας το όποιο κόστος στην πραγματικότητα.

Πρέπει ο πολίτης να εμπιστευθεί το κράτος κι οι πολίτικοί να βρίσκονται στο πλευρό του πολίτη και όχι των συμφερόντων που κατά καιρούς τους στηρίζουν. Πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία της εκλογής των αντιπροσώπων μας για το Κοινοβούλιο και να μην εκλέγουμε αυτούς που ξέρουν να ελίσσονται και να παραπλανούν, αλλά τους ικανούς, όπως στην αρχαία Αθήνα, όπου εξέλεγαν τους άριστους. Πρέπει πολιτικοί και πολίτες να μην ακολουθούμε τη νοοτροπία της ήσσονος προσπάθειας, αλλά να προσπαθούμε να εφοδιαστούμε με όσο το δυνατόν περισσότερα όπλα, που θα είναι ικανά να αντεπεξέλθουν στις νέες αυξημένες ανάγκες και απαιτήσεις.

Ο Αντώνης Σαμαράκης, πρωτεργάτης της ανανέωσης και του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων», «έφυγε» πέρυσι και αυτό αποτελεί μεγάλο πλήγμα. Ο Σαμαράκης αφουγκράστηκε την ανάγκη των νέων να παρεμβαίνουν και να ακούγονται οι απόψεις και οι ιδέες τους και πρωτοστάτησε στη δημιουργία του θεσμού αυτού, μέσω του οποίου όλα αυτά τα χρόνια νέοι άνθρωποι ήρθαμε σε επαφή, ανταλλάξαμε ιδέες και προτείναμε λύσεις για τα προβλήματα που μας απασχολούν.

Το σημαντικό είναι ότι δεν συζητάμε πλέον μόνο στην παρέα μας, αλλά και μέσα στη Βουλή, με τους πολιτικούς και τους μεγάλους στους εξώστες να μας παρακολουθούν. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να απορρίψουμε οτιδήποτε θετικό υπάρχει μέχρι σήμερα, αλλά πρέπει, χρησιμοποιώντας ως βάση τα καλά στοιχεία του παρελθόντος, να προχωρήσουμε στο μέλλον, απαλλαγμένοι από όλα αυτά που μας καθιστούν ομήρους της ίδιας της μιζέριας που μας ταλανίζει.

Οι εκκλήσεις των νέων όλα αυτά τα χρόνια στη «Βουλή των Εφήβων» για να τους ακούσουν οι επαγγελματίες πολιτικοί εισακούστηκαν, θεωρώ, ελάχιστα μέχρι τις μέρες μας. Ελπίζω, βέβαια, να τύχουν καλύτερης αντιμετώπισης στο μέλλον. Ελπίζω, επίσης, όταν θα έρθει η σειρά μας να διαπραγματευθούμε τις τύχες αυτού του κόσμου, να διατηρήσουμε τις ιδέες που προσβέβουμε σ' αυτήν την ηλικία και να μην αφομοιωθούμε από το σύστημα, εφαρμόζοντας τις ίδιες απαρχαιωμένες αντιλήψεις.

Ο Αντώνης Σαμαράκης αφιέρωσε τη ζωή και το έργο του στους νέους, θεωρώντας τους τη μοναδική ελπίδα για το μέλλον της ανθρωπότητας. Ακόμη κι η τελευταία του επιθυμία αποτέλεσε μια πράξη προσφοράς για τους νέους, αφού δεν θέλησε μια πολυδάπανη ταφή με όλους τους επισήμους να τον κατευδώνουν, αλλά προσέφερε το σώμα του στους φοιτητές της Ιατρικής για να κάνουν την πρακτική εξάσκηση τους. Ήταν συνεπής στις αρχές και τις αξίες του μέχρι το τέ-

λος. Γύρισε την πλάτη σε όλους τους μεγαλοσχήμονες που θα παρευρίσκονταν στην κηδεία του από κοινωνική υποχρέωση. Έφυγε ήσυχα κι απλά, χωρίς να προκαλέσει θόρυβο, ανάλογο με την απήχηση του συγγραφικού του έργου και της κοινωνικής και ανθρωπιστικής του προσφοράς. Αντίθετα, κάποιοι άλλοι με το θάνατό τους προκαλούν μεγάλο θόρυβο για να καλύψουν την ασημαντότητα της ζωής τους. Εύχομαι η στάση του να βρει μιμητές όλους εμάς τους νέους, στους οποίους αφιερώθηκε, κάνοντας παιδιά του τα παιδιά όλου του κόσμου. Αρνήθηκε το κατεστημένο και αναζήτησε την ελπίδα εκεί όπου γεννιέται: στα μάτια και στο μυαλό των νέων, που ανεπηρέαστοι από συμβιβασμούς και μικροπρέπειες μπορούν ακόμη να έχουν μια καθαρή ματιά, για να αναζητήσουν καθαρές και τίμες λύσεις.

Θεωρώ ότι το δίδαγμα που θα μπορούσαμε να αποκομίσουμε από τη ζωή του είναι το πόσο σημαντική είναι η συνέπεια στη ζωή μας και να μείνουμε συνεπείς στις αξίες, τα οράματα και τις αρχές μας για έναν καλύτερο κόσμο και να μην ισχύει και για εμάς η ρήση του ποιητή που λέει: «Πού ήσουν νιώτη που έλεγες πως θα γινόμουν άλλος;». Αν είναι τουλάχιστον να γίνουμε άλλοι, εύχομαι να γίνουμε καλύτεροι από αυτό που ονειρευόμαστε σήμερα.

Ευχαριστώ.»

Οι Έφηβοι Βουλευτές Δημήτριος Λιόλης, Στέλλα Βλάμη, Ιωάννα Χριστοφόρου, Βενετία Γιαννακάκη, Πολυτίμη Βλάχου, Άννα Καρατάσιου, Νικόλαος Δημόπουλος, Σωτηρία Κυριακίδου, Όλγα Ευσταθιάδου, Ηλίας Κυριακού, Σοφία Γαβριά και Γεωργία-Χριστίνα Κοσμίδου διατύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης.

Όσες από τις νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές καταγράφονται στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, της «Βουλής των Εφήβων», κατά την εξέταση των θεμάτων «Αποκέντρωση και Αστυφιλία, Δημόσια Διοίκηση, Ισότητα Φύλων, Τύπος και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.), Ασφάλεια – Τροχαία Ατυχήματα, Δικαιοσύνη – Σωφρονιστικό Σύστημα, Κοινωνική Ανισότητα, Αξιοκρατία, Πολιτική – Πολιτικοί – Κόμματα – Κυβέρνηση, Πολιτικά Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και «Βουλή των Εφή-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

βων», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Α' και Β' Κύκλου, από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Α' και Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Θ' Σύνοδος 2003-2004, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας Αγγελικής Τογιοπούλου, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, με την προσθήκη των παρακάτω νέων προτάσεων, που έγιναν, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές:

1. Να θεσπιστούν ποινές για το ρουσφέτι. (κατά πλειοψηφία)
2. Ενημέρωση του γυναικείου πληθυσμού για τα δικαιώματά του σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας. (κατά πλειοψηφία)
3. Συστηματική εκπαίδευση των αστυνομικών και οριοθέτηση των εξουσιών και των καθηκόντων τους κατά την αντιμετώπιση περιστατικών οικογενειακής βίας κατά των γυναικών. (κατά πλειοψηφία)
4. Συνδυασμένη προσπάθεια των κρατικών οργάνων και γυναικείων οργανώσεων για την προσέγγιση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπου υπάρχουν προβλήματα οικογενειακής βίας. (κατά πλειοψηφία)
5. Καθιέρωση της διδασκαλίας των ανθρωπίνων δικαιω-

μάτων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. (κατά πλειοψηφία)

6. Καταγραφή από την αστυνομία των πράξεων βίας και δημοσιοποίηση των στατιστικών στοιχείων για την οικογενειακή βία. (κατά πλειοψηφία)

7. Δημιουργία κλειστού αυτοκινητοδρόμου για να αποφεύγονται τροχαία ατυχήματα στο κομβικό σημείο του πετάλου του Μαλιακού. (ομόφωνα)

8. Τα μέτρα ασφαλείας να μην παραβιάζουν τα ατομικά δικαιώματα των πολιτών. (κατά πλειοψηφία)

9. Συλλογική δράση των πολιτών για την αντιμετώπιση του φαινομένου της τρομοκρατίας. (κατά πλειοψηφία)

10. Άμεση και ευέλικτη απονομή της δικαιοσύνης. (κατά πλειοψηφία)

11. Να θεσπιστεί νόμος για την υποχρεωτική εφαρμογή των ήδη υπαρχόντων νόμων. (κατά πλειοψηφία)

12. Να ισχύσει η επιστολική ψήφος. (κατά πλειοψηφία)

13. Να γίνονται ομιλίες στα σχολεία για την αξία της ελευθερίας του λόγου. (κατά πλειοψηφία)

Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 2004

**Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

**ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α' ΠΕΙΡΑΙΑ**

